

VÝROČNÁ SPRÁVA 2022

Výročná správa 2022

© Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Bratislava 2022
Všetky práva vyhradené.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
Mlynské nivy 44/a
827 15 Bratislava 212

Tel.: +421 2 4854 1111 (ústredňa)
Fax: +421 2 4333 7827
E-mail: info@mhsr.sk
Webstránka: www.mhsr.sk

Obsah

1	Základné údaje o ministerstve	5
1.1	Vedúci predstavitelia	5
1.2	Organizačná štruktúra	7
1.3	Personálne otázky	8
2	Poslanie, vízia a ciele	31
	Vízie	32
3	Činnosť ministerstva	35
3.1	Podnikateľské prostredie	35
3.2	Energetika	36
3.2	Zahraničný obchod a obchodná politika	54
3.3	Investície	88
3.4	Inovácie	94
3.5	Európske hospodárske vzťahy	97
3.6	Ochrana spotrebiteľa a trhový dohľad	98
3.7	Výkon akcionárskych práv	108
3.8	Chemické látky, zmesi a biocídy	109
3.9	Bezpečnosť a krízové riadenie	128
3.10	Eurofondy	138
3.11	Plán obnovy a odolnosti SR	142
4	Charakteristika právnických osôb v pôsobnosti MH SR	145
4.1	Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA)	145
4.2	Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO)	149
4.3	Múzeum obchodu Bratislava	154
4.4	Slovenská obchodná inšpekcia	155
4.5	MH Invest, s. r. o.	164
4.6	MH Invest II, s. r. o.	165
4.7	InvEast SK, s. r. o.	165
4.8	Národný jadrový fond	166
4.9	Hlavný bankový úrad	167
4.10	Rudné bane, štátny podnik Banská Bystrica	168
4.11	Puncový úrad	170
4.12	Slovak Business Agency - SBA	170
5	Hospodárenie organizácie	187
5.1	Základná charakteristika správcu rozpočtovej kapitoly	187

5.2 Finančné operácie	202
5.3 Konsolidovaná účtovná zvierka	203
5.3.1 Informácie o konsolidovanom celku	203
5.3.2 Metódy konsolidácie	209
5.4 Centrálny ekonomický systém v podmienkach MH SR	210
6. Podporné činnosti	212
6.1 Komunikácia s verejnosťou	212
6.2 Verejné obstarávanie.....	213
6.3 Kontrola a audit.....	214
6.4 Informačné a komunikačné technológie.....	221

Prílohy:

Konsolidované výkazy

Konsolidované poznámky

Identifikačné údaje

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212

IČO účtovnej jednotky: 00686832

Dátum založenia/zriadenia: 28. august 1990

1 Základné údaje o ministerstve

1.1 Vedúci predstavitelia

Minister

KAREL HIRMAN (1970)

Karel Hirman je ministrom hospodárstva SR od 13. septembra 2022. V oblasti energetiky pôsobí od roku 2003. Ako riaditeľ odboru energetickej politiky Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry bol zodpovedný za implementáciu energetických smerníc EÚ a prípravu národnej energetickej legislatívy, reformy trhu s plynom a elektrinou, agendu energetickej efektívnosti, kontrolu a audit diaľkového vykurovania. Okrem toho pôsobil ako vedúci implementačnej jednotky ELENA Project Európska investičná banka v Úrade Prešovského samosprávneho kraja. Tento projekt bol zameraný na úspory energií verejných budov a pouličného osvetlenia, najmä prípravu energetických auditov a základných dokumentov pre financovanie z nadácií EÚ a schémy štátnej pomoci. Bol energetickým poradcom predsedu

vlády Slovenska a Ukrajiny a Ministerstva zahraničných vecí SR a má skúsenosti s fungovaním štátnych energetických spoločností. Karel Hirman bol tiež členom predstavenstva a predsedom dozornej rady TEKO Košice (ústredná kúrenivá spoločnosť) a predsedom dozornej rady spoločnosti Transpetrol Bratislava (prevádzkovateľ ropovodov). Je autorom alebo spoluautorom niekoľkých kníh a mnohých publikácií o energetickej problematike na Slovensku, v Čechách a na Ukrajine.

Štátny tajomník I

Peter Švec (1969)

Peter Švec bol za štátneho tajomníka Ministerstva hospodárstva bol vymenovaný 28. septembra 2022. Pred pôsobením na Ministerstve hospodárstva SR pôsobil na rôznych manažérskych pozíciách v nadnárodných spoločnostiach, konkrétne v Stellantis Slovensko, Heineken Slovensko a Slovenskej sporiteľni. Pôsobil tiež ako hovorca ministra financií SR. Okrem toho pôsobil aj na vysokých pozíciách vo viacerých organizáciách. Ako predseda Slovenskej

asociácie pre značkové výrobky a Asociácie hovorcov Slovenska a v rokoch 2017 – 2020 bol generálnym tajomníkom Klastra priemyselných inovácií. Hovorí anglicky a francúzsky a jeho hlavnou špecializáciou je obchod, marketing a ekonomika, keďže vyštudoval podnikový manažment na Ekonomickej univerzite v Bratislave.

Štátny tajomník II

Peter Gerhart (1970)

Študoval na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a diplom z postgraduálneho štúdia získal na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave – Fakulte elektrotechniky a informatiky. V rokoch 1997 – 1998 pôsobil ako rádiochemik v Slovenských elektrárnach, konkrétne v laboratóriách v Jaslovských Bohuniciach. Následne od roku 1998 do roku 2003 bol vedúcim laboratórií v spoločnosti WERT v Trnave. V roku 2003 sa opäť vrátil do Jaslovských Bohuníc pod hlavičkou Slovenských elektrární, kde pôsobil ako projektový manažér vybraných úloh vyradovania jadrového bloku A1. Od roku 2006 až do roku 2022 pôsobil v Jadrovej a vyradovacej spoločnosti v Jaslových Bohuniciach, a to na rôznych pozíciách,

avšak po celé roky sa venuje profesionálne najmä odboru jadrovej energetiky.

Generálna tajomníčka služobného úradu

Katarína Rochovská (1980)

Vyštudovala Technickú univerzitu vo Zvolene, konkrétne Fakultu ekológie a environmentalistiky. Už od ukončenia vysokej školy v roku 2003 pôsobila v štátnej správe, konkrétne na Ministerstve životného prostredia SR. Začínala ako hlavný radca, neskôr pôsobila ako projektový manažér environmentálnych projektov. V roku 2010 pôsobila ako generálna riaditeľka EÚ fondov v oblasti životného prostredia na Ministerstve pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR. Neskôr sa osamostatnila a pôsobila v súkromnom sektore ako konateľka spoločnosti Essence Group, ktorá sa venovala koordinácii, príprave a implementácii dopytovo-orientovaných investičných projektov v rámci štrukturálnych

fondov a Kohézneho fondu. V rokoch 2016 a 2017 sa vrátila do štátnej správy ako generálna riaditeľka sekcie riadenia projektov EÚ fondov v oblasti dopravy na Ministerstve dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Neskôr pôsobila i ako manažér pre investičné projekty v oblasti dopravy pre Trnavský samosprávny kraj a na MH SR prišla zo Slovenskej agentúry životného prostredia, kde pôsobila ako riaditeľka sekcie fondov EÚ.

1.2 Organizačná štruktúra

V roku 2022 došlo v organizačnej štruktúre Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej ako „ministerstvo“ alebo „MH SR“) k nasledovným zmenám:

Dňom **15. apríla 2022** bol zmenený názov organizačného útvaru „oddelenie prevádzky“ na „oddelenie dopravy“.

S účinnosťou od **1. mája 2022** boli na ministerstve zriadené tieto organizačné útvary:

- „oddelenie posudzovania vplyvov“ v riadiacej pôsobnosti riaditeľa odboru zlepšovania podnikateľského prostredia,
- „oddelenie znižovania byrokracie“ v riadiacej pôsobnosti riaditeľa odboru zlepšovania podnikateľského prostredia,
- „oddelenie lepšej regulácie“ v riadiacej pôsobnosti riaditeľa odboru zlepšovania podnikateľského prostredia,
- „oddelenie riadenia projektov“ v riadiacej pôsobnosti riaditeľa odboru zlepšovania podnikateľského prostredia,
- „oddelenie udržateľnej mobility“ v riadiacej pôsobnosti riaditeľa odboru priemyselnej politiky.

Ďalšia zmena v organizačnej štruktúre ministerstva sa uskutočnila **15. septembra 2022**. K uvedenému termínu došlo na ministerstve k zmene názvu organizačného útvaru „Centrum pre hospodárske otázky“ na „Inštitút hospodárskych analýz“.

Poslednou zmenou vykonanou v organizačnej štruktúre ministerstva v roku 2022 bola zmena, ktorá sa uskutočnila k **1. decembru 2022**.

Dňom 1. decembra 2022 boli na ministerstve zriadené tieto organizačné útvary:

- „oddelenie výkonu mimoriadnych opatrení“ v priamej riadiacej pôsobnosti štátneho tajomníka II.,
- „oddelenie výkonu enviro opatrení“ v priamej riadiacej pôsobnosti štátneho tajomníka II.,
- „oddelenie Expo 2025 Osaka“ v priamej riadiacej pôsobnosti generálneho tajomníka služobného úradu.

U niektorých organizačných útvarov zároveň k uvedenému dátumu došlo k ich preradeniu a začleneniu do inej riadiacej pôsobnosti. Konkrétne išlo o tieto organizačné útvary ministerstva:

- „sekcia ochrany spotrebiteľa a trhového dohľadu“ a organizačné útvary v jej pôsobnosti bola začlenená do priamej riadiacej pôsobnosti štátneho tajomníka II. (presun z pôsobnosti štátneho tajomníka I.),
- „sekcia podporných programov“ a organizačné útvary v jej pôsobnosti bola začlenená do priamej riadiacej pôsobnosti štátneho tajomníka I. (presun z pôsobnosti štátneho tajomníka II.).

S účinnosťou od 1. decembra 2022 došlo taktiež k zmene organizačného útvaru „odbor legislatívy a práva“ na organizačný útvar „sekcia legislatívy a práva“.

1.3 Personálne otázky

Počet zamestnancov:	507
Systematizovaný stav – počet miest:	624
Priemerný vek zamestnanca:	42,1
Priemerná výška funkčného platu:	1 865,00 eur (s technickou pomocou 1 909 eur)
Priemerná výška funkčného platu TP:	2 012,00 eur
Priemerný osobný príplatok:	565,00 eur (s technickou pomocou 601 eur)
Priemerný osobný príplatok TP:	685,00 eur
Priemerný osobný plat:	2 430,00 eur

Tabuľka č. 1: Štruktúra zamestnancov MHSR za rok 2022

1. Podľa druhu pracovnoprávneho vzťahu						
	počet		%			
štátna služba	433		85			
verejný záujem	74		15			
2. Podľa pohlavia						
	počet		%			
ženy	333		66			
muži	174		34			
3. Podľa veku						
	spolu		z toho ž e n y		z toho m u ž i	
	počet	%	počet	%	počet	%
do 30 rokov	67	13	40	12	27	16
31 – 40 rokov	180	36	109	33	71	41
41 – 50 rokov	154	30	115	34	39	22
51 – 60 rokov	85	17	53	16	32	18
nad 61 rokov	21	4	16	5	5	3
spolu	507		333		174	
priemerný vek	42,12		42,72		40,96	
4. Podľa miesta trvalého pobytu						
	počet		%			
Bratislava	288		57			
iné	219		43			
5. Podľa vzdelania						
	počet		%			
základné	1		1			
stredoškolské	57		11			
vysokoškolské 1. stupňa	5		1			
vysokoškolské 2. stupňa	415		81			

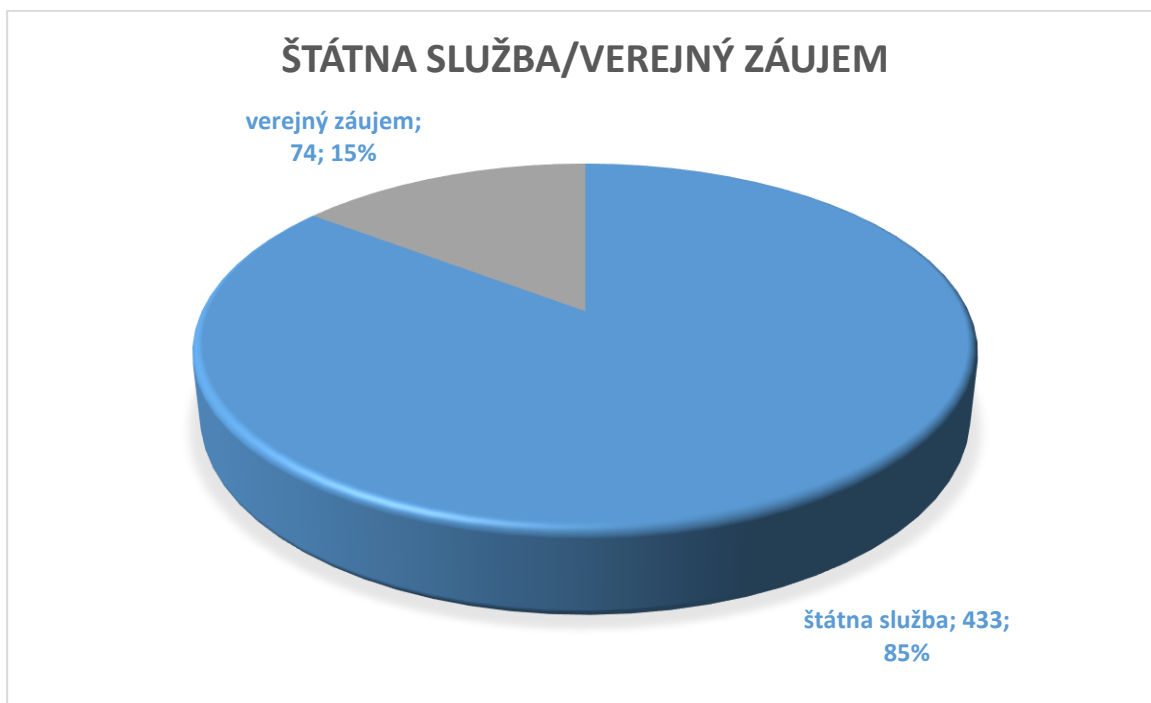
vysokoškolské 3. stupňa			29		6	
6. Podľa funkcie						
	spolu		z toho ž e n y		z toho m u ž i	
	počet	%	počet	%	počet	%
vedúci zamestnanci	80	16	43	54	37	46
referenti	427	84	290	68	137	32
7. Podľa platovej triedy						
			ŠS	% zo ŠS	VZ	% z VZ
2			0	0,00	9	1,78
3			7	1,38	25	4,94
4			0	0,00	11	2,17
5			0	0,00	17	3,36
6			1	0,20	2	0,40
7			27	5,34	2	0,40
8			381	75,3	1	0,20
9			13	2,57	6	1,19
10			0	0,00	0	0,00
11			0	0,00	1	0,20
12			3	0,59	0	0,00
Polit.			432		74	
Spolu ZMC ŠS + VZ			0	0,00	9	1,78
8. Fluktuácia zamestnancov v r. 2022						
			počet		%	
nástupy			98		19	
výstupy			74		15	
9. Fluktuácia zamestnancov v r. 2021						
			počet		%	
nástupy			77		16	
výstupy			64		13	
10. Podľa priznaného funkčného / osobného platu						
			počet		%	
osobný plat			5		0,99	
funkčný plat			502		99,01	
11. Podľa dôchodkového veku (63 rokov a viac)						
			počet		%	
dôchodcovia			13		2,56	
ostatní			494		97,44	
Vedúci zamestnanci za rok 2022						
	Spolu		ž e n y		m u ž i	
	počet	suma	počet	suma	počet	suma
priemerný funkčný plat	75	2 570,00	42	2511,00	33	2 645
priemerný osobný príplatok		891,00		874,00		912

priemerný príplatok za riadenie	292,00	269,00	323,00
---------------------------------	--------	--------	--------

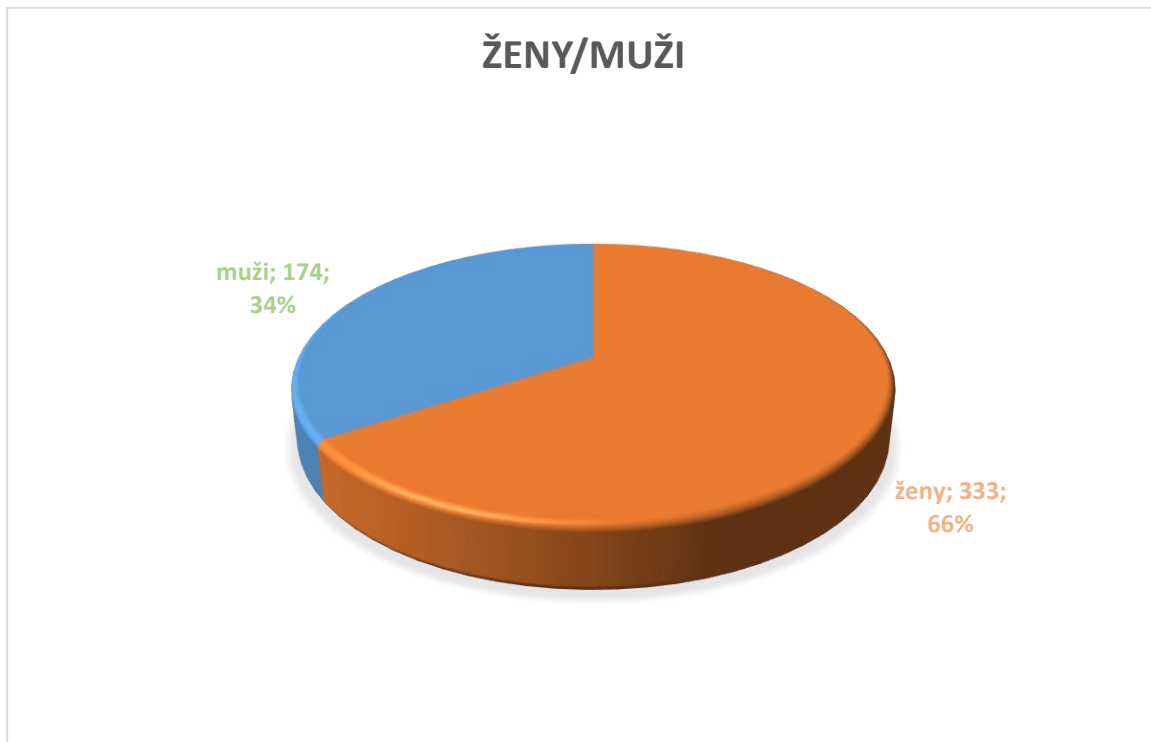
12. Výberové konania podľa zákona o štátnej službe – porovnanie rokov 2022 a 2021

Rok	Vyhlásené VK	Z toho Neúspešné		z toho pre vedúcich		z toho pre EŠIF		z toho pre POO		Z toho Ostatné	
		Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%
	116	51	43	12	10	18	16	29	25	57	49
	98	33	33,7	14	14,3	22	22,4	15	15,3	14	14,3

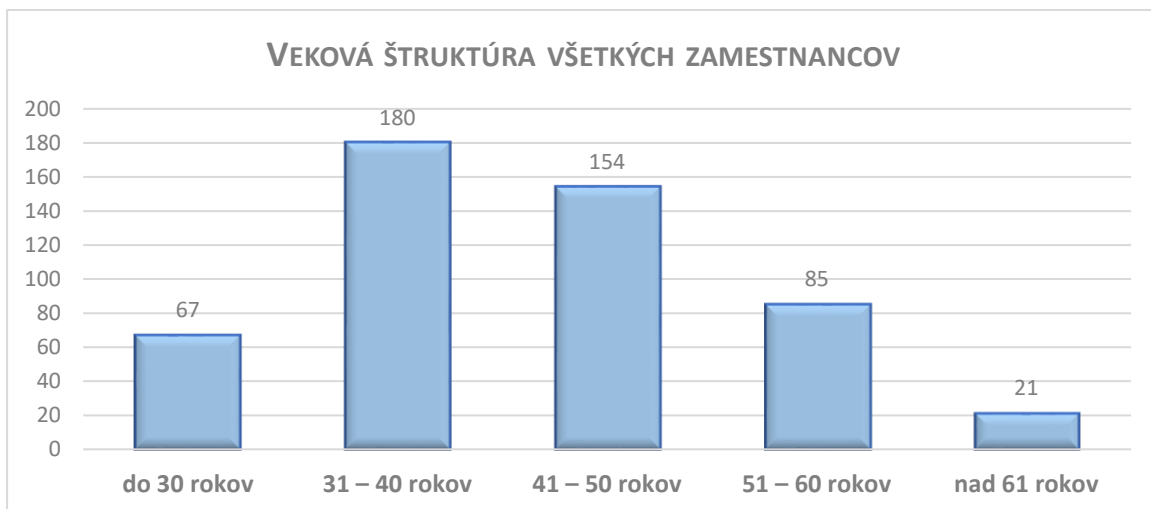
Graf č. 1 – Grafické znázornenie štruktúry zamestnancov podľa druhu pracovnoprávneho vzťahu

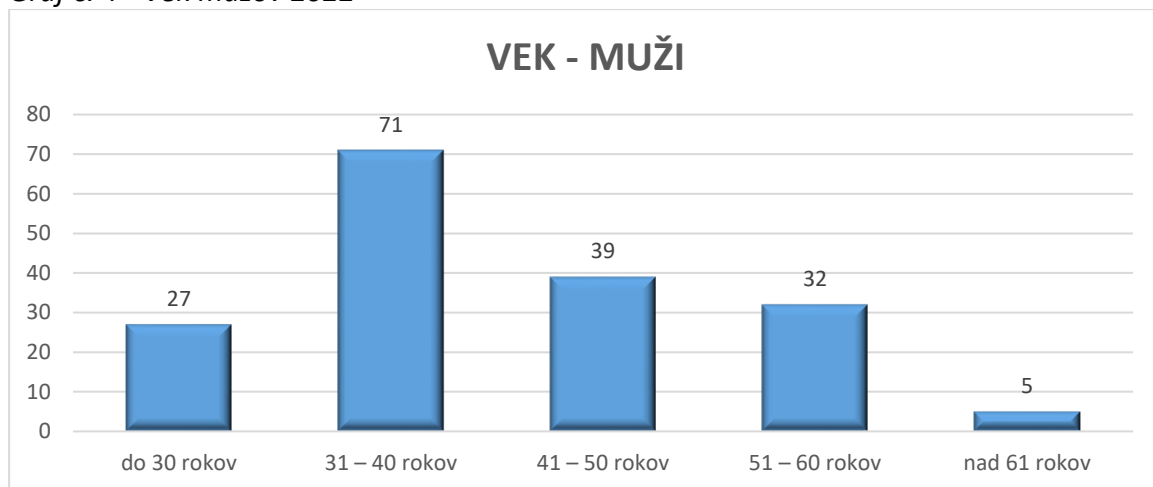
Graf č. 2 – Grafické znázornenie štruktúry zamestnancov podľa pohlavia

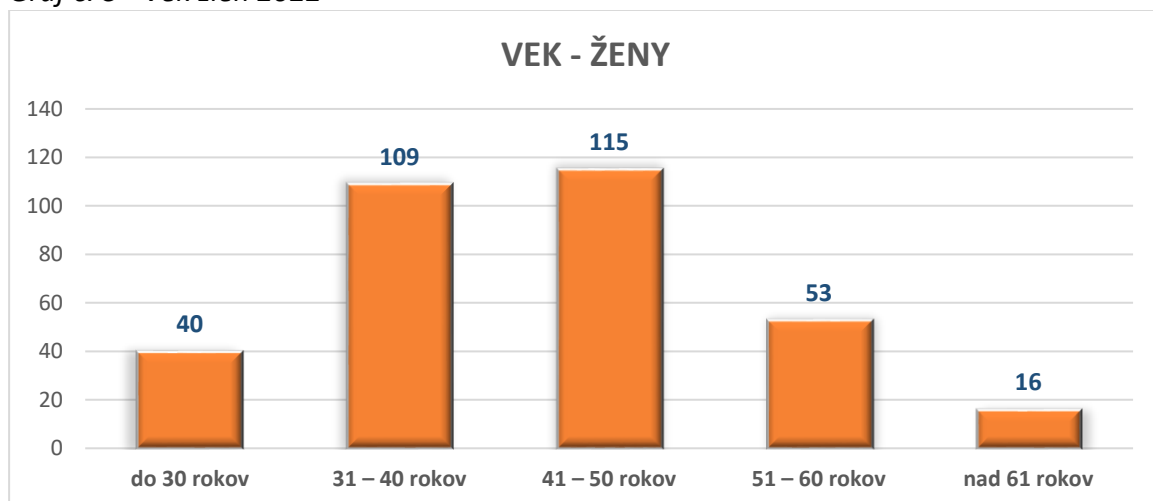
Graf č. 3 – Štruktúra zamestnancov podľa veku - všetci zamestnanci 2022

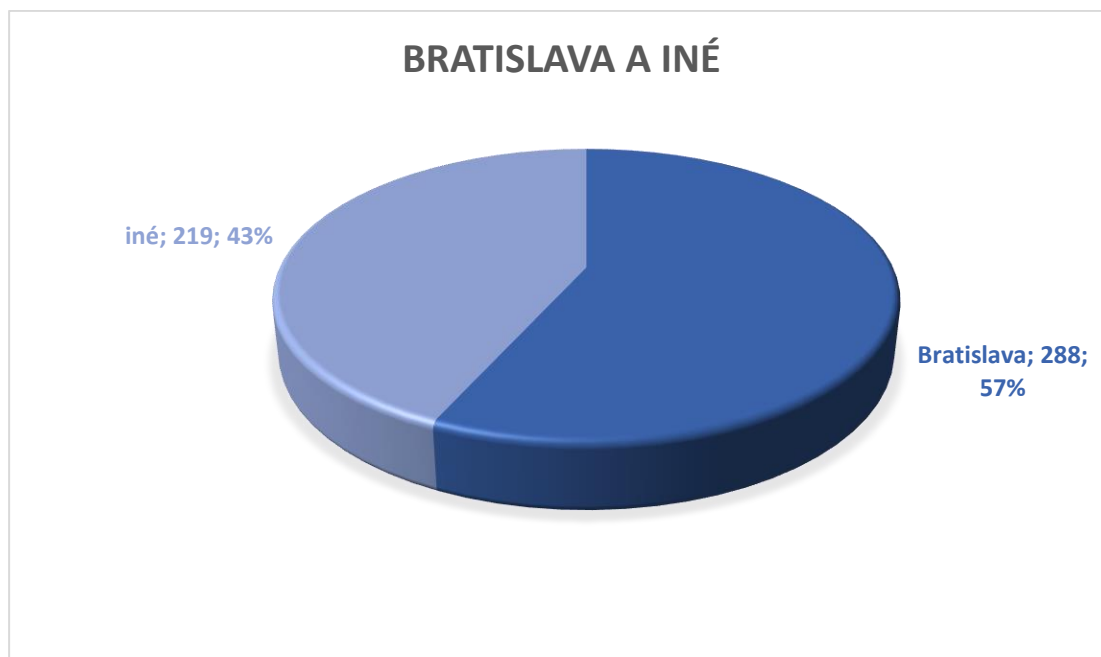
Graf č. 4 - Vek mužov 2022

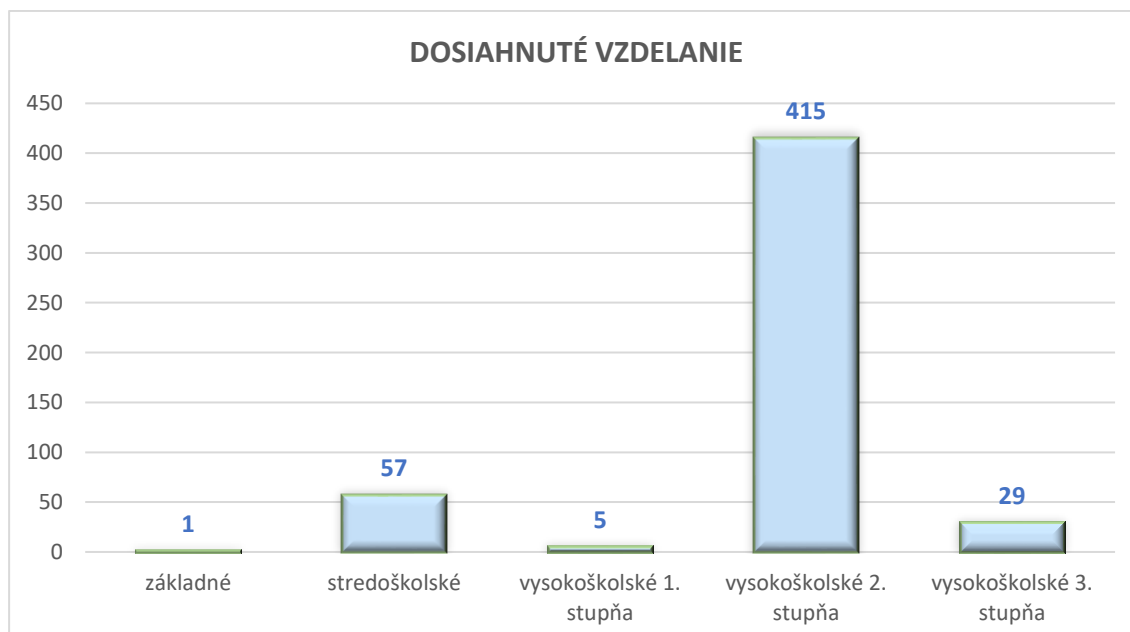
Graf č. 5 - Vek žien 2022

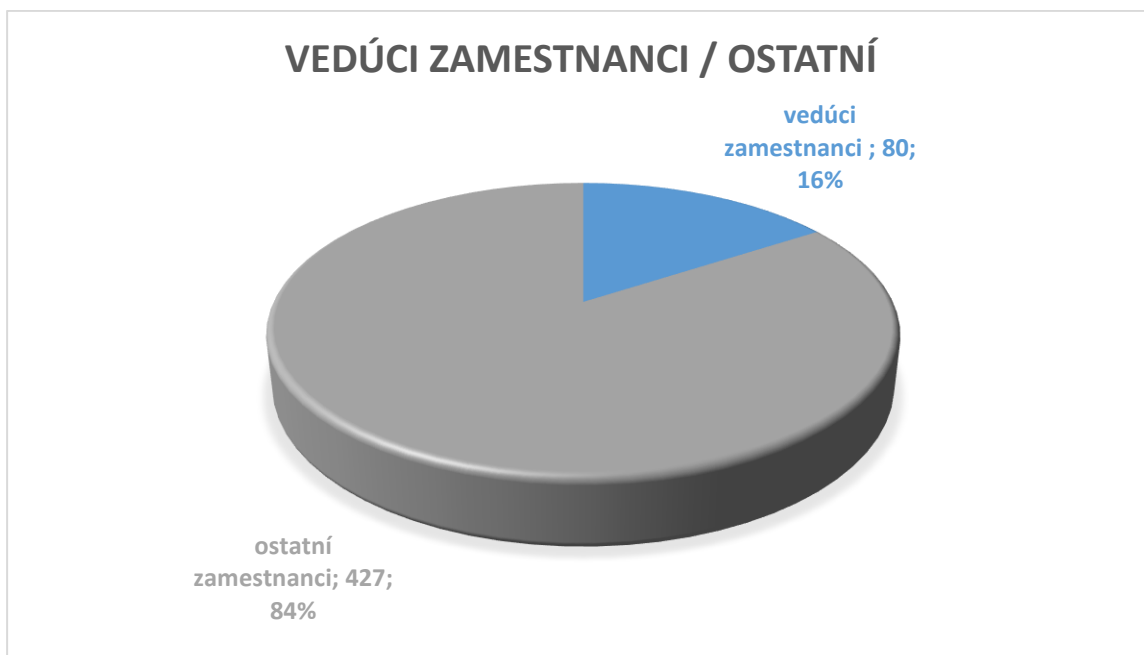
Graf č. 6 – Štruktúra zamestnancov podľa miesta trvalého pobytu

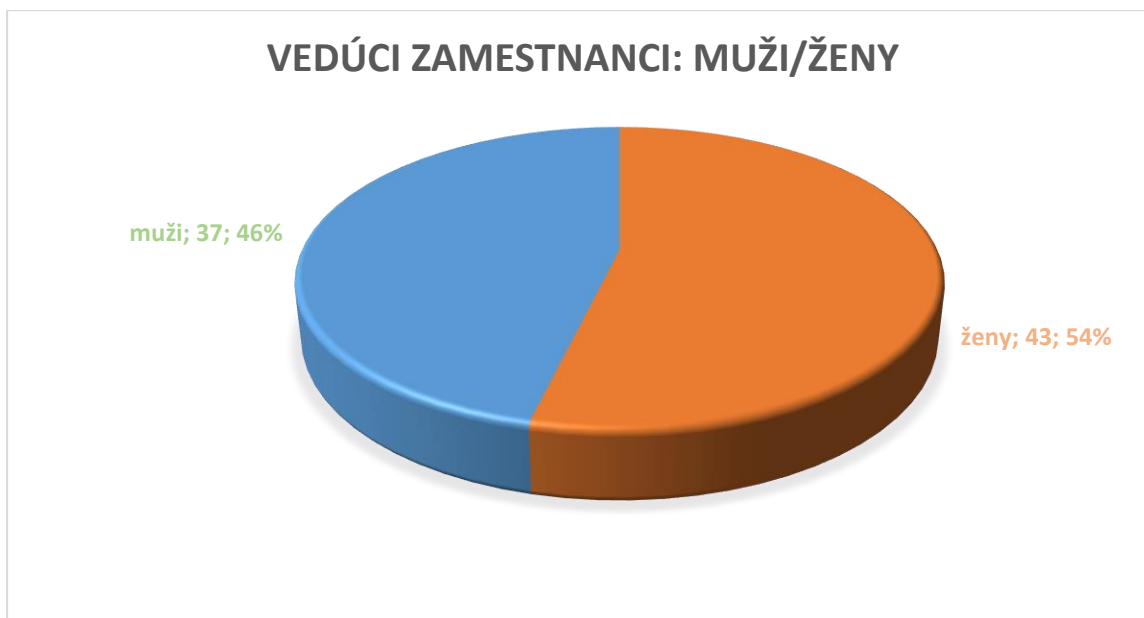
Graf č. 7 – Štruktúra zamestnancov podľa dosiahnutého najvyššieho vzdelania v roku 2022

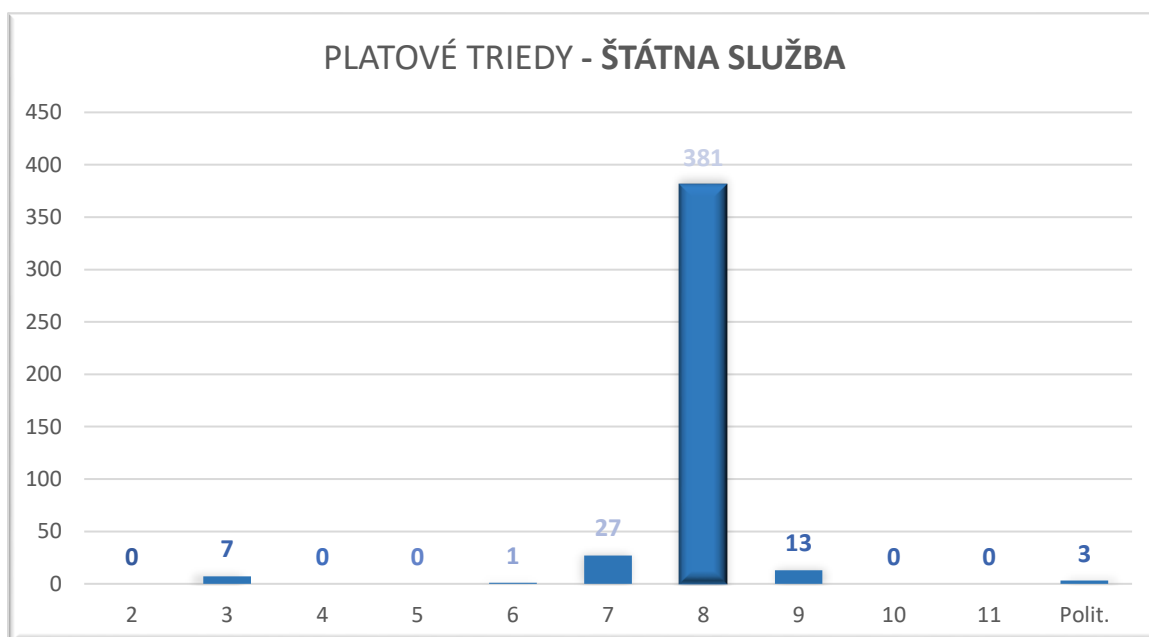
Graf č. 8 – Štruktúra zamestnancov podľa počtu vedúcich zamestnancov

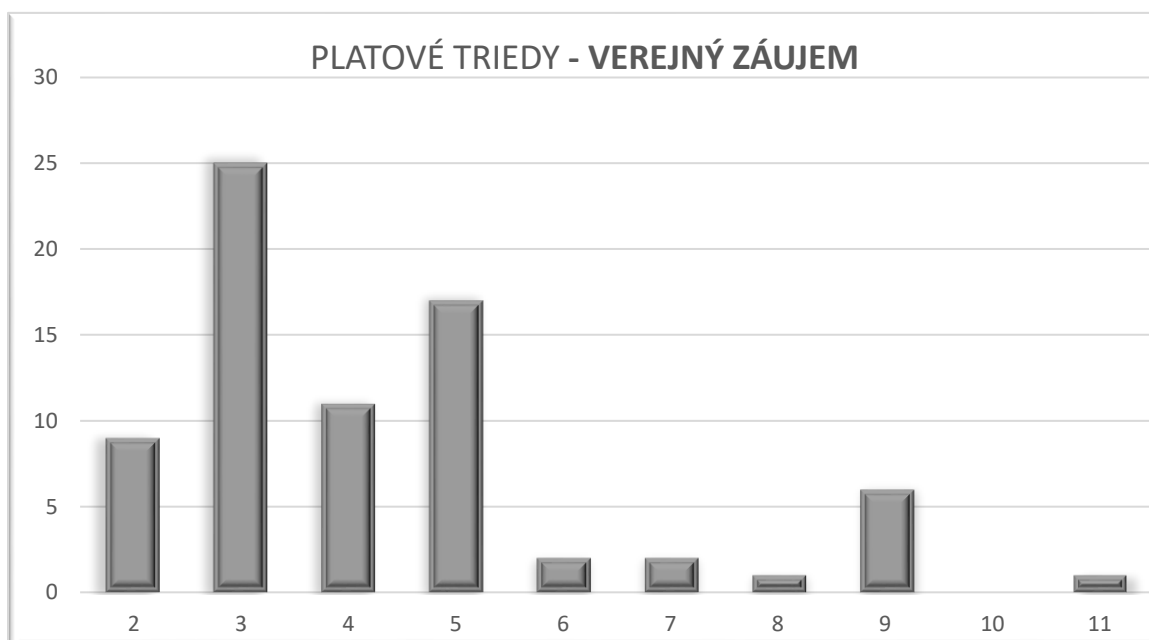
Graf č. 9 - Vedúci zamestnanci podľa pohlavia

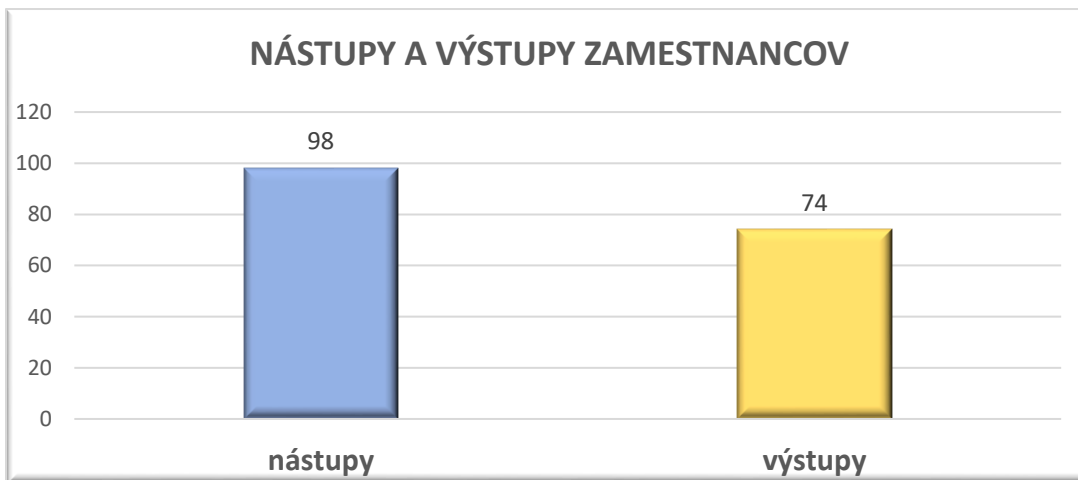
Graf č. 10 – Štruktúra zamestnancov podľa platovej triedy - štátna služba

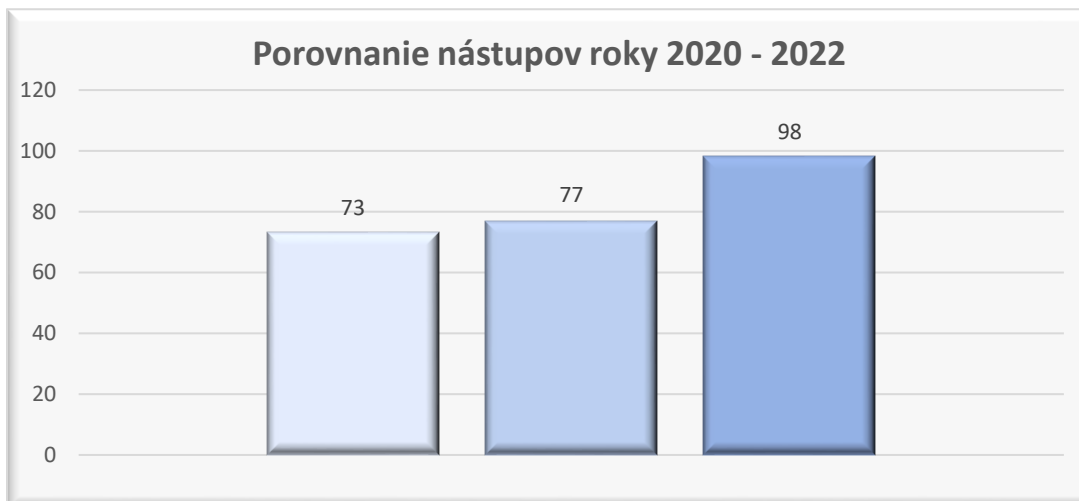
Graf č. 11 – Štruktúra zamestnancov podľa platovej triedy - verejný záujem

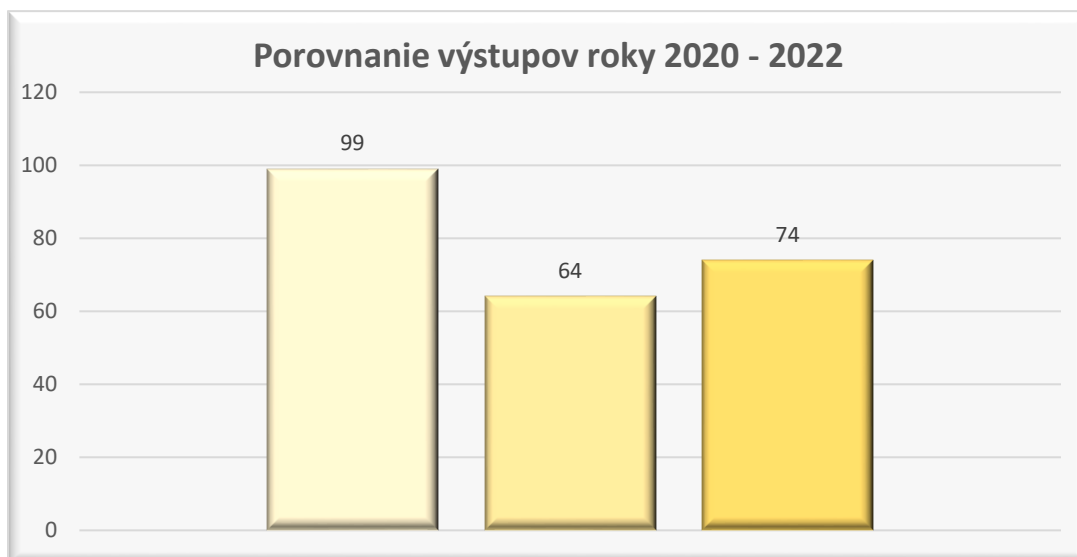
Graf č. 12 – Podľa fluktuácie zamestnancov v roku 2022

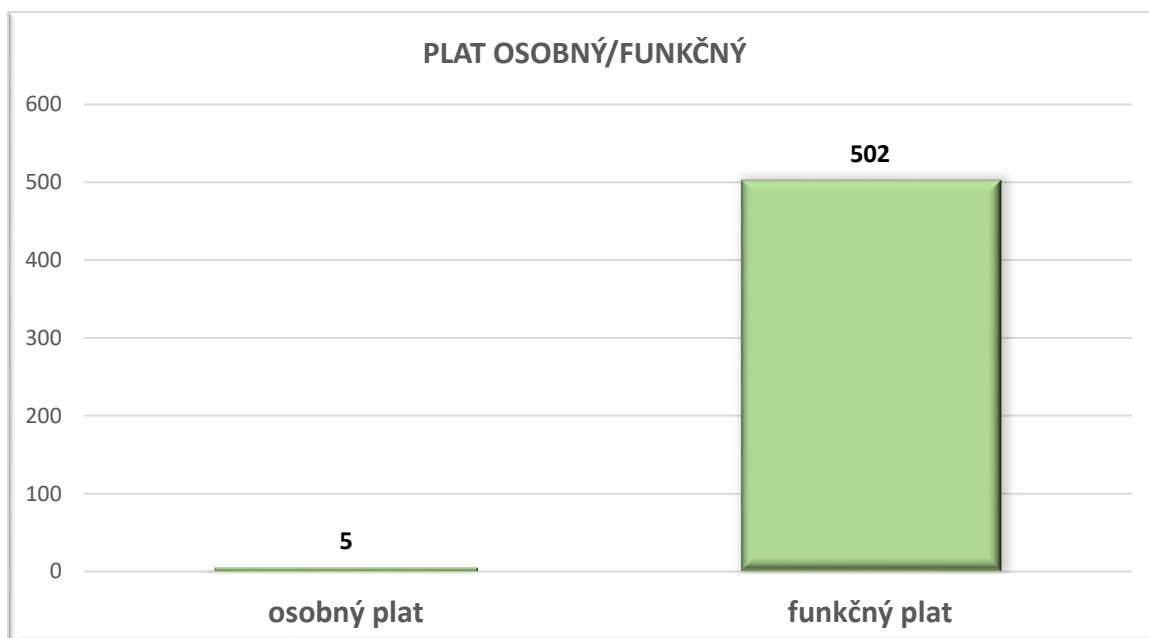
Graf č. 13 - Fluktuácia zamestnancov – nástupy

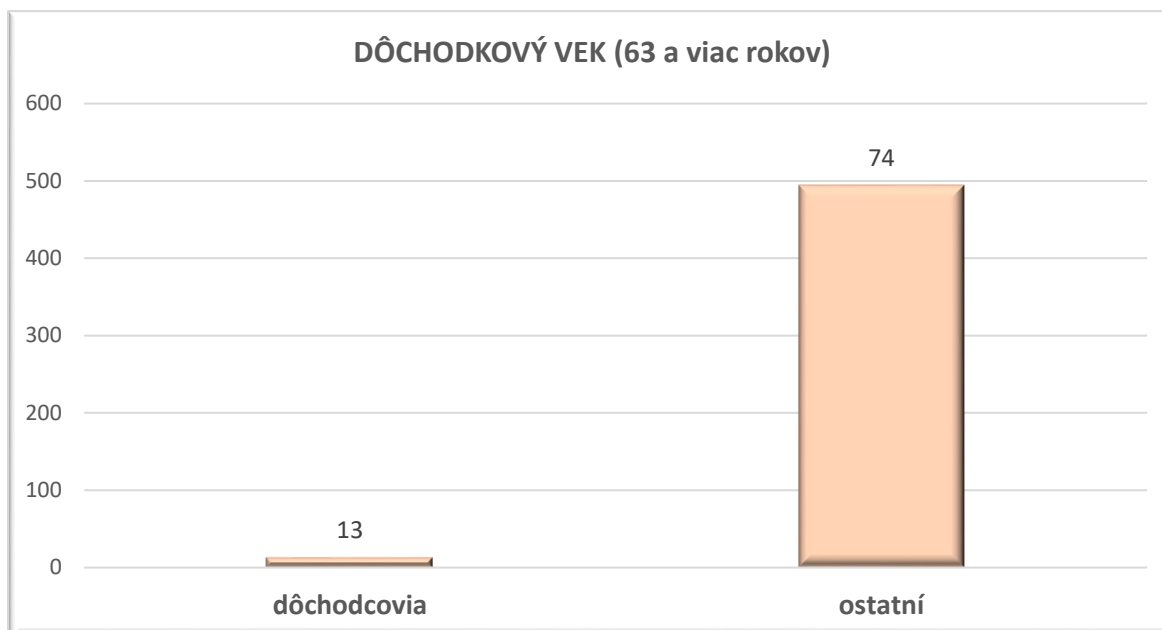
Graf č. 14 - Fluktuácia zamestnancov – výstupy

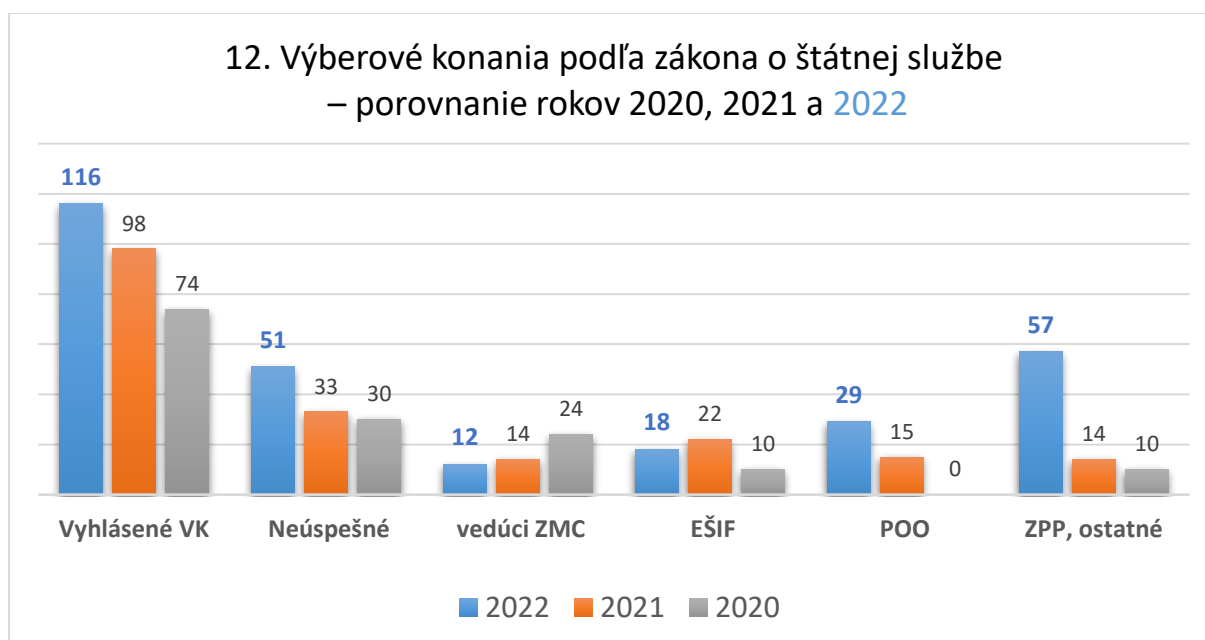
Graf č. 15 – Štruktúra zamestnancov podľa počtu priznaných osobných a funkčných platov

Graf č. 16 – Štruktúra zamestnancov podľa veku nad 63 rokov a viac voči ostatným zamestnancom

Graf č. 17 - Výberové konania podľa zákona o štátnej službe

Vzdelávanie

Vzdelávanie štátnych zamestnancov zabezpečoval osobný úrad. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi (2020 a 2021) predstavoval rok 2022 uvoľnenie opatrení v rámci pandémie COVID-19, ktorá zasiahla do vzdelávacieho procesu našich zamestnancov len

čiastkovo na začiatku kalendárneho roka. Napriek uvoľneniu pandemickej situácie pokračovalo zabezpečovanie vzdelávania výrazne **v online formáte** podobne ako v roku 2021, naďalej sa podarilo v rámci **online školení** úspešne využívať viacero vzdelávacích platforiem (MS TEAMS, ZOOM, SKYPE, WEBEX, atď.). Zároveň sa v rámci vzdelávania prejavila **pokračujúca podpora mobility zamestnancov**, v rámci ktorej bolo v predchádzajúcom roku vymenených ďalších 240 pevných pracovných staníc za notebooky, čím sa celkový počet zamestnancov využívajúcich pracovný notebook zvýšil na **približný počet 380**. V rámci digitalizácie procesov sa podarilo v období 3. štvrťroka 2022 zabezpečiť licencie Microsoft TEAMS pre videokonferencie, školenia a prácu v cloudovom prostredí pre všetkých zamestnancov ministerstva. Pre zvýšenie bezpečnosti práce z domu boli vydané bezpečnostné certifikáty zamestnancom pracujúcim s notebookmi pre prístup do IT prostredia ministerstva z internetu. Každodenná prax ukázala, že zamestnanci využívali možnosť komunikovať a vzdelávať sa bezkontaktné v priestoroch aj mimo priestorov ministerstva.

Okrem uvedeného sa podarilo v roku 2022 v spolupráci s poskytovateľmi vzdelávacích aktivít zabezpečiť **väčší počet pôvodne zrušených školení v novom, náhradnom termíne**.

Kontinuálne vzdelávanie sa v prostredí ministerstva uskutočňovalo:

1. Vstupným školením
2. Adaptačným vzdelávaním
3. Kompetenčným vzdelávaním

Vstupné školenie

Vstupné školenie je zamerané na novoprijatých zamestnancov alebo zamestnancov, ktorí po uplynutí výraznejšieho časového odstupu nastupujú z mimoevidenčného stavu do pracovného procesu, napr. zamestnanci po uplynutí materskej a rodičovskej dovolenky, po návrate zo zastúpenia Slovenskej republiky v medzinárodnej inštitúcii, atď.

Vstupné školenie prebiehalo prezenčnou formou, ako aj formou e-learningového kurzu v prostredí edu.mhsr.sk.

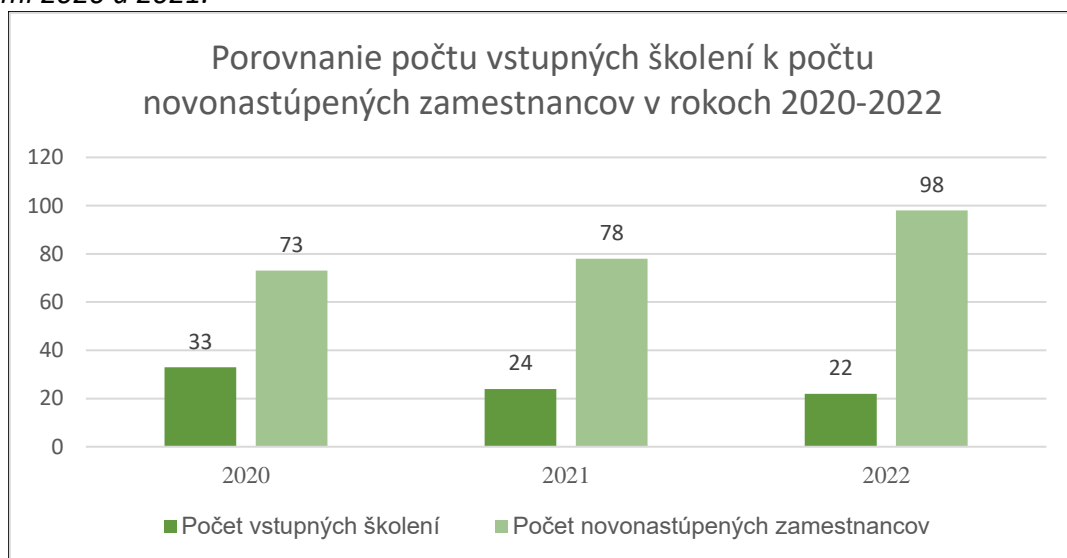
Na vstupnom školení boli zamestnancom poskytované informácie v gescii:

- osobného úradu (prezenčná aj e-learningová forma):
 - problematika zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy,
 - zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe,
 - Organizačného poriadku ministerstva,
 - Služobného/Pracovného poriadku ministerstva,
 - dochádzkového systému ANeT,
 - interného webového sídla MH SR so zameraním na informácie osobného úradu,
 - oblasť vzdelávania a knižnice;
 - kolektívne zmluvy vrátane sociálneho programu a benefitov pre zamestnancov ministerstva.
- odboru informatiky (prezenčná a čiastočne e-learningová forma) - problematika smernice ministerstva č. 4/2014 o používaní informačných a komunikačných technológií ministerstva,

- oddelenia kybernetickej bezpečnosti (len prezenčná forma) – problematika zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti.

V priebehu roka 2022 bolo realizovaných prezenčnou formou spolu **22 vstupných školení**, na ktorých bolo preškolených **98 zamestnancov**. Vstupné školenia prebiehali v špecializovanej školiacej miestnosti zabezpečenej počítačom pre každého účastníka a dataprojektorom.

*Graf č. 18 - **Nárast počtu preškolených zamestnancov** v rámci vstupných školení v porovnaní s rokmi 2020 a 2021.*

Adaptačné vzdelávanie

Adaptačné vzdelávanie štátneho zamestnanca vzniká dňom vzniku štátnozamestnaneckého pomeru a končí uplynutím skúšobnej doby, pričom na štátneho zamestnanca, ktorému skúšobná doba neplynula, sa adaptačné vzdelávanie nevzťahuje.

Keďže sa hromadné adaptačné vzdelávanie pre novoprijatých zamestnancov štandardne realizuje formou lektorského zboru v štvrtročných cykloch, z dôvodu protipandemických opatrení boli zrušené dva plánované termíny a dva plánované termíny v II. polroku 2022 boli realizované prezenčnou formou v školiacej miestnosti určenej pre hromadné školenia. Školenie pre mentorovaných zamestnancov prebiehalo zároveň v e-learningovom prostredí v rámci kurzu I. časť adaptačného vzdelávania.

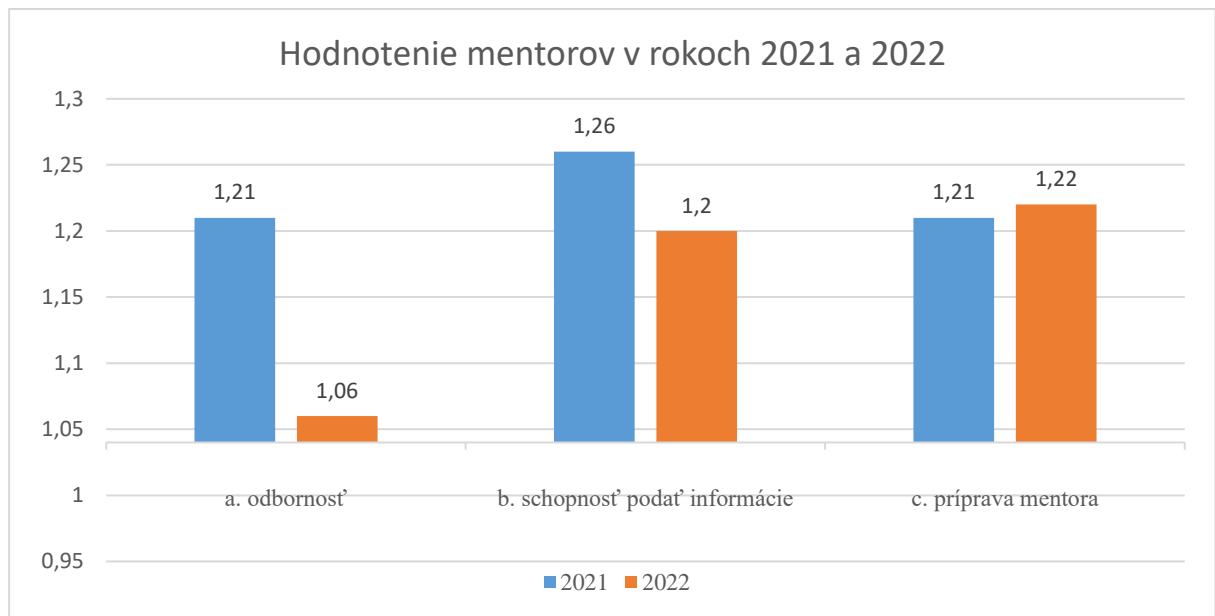
S cieľom uľahčiť adaptáciu nových štátnych zamestnancov a umožniť im získať odborné a praktické skúsenosti od služobne starších štátnych zamestnancov sa adaptačné vzdelávanie v zmysle zákona o štátnej službe realizovalo **pod vedením mentora** a bolo obsahovo a časovo rozdelené na **vstupné a priebežné vzdelávanie**.

Funkciu mentora vykonávalo v uvedenom období **54 zamestnancov** (z toho 3 vedúci zamestnanci) pre **76**, z celkového množstva 98 novoprijatých zamestnancov.

Pre porovnanie, v roku 2021 funkciu mentora vykonávalo v uvedenom období **41 zamestnancov** (z toho 2 vedúci zamestnanci) pre **57**, z celkového množstva 78 novoprijatých zamestnancov.

V roku 2022 sme realizovali **hodnotenie mentorov zo strany mentorovaných zamestnancov**. Výsledok hodnotenia za rok 2022 v porovnaní s rokom 2021 zobrazuje nižšie uvedený graf. (Najlepšia známka je 1)

Graf č. 19 - Výsledok hodnotenia za rok 2022 v porovnaní s rokom 2021 (Najlepšia známka je 1)

Na výsledky hodnotenia mentorov mal dôležitý vplyv aj **nárast počtu výkonov práce z domu** („home office“), v ktorom prebiehal proces adaptačného vzdelávania medzi mentorom a mentorovaným zamestnancom len dištančnou formou a v rámci ktorého dochádzalo k poklesu kvality odovzdávania dôležitých poznatkov a zručností. Z celkového počtu prijatých zamestnancov v roku 2022 **predčasne skončilo štátnozamestnanecký pomer v skúšobnej dobe 14 mentorovaných zamestnancov** (v roku 2021 spolu 6 mentorovaných zamestnancov), a to napriek tomu, že v roku 2021 vydal generálny tajomník služobného úradu **stanovisko upravujúce priebeh adaptačného vzdelávania medzi mentorom a štátnym zamestnancom prezenčnou formou**.

Kompetenčné vzdelávanie

Kompetenčné vzdelávanie sa realizovalo:

- Odborným vzdelávaním,
- Jazykovým vzdelávaním,
- Manažérskym vzdelávaním,
- Vzdelávaním zameraným na osobnostný rozvoj,
- Vzdelávaním v oblasti informačných technológií.

Bolo zabezpečené:

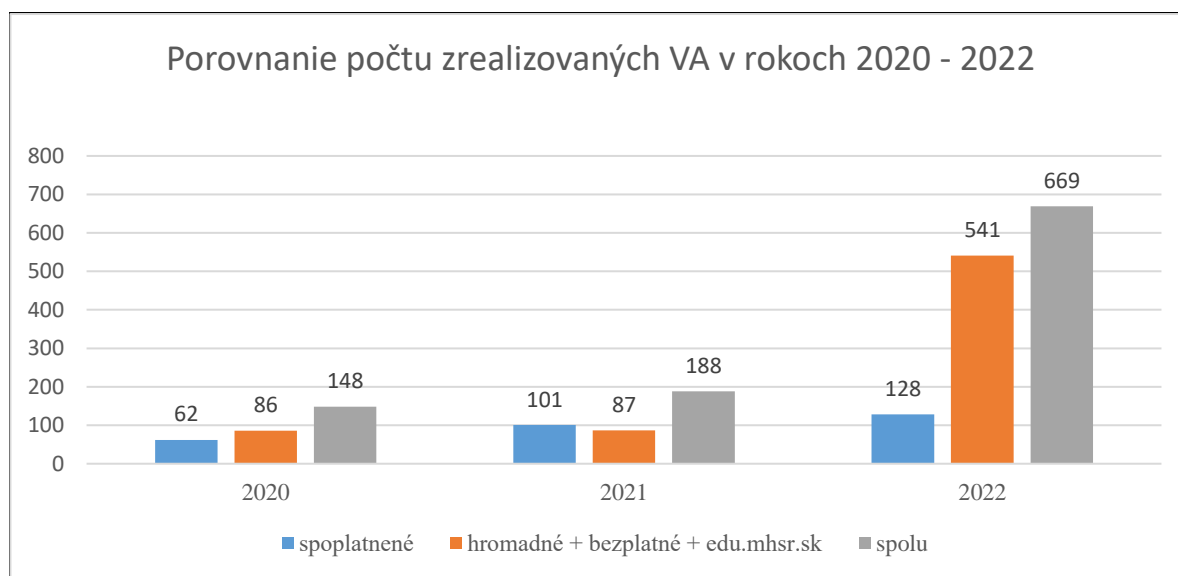
- prostredníctvom Úradu vlády SR, konkrétne:
 - Centra vzdelávania a hodnotenia ÚV SR,
 - odboru Národný úrad pre OLAF a sekcie prevencie korupcie a krízového manažmentu ÚV SR,
- prostredníctvom Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR –

- informačného systému Centrálného plánu vzdelávania AK EŠIF,
 - v spolupráci s
 - Finančnou správou SR (školenia **e-learningovou formou**),
 - Ministerstvom financií SR,
- prostredníctvom externých slovenských dodávateľov vzdelávacích aktivít,
- prostredníctvom externých zahraničných dodávateľov vzdelávacích aktivít.

Vzdelávacie aktivity sa plánovali podľa požiadaviek odborných útvarov ministerstva a v nadväznosti na individuálne plány kompetenčného vzdelávania.

V rámci **uvolnenia prijatých opatrení vlády Slovenskej republiky** proti šíreniu vírusového ochorenia COVID – 19 nebolo potrebné rušiť alebo presúvať na náhradný termín taký veľký počet školení ako tomu bolo v roku 2021. Zároveň, napriek uvoľneniu opatrení, **väčšinové zastúpenie reprezentovali ONLINE** vzdelávacie aktivity, z ktorých väčšia časť bola v pandemickom období 2020 - 2021 **pretransformovaná z pôvodne prezenčnej formy na online formu**. Väčšina externých dodávateľov vzdelávacích aktivít zachovala poskytovanie online vzdelávacích aktivít, a to **v rovnakých alebo vyšších cenových reláciách** v porovnaní s obdobím pandémie COVID-19.

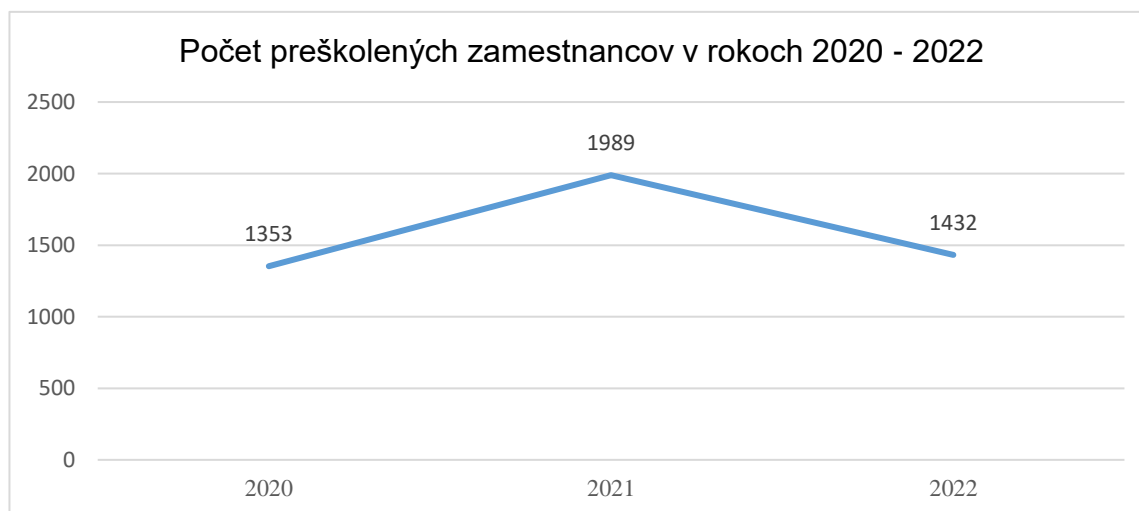
Graf č. 20 - Počty zrealizovaných vzdelávacích aktivít v rokoch 2020, 2021 a 2022.

Graf č. 21 - Celkový počet zrealizovaných školení v rokoch 2020 – 2022

Graf č. 22 - Počet preškolených zamestnancov v rokoch 2020 – 2022

Vzhľadom na prebiehajúce protipandemické opatrenia sa osobný úrad primárne sústredil na schvaľovanie **online školení**, pretože po skúsenostiach z predchádzajúceho roka museli byť mnohé schválené **prezenčné vzdelávacie aktivity zrušené, resp. odkladané na neurčito**. Pomer prezenčných a online zrealizovaných školení vyjadruje nasledovný graf.

Graf č. 23 - Pomer prezenčných a online zrealizovaných vzdelávacích aktivít v roku 2022

a) Odborné vzdelávanie

Najfrekvencovanejšími vzdelávacími aktivitami, ktoré absolvovali zamestnanci ministerstva, boli školenia zamerané na problematiku:

- **podporných programov (štrukturálnych fondov EÚ),**
- **verejného obstarávania,**
- **práva a legislatívy** (zákon o finančnej kontrole a audite v štátnej správe; zákon o správnom konaní - správny poriadok),
- **účtovníctva a rozpočtu,**
- **korupcie a ochrany finančných záujmov,**
- **finančnej kontroly a auditu.**

Odborné vzdelávanie sa realizovalo hromadnou formou, skupinovú formou alebo individuálne.

Prezenčných školení organizovaných Úradom vlády SR zameraných na **ochranu finančných záujmov EU, protikorupčnú tematiku, hospodársku súťaž, finančnú kontrolu, verejné obstarávanie a pod.** sa zúčastnilo spolu **51 zamestnancov** (v roku 2021 spolu 9 zamestnancov).

Administratívne kapacity EŠIF sa pravidelne zúčastňovali školení organizovaných Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky v rámci Centrálneho plánu vzdelávania pre AK EŠIF – spolu 460 realizovaných osoboškolení.

V priebehu roka 2022 sa zrealizovali nasledovné hromadné školenia:

1. ONLINE školenie k problematike HOME OFFICE pre zamestnancov sekcie podporných programov MH SR - **Ako zvládnuť výkon práce z domu?** (138 zamestnancov),

2. ONLINE školenie k problematike HOME OFFICE pre zamestnancov sekcie podporných programov MH SR – **Ako riadiť podriadených zamestnancov?** (21 vedúcich zamestnancov),
3. prezenčné školenie **Zákon č. 357/2015 o finančnej kontrole v priestoroch MH SR** (31 zamestnancov),
4. prezenčné bezplatné školenie **Právne minimum - legislatívny proces a jednotlivé právne normy** (9 zamestnancov odboru zlepšovania podnikateľského prostredia),
5. prezenčné školenie **Problematika verejného obstarávania** (10 zamestnancov),
6. online školenie **Moduly CES - Personalistika, Organizačný manažment, Časový manažment, Talent manažment** (11 zamestnancov).

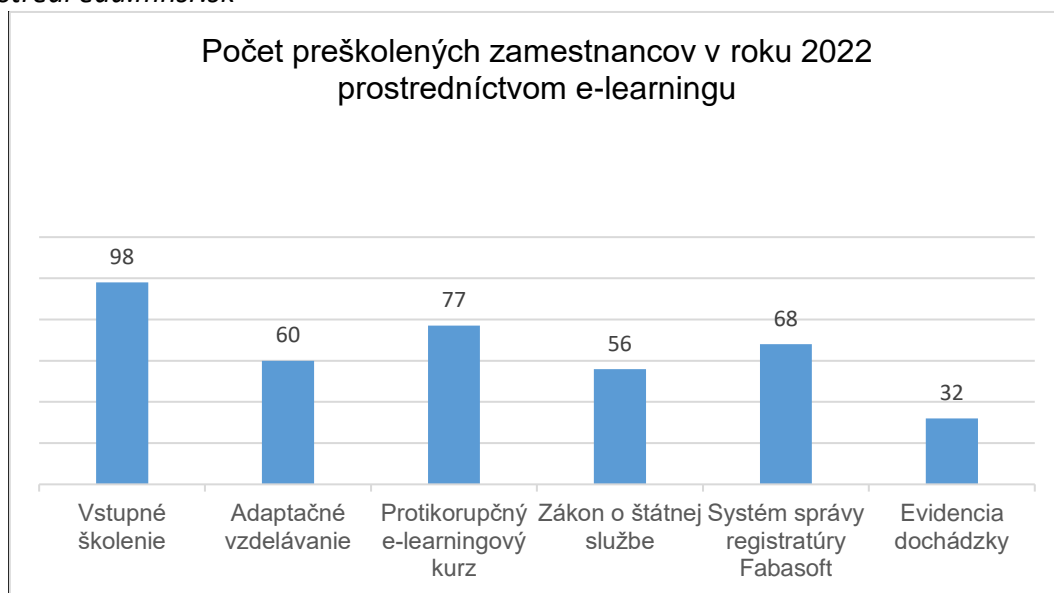
Okrem vyššie uvedeného prebehli aj školenia prostredníctvom e-learningového portálu edu.mhsr.sk:

1. **Vstupné školenie** (98 zamestnancov),
2. **Adaptačné vzdelávanie** (60 zamestnancov z celkového počtu 76 mentorovaných),
3. **Protikorupčný e-learningový kurz** (77 zamestnancov),
4. **Zákon o štátnej službe** (56 zamestnancov),
5. **Systém správy registratúry Fabasoft** (68 zamestnancov).
6. **Evidencia dochádzky** (32 zamestnancov)

Napriek doslova celoštátnemu dopytu zo strany verejnej správy na zabezpečenie realizácie školení venovaných problematike Plánu obnovy a odolnosti prakticky neboli zo strany kompetentných organizácií (predovšetkým Úradu vlády SR, Ministerstva financií SR) v potrebnej miere zabezpečené školenia k uvedenej problematike.

Ministerstvo financií pripravilo kapacitne obmedzené školenia, ktorých sa zúčastnili celkovo 6 zamestnanci ministerstva. Ostatní 6 zamestnanci ministerstva sa zúčastnili predmetného školenia zabezpečeného **externým poskytovateľom** a lektorovaného **internými zamestnancami Ministerstva financií SR** (ďalej ako „MF SR“)!

Graf č. 24 - Počet preškolených zamestnancov v roku 2022 prostredníctvom e-learningu v prostredí edu.mhsr.sk

V roku 2022 sa zamestnanci MH SR zúčastnili na konferenciách:

1. 16. ročník SKIIA konferencie na tému aktuality v oblasti auditu a boj proti korupcii (2 osoby),
2. Slovenské klimatické fórum 2021 (bezplatná konferencia, 2 osoby),
3. online - 21 st International Akademie Fresenius Conference: "The Biocidal Products Regulation" (1 osoba),
4. ENVIRO konferencia - odpady, voda, EIA, ovzdušie - zmeny od 1.1.2023 (1 osoba),
5. INOFEST – festival inovácií 2021 (2 osoby),
6. AGE MANAGEMENT salón 2021 (1 osoba),
7. Pracovné právo 2022 (3 osoby),
8. konferencia Aktuálne trendy v potravinovom práve (1 osoba),
9. konferencia TOXCON 2022 - 27th Interdisciplinary Toxicology Conference (1 osoba),
10. Vykurovanie 2022 (1 osoba),
11. Maratón verejného obstarávania (3 osoby),
12. Medzinárodný kongres ITAPA 2022 - Moderná Európa, Moderné Slovensko (2 osoby),
13. Konferencia eBF – verejné obstarávanie, Ostrava, ČR (3 osoby),
14. Energofórum (1 osoba),
15. Festival inovácií INOFEST 2022 (2 osoby)

b) Jazykové vzdelávanie

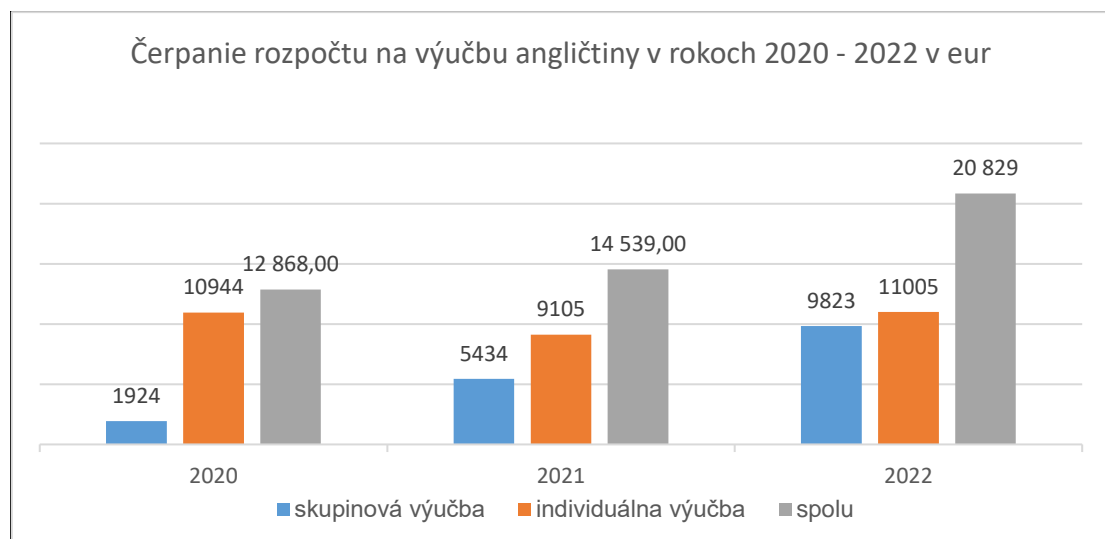
Anglický jazyk

Skupinová aj individuálna výučba prebiehala v priestoroch ministerstva na adrese Mlynské nivy 44/a. Zabezpečovala ju jazyková škola EduPoint Language School, s.r.o.

Skupinová výučba v rozsahu 8 skupín, spolu 75 zamestnancov prebiehala prezenčnou formou v rámci 6 jazykových skupín a online formou v rámci 2 jazykových skupín.

Individuálnu výučbu anglického jazyka od začiatku roka 2022 aktívne využívalo 19 **vedúcich zamestnancov**. Táto výučba prebiehala podľa preferencií vedúcich zamestnancov, a to formou prezenčnou v počte 10 vedúcich zamestnancov a formou online v počte 9 vedúcich zamestnancov.

Graf č. 25 - Čerpanie prostriedkov na výučbu anglického jazyka v rokoch 2020 – 2022

Okrem samotnej jazykovej výučby sa 34 zamestnancov zúčastnilo na ďalších školeniach zameraných na písanie oficiálnych stanovísk a oficiálnych emailov v anglickom jazyku alebo na oficiálny prejav v anglickom jazyku. Boli to školenia:

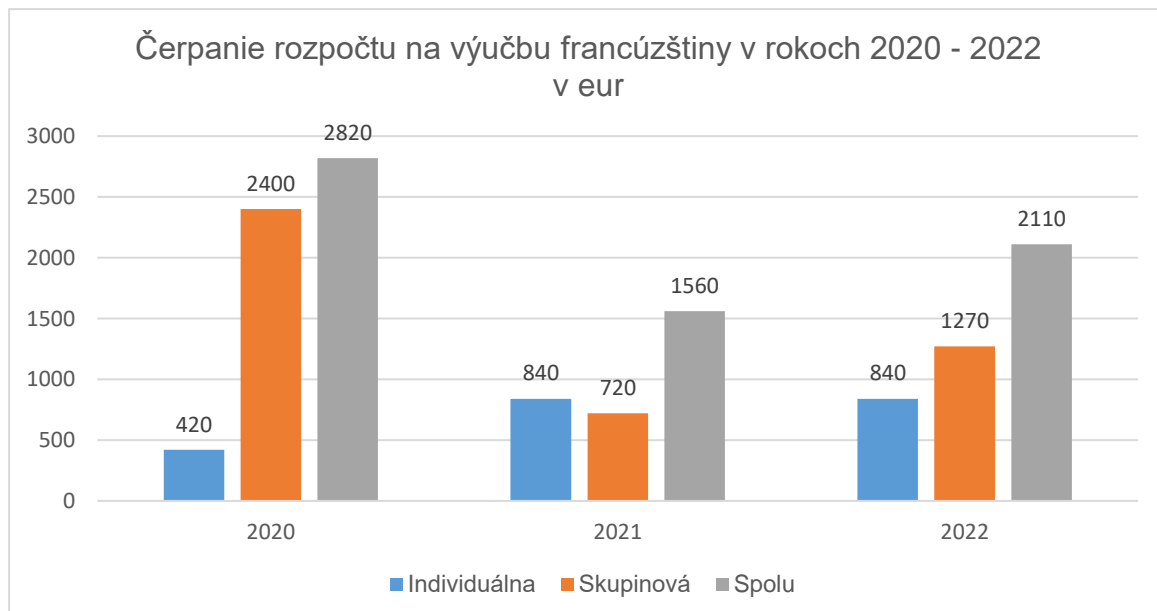
- 99 fráz anglických oficiálnych emailov a stanovísk v štátnej správe (1 osoba),
- Odborné frázy rokovania a zastupovania SR na medzinárodnej úrovni (1 osoba),
- Prehľad anglickej gramatiky v profesionálnom pracovnom vystupovaní (1 osoba).

Francúzsky jazyk

V spolupráci s Francúzskym inštitútom na Slovensku a Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR pokračovala skupinová a individuálna výučba francúzskeho jazyka programom „**Francúzština v diplomacii a v medzinárodných vzťahoch**“, ktorého sa zúčastnili **5** zamestnanci v rámci **skupinovej výučby** a **1** vedúci zamestnanec v rámci **individuálnej výučby**. Medzinárodnú skúšku z odbornej francúzštiny DFP-RI úroveň B1 **absolvovala 1 zamestnankyňa**.

Skupinová výučba francúzskeho jazyka prebiehala v rámci 2 semestrov (spolu 100 vyučovacích hodín na 1 účastníka), individuálna výučba v rozsahu 40 hodín na 1 účastníka, pričom v priebehu roka bola skupinová aj individuálna výučba zabezpečovaná aj online formou. Výučba bola **spolufinancovaná** Medzinárodnou organizáciou pre frankofóniu (OIF) vo výške **50 % účastníckeho poplatku**.

Graf č. 26 - Čerpanie prostriedkov na výučbu francúzskeho jazyka v rokoch 2020 – 2022

Okrem samotnej jazykovej výučby sa frankofónni zamestnanci ministerstva zúčastnili na bezplatných školeniach ponúkaných Medzinárodnou frankofónnou organizáciou:

- frankofónny seminár Pracovné stretnutie od A po Z (20. september 2022) – 2 zamestnanci,

- frankofónny seminár B1-B2-C1 Pracovné stretnutie od A po Z (20. júla 2021) – 1 zamestnanec,
- seminár Negotiating within and with the European union: European economic diplomacy – 1 zamestnanec

Ruský jazyk

Na základe predchádzajúcej spolupráce s Európskym fondom slovenskej písomnosti a kultúry v Bratislave bola naplánovaná individuálna výučba ruského jazyka v objeme 50 vyučovacích hodín pre riaditeľku odboru bilaterálnej obchodnej spolupráce, ale v dôsledku pracovnej vyťaženia vedúcej zamestnankyne nebola výučba realizovaná.

Slovenský jazyk

V rámci jazykového vzdelávania je pre potreby zamestnancov k dispozícii **Jazykové okienko** na intranete ministerstva v záložke **Informácie osobného úradu** v časti **Vzdelávanie**, v ktorom sú k dispozícii tieto dokumenty:

V nadväznosti na plnenie úlohy B.1 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 62 z 12. februára 2020 k Piatej správe o stave používania štátneho jazyka na území Slovenskej republiky ministerstvo zabezpečilo účasť 1 zamestnanca na 18. konferencii Slovenskej terminologickej siete, ktorá sa konala 27. októbra 2022 v Bratislave a ktorej hlavná téma bola „Zrozumiteľný a rodovo neutrálny jazyk v právnych textoch“.

c) Manažérske vzdelávanie

Osobný úrad zabezpečil prostredníctvom Centra vzdelávania a hodnotenia pri Úrade vlády SR **31 bezplatných prezenčných osoboškolení pre vedúcich** zamestnancov a **5 osoboškolení** pre zamestnancov, ktorým vedúci zamestnanec schválil manažérske školenie. Okrem toho sa **15 vedúcich zamestnancov** a **2 zamestnanci** (so súhlasom ich vedúceho zamestnanca) zúčastnili školení organizovaných externými dodávateľmi.

d) Vzdelávanie zamerané na osobnostný rozvoj

Pre jednotlivcov boli schválené kurzy zamerané na prezentačné zručnosti, efektívny time management, zvládanie stresu, komunikačné zručnosti, syndróm vyhorenia. V roku 2022 bolo zabezpečených celkovo **27 osoboškolení**, prevažne na problematiku prezentačných zručností, zvládanie stresu a sebariadenie, rétoriku a techniky na zvládanie trémy.

e) Vzdelávanie v oblasti informačných technológií

V priebehu roka 2022 sa školení v oblasti informačných technológií zúčastnilo **93 zamestnancov** (interné prezenčné školenie EXCEL), **63 zamestnancov** (interné prezenčné školenie WORD). Ďalších **38 osoboškolení** bolo zameraných prevažne na prácu v systéme ITMS2014+, ktorý využívajú zamestnanci podporných programov.

Zhodnotenie kompetenčného vzdelávania

Pri hodnotení roka 2022 je možné skonštatovať, že napriek uvoľneniu protipandemických opatrení, vzdelávanie v tesnej väčšine prípadov pokračovalo **využívaním online formy v pomere (51 % online) / (49 % prezenčnej)**. Výučba online formou bola zamestnancami akceptovaná a častokrát preferovaná vzhľadom na vyššiu komfortnosť v súvislosti s možnosťou využívania **rôznych online platforiem**.

Výsledkom bolo v roku 2022 zabezpečenie celkovo **669 vzdelávacích aktivít**, pričom niektoré z nich sa uskutočnili aj vo viacerých termínoch. Preškolených bolo spolu **1432 zamestnancov**.

V rámci pretrvávajúcej spolupráce s Finančnou správou SR ministerstvo v roku 2022 pokračovalo v aktualizácii a implementácii ďalších funkcionalít vlastného e-learningového prostredia, konkrétne funkcií umožňujúcich registráciu účastníkov, ako aj evidenciu a vyhodnocovanie jednotlivých vzdelávacích aktivít priamo v portáli edu.mhsr.sk. Služobný úrad tak naďalej využíva **system registrácie a štatistického vyhodnocovania všetkých vzdelávacích aktivít**, ktorý je priamo prepojený s vyhodnocovaním individuálnych plánov kompetenčného vzdelávania („IPKV“). V závere roka 2022 vedúci zamestnanci mohli buď samostatne alebo po odbornej konzultácii s oddelením rozvoja ľudských zdrojov osobného úradu plnohodnotne vyhodnocovať IPKV priamo v systéme, pričom IPKV obsahovali nielen plánované, ale aj neplánované vzdelávacie aktivity, ktorých sa zamestnanci v priebehu kalendárneho roka zúčastnili.

V priebehu decembra 2022 bola aktualizovaná funkcionalita elektronické vytváranie IPKV pre všetkých zamestnancov na rok 2023, ktorá bola naviazaná na **nový aktualizovaný ponukový katalóg** vzdelávacích aktivít.

Súčasne úspešne prebiehalo aj vyhodnotenie jednotlivých vzdelávacích aktivít formou **elektronického hodnotiaceho dotazníka**. Táto možnosť predstavovala v porovnaní s rokom 2021 prínos pre hodnotenie všetkých realizovaných školení v systéme edu.mhsr.sk a zároveň podstatne znížila administratívnu záťaž.

Zhodnotenie kvality absolvovaných vzdelávacích aktivít

Po absolvovaní každej vzdelávacej aktivity zamestnanci túto aktivitu hodnotili formou **dotazníka spokojnosti**. Otázky sa týkali kvality lektora, vhodnosti témy, organizačného a materiálno-technického zabezpečenia, ako aj zhodnotenia celkovej spokojnosti. Zároveň sa zamestnanci vyjadrovali, či vzdelávanie splnilo ich očakávania a či by sa na podobné prihlásili znova. Pri online školeniach odpovedali na otázku, či by v budúcnosti uprednostnili online formu. Z analýzy odovzdaných dotazníkov vyplynulo, že **kvalita lektora** predstavuje jeden z kľúčových faktorov pri všeobecnej spokojnosti.

Podkladom pre celkové zhodnotenie vzdelávania na úrovni služobného úradu ministerstva, v zmysle zákona o štátnej službe, slúžil **Hodnotiaci dotazník pre služobný úrad**, ktorého vyplnením vedúci zamestnanci ministerstva v závere roka zhodnotili prínos vzdelávania pre príslušný organizačný útvar.

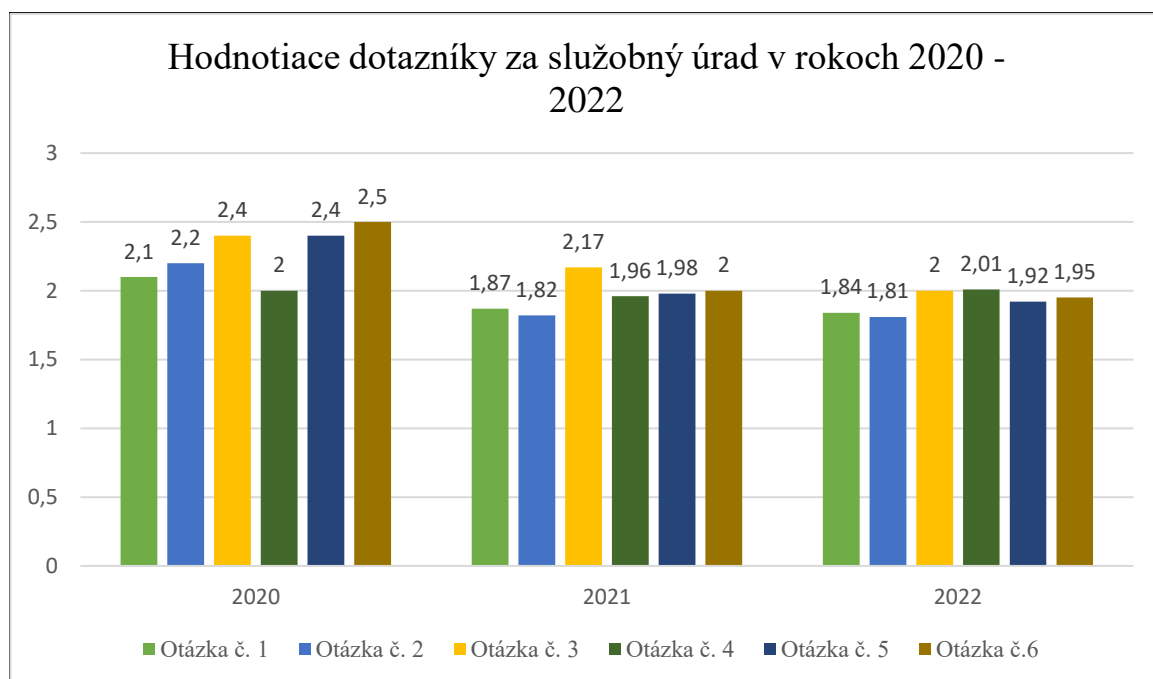
K dátumu 15. januára 2023 bolo vedúcimi útvarov odovzdaných **63 hodnotiacich dotazníkov z celkového počtu 70** (tzn. 90%). Z tohto dôvodu je celkové hodnotenie za rok 2022 čiastočne skreslené nekompletným počtom odovzdaných dotazníkov. Slovné hodnotenia prínosu vzdelávania pre daný útvar sa nachádzajú v prílohe č. 6 .

Nasledujúce údaje **porovnávajú hodnotenia období rokov 2020, 2021 a 2022** z hodnotiacich dotazníkov **vypracovaných vedúcimi zamestnancami**.

Tabuľka č. 2 - Porovnanie hodnotenia období rokov 2020, 2021 a 2022 z hodnotiacich dotazníkov vypracovaných vedúcimi zamestnancami.

Porovnanie známok z rokov 2020 - 2022 z vyplnených hodnotiacich dotazníkov pre služobný úrad			
Kritérium I. Prínos vzdelávania k pracovnému výkonu a k činnosti organizačného útvaru. Aký bol prínos vzdelávania štátnych zamestnancov k:	Priemerná známka v roku 2020 1 = najlepšia známka	Priemerná známka v roku 2021 1 = najlepšia známka	Priemerná známka v roku 2022 1 = najlepšia známka
1. odbornému a osobnostnému rastu?	2,1	1,87	1,84
2. plneniu služobných úloh?	2,2	1,82	1,81
3. zlepšeniu organizácie práce organizačného útvaru?	2,4	2,17	2,0
Kritérium II. Prínos vzdelávania k fungovaniu pracovných tímov a ku pracovnému prostrediu. Aký bol prínos vzdelávania štátnych zamestnancov k:			
4. identifikácii vzdelávacích potrieb organizačného útvaru?	2	1,96	2,01
5. tvorbe priaznivého pracovného prostredia v organizačnom útvare?	2,4	1,98	1,92
6. stabilite pracovných tímov organizačného útvaru?	2,5	2	1,95

Graf č. 27 - Grafické znázornenie vyhodnotených dotazníkov v rokoch 2020 – 2022

Zvyšovanie kvalifikácie

V zmysle zákona o štátnej službe podľa § 165 služobný úrad môže štátnemu zamestnancovi na jeho žiadosť umožniť zvyšovanie kvalifikácie. V porovnaní s rokom 2020 (1 zvyšovanie kvalifikácie) nebola v roku 2021 a ani v roku 2022 schválená alebo predložená ani jedna žiadosť o schválenie zvyšovania kvalifikácie.

2 Poslanie, vízia a ciele

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky sa podieľa na tvorbe jednotnej štátnej politiky Slovenskej republiky, vykonáva v rozsahu svojej pôsobnosti štátnu správu a plní ďalšie úlohy ustanovené v zákonoch a iných všeobecne záväzných právnych predpisoch.

Ministerstvo v rozsahu vymedzenej pôsobnosti zabezpečuje úlohy súvisiace s dojednávaním medzinárodných zmlúv, s rozvojom medzištátnych stykov a medzinárodnej spolupráce vrátane úloh, ktoré pre Slovenskú republiku vyplývajú z medzinárodných zmlúv, ako aj z jej členstva v medzinárodných organizáciách. Skúma problematiku vo veciach, ktoré sú v jeho pôsobnosti, analyzuje dosahované výsledky a robí opatrenia na riešenie aktuálnych otázok. Spracúva koncepcie rozvoja zverených oblastí a riešenia základných otázok, ktoré predkladá vláde Slovenskej republiky. Ďalej sa stará sa o náležitú právnu úpravu vecí patriacich do jeho pôsobnosti, pripravuje návrhy zákonov a iných všeobecných záväzných právnych predpisov, dbá o dodržiavanie zákonnosti v oblasti svojej pôsobnosti.

Podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov je MH SR ústredným orgánom štátnej správy pre:

- priemysel s výnimkou spracovania dreva, biotechnológií, potravinárstva a stavebných výrobkov,
- energetiku vrátane hospodárenia s jadrovým palivom a uskladňovania rádioaktívnych odpadov a energetickú efektívnosť;
- teplárenstvo a plynárenstvo;
- dobývanie a úpravu tuhých palív, dobývanie ropy a zemného plynu, rudných surovín, nerudných surovín a rádioaktívnych surovín;
- podporu malého podnikania a stredného podnikania vrátane podpory potravinárskych produktov, ktoré nie sú zaradené do prílohy I Zmluvy o fungovaní Európskej únie a podpory spracovania dreva a biotechnológií;
- stratégiu tvorby podnikateľského prostredia a podporu podnikateľského prostredia vrátane podpory potravinárskeho podnikateľského prostredia, ktorého produkty nie sú zaradené do prílohy I Zmluvy o fungovaní Európskej únie a podnikateľského prostredia v oblasti spracovania dreva a biotechnológií;
- vnútorný obchod, zahraničný obchod vrátane obchodovania s výrobkami obranného priemyslu a tvorby zahraničnej obchodnej politiky, ochranu spotrebiteľa s výnimkou ochrany spotrebiteľa pri poskytovaní finančných služieb a koordináciu politiky vnútorného trhu Európskej únie;
- ochranu a využívanie nerastných surovín vrátane hlavného dozoru nad ochranou a využívaním ložísk nerastov;
- hlavný dozor nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a bezpečnosťou prevádzky v banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri používaní výbušnín;
- puncovníctvo a skúšanie drahých kovov;
- kontrolu zákazu vývoja, výroby, skladovania, použitia a obchodu s chemickými zbraňami a prekursorami potrebnými na ich výrobu;
- riadenie úloh hospodárskej mobilizácie;
- odštátnenie a privatizáciu majetku štátu a pre správu majetku štátu v podnikateľskej sfére;
- stratégiu tvorby a realizácie inovácií v oblastiach podľa písmen a) až d).

Vízie

V nadväznosti na Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na roky 2021-2024 považuje MH SR za cieľ hospodárskej politiky vytvoriť podmienky a zadefinovať aktivity pre zachovanie kontinuálneho hospodárskeho rastu, s dôrazom na zvýšenie konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky, a to vytváraním priaznivého podnikateľského prostredia s vyššou ekonomickou slobodou, štíhlym a efektívnym štátom, rozhodnutiami založenými na faktoch a dátach, ako aj nízkym administratívnym zaťažением.

Vyššie spomenuté ciele sú aktuálne silne konfrontované dynamicky sa vyvíjajúcou situáciou vo svete, ktorá je ovplyvnená doznievajúcimi následkami pandémie COVID-19, prebiehajúcou vojnou na Ukrajine a následnou energetickou krízou. Na strane druhej je ovplyvnená ambicióznymi dvojitémi transformačnými plánmi EÚ (digitálnymi aj ekologickými).

Zelená priemyselná transformácia, elektrifikácia dopravy a obehové hospodárstvo, ako aj znižovanie administratívnych a regulačných záťaží sa tak stávajú kľúčovými prioritami ministerstva hospodárstva. Aj v ďalšom období bude rezort hospodárstva v úzkej spolupráci s priemyslom a podnikateľským sektorom pracovať na definovaní politik a opatrení podporujúcich projekty pre nové rozvíjajúce sa priemyselné ekosystémy, aby sa súbežne prebiehajúce výzvy posledných rokov premenili na príležitosti, ktoré pomôžu posilniť pozíciu slovenského priemyslu nielen na vnútornom trhu EÚ, ale aj na meniacom sa globálnom trhu.

Ciele

V roku 2023 bude aj naďalej prebiehať proces implementácie Plánu obnovy a odolnosti, ktorý bol spoločnou reakciou krajín EÚ na silný pokles ekonomiky v dôsledku pandémie COVID-19.

Zásadným cieľom bude opätovné naštartovanie procesu konvergenzie Slovenska ako proxy pre hospodársky rast založený na zvyšovaní produktivity výrobných faktorov. Vzhľadom na vysokú exportnú závislosť ekonomiky Slovenska ministerstvo vyvíja úsilie vytvoriť vhodné podmienky na vstup slovenských firiem na medzinárodné trhy a podporovať rokovania o dohodách o voľnom obchode EÚ s tretími krajinami. MH SR bude aj naďalej klásť dôraz na zvýšenie komoditnej a teritoriálnej diverzifikácie slovenského exportu v snahe podporiť zvýšenie exportnej výkonnosti slovenskej ekonomiky.

Z hľadiska krátkodobých cieľov sa MH SR sústreďí najmä na stabilizáciu dôsledkov energetickej krízy, nadväzujúc na poskytovanie dotácií na pokrytie dodatočných nákladov v dôsledku zvýšenia cien plynu a elektriny, ktoré MH SR začalo uplatňovať v decembri 2022. V rámci tohto opatrenia ministerstvo vyplatilo viac ako 13 600 žiadostí v sume takmer 77 miliónov eur. Rezort hospodárstva aj v roku 2023 bude naďalej pokračovať v pomoci na krytie dodatočných nákladov v dôsledku zvýšenia cien elektriny a plynu, nielen pre subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť, ale aj pre vybrané subjekty verejnej správy, náboženské spoločnosti a právnické osoby, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od Cirkvi alebo náboženských spoločností.

V súvislosti s prijatou európskou legislatívou v rámci balíka „Fit for 55“ bude v roku 2023 vrcholiť proces prípravy návrhu smerníc o energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojoch energie (RED III). Ministerstvo v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR (ďalej ako MŽP SR) predloží Európskej komisii (ďalej len „EK“) hrubý návrh Národného energetického

a klimatického plánu SR a zároveň bude pokračovať v úprave tohto strategického dokumentu do jeho finálnej podoby, ktorá bude EK predložená v roku 2024.

V oblasti udržateľnej mobility plánuje MH SR zastrešovať legislatívny proces návrhu Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá ako aj už spomínanú implementáciu míľnikov a cieľov Komponentu 3 Plánu obnovy a odolnosti SR. V rámci tohto komponentu je ministerstvo zodpovedné za realizáciu reformy - Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy. Tento míľnik bude realizovaný prostredníctvom 16 opatrení Akčného plánu rozvoja elektromobility Slovenskej republiky (2022), ktorý sa v súčasnosti opätovne predkladá na vládu SR. Na rozvoj nabíjacej infraštruktúry je alokovaných viac ako 50 mil. eur, pričom už v apríli 2023 ministerstvo vyhlásilo prvú výzvu pre územnú samosprávu s alokáciou 10,24 mil. eur, a v júni 2023 bude nasledovať obdobná výzva aj pre podnikateľské subjekty. Do konca roka 2023 ministerstvo plánuje začať pripravovať lokality na výstavbu národnej siete UFC staníc pozdĺž siete TEN-T výzvou pre dobudovanie elektrickej infraštruktúry na diaľničných odpočívadlách. MH SR vníma výskum a vývoj ako jeden z kľúčových nástrojov pre úspešné prekonanie výziev posledných rokov, a preto sa bude aktívne podieľať na napĺňaní cieľov Národnej stratégie výskumu, vývoja a inovácií 2030 z dielne Výskumnej a inovačnej autority na Úrade vlády SR. Hlavnými cieľmi na rok 2023 v oblasti inovácií je implementácia a príprava inovačných a digitálnych voucherov, v spolupráci so SIEA príprava Návrhu stratégie rozvoja klastrov pre roky 2023 - 2028 a v spolupráci s externými partnermi dopracovanie Akčného plánu opatrení úspešnej realizácie Národnej vodíkovej stratégie do roku 2026. V rámci podpory medzinárodnej spolupráce v oblasti inovácií sa pripravuje pokračovanie bilaterálnej výzvy s Izraelom a podporu bilaterálnych projektov s Taiwanom, v rámci iniciatívy EUREKA. V druhej polovici roka je v pláne nadviazanie spolupráce s Južnou Kóreou v rámci projektu na výmenu skúsenosti v rôznych oblastiach tvorby politík zameraných na podporu klastrových organizácií, ktorá nadväzuje na predošlý projekt zlepšenia nástrojov na zavádzanie prvkov Industry 4.0 v malých a stredných podnikoch (ďalej ako „MSP“).

Pre zlepšenie podnikateľského prostredia sa bude MH SR zameriavať na zníženie administratívnych, finančných a regulačných zaťažení. Vytýčeným cieľom je zlepšiť postavenie SR v rebríčkoch porovnávajúcich kvalitu podnikateľského prostredia, nie však ako samoučelný cieľ, ale ako výsledok dôslednej práce na zlepšovaní kvality podnikateľského prostredia. Aktuálnym primárnym cieľom v tejto oblasti je skvalitniť a zefektívniť komunikáciu a spoluprácu so zástupcami podnikateľov a predkladateľov právnych predpisov. Tento zámer by mal zvýšiť možnosť participácie podnikateľského prostredia v tvorbe verejných politík vo fáze legislatívneho procesu, pričom právne predpisy budú zohľadňovať reálne potreby z aplikačnej praxe podnikateľského prostredia. Pre naplnenie tohto cieľa bude dôležitá aj edukácia zamestnancov štátnej správy o povinnostiach vyplývajúcich z Jednotnej metodiky.

V spolupráci s Národnou radou SR bude MH SR prispievať k skvalitneniu poslaneckých návrhov zákonov a ich doplneniu o stanovisko rezortu hospodárstva k vplyvom na podnikateľské prostredie. V rámci redukcie administratívnej záťaže bolo zavedené pravidlo „one in – two out“, ktoré má za cieľ systematicky znižovať náklady regulácií pre podnikateľov.

Rámec pre dlhodobé smerovanie hospodárstva SR bol stanovený prijatou Stratégiou hospodárskej politiky SR do roku 2030, v rámci ktorej boli identifikované najvýznamnejšie oblasti z pohľadu zabezpečenia stabilného makroekonomického rastu, rozvoja optimálneho

podnikateľského prostredia, zabezpečenia zvýšenia zamestnanosti naprieč regiónmi a zvýšenie inovačnej výkonnosti SR. Ministerstvo aktuálne koordinuje s inými rezortami opatrenia k dosiahnutiu týchto cieľov prostredníctvom 2. Akčného plánu, ktorý bude predložený Vláde SR do konca roku 2023. Vzhľadom na zmeny, ktoré sa v minulom období udiali, a ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili smerovanie hospodárstva SR je plánované tento strategický dokument revidovať.

3 Činnosť ministerstva

3.1 Podnikateľské prostredie

MH SR sa priebežne podieľa na zlepšovaní podnikateľského prostredia, ako jednej z priorit vlády zadefinovanej i v programovom vyhlásení vlády SR na obdobie rokov 2020 - 2024 (ďalej ako "PVV").

MH SR si uvedomuje zložitnosť regulačného prostredia a preto aktívne a systematicky pristupuje k príprave legislatívy, iniciatívne komunikuje so širokým spektrom subjektov ovplyvňujúcich podnikateľské prostredie. Rovnako je partnerom pre zamestnávateľov a podnikateľov v záujme zlepšovania podnikateľského prostredia.

RIA 2020 - Stratégia lepšej regulácie

MH SR je od roku 2007 gestorom agendy lepšej regulácie, ktorá je nevyhnutným predpokladom skvalitnenia legislatívneho procesu a prijímaných regulácií. V rámci lepšej regulácie bolo zavedené posudzovanie vplyvov regulácií v rámci Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej ako "JM"). Nosným strategickým dokumentom agendy od roku 2018 je „RIA 2020 - Stratégia lepšej regulácie“, pričom ide o strategický dokument i pre Národný projekt Zlepšovanie podnikateľského prostredia na Slovensku a hodnotenie politik v kompetencii Ministerstva hospodárstva SR (ďalej ako "NP") financovaný z Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom Operačného programu Efektívna verejná správa (ďalej ako "OP EVS"). V rámci implementácie národného projektu ministerstvo pokračovalo v realizácii školení štátnych zamestnancov, informačných aktivít pre širšiu odbornú verejnosť. Kľúčové bolo aj vypracovanie metodických pokynov a odborných analýz.

Plán obnovy a odolnosti SR

MH SR nadviazalo v roku 2022 na implementáciu reforiem vyplývajúcich z Plánu obnovy a odolnosti SR, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 221/2021. V rámci Reformy 1 z Komponentu č. 14 Zlepšovanie podnikateľského prostredia, ministerstvo zaviedlo 4 opatrenia, ktoré upravujú proces lepšej regulácie podnikateľského prostredia. Ide o nasledovné opatrenia: 1. Zavedenie pravidla "1in-2out", 2. Pravidelné ex-post hodnotenie účelnosti a opodstatnenosti existujúcich regulácií, 3. Antibyrokratické balíčky a 4. Zavedenie ochrany pred neopodstatneným goldplatingom. Implementáciu týchto reforiem zabezpečuje Odbor zlepšovania podnikateľského prostredia (ďalej ako "OZPP"). Hlavným cieľom týchto 4 opatrení je znížiť administratívnu a regulačnú záťaž podnikateľského prostredia.

Prvé opatrenie - **Zavedenie pravidla "1in-2out"** – prispieva k zlepšeniu procesu prijímania regulácií ex-ante, a to cez povinnosť predkladateľov nových regulácií vyčíslieť finančný vplyv regulačnej záťaže na podnikateľov a zároveň povinnosť navrhnuť dvojnásobný pokles regulačnej záťaže vo finančnom vyjadrení (1in-2out), t. j. za každé 1 eur zavádzaných nákladov je predkladateľ povinný odstrániť 2 eur nákladov. Pre účely jednotnej metodiky bol princíp „1in2out“ nazvaný „mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov“. V priebehu roku 2022 bolo posúdených 154 legislatívnych materiálov v predbežnom pripomienkovom konaní, 396 legislatívnych materiálov v medzirezortnom pripomienkovom konaní a bolo vykonaných 111 konzultácií s predkladateľmi materiálov. Za účelom sledovania zavádzaných a odstránených

nákladov MH SR vedie virtuálny účet, ktorý je publikovaný na webovej stránke MH SR. Pre predkladateľov materiálov bolo dňa 15. 6. 2022 zrealizované prezenčné školenie.

Druhé opatrenie - **Pravidelné ex-post hodnotenie účelnosti a opodstatnenosti existujúcich regulácií** - predstavuje nástroj lepšej regulácie, ktorého cieľom je posúdiť, či regulácie po určitom čase ich pôsobenia v prostredí spĺňajú svoj účel, či sú vhodné na riešenie problému, pre ktorý boli prijaté, aké sú ich skutočné vplyvy a či sa nevyskytli nezamýšľané dôsledky. Novela JM, v rámci ktorej bolo ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí zapracované ako nový bod č. 10, bola schválená uznesením vlády 383/2022 z 8. júna 2022. Do procesu ex post hodnotenia regulácií bolo v 2. polroku 2022 po prerokovaní s gestormi zaradených 53 regulácií, ktoré sú publikované na webovej stránke MH SR .

Tretie opatrenie - **Antibyrokratické balíčky** - bolo zavedené s cieľom na pravidelnej báze znižovať administratívnu záťaž podnikateľov.

Z celkového počtu 2500 doručených podnetov bolo v roku 2022 do Balíčka 2 po rokovaníach s gestormi zaradených 200 opatrení. Balíček 2 bol prijatý zákonom č. 249/2022 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia. Opatrenia obsiahnuté v Balíčku 2 momentálne predstavujú úsporu nákladov podnikateľského prostredia vo výške min. 23 mil. eur.

Štvrtým opatrením je - **Zavedenie ochrany pred neopodstatneným goldplatingom** - cieľom tohto opatrenia je zabrániť neprimeranému rozširovaniu legislatívy EÚ nad rámec jej minimálnych požiadaviek pri transpozícii do národného právneho systému. Úlohou MH SR je cez toto opatrenie poukázať na skutočnosť, že zavádzaním vyššej regulačnej záťaže pre domácich podnikateľov predstavuje riziko zníženia ich konkurencieschopnosti vo vzťahu k subjektom pôsobiacim v iných členských krajinách, v ktorých daný goldplating neexistuje. V roku 2022 bolo opatrenie interne pripravované s cieľom jej účinnosti od roku 2023.

3.2. Energetika

Ministerstvo hospodárstva SR v roku 2022 plnilo úlohy v oblasti energetiky, vrátane hospodárenia s jadrovým palivom a uskladňovania rádioaktívnych odpadov, energetickej efektívnosti, využívania obnoviteľných zdrojov energie (ďalej ako „OZE“), elektroenergetiky, teplárenstva a plynárenstva, vodíka, ťažby a úpravy tuhých palív, ťažby ropy a zemného plynu, ťažby rudných a nerudných surovín, vyhľadávania a prieskumu rádioaktívnych surovín a ich ťažby, ochrany a využívania nerastných surovín vrátane hlavného dozoru nad ochranou a využívaním ložísk nerastov, hlavného dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a bezpečnosťou prevádzky v banskej činnosti, činnosti vykonávanej bankským spôsobom a pri používaní výbušnín.

Baníctvo

V roku 2022 Ministerstvo hospodárstva SR pokračovalo v príprave zmien v legislatívnej oblasti návrhom zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý je základnou kompetenčnou právnou normou orgánov štátnej banskej správy. Cieľom návrhu

bola aktualizácia legislatívneho predpisu upravujúceho ochranu a využívanie nerastného bohatstva Slovenskej republiky. Návrh novely upravoval kompetencie medzi MH SR a MŽP SR, širšie zapojenie verejnosti a obcí do procesov určovania, zmeny a rušenia chránených ložiskových území a dobývania ložísk. Ďalej upravoval pravidlá pre vykonávanie odpisu zásob v prípade stretu verejných záujmov. Zavádzal licencie, ako právo dobývať nerastné suroviny alebo využívať priestor v zemskej kôre a zavádzal pravidlá pre ich získavanie, odnímanie a zánik. Návrh sa venoval reforme systému úhrad za vyťažené vyhradené nerasty, spôsobu výpočtu úhrad, procesom ich výberu a ich prerozdeleniu. Návrh upravoval režim starých banských diel vo vzťahu k zodpovednosti štátu za škody nimi spôsobené, ako aj rušil prechodné ustanovenie upravujúce režim výhradných ložísk nevyhradených nerastov.

V súvislosti s uznesením vlády č. 336/2019 k Akčnému plánu transformácie uhoľného regiónu horná Nitra bola rozhodnutím SA.55038(2019/N) EK schválená štátna pomoc na pokrytie mimoriadnych nákladov spoločnosti Hornonitrianske bane Prievidza, a. s. v súvislosti s ukončením ťažby uhlia. V nadväznosti na uvedené Ministerstvo hospodárstva SR v roku 2022 poskytlo dotácie podľa zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov na uľahčenie zatvorenia uhoľných baní neschopných konkurencie, v zmysle článku 4 rozhodnutia Rady č. 2010/787/EÚ na mimoriadne výdavky na pracovníkov, ktorí prišli alebo prichádzajú o svoje zamestnanie, podpovrchové bezpečnostné práce vyplývajúce zo zatvorenia výrobných jednotiek, pokrytie nákladov súvisiacich s asanáciou ťažobných lokalít a nákladov na rekultiváciu povrchu.

Rovnako Ministerstvo hospodárstva SR poskytlo dotácie na technické práce vykonávané podľa útlmového programu rudného baníctva, ktoré vychádzajú z požiadaviek na plnenie úloh z útlmového programu v odvetví rudného baníctva po dlhoročnej banskej činnosti. Ďalej na zabezpečenie alebo likvidáciu starých banských diel, ktoré sú opustené a ktorých pôvodný prevádzkovateľ ani ich právny nástupca neexistuje alebo nie je známy, ako aj na plnenie deputátnych nárokov pre baníckych dôchodcov a vdov po baníkoch, ktorým nárok vznikol do 16. 1. 1992.

V rámci rezortu Ministerstva hospodárstva SR má postavenie národného orgánu štátnej banskej správy Slovenskej republiky Hlavný banský úrad, ktorému sú podriadené obvodné banské úrady, ktorých činnosť riadi, rozhoduje o odvolaniach proti ich rozhodnutiam a plní úlohy hlavného dozoru.

Hlavný banský úrad

Hlavný banský úrad je rozpočtová organizácia so sídlom v Banskej Štiavnici. V rámci rezortu Ministerstva hospodárstva SR má Hlavný banský úrad postavenie národného orgánu štátnej banskej správy SR. Na čele Hlavného banského úradu je predseda, ktorého vymenúva a odvoláva minister hospodárstva SR. Hlavnému banskému úradu sú podriadené obvodné banské úrady. Hlavný banský úrad zabezpečuje osobné a vecné potreby obvodných banských úradov. Plní úlohy hlavného dozoru orgánov štátnej banskej správy, riadi činnosť obvodných banských úradov a rozhoduje o odvolaniach proti ich rozhodnutiam. Môže preniesť výkon hlavného dozoru u niektorých organizácií v obvode pôsobnosti jedného obvodného banského úradu na iný obvodný banský úrad, alebo poveriť obvodného banského inšpektora jedného obvodného banského úradu plnením úloh hlavného dozoru na inom obvodnom banskom úrade.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady v roku 2022 vykonávali hlavný dozor nad dodržiavaním zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, zákona č. 58/2014 Z. z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nad dodržiavaním predpisov vydaných na ich základe. Rovnako nad dodržiavaním iných všeobecne záväzných právnych predpisov, pokiaľ upravujú bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť technických zariadení, požiarnu ochranu v podzemí a pracovné podmienky, v organizáciách pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom. Okrem toho Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady plnia ďalšie úlohy vyplývajúce im z iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady, ako orgány štátnej správy, vykonávali hlavný dozor v roku 2022 v subjektoch, využívajúcich celkom 663 ložísk nerastov, z ktorých bolo 371 výhradných ložísk a 292 ložísk nevyhradených nerastov. Obvodné banské úrady, ako správcovia úhrad za dobývacie priestory, vydobyté nerasty a uskladňovanie plynov a kvapalín, pravidelne zabezpečujú odvody financií do štátneho rozpočtu, environmentálneho fondu a do rozpočtu obcí. Výška týchto úhrad stúpila oproti predchádzajúcemu roku o viac ako 1,1 mil. eur na celkovú sumu cca. 4,59 mil. eur.

Inšpekčná činnosť orgánov hlavného dozoru bola zameraná zväčša na dodržiavanie predpisov upravujúcich bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (ďalej ako „BOZP“) a bezpečnosť prevádzky (ďalej ako „BP“), ochranu a využívanie ložísk nerastov a používanie výbušnín na trhacie práce. Účelové kontroly boli vykonávané i na úseku priznaní a platenia úhrad za dobývacie priestory, vydobyté nerasty a uskladňovanie plynov a kvapalín. Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady, ako orgány štátnej správy v roku 2022 pri výkone hlavného dozoru kontrolovali spolu 378 subjektov. Najviac kontrol bolo vykonaných v subjektoch (organizáciách), ktoré možno zaradiť do kategórie stredných zamestnávateľov do 49 zamestnancov. U týchto, spravidla lomových prevádzok, boli kontroly vykonané spolu v 148 organizáciách.

V roku 2022 bolo v skontrolovaných subjektoch vykonaných celkom 745 inšpekčných výkonov. Z toho bolo 552 inšpekčných výkonov zameraných na BOZP a BP, vrátane 10 následných kontrol zameraných na kontrolu opatrení na zlepšenie stavu BOZP uložených na základe výsledku predchádzajúcich kontrol (inšpekcií) a 25 mimoriadnych previerok. V rámci trhového dohľadu bolo vykonaných celkom 42 inšpekčných výkonov. V sledovanom období bolo zistených celkom 130 porušení predpisov, nedostatkov.

Rudné bane, štátny podnik Banská Štiavnica

Rudné bane, štátny podnik, bol zriadený 1. júla 1989 zakladacou listinou Federálneho ministerstva hutníctva, strojárstva a elektrotechniky č. 25/1989 z 26. júna 1989 podľa § 18 zákona č. 88/1988 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov ako nástupnícka organizácia po bývalom národnom podniku Rudné bane a rovnako prevzal časť práv a povinností delimitovaných z likvidovanej štátnej hospodárskej organizácie Československé rudné bane.

Štátny podnik Rudné bane zabezpečuje plnenie útlmového programu v odvetví rudného baníctva na Slovensku, ktorý bol schválený uznesením vlády ČSFR č. 440/1990 a nadväzujúcimi uzneseniami vlády SR. Úlohou zabezpečiť útlmový program v odvetví rudného baníctva pre jednotlivé lokality boli poverené vtedajšie štátne podniky Rudné bane, š. p., Banská Bystrica, Železnorudné bane, š. p., Spišská Nová Ves, Uranpres, š. p., Spišská Nová Ves a Banské stavby, š. p., Prievidza. V procese rôznych organizačných zmien súvisiacich s privatizáciou a ukončením dotovanej ťažby rúd sa dňom 1. januára 1997 stal štátny podnik Rudné bane jediným subjektom vykonávajúcim povinnosti vyplývajúce z útlmového programu v rudnom baníctve. V súčasnosti sú práva a povinnosti štátneho podniku upravené zákonom č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov.

Štátny podnik Rudné bane vykonáva odstraňovanie následkov po banskej činnosti podľa schválených plánov zabezpečenia a likvidácie. V rámci útlmového programu vykonáva technické práce, ktoré spočívajú v likvidácii a zabezpečovaní banských diel a v odstraňovaní nevyužiteľných účelových objektov bývalých banských závodov, údržbu odkalísk v rámci programov technicko-bezpečnostného dohľadu, rekultiváciu pozemkov a odstraňovanie následkov na životnom prostredí po dlhodobej intenzívnej banskej a úpravárenskej činnosti podľa požiadaviek platnej legislatívy a príslušných nariadení vlády týkajúcich sa realizácie útlmového programu v rudnom baníctve. Štátny podnik taktiež spravuje majetok štátu po bývalých banských podnikoch a nakladá s ním v zmysle platných právnych predpisov a metodického pokynu Ministerstva hospodárstva SR č. 5/2003. Sčasti sa podieľa na realizácii sanácii environmentálnych záťaží v súlade s uznesením vlády SR č. 320 /2022 z 11. mája 2022, ktoré ukladá zabezpečiť plnenie časti úloh Ministerstva hospodárstva SR vyplývajúcich zo „Štátneho programu sanácie environmentálnych záťaží (2022 - 2027)“.

Rudné bane, štátny podnik je prijímateľom dotácií Ministerstva hospodárstva SR na zabezpečovanie alebo likvidáciu starých banských diel a ich následkov, ktoré ohrozujú verejný záujem v zmysle zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov. Na základe § 35 ods. 4 predmetného zákona bola určená povinnosť zabezpečovať a likvidovať staré banské diela a ich následky, vrátane povinnosti vysporiadať aj prípadné škody na hmotnom majetku spôsobené pri zabezpečovaní alebo likvidácii starých banských diel pre MH SR. Od 1. októbra 2007 je činnosť vykonávaná prostredníctvom štátneho podniku Rudné bane, Banská Štiavnica a od 1. januára 2012 je pre staré banské diela vytvorený samostatný program rozpočtovej kapitole ministerstva.

V oblasti sociálneho zabezpečenia Rudné bane, štátny podnik plní úlohy vyplývajúce zo zákona č. 98/1987 Zb. o osobitnom príspevku baníkom v znení neskorších predpisov a na základe vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 244/2009 Z. z. o určení subjektu, u ktorého sa uplatňuje nárok na osobitný príspevok baníkom. Na základe pridelených dotácií z prostriedkov štátneho rozpočtu v zmysle zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov vypláca plnenie deputátnych nárokov baníckych dôchodcov, vdov po baníkoch alebo baníckych dôchodcoch s nárokom na deputátne plnenie po bývalej Bani Dolina, a. s. Veľký Krtíš.

MH SR na predmetnú činnosť poskytlo štátnemu podniku Rudné bane, Banská Štiavnica v roku 2022 finančný príspevok na osobitný príspevok baníkom a dotácie na technické práce

vykonávané podľa útlmového programu banskej činnosti, na zabezpečenie a likvidáciu starých bankských diel a ich následkov a na plnenie deputátnych nárokov v uhoľnom baníctve.

Surovinová politika

Ministerstvo hospodárstva SR v roku 2022 v spolupráci s ďalšími orgánmi štátnej správy, akadémiie, odbornými organizáciami a zástupcami ťažobného a spracovateľského priemyslu pokračovalo v príprave Koncepcie ochrany a udržateľného využívania nerastného bohatstva Slovenskej republiky.

Cieľom predmetnej koncepcie bolo definovať ciele a princípy ochrany a udržateľného využívania nerastného bohatstva Slovenskej republiky, a to pri zohľadnení nutnosti ochrany životného prostredia, ďalších verejných záujmov, predvídateľnosti a stability podnikateľského prostredia.

Rozpracované boli základné tematické okruhy koncepcie:

1. spôsob riešenia konfliktov verejných záujmov pri ochrane a využívaní nerastného bohatstva,
2. komplexná revízia ložísk a potenciálnych ložísk nerastných surovín,
3. nastavenie pravidiel pre využívanie nerastného bohatstva v závislosti od lokalít,
4. politika vyberania platieb za dobývanie nerastných surovín a poskytovania štátnej podpory aktivitám v oblasti ochrany a využívania nerastných surovín,
5. modernizácia legislatívy.

Na podporu zelenej a digitálnej transformácie zintenzívnila Európska komisia v roku 2022 proces v oblasti kritických minerálov a tiež vzácných zemín. Potrebný je silný rast investícií do získavania kritických surovín a diverzifikácia dodávok surovín, rovnako je nevyhnutné sústrediť sa na recykláciu, odolnosť dodávateľského reťazca a udržateľnosť.

Jadrová energetika

Počas roka 2022, 3. blok Jadrovej elektrárne (ďalej ako „JE“) Mochovce dosiahol niekoľko významných míľnikov. Úrad jadrového dozoru SR (ďalej ako „ÚJD“) vydal povolenie na uvádzanie tretieho bloku JE Mochovce do prevádzky. Rozhodnutiu predchádzalo množstvo technických kontrol, skúšok a testov všetkých systémov a zariadení, ktoré preukázali pripravenosť na uvádzanie jadrového zariadenia do prevádzky. Nasledovalo zavážanie paliva, čím sa tretí blok oficiálne stal jadrovým zariadením a dňa 22. októbra 2022 dosiahol 3. blok v Mochovciach minimálny kontrolovaný výkon.

Zástupcovia MH SR sa zúčastnili rokovania poradného výboru Zásobovacej agentúry Euratom (ďalej ako „ESA“), na ktorom jednotlivé členské krajiny informovali agentúru ESA o zásobách jadrového paliva v kontexte vojny na Ukrajine. Rovnako sa preberali aj možnosti prepravy z Ruskej federácie v kontexte sankčnej politiky a prepravných obmedzení a zabezpečenia dodávok jadrových materiálov a jadrového paliva pre všetkých používateľov v EÚ.

MH SR spolu s NJF, ÚJD SR a ďalšími rezortmi participuje na príprave hodnotiacej misie ARTEMIS, ktorá je pod záštitou Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu (ďalej ako „MAAE“). Misia ARTEMIS má za cieľ zhodnotiť oblasti nakladania s rádioaktívnym odpadom,

alebo vyhoreným palivom, hodnotenia rádiologického dopadu na ľudské zdravie a životné prostredie, nakladanie so zvyškami vznikajúcimi pri výrobe uránu, ako aj vyradovanie a rekultivácia miest kontaminovaných rádioaktívnymi materiálmi. Uskutočnenie misie bolo naplánované na február 2023.

MH SR rovnako participovalo aj na príprave misie IRRS. IRRS je partnerská hodnotiacia misia MAAE za účelom posúdenia legislatívnej, dozornej a organizačnej štruktúry dozorných orgánov (u nás ÚJD SR). Na žiadosť vlády Slovenskej republiky, spĺňajúc tak povinnosti plynúce z národnej aj európskej legislatívy, hostila SR v roku 2022 opäť misiu IRRS. Misia bola vykonaná prvý raz v plnom formáte, tzv. „full-scope“ a preskúmala cez bezpečnostné štandardy MAAE dozorný rámec pre jadrovú a radiačnú bezpečnosť v SR. Misia IRRS potvrdila, že Slovenská republika má rozvinutý dozorný rámec v posudzovanej oblasti a je odhodlaná ho udržiavať a ďalej zlepšovať. Záverečná správa konštatuje viacero oblastí, kde Slovensko demonštruje pokračujúci pokrok, vrátane otvoreného a transparentného prístupu k havarijnej pripravenosti. Zároveň obsahuje odporúčania a návrhy na ďalšie zlepšenia.

V rámci vyradovania JE V1 MH SR plní úlohy programového koordinátora EÚ finančnej podpory pre JAVYS, a. s., ako subjekt zodpovedný za vyradovanie. Vyradovanie JE V1 pokračuje v novom harmonograme, a jeho predpokladané ukončenie je plánované v novom termíne v roku 2027.

Implementácia najvýznamnejších projektov vyradovania JE V1 naďalej napreduje v dobrom prograse. V roku 2022 pokračovalo verejné obstarávanie v najväčšom projekte vyradovania D4.7.01 „Dekontaminácia a demolácia budov JE V1 a uvedenie areálu do pôvodného stavu“. Prípadné meškanie tohto projektu môže ohroziť aj nový termín vyradenia JE V1, plánovaný do 31.12.2027. Z dlhodobého hľadiska patrí SK medzi lídrov vo vyradovaní a v tomto smere sme vysoko oceňovaní zo strany EÚ. V rámci agendy vyradovania a nadobudnutých skúseností a ich zdieľania sa tak SK (zvlášť spoločnosť JAVYS, a. s.) môže etablovať ako významný hráč počas nadchádzajúceho procesu vyradovania jednotlivých JE po celej EÚ.

Na základe záväzkov prijatých v rámci Parížskej dohody o zmene klímy Francúzska republika a Slovenská republika rozvíjali spoluprácu v rámci skupiny „Priatelia COP21“ a organizovali pravidelné výmeny v oblasti zmierňovania a prispôsobovania sa zmene klímy s cieľom realizácie spoločných projektov. Podporili prechod na nízkouhlíkové európske hospodárstvo, a to zvýšením ambícií európskeho rámca pre oblasť klímy do roku 2030 a prípravou dlhodobej nízkouhlíkovej stratégie Európskej únie v zmysle záväzkov a cieľov Parížskej dohody o zmene klímy.

Pokračovalo posilňovanie energetickej bezpečnosti. Vzhľadom na záväzky v oblasti prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo, zostáva jadrová energia základom energetického mixu oboch štátov.

Z tohto dôvodu obe krajiny pokračovali v spolupráci a výmene skúseností v oblasti jadrovej politiky, zvyšovania energetickej bezpečnosti a realizácie projektu Energetickej únie. Na tieto témy sa pravidelne uskutočňovali bilaterálne stretnutia, komerčné misie a rokovania v Bratislave. Prebiehalo presadzovanie spoločného úsilia v oblasti civilného využívania jadrovej energie prostredníctvom podpory vedeckej spolupráce; najmä v súvislosti so štúdiom

systémov 4. generácie jadrových reaktorov, a predovšetkým štúdií zameraných na bezpečnosť a koncepciu nových technológií (projekty malých modulárnych reaktorov - SMR).

Medzi oboma krajinami prebiehala výmena skúseností v oblasti vyradovania jadrových zariadení z prevádzky a nakladania s odpadom. V oblasti jadrového sektora na akademickú úroveň prebiehala spolupráca v oblasti vysokoškolského a celoživotného vzdelávania pre študentov a mladých odborníkov v jadrovom sektore (inžinierov a technikov) a prostredníctvom realizácie výmenných programov pre študentov a učiteľov.

Pokračovalo sa v spoločnom organizovaní tematických školiacich seminárov v spolupráci s partnermi z Českej republiky (ďalej ako „ČR“). SR a ČR tiež aktívne spolupracovali v rámci Európskeho jadrového fóra (ENEF), ktoré sa koná striedavo v Bratislave a v Prahe.

Odvetvie tepelnej energetiky

MH SR v roku 2022 vydávalo stanoviská k podnetom od dotknutých účastníkov trhu s teplom pre aplikáciu zákona č. 657/2004 Z. z. a prislúchajúcej sekundárnej legislatívy – vyhláška č. 240/2016 Z. z. ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného v teplej úžitkovej vode a rozpočítavania množstva tepla.

V priebehu roka 2022 pokračovala príprava návrhu zákona o tepelnej energetike, pričom sa hlavne zohľadňovali požiadavky smernice Európskeho parlamentu a Rady 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ktorá bola schválená Európskym parlamentom koncom roka 2018 a tiež podnety z aplikačnej praxe. V rámci odborných diskusií boli oslovené vybrané subjekty pre zaslanie návrhov na nevyhnutné zmeny v pripravovanom zákone o tepelnej energetike. V zmysle záverov z diskusií na najvyššej úrovni boli prijaté konečné závery pre finálnu podobu návrhu zákona o tepelnej energetike, ktorý nadobudol účinnosť 1. 12. 2022.

Súbežne s návrhom zákona prebiehala intenzívna diskusia k podnetom vyhlášky, ktorá bude riešiť problematiku rozpočítavania nákladov tepla reflektujúc aktuálne požiadavky účastníkov trhu s teplom. V priebehu roka 2022 zasadala pracovná skupina k príprave novej vyhlášky o rozpočítavaní, ktorá má nahradiť vyhlášku č. 240/2016 Z.z., ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného v teplej úžitkovej vode a rozpočítavania množstva tepla. Záverom tohto procesu je prijatie vyhlášky MH SR dňa 19.12.2022 č. 503/2022 Z. z., ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo s účinnosťou od 1.1.2023. Vyhláška zohľadňuje problémy z aplikačnej praxe, pričom bol zavedený mechanizmus maximálnych rozdielov nákladov v rámci jedného bytového domu.

V rámci návrhu opatrení na zníženie spotreby energií vo verejných budovách a v zmysle uznesenia vlády SR č. 602/2022 z 28.9.2022 bol predložený do legislatívneho procesu návrh vyhlášky MH SR, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MH SR č. 152/2005 Z. z. o určenom čase

a o určenej kvalite dodávky tepla pre konečného spotrebiteľa. Vyhláška č. 379/2022 Z. z. nadobudla účinnosť 1.12.2022.

V zmysle záverov z rokovaní s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky, Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou počas vykurovacej sezóny 2022/2023 bola znížená teplota určená pre vykurovanie administratívnych priestorov v sektore verejnej správy z pôvodných 20°C na 19°C.

Na základe ustanovení zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov sa v roku 2022 uskutočnili odborné školenia „Aktualizačná odborná príprava“ a skúšky odbornej spôsobilosti na podnikanie pre získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti v tepelnej energetike.

Odvetvie elektroenergetiky

30. júla 2022 bola schválená novela zákona o energetike, ktorým sa transponuje európska legislatíva v oblasti vnútorného trhu s elektrinou. Prijatie energetickej legislatívy znamená nový dizajn trhu s elektrinou a je jedným z dôležitých míľnikov Plánu obnovy a odolnosti SR. Nová legislatíva tak umožňuje čerpanie finančných prostriedkov EÚ na súvisiace investície zamerané na podporu obnoviteľných zdrojov energie a zvýšenie flexibility elektroenergetických sústav a je súčasťou transpozície legislatívneho balíčka EÚ „Čistá energia pre všetkých Európanov“. Novela zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike umožnila vznik a fungovanie nových účastníkov trhu s elektrinou a trhu s plynom, ako sú aktívny odberateľ, energetické spoločenstvo, prevádzkovateľ zariadenia na uskladňovanie elektriny a agregátor. Dôležitou zmenou novely je aj ďalšie posilnenie postavenie odberateľa na energetickom trhu a podpora rozvoja samovýroby a samospotreby energie. Novela priniesla i úpravu v oblasti uskladňovania elektriny, úpravu právneho rámca pre dátové toky spojené s činnosťami nových účastníkov trhu a podporu digitalizácie energetiky.

Novelou zákona o energetike v časti výstavba energetického zariadenia, pre ktoré bolo potrebné vydanie osvedčenia na výstavbu energetického zariadenia, sa zmenili podmienky pre OZE zdroje na výrobu elektriny zo slnečnej energie alebo veternej energie, ktorých celkový inštalovaný výkon do 5 MW osvedčenie nie je potrebné, čo urýchlí zjednoduší výstavbu týchto zdrojov.

V rámci schváleného energetického balíčka sa ďalej podarilo upraviť doterajšie podmienky pre nasadzovanie inteligentných meracích systémov, upraviť oblasť obstarávania podporných služieb alebo služieb flexibility a zaviesť nové práva a povinnosti prevádzkovateľov distribučných sústav a prevádzkovateľa prenosovej sústavy.

V rámci zmien došlo aj k rozšíreniu doterajších právomocí Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej ako „ÚRSO“) a posilnila sa spolupráca úradu s regulačnými orgánmi ostatných členských štátov

POMOC PODNIKOM

Kompenzácia podnikateľom

Na základe zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Ministerstvo hospodárstva SR v roku 2022 poskytlo energeticky náročným podnikom zo štátneho rozpočtu finančnú pomoc pre zníženie koncovej ceny elektriny formou kompenzácie. Cieľom kompenzácie je zníženie nákladov elektroenergeticky náročným podnikom z dôvodu vysokých platieb za cenu elektriny.

Výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie kompenzácie podnikateľom bola vyhlásená vo 4Q. roku 2022 s disponibilným objemom zdrojov vo výške 40 mil. eur. Komisia pre schvaľovanie žiadostí o štátnu pomoc pre zníženie koncovej ceny elektriny energeticky náročných podnikov odsúhlasila poskytnutie kompenzácie pre 138 podnikov.

Zoznam oprávnených priemyselných odvetví, rozsah a štruktúra správy a spôsob poskytovania kompenzácie podnikateľom je upravený vyhláškou ministerstva č. 106/2019 Z. z. Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovuje zoznam oprávnených priemyselných odvetví, rozsah a štruktúra správy a spôsob poskytovania kompenzácie podnikateľom.

Schéma pomoci podľa bodu 2.1 Dočasného krízového rámca

Vo veci kompenzácií dodatočných nákladov, ktoré vznikli podnikom v súvislosti s vysokými cenami elektriny a plynu, Ministerstvo hospodárstva SR pripravilo **schému štátnej pomoci** v súlade s bodom 2.1 oznámenia Komisie: „Dočasný krízový rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v dôsledku agresie Ruska proti Ukrajine“. Dočasný krízový rámec stanovuje základné rámce pre poskytovanie pomoci pre podniky v rámci Európskej únie. Následne 1. decembra 2022 rezort hospodárstva vyhlásil výzvu v zmysle schémy pomoci Dočasného krízového rámca EK pre všetky subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť. **O kompenzácie mohli požiadať podniky, ale i verejný sektor, ako sú samosprávy, domovy sociálnych služieb či občianske združenia. Žiadosť mohli podať veľké a energeticky náročné podniky,** pričom vyhlásenie výzvy, spracovanie, ako i vyplatenie kompenzácií ministerstvo hospodárstva zrealizovalo do konca roku 2022.

Schéma pomoci podľa bodu 2.4 Dočasného krízového rámca

Ministerstvo hospodárstva SR pripravilo ďalšiu pomoc podľa **Dočasného krízového rámca. Ide o schému pomoci v zmysle bodu 2.4,** ktorá bola notifikovaná koncom roku 2022 EK. Takto je k dispozícii ďalší nástroj na zmiernenie dopadov vysokých cien energií na priemysel. Využitie tohto rámca bude závisieť od disponibilných rozpočtových zdrojov a dohody so zamestnávateľskými zväzmi a združeniami. Pri príprave uvedenej schémy ministerstvo požiadalo zamestnávateľské zväzy o spoluprácu.

Regulácia

Slovensko, ako aj ostatné krajiny v rámci EÚ a mnohé iné regióny sveta, začali v druhej polovici roku 2021 čeliť prudkému nárastu cien energií. Tento rast cien elektriny a plynu bol spôsobený najmä celkovým nárastom celosvetového dopytu po energii, a najmä po plyne, ktorý súvisel s oživením hospodárstva. Situáciu na trhu s energiami výrazne ovplyvnil v r. 2022 vojnový konflikt na Ukrajine. Európske domácnosti a podniky tak čelili vyšším účtom za energie. Ďalší

nárast cien energie negatívne vplýval na naše hospodárstvo a podniky avšak regulované ceny pre domácnosti a malých odberateľov pomáhali v roku 2022 brzdiť negatívny dopad na tieto skupiny odberateľov.

ÚRSO, ako orgán zodpovedný za určenie cien regulovaných zložiek energií, implementoval úpravu tarify za prevádzkovanie systému (ďalej ako „TPS“), ktorá môže byť diferencovaná na viaceré hodnoty, a ktoré sa uplatňujú pre koncových odberateľov elektriny podľa množstva koncovej spotreby elektriny v odbernom mieste. Uvedené opatrenie má výrazne pozitívny vplyv na energeticky náročné podniky. Pásmová TPS predstavuje systémové riešenie s rovnakými pravidlami pri platbách TPS pre všetkých podnikateľov. Pre zníženie nákladov na tarifu TPS Ministerstvo hospodárstva SR v súčinnosti s MF SR koncom roku 2021 rozhodlo o poskytnutí štátnej dotácie do systému TPS vo výške 40 mil. eur a tak podporilo v roku 2022 zníženie tarify TPS pre priemyselných odberateľov elektriny.

Regulačným úradom regulované sieťové poplatky (tarifa za distribúciu a prenos elektriny, tarifa za prevádzkovanie systému, a tarifa za systémové služby) znížil pre rok 2022 tieto poplatky v rozmedzí od 4 % pre domácnosti a podnikateľov pripojených na nízkom napätí až po vyše 23 % pre veľkých priemyselných odberateľov elektriny pripojených na veľmi vysokom napätí.

Situácia na trhu si vyžadovala prijať opatrenia na zamedzenie dopadov vysokých cien energií na odberateľov. Novely energetických zákonov (zákon o energetike a zákon o regulácií v sieťových odvetviach) jednotlivými legislatívnymi úpravami rozšírili počas roku 2022 skupinu oprávnených - zraniteľných odberateľov.

Okrem odberateľov v domácnosti sú to:

- odberateľ elektriny mimo domácnosti s celkovým ročným odberom elektriny za predchádzajúci rok najviac 30 000 kWh,
- odberateľ plynu mimo domácnosti s celkovým ročným odberom plynu za predchádzajúci rok najviac 100 000 kWh,
- odberateľ elektriny/plynu mimo domácnosti, ktorý odoberá elektrinu/plyn na prevádzku zariadenia sociálnych služieb zapísaného do registra sociálnych služieb,
- odberateľ elektriny/plynu mimo domácnosti, ktorý odoberá elektrinu/plyn na prevádzku zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- odberateľ elektriny/plynu mimo domácnosti, ktorý odoberá elektrinu/plyn na prevádzku bytového domu s nájomnými bytmi vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré sú určené na sociálne bývanie podľa osobitného predpisu alebo na prevádzku bytového domu s nájomnými bytmi v rámci štátom podporovaného nájomného bývania podľa osobitného predpisu,
- skupina koncových odberateľov elektriny/plynu, ktorými sú vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, odoberajúca elektrinu/plyn na výrobu tepla a ohrev teplej úžitkovej vody pre domácnosti, zákonne zastúpená fyzickou osobou alebo právnickou osobou vykonávajúcou správu spoločného tepelného zdroja zásobujúceho bytový dom teplom a teplou úžitkovou vodou.

Národná rada SR koncom novembra 2022 schválila zákon č. 433/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony s účinnosťou od 8. decembra 2022. Tento zákon zaviedol inštitút krízovej regulácie pre prípad, ak dôjde k mimoriadnej situácii na trhu s tovarom a s ním súvisiacimi regulovanými činnosťami, ohrozeniu odberateľov vplyvom neúmerného nárastu cien tovarov alebo hrozia štátu značné hospodárske škody.

MH SR vypracovalo návrhy opatrení vlády SR, ktorými sa zmiernili dopady vysokých cien energií na zraniteľných odberateľov v nasledujúcom roku.

S cieľom zabrániť negatívnemu vplyvu vysokého nárastu cien elektriny a plynu na najzraniteľnejších odberateľov elektriny a plynu v domácnostiach vláda SR schválila všeobecný hospodársky záujem na zabezpečenie bezpečnosti, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok elektriny pre domácnosti v Slovenskej republike (uznesenie vlády SR č. 722/2022 a č. 723/2022). Taktiež bol vládou SR schválený všeobecný hospodársky záujem na zabezpečenie bezpečnosti, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok plynu pre domácnosti v Slovenskej republike (uznesenie vlády SR č. 760/2022). Opatrenie bolo v januári 2023 nahradené nariadením vlády SR.

Limit nárastu ceny tepla pre regulovaný subjekt vo výške jednozložkovej hodnoty maximálnej ceny tepla naposledy schválenej ÚRSO pre rok 2022 vo výške 20 eur na MWh vrátane dane z pridanej hodnoty bol stanovený Nariadením vlády č. 464/2022 Z. z., ktorým sa ustanovuje limit nárastu schválenej alebo určenej ceny tepla. Toto nariadenie reaguje na energetickú krízu a jej negatívne dôsledky, ktoré sa prejavujú v sektore domácností a rieši aj podmienky poskytovania dotácie na pokrytie nákladov súvisiacich s ustanovením limitu nárastu ceny tepla, vrátane podmienok poskytovania dotácie pre regulovaný subjekt, ktorému ÚRSO až po 1. januári 2023 schváli maximálnu cenu tepla pre rok 2023 alebo schválenú maximálnu cenu tepla pre rok 2023 zmení.

Nariadením vlády SR č. 465/2022 Z. z. sa ustanovili maximálne ceny pre časť regulovanej dodávky elektriny a plynu pre vybraných koncových odberateľov a výšky taríf pre domácnosti a vybraných odberateľov elektriny mimo domácnosti, ako sú napr. zariadenia sociálnych služieb, zaradenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, bytové domy s nájomnými bytmi vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku a pod. sa zmierňuje dopad vysokých cien energií na tieto skupiny odberateľov. Nariadenie vlády tiež zabraňuje nárastu taríf (tarify za straty, tarify za prevádzkovanie systému a tarify za systémové služby) pre domácnosti a vybraných koncových odberateľov elektriny, ktoré by mali nepriaznivý dopad na výšku koncovej ceny elektriny pre tieto subjekty. Nariadenie tiež stanovuje rámec pre zabezpečenie kompenzácie pre dotknuté subjekty v súvislosti s opatreniami krízovej regulácie.

Implementácia Plánu obnovy a odolnosti SR

V priebehu roka 2022 začalo Ministerstvo hospodárstva s realizáciou jednotlivých investícií v oblasti „Zelená ekonomika“ Komponent 1 Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra. Zároveň boli splnené všetky míľniky stanovené pre rok 2022 vo vzťahu k úprave právneho rámca v oblasti energetiky ako aj v oblasti podpory OZE. V súlade s indikatívnym harmonogramom výziev na investície boli v roku 2022 vyhlásené tri výzvy.

V rámci investície 1 „Výstavba nových zdrojov elektriny z OZE“ bola 12. mája 2022 vyhlásená výzva zameraná na podporu výstavby nových zariadení na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie s alokáciou vo výške 39 mil. eur. Žiadosti sa predkladali do 12. júla 2023. V rámci výzvy bolo predložených 120 žiadostí, ktorých hodnotenie prebiehalo v druhej polovici roka 2022. Schválených bolo celkovo 92 žiadostí vo výške 38,8 mil. eur.

V rámci investície 2 „Modernizácia existujúcich zdrojov elektriny z OZE (tzv. „repowering“)" boli vyhlásené dve výzvy:

- novembra 2022 bola vyhlásená výzva na podporu modernizácie existujúcich zariadení na výrobu elektriny z OZE – vodné elektrárne s alokáciou 16 mil. eur. Termín ukončenia výzvy bol stanovený na 13. 1. 2023.
- decembra 2022 bola vyhlásená výzva na podporu modernizácie existujúcich zariadení na výrobu elektriny z OZE - bioplynové stanice. Alokácia výzvy bola stanovená na 10 mil. eur. Termín ukončenia výzvy bol stanovený na 11. 1. 2023.

V priebehu roku 2022 boli k obidvom výzvam uskutočnené online informačné semináre, na ktorých boli prezentované základné informácie o výzve, spôsobe prekladania a hodnotenia žiadostí a boli zodpovedané otázky potenciálnych záujemcov. V nadväznosti na oznámenie REPowerEU plánu zo strany EK sa tiež začali pripravovať opatrenia do novej kapitoly Plánu obnovy a odolnosti SR.

Energetická politika – osvedčenia

MH SR v roku 2022 vydalo 28 osvedčení v súlade s prioritami energetickej politiky SR, ktorá je v energetickej oblasti základným východiskovým materiálom vrátane Stratégii hospodárskej politiky SR strategického materiálu - „Integrovaného Národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 – 2030“ (ďalej ako „NECP“) vypracovaného na základe článku 3 nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy a § 88 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Schválené investičné zámery tvoria vyvážený energetický mix, ktorý sa sústreďuje na nízkouhlíkové zdroje energie z dôvodu ochrany životného prostredia. Príjem do štátneho rozpočtu z vydaných osvedčení za rok 2021 bol 157 000 eur.

Odvetvie plynárenstva

V roku 2022 ministerstvo vykonávalo štátnu správu v zmysle ustanovení zákona o energetike. Vydalo príslušné rozhodnutia týkajúce sa štandardu bezpečnosti dodávok pre jednotlivých dodávateľov plynu.

Na základe príslušných ustanovení zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa v roku 2022 uskutočnili odborné školenia „Aktualizačná odborná príprava“ a skúšky odbornej spôsobilosti na podnikanie pre získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti v odvetví plynárenstva.

Rok 2022 bol v súvislosti s vojnou na Ukrajine výzvou v oblasti znižovania závislosti na dovoze zemného plynu z Ruskej federácie. Najvýznamnejšie kroky uskutočnila spoločnosť Slovenský

plynárenský priemysel, a.s., v ktorej MH SR vykonáva akcionárske práva. Boli podpísané zmluvy, týkajúce sa dodávok plynu z Nórska ako aj dodávok LNG.

Energetika v rámci EÚ

Energetika v rámci EÚ bola v roku 2022 charakterizovaná vojenskou agresiou RU voči Ukrajine, ktorá mala mimoriadny dopad na energetickú situáciu EÚ v podobe bezprecedentného nárastu cien energií a snahou o zabezpečenie dodávok zemného plynu na zimu 2022/23. Členské štáty EÚ v dôsledku novej situácie dynamicky pretvorili svoje energetické stratégie tak, aby odrážali nové geopolitické skutočnosti a zintenzívnili svoje snahy na zvýšenie energetickej bezpečnosti prostredníctvom diverzifikácie svojich dodávok plynu a ropy. Kľúčovým prvkom reakcie EÚ na novovzniknutú situáciu bolo predstavenie plánu **RePowerEU**, ktorý Komisia predložila **18. mája 2022**. Oznámenie **RePowerEU** predstavilo plán EK na odstránenie závislosti od RU fosílnych palív prostredníctvom akcelerácie energetického prechodu a posilnenia odolnosti energetického systému.

RePowerEU zahŕňal viaceré opatrenia rozdelené do oblasti **úspor energie, diverzifikácie dodávok, nahradenia fosílnych palív a urýchlenie prechodu** Európy na čistú energiu cez **kombináciu investícií a reforiem**.

Chýbajúce objemy importov plynu z RU rieši prostredníctvom **úspor energie**, kde bolo navrhnuté zvýšenie záväzného cieľa EÚ z úrovne 9 % na 13 % v rámci smernice o energetickej efektívnosti (EED). Ďalšie úspory navrhla EK dosiahnuť behaviorálnymi zmenami, pričom pre tento účel pripravila spoločne s IEA aj plán, ktorý môžu znížiť spotrebu plynu o 5 % ročne.

V rámci diverzifikácie dodávok bolo spustených niekoľko iniciatív, pričom najvýznamnejšou bolo **vytvorenie EÚ Energetickej platformy** pre dobrovoľné nákupy plynu a LNG. S cieľom zvýšenia bezpečnosti dodávok navrhla EK riešenie v podobe spoločného obstarávania plynu prostredníctvom dobrovoľného agregovania dopytu, transparentného importu, skladovania a efektívneho využívania infraštruktúry. Nemenej dôležitým krokom boli kroky s cieľom diverzifikácie jadrového palivá pre reaktory RU typu.

Zvýšenie cieľa pre OZE v rámci návrhu revízie smernice o podpore OZE na úroveň 45 % v roku 2030 a urýchlenie pomalých a zložitých povoľovacích procesov, ktoré sú dlhodobo hlavnou prekážkou pre ďalší rozvoj OZE, je dôležitým krokom pre nahradenie fosílnych palív a urýchlenie prechodu EÚ na čistú energiu.

Náklady na dosiahnutie cieľov RePowerEU boli vyčíslené na úroveň 210 mld. eur do roku 2027 nad rámec investícií potrebných pre splnenie cieľov Fit for 55. Nutné sú tiež **dodatočné investície** do ropnej infraštruktúry pre odstránenie bottleneckov, vrátane ropovodu Adria a do technických úprav existujúcich rafinérií pre nahradenie ruskej ropy inými typmi ropy – investičné potreby sú vo výške 1,5 - 2 mld. eur. Zároveň EK navrhla doplniť do Plánu obnovy a odolnosti SR **novú kapitolu RePowerEU**, pričom navrhla cieleňú a rýchlu zmenu Nariadenia RRF, ktorá alokuje dodatočné financovanie z predaja emisných kvót z ETS a umožní väčšiu flexibilitu pri transferoch zdrojov.

V máji bolo prijaté revidované Nariadenie o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru („Nariadenie TEN-E 2022“), ktoré nahrádza predchádzajúce pravidlá v nariadení č. 347/2013 („Nariadenie TEN-E 2013“), ktorého cieľom bolo zlepšiť bezpečnosť dodávok, integráciu trhu, hospodársku súťaž a udržateľnosť v energetickom sektore.

Plánu REPowerEU predchádzal návrh núdzového **Nariadenia Rady o skladovaní plynu**, ktorý bol prijatý ministrami pre energetiku 27. júna 2022. Nariadenie stanovuje, že podzemné zásobníky plynu na území ČŠ musia byť naplnené aspoň na 80 % ich kapacity pred zimou 2022/2023 a na 90 % pred nasledujúcimi zimnými obdobiami.

S cieľom úspory plynu a prípravy na vykurovaciu sezónu prijali členské štáty (ďalej ako „ČŠ“) 5. augusta 2022 **Nariadenie Rady o koordinovaných opatreniach na zníženie dopytu po plyne** na základe článku 122 Zmluvy o fungovaní EÚ. V novom nariadení sa stanovil cieľ dobrovoľného zníženia dopytu po plyne o 15 % v období od 1. augusta 2022 do 31. marca 2023. Nariadenie tiež poskytlo Komisii možnosť vyhlásiť po konzultácii s členskými štátmi „výstrahu na úrovni Únie“, ktorým sa ukladá povinné zníženie dopytu po plyne pre všetky členské štáty. Výstraha na úrovni Únie sa môže spustiť, keď existuje značné riziko vážneho nedostatku plynu alebo mimoriadne vysokého dopytu po plyne.

V súvislosti so snahou o zmiernenie dopadov dramatického nárastu cien v polovici roka 2022 prijali ministri hospodárstva na mimoriadnej Rade ministrov 30. septembra **Nariadenie Rady o núdzovom zásahu na riešenie vysokých cien energie**, ktoré zaviedlo spoločné opatrenia na zníženie dopytu po elektrine, strop na trhové príjmy z inframarginálnych zdrojov (ako sú obnoviteľné zdroje, jadro, uhlie) a ich prerozdelenie na podporu a ochranu koncových spotrebiteľov. Súčasťou výslednej dohody je dobrovoľný cieľ zníženia hrubej spotreby elektriny o 10 % a na záväzný cieľ zníženia spotreby elektriny v čase špičky o 5 %. Nariadenie taktiež zaviedlo dočasný solidárny príspevok zo ziskov podnikov pôsobiacich v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia.

Mimoriadna Rada ministrov pre dopravu, telekomunikácie a energetiku (ďalej ako „Rada ministrov pre TTE“) dňa 19. decembra 2022 prijala **3 dôležité núdzové nariadenia**. Dôležitým opatrením pre ukľudnenie situácie na trhu s plynom bolo prijatie **Nariadenia Rady o trhovom korekčnom mechanizme pre plyn** (ďalej ako „MCM“), s cieľom obmedzenia epizód mimoriadne vysokých cien plynu v EÚ, a tým dosiahnuť zníženie vplyvu zvyšovania cien na občanov a hospodárstvo. Cenový strop pre transakcie s plynom sa bude uplatňovať vtedy, keď ceny plynu prekročia cenu 180 eur/MWh po dobu 3 dní a zároveň bude cena na burze TTF vyššia o 35 eur/MWh v porovnaní s referenčnou cenou na svetových trhoch.

Nariadenie Rady o posilnení solidarity prostredníctvom lepšej koordinácie nákupu plynu, cezhraničnej výmeny plynu a spoľahlivých referenčných hodnôt cien je kľúčovým dokumentom pre spustenie spoločných nákupov plynu prostredníctvom vytvorenej Energetickej platformy EÚ s cieľom naplnenia podzemných zásobníkov vo vykurovacej sezóne 2023/24. Zaväzuje ČŠ pre účasť na agregácii dopytu pre minimálne 15 % objemu z cieľa naplnenia zásobníkov, pričom samotný nákup plynu nie je povinný. Zavádza opatrenia pre efektívnejšie využitie prepravných kapacít, kde TSO musia ponúknuť nevyužité kapacity, opatrenia na zabránenie nadmerným cenám plynu a nadmernej dennej volatilita na trhoch s energetickými derivátmi a posilnenie pripravenosti na možné núdzové situácie v zimnom období.

Posledným prijatým návrhom je Nariadenie REPowerEU, ktorým sa stanovuje rámec na urýchlenie zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov prostredníctvom koordinovaného

prístupu na urýchlenie špecifických postupov udeľovania povolení uplatniteľných na tie OZE, ktoré majú vysoký potenciál okamžitého a účinného vplyvu. Zaoberajú sa preto špecifickými problémami administratívneho schvaľovania pri implementácii projektov OZE.

Ministri prijali na tejto Rade taktiež všeobecné smerovanie k Nariadeniu o metáne. Návrh zavádza požiadavky pre ropný, plynárenský a uhoľný sektor na meranie, vykazovanie a overovanie emisií metánu na najvyššej úrovni. Prevádzkovatelia budú musieť starostlivo zdokumentovať všetky vrty a bane, sledovať ich emisie a prijať vhodné opatrenia na zmiernenie, aby zabránili a minimalizovali emisie metánu pri svojich prevádzkach.

Počas roku 2022 pokračovali **diskusie o návrhoch balíka Fit for 55**, konkrétne **revízie Smernice o energetickej efektívnosti** (ďalej ako „EED“), **revízie Smernice o podpore obnoviteľných zdrojov** (ďalej ako „RED III“) a revízie Smernice o energetickej hospodárnosti budov (ďalej ako „EPBD“). Na Rade ministrov pre energetiku 27. júna 2022 bolo prijaté všeobecné smerovanie k EED a RED III. Všeobecné smerovanie k EPBD bolo dosiahnuté na Rade ministrov 25. 10. 2022. V roku 2023 sa očakáva dosiahnuť finálnych dohôd na vyššie uvedených textoch v medzi-inštitucionálnych rokovaníach s Európskym parlamentom a Komisiou.

Výsledná dohoda Rady pri EED zavádza **záväzný cieľ energetickej efektívnosti na úrovni EÚ** pre konečnú energetickú spotrebu (ďalej ako „KES“) vo výške 9 % a indikatívny cieľ na EÚ úrovni pre primárnu energetickú spotrebu (ďalej ako „PES“). **Národný príspevok ČŠ je indikatívny** s dobrovoľným využitím vzorca na jeho výpočet, avšak stzv. „gap filling“ mechanizmom, ktorý dáva EK právomoci v prípade nesplnenia EÚ cieľa cez národné príspevky. Pri implementácii opatrení na úrovni ČŠ bolo pridaných viacero flexibilit.

Výsledný text dohody k RED III zavádza **povinný cieľ pre OZE vo výške 40% na úrovni EÚ**. V sektore vykurovania a chladenia bol ponechaný záväzný cieľ, ktorý bol znížený a boli zavedené viaceré flexibility pre ČŠ. V sektore dopravy si budú môcť ČŠ vybrať z cieľa úspor GHG, alebo podielu OZE z celkovej spotreby v doprave. Po prvýkrát bol zavedený cieľ pre sektor priemyslu, ktorý je indikatívny, naopak cieľ pre použitie vodíka v priemysle je záväzný. Upravené kritéria trvalej udržateľnosti prinášajú vybalansovaný prístup medzi ochranou biodiverzity a lesov a ich ekonomickým využívaním.

Všeobecné smerovanie k EPBD stanovuje cieľ, aby boli všetky nové budovy od roku 2030 emisne nulové, existujúce budovy majú tento štatút dosiahnuť do roku 2050. Text tiež stanovuje minimálne štandardy energetickej hospodárnosti pre existujúce budovy, reviduje pravidlá pre energetické certifikáty a stanovuje požiadavky na infraštruktúre pre alternatívnu mobilitu v budovách.

Taktiež sa pokračovalo v diskusii k dokumentom tzv. Plynárenského balíku, ku ktorému bola ministrami pre energetiku 19. decembra vzatá na vedomie správa o pokroku.

Energetická infraštruktúra

Medzi priority v rozvoji energetickej infraštruktúry plynovej sústavy patrilo aj zvyšovanie fyzickej a kybernetickej bezpečnosti kritickej infraštruktúry, ako aj obnova zariadení sekundárnej techniky a podporných systémov (riadiaci a informačný systém, obchodný systém, systém obchodného merania, informačno-komunikačné technológie a pod.).

V roku 2022 začala Slovenská energetická a prenosová sústava (ďalej ako „SEPS“) na najvyššej úrovni diskusie s prevádzkovateľom PS v Rakúsku na tému posilnenia, resp. vybudovania nových cezhraničných prepojení na spoločnom profile. Diskusie s ukrajinskou spoločnosťou Ukrenergo, ohľadom posilnenia profilu smerom na Ukrajinu, by mali začať v roku 2023 a nadviažu na predchádzajúcu spoluprácu v tejto veci z roku 2018. Prebieha zároveň koordinácia so spoločnosťou ČEPS pri prebiehajúcich a pripravovaných projektoch na spoločnom prenosovom profile Slovenska a Česka.

V roku 2023 rozbehne SEPS investičný proces pre zaslučkovanie vedenia V492 do ESt Levice a prepojenie vedení V490 a V449 mimo ESt Levice, čím vznikne dlhé medzištátne vedenie 400 kV Veľký Ďur – Göd (Maďarsko). Ide o veľmi dôležitú investíciu, ktorá má vyriešiť úzke miesto v PS SR (odstrániť preťažovanie V490 pri výpadku alebo údržbe V491 a naopak a neplnenie povinnosti poskytovať účastníkom trhu 70 % prenosovej kapacity každého vedenia).

Dlhodobý zámer SEPS je ďalej nerozvíjať infraštruktúru 220 kV s ohľadom na jej bezperspektívnosť (fyzická a morálna zastaranosť, nízka prenosová schopnosť, počet zariadení na výrobu elektriny, do nej pripojených. Takisto je dlhodobým zámerom SEPS inovovať svoje ESt v rámci prechodu do diaľkového riadenia. Okrem toho, rozvoj infraštruktúry zahŕňal aj obnovu a inovácie elektrických vedení (výmeny vodičov, KZL, preizolácia vedení) a sekundárnych zariadení (riadiaci a informačný systém RIS, ochrany, systém obchodného merania, bezpečnostné systémy, ICT systémy, obchodné systémy a pod.).

Rozvoj elektrizačnej sústavy je kľúčovou súčasťou zelenej transformácie. Cieľom investícií do sústavy je jej rozvoj, vrátane vytvárania dostatočnej kapacity, aby sa umožnilo pripojenie ďalších OZE do elektrizačnej sústavy, resp. dovoz elektriny z OZE zo zahraničia. Pre zaistenie energetickej bezpečnosti a odolnosti SR je kľúčové disponovať robustnou prenosovou sústavou s dostatkom regulačného výkonu a zodpovedajúcou distribučnou sústavou. Po ukončení výstavby a vykonania testovacej prevádzky, bol prepojovací plynovod s Poľskom uvedený v novembri 2022 do komerčnej prevádzky.

Slovensko má prostredníctvom svojej prepravnej siete diverzifikované prepravné trasy, ktorými je možné plyn doviesť prepojeniami prepravných sietí okrem Ukrajiny aj cez Českú republiku, Rakúsko, Maďarsko a Poľsko.

Energetická efektívnosť

MH SR publikovalo zoznamy poskytovateľov podpornej a garantovanej energetickej služby, kde k 31. decembru 2022 bolo zapísaných 72 poskytovateľov garantovanej energetickej služby, 44 odborne spôsobilých osôb na poskytovanie garantovanej energetickej služby a 136 poskytovateľov podpornej energetickej služby.

V roku 2022 bola EK v zmysle nariadenia 2018/1999 o riadení energetickej únie predložená správa o plnení celkových národných cieľov v oblasti energetickej efektívnosti a v oblasti obnoviteľných zdrojov energie. V správe boli vyhodnotené ciele energetickej efektívnosti za rok 2020. Slovenská republika v roku 2020 splnila Národný indikatívny cieľ energetickej efektívnosti pre rok 2020 v primárnej energetickej spotrebe SR na 107,9%, národný indikatívny cieľ energetickej efektívnosti pre rok 2020 v konečnej energetickej spotrebe SR na 100,18%,

záväzný cieľ úspor energie podľa čl. 5 pre verejné budovy na 145,99%, a cieľ úspor energie podľa čl. 7 smernice EE na 111,63 %.

V roku 2022 bola iniciovaná príprava aktualizácie Národného energeticko-klimatického plánu SR a zároveň pokračovali intenzívne rokovania k návrhu smernice o energetickej efektívnosti v rámci balíčka Fit for 55.

V roku 2022 bola vydaná vyhláška MH SR č. 507/2022 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MH SR č. 327/2015 Z. z. o výpočte a plnení cieľov energetickej efektívnosti MH SR podporila spoločnosť Samsung Electronics Slovakia, s. r. o., pri riešení problémov vznikajúcich s legislatívnou požiadavkou EÚ na ekodizajn elektronických displejov s rozlíšením 8K a panelov založených na MicroLED technológii s účinnosťou od 1. marca 2023. MH SR požiadalo komisárku EK pre energetiku Kadri Simson o odklad platnosti predmetnej ekodizajn požiadavky a o určenie novej hodnoty indexu energetickej účinnosti pre tieto typy elektronických displejov a tiež o iniciáciu procesu preskúmania Nariadenia Európskej komisie č. 2019/2021, ktorým sa stanovujú požiadavky na ekodizajn elektronických displejov.

Energetika v medzinárodných vzťahoch

Medzinárodná energetická agentúra (ďalej ako „IEA“)

MH SR sa počas roka 2022 aktívne zapájalo do procesov určovania strednodobých a dlhodobých strategických priorít IEA ako gestor spolupráce a koordinátor aktivít SR v tejto agentúre, najmä z hľadiska globálnej energetickej bezpečnosti, vonkajších vzťahov a vzájomného prepojenia medzi sektorom energetiky a politikou zmeny klímy.

V roku 2022 sa konalo ministerské stretnutie IEA (23. - 24. 3. 2022), ktorého témou bolo „*Rok implementácie: urýchlenie globálnych opatrení v oblasti čistej energie a energetickej bezpečnosti*“. Ministri počas stretnutia prijali ministerské mandáty zamerané na vedenie globálneho energetického sektora v boji proti zmene klímy, zabezpečenie energetickej bezpečnosti počas energetického prechodu, posilnenie IEA rodiny a zdroje IEA: prechod na udržateľný model financovania. Vďaka prijatým ministerským mandátom sa spustila éra IEA 3.0. V nadväznosti na nové ministerské mandáty sa vytvorili nové pracovné skupiny – Pracovná skupina pre kritické nerastné suroviny, Pracovná skupina (tzv. *task force*) pre monitorovanie trhu s plynom a čistými palivami a bezpečnosť dodávok, Pracovná skupina Rozpočtového výboru zameraná na ministerský mandát k adekvátnosti financovania agentúry a Pracovná skupina pre uskladňovanie ropy (*Oil Stockholding Task Force*).

Na 16. ročníku Stredoeurópskej energetickej konferencie v Bratislave, dňa 21. novembra 2022 odprezentoval hlavný ekonóm IEA Tim Gould kľúčové zistenia z vlajkovej publikácie *World energy outlook 2022*. IEA v žiadnom zo svojich troch IEA scenárov neočakávala návrat ruskej dominancie vo vývoze fosílnych palív na úroveň z roku 2021. Po 16 rokoch sa schválilo navýšenie riadneho rozpočtu IEA o 2,2 % na ďalšie rozpočtové obdobie 2023 - 2024. Prijatá bola Stratégia dobrovoľných príspevkov na roky 2023-2024. Litva sa oficiálne stala 31. členom IEA. Argentína, Egypt a Ukrajina sa stali novými asociačnými krajinami. Riadiaca rada IEA konsenzom výnimočne predĺžila funkčné obdobie súčasnému výkonnému riaditeľovi IEA F. Birolovi na 3. funkčné obdobie na roky 2023 - 2027.

Udržiavanie núdzových zásob ropy a ropných produktov

Núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov udržiava Agentúra pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov (ďalej ako „EOSA“). Aktuálne sú núdzové zásoby ropy a ropných produktov na úrovni 101 dní podľa priemerných denných čistých dovozov. Celkové núdzové zásoby predstavujú 792 618 ton (66 % sa udržiava vo forme ropy, 34 % vo forme ropných výrobkov podľa jednotlivých kategórií) z toho je ropa udržiavaná v objeme 561 568 ton; ropné produkty v objeme 94 236 ton benzínu; 125 794 ton nafty; 11 020 ton leteckého petroleja.

Globálne angažovanie sa IEA

Rok 2022 bol v znamení ruskej invázie na Ukrajinu, čoho výsledkom bola prvá globálna energetická kríza. Na zmiernenie negatívnych dopadov (vysoké ceny ropy, narušenie dodávok z Ruska na medzinárodné trhy a pod.) a na stabilizáciu trhov s ropou, ČK IEA, vrátane SR, v marci a apríli 2022 schválili spustenie dvoch kolektívnych akcií (uvoľnenie núdzových zásob ropy). V rámci oboch akcií sa krajiny zaviazali uvoľniť 182,7 mb ropy. V rámci prvej kolektívnej akcie sa uvoľnilo 62,7 mb ropy a v rámci druhej bolo uvoľnených spolu 120 mb ropy. Uvoľnené zásoby predstavovali mix surovej ropy a ropných výrobkov.

IEA ako reakciu na globálnu energetickú krízu vydala pre krajiny a ich vlády viacero odporúčaní: 10 bodový plán ako znížiť spotrebu ropy, 10 bodový plán na zníženie závislosti EÚ od ruských dodávok zemného plynu, odporúčania na dosiahnutie úspor, vrátane podpory Ukrajine.

Technologické programy spolupráce

V roku 2022 Slovensko pokračovalo v aktivitách technologického programu spolupráce „Solar Heating and Cooling“ (ďalej ako „SHC TCP“). Uskutočnili sa 2 zasadnutia ExCo (*Executive Committee*) SHC TCP, na ktorých sa SR zúčastnila. V súvislosti so snahou o zvýšenie záujmu o odborné semináre sa objavila požiadavka na zlepšenie diseminačných aktivít v rámci krajín zapojených do SHC TCP. V rámci úlohy č. 65 – tzv. „Solar Cooling for the Sunbelt Regions“ pokračuje aktívna participácia zo strany Ústavu energetických strojov a zariadení (oddelenie chladiacej a klimatizačnej techniky) Strojníckej fakulty Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, ktorý je zastúpený prof. Michalom Masarykom. V súvislosti so snahou o zapojenie väčšieho množstva odborníkov boli oslovení prof. Tomáš Brestovič z Katedry energetickej techniky, Strojníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach a doc. Michal Holubčík z Katedry energetickej techniky, Strojníckej fakulty Žilinskej univerzity v Žiline. Záujem prejavil doc. Michal Holubčík, a to konkrétne o participáciu na *Task 63 Solar Neighborhood Planning*.

SR, zastúpená spoločnosťou Solargis s. r. o., sa v júni 2020 stala členom technologického programu spolupráce „Photovoltaic Power Systems Programme“ (ďalej ako „PVPS TCP“), kde sa aj počas roka 2022 podieľala na úlohe č. 16 (tzv. „Solar Resource for High Penetration and Large Scale Applications“). Ukončenie predmetnej úlohy je naplánované na 30. júna 2023.

Energetické spoločenstvo

Energetické spoločenstvo (ďalej len „EnC“) predstavuje medzinárodnú organizáciu, ktorej hlavným cieľom je vytvoriť integrovaný pan-európsky energetický trh medzi EÚ a zmluvnými krajinami EnC (Albánsko, Bosna a Hercegovina, Kosovo, Macedónsko, Gruzínsko, Moldavsko, Čierna Hora, Srbsko a Ukrajina) a rozšíriť princípy európskeho vnútorného trhu s energiami do

týchto krajín. Slovenská republika má v rámci tejto organizácie status účastníka („Participant“), čo umožňuje SR zúčastňovať sa na všetkých rokovaníach EnC.

Ústrednou činnosťou EnC počas roka 2022 boli rokovania, zamerané na prijatie Nariadenia o elektrine a sieťových predpisov v elektroenergetike, s cieľom založenia skutočne integrovaného trhu s elektrinou medzi zmluvnými stranami EnC a susediacimi ČŠ EÚ. Po štyroch stretnutiach a dvoch technických workshopov k sieťovým predpisom v elektroenergetike boli sieťové predpisy EnC v elektroenergetike dňa 15. decembra 2022 počas 20. zasadnutia Ministerskej rady EnC prijaté.

Energetická charta (ďalej ako „ECT“)

Zmluva o Energetickej charte (ďalej ako „Zmluva“) je jedinou medzinárodnou právne záväznou zmluvou zameranou na zabezpečenie základného právneho rámca pre ochranu zahraničných investícií v energetike. V júni 2022 zmluvné strany ECT dosiahli principiálnu dohodu na texte modernizovanej Zmluvy (tzv. „agreement in principle“), čím sa po dvoch rokoch formálne ukončili rokovania o modernizácii ECT.

Koncom r. 2022 sa formou VTC uskutočnilo 33. výročné zasadnutie Konferencie k Energetickej charte, ktorého ústrednou témou malo byť schvaľovanie modernizovanej Zmluvy o Energetickej charte. K schváleniu modernizovaného textu však na predmetnom stretnutí nedošlo z dôvodu nedosiahnutia spoločnej pozície EÚ v otázke modernizácie.

Medzinárodná agentúra pre energiu z obnoviteľných zdrojov (ďalej ako „IRENA“)

IRENA je medzivládna organizácia, ktorá podporuje členské krajiny v ich prechode na trvalo udržateľnú energetickú budúcnosť, prostredníctvom rozsiahleho zavádzania obnoviteľných zdrojov energie a udržateľného využívania všetkých foriem obnoviteľnej energie.

V r. 2022 sa virtuálnou formou uskutočnilo 12. zasadnutie Zhromaždenia IRENA. Jeho ústrednou témou bol „Energetický prechod: od záväzkov ku krokom“. Počas plenárneho zasadnutia ministrov boli okrem tém COP26 a geopolitiky zeleného vodíku prediskutované aj témy spravodlivého a inkluzívneho prechodu, financovania projektov obnoviteľných zdrojov energie a geotermálnej energetiky.

3.3. Zahraničný obchod a obchodná politika

Ministerstvo hospodárstva SR je ústredný orgán štátnej správy pre oblasť zahraničného obchodu. Spracúva hlavné smery a úlohy zahraničnoobchodnej politiky SR, tlmočí záujmy SR prostredníctvom aktívnej účasti na zasadnutiach príslušných orgánov EÚ) a podieľa sa na tvorbe spoločnej zahraničnoobchodnej politiky EÚ (ďalej ako „SOP“). Vykonáva záväzky a uplatňuje práva, ktoré pre SR vyplývajú z členstva v EÚ v oblasti SOP, z členstva vo Svetovej obchodnej organizácii (ďalej ako „WTO“), ako aj v ďalších medzinárodných organizáciách, najmä v Organizácii pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (ďalej ako „OECD“).

MH SR aj v roku 2022 aktívne využívalo jednotlivé nástroje spoločnej obchodnej politiky EÚ na presadzovanie ofenzívnych záujmov, ako aj na ochranu defenzívnych citlivostí SR a zachovanie spravodlivej obchodnej súťaže na domácom trhu. V záujme dosiahnutia týchto

cieľov sa aktívne zapájalo do procesu rokovaní o dohodách o voľnom obchode (ďalej ako „DVO“) s tretími krajinami. Požiadavky SR boli formulované na základe konzultácií s domácimi zväzmi a asociáciami. Prihliadalo sa v nich na to, aby nové dohody prispievali k zvýšeniu exportnej výkonnosti SR nielen v tradičných sektoroch (automobilový priemysel, spotrebná elektronika, hutnícky priemysel), ale aj v iných odvetviach s exportným potenciálom (služby, energetika, doprava). MH SR aktívne presadzovalo záujmy SR v príslušných orgánoch EÚ pri prijímaní pozícií EÚ k rôznym legislatívnym i obchodným opatreniam.

V bilaterálnej oblasti v roku 2022 pokračovali rokovania o obchodných dohodách s Indonéziou, Austráliou a zoskupením krajín východnej a južnej Afriky (ďalej ako „ESA“). Vo februári začali rozhovory o dočasnej dohode o hospodárskom partnerstve medzi EÚ a Keňou. Nepodarilo sa však obnoviť rokovania o DVO s Malajziou (pozastavené od r. 2012), Thajskom (pozastavené od r. 2014) a Filipínami (ostatné kolo vo februári 2017).

Ukončenie rokovaní o DVO s Novým Zélandom bolo oznámené v júni 2022. Dohoda je komplexná vrátane záväzku riadne implementovať Parížsku dohodu o boji s klimatickou zmenou. Dôležitým pozitívom je, že dohoda posilní obchodné vzťahy EÚ s indo-pacifickým regiónom. Obchodná dohoda s Novým Zélandom by mala byť podpísaná do leta 2023.

EÚ v júni 2022 obnovila rokovania s Indiou o DVO a začala samostatné rokovania o dohode o ochrane investícií a dohode o zemepisných označeniach. Následne sa do konca roka 2022 uskutočnili ešte ďalšie dve kolá negociácií, ktorých výsledkom bolo nájdenie konvergencií a kľúčových rozdielov medzi pozíciami oboch strán.

V roku 2022 pokračovali intenzívne diskusie s Mexikom o právnej architektúre modernizovanej Globálnej dohody, ktorej súčasťou je aj dohoda o voľnom obchode, s cieľom čo najskôr začať ratifikačný proces na oboch stranách. Rokovania o modernizácii obchodnej časti globálnej dohody boli v princípe uzatvorené ešte v roku 2018.

V roku 2022 pokračovali technické diskusie s krajinami Mercosur o tzv. pred-ratifikačnom bilaterálnom nástroji, ktorý by mal riešiť výhrady EÚ ohľadom možného nesplnenia záväzkov v oblasti udržateľného rozvoja zo strany partnerov, a to hlavne v prípade odlesňovania. Negociácie o obchodnom pilieri asociačnej dohody medzi EÚ a krajinami Mercosur sa podarilo úspešne uzavrieť ešte v júni 2019 po dlhých 20 rokoch.

V obchodných vzťahoch so Spojenými štátmi americkými (ďalej ako „USA“) v roku 2022 pokračoval proces konsolidácie a došlo k čiastočnej náprave niektorých protekcionistických opatrení USA prijatých administratívou bývalého prezidenta Donalda Trumpa. Pokračoval dialóg v rámci novej platformy pre obchodnú a technologickú spoluprácu – Rady pre obchod a technológie, ktorej cieľom je uľahčovanie vzájomného obchodu prostredníctvom digitálnych nástrojov a zjednocovania/uznávania technických štandardov, spolupráca pri vývoji nových priemyselných, informačných a telekomunikačných technológií, umelej inteligencie, ako aj spolupráca pri riešení neférových obchodných praktík zo strany tretích krajín, v oblasti reformy WTO, v oblasti obchodu s tovarmi dvojakého použitia a pri skríningu zahraničných investícií. Uskutočnili sa dve zasadnutia rady na úrovni ministrov (v máji v Paríži - Saclay a v decembri vo Washingtone).

Žiaľ, na jeseň 2022 USA prijali novú legislatívu na podporu nízkouhlíkových technológií v rámci Zákona o znížení inflácie (ďalej ako „IRA“), v ktorej porušili pravidlá WTO pre poskytovanie podpôr. Z hľadiska záujmov SR sa to týkalo najmä daňových výhod pri kúpe elektromobilov, ktoré sú podmienené domácim obsahom pri ich výrobe, resp. finálnou montážou v USA. Opatrenie podstatne znevýhodnilo vývoz elektromobilov vyrobených v EÚ vrátane SR do USA. Spoločným úsilím členských štátov EÚ (najmä tých, ktorí vyvážajú automobily do USA vrátane SR) a EK sa podarilo túto diskrimináciu aspoň čiastočne odstrániť, keďže o podporu sa môžu uchádzať elektrické automobily predávané na lízing.

V prípade novej legislatívy medzinárodného obchodu v roku 2022 bolo prijaté nariadenie EÚ o európskom nástroji pre medzinárodné vládne obstarávanie. Cieľom legislatívneho nástroja je zlepšiť prístup európskych tovarov a služieb na trhy verejného obstarávania v tretích krajinách. V r. 2022 sa začal legislatívny proces k dlho očakávanému nástroju EÚ umožňujúcemu reakciu na hospodársky nátlak zo strany tretích krajín.

V roku 2022 pokračovali rokovania o návrhu nového nariadenia o Všeobecnom systéme preferencií (ďalej ako „GSP“), ktorý pomáha rozvojovým krajinám v ich snahe o znižovanie chudoby a podporu dobrej správy vecí verejných a trvalo udržateľného rozvoja. Prostredníctvom tohto nástroja EÚ jednostranne poskytuje vybraným rozvojovým krajinám zvýhodnený prístup na trh EÚ. Platnosť existujúceho nariadenia (EÚ) č. 978/2012 o GSP sa skončí na konci roka 2023. Ak sa neprijme žiadne nové nariadenie o GSP, štandardná schéma sa prestane uplatňovať a EÚ by začala uplatňovať clá podľa doložky najvyšších výhod. To by negatívne ovplyvnilo vývoz a investície, a teda aj hospodársky rast a zamestnanosť v 12 zvýhodnených krajinách podľa štandardného GSP a 8 zvýhodnených krajinách podľa GSP+. V návrhu nariadenia sa po prvýkrát objavila možnosť odňatia preferencií v rámci GSP z dôvodu neplnenia si záväzkov týkajúcich sa readmisie občanov tretích krajín, čo SR podporuje. V závere roka (december 2022) schválili členské štáty EÚ mandát Rady na rokovania o revidovanom nariadení o GSP s Európskym parlamentom a Európskou komisiou (tzv. trialóg).

MH SR sa aj v roku 2022 aktívne podieľalo na rokovaníach Globálneho fóra (ďalej ako „GF“) pre riešenie nadbytočných výrobných kapacít v oceľarskom priemysle. Rokovania sa zamerali na potrebu riešenia celosvetového problému nadmerných kapacít v oceľarskom sektore. MH SR podporilo návrhy EK na opätovné zapojenie kľúčových producentov ocele do prác fóra – najmä Číny, ktorá v roku 2020 ukončila svoje aktivity vo fóre. Následne ju vystúpením z GF nasledovala aj India, Indonézia a Saudská Arábia.

V multilaterálnej oblasti MH SR v rámci SOP presadzovalo záujmy SR vo WTO a podieľalo sa na činnosti jej jednotlivých orgánov. MH SR v roku 2022 aktívne participovalo na príprave 12. ministerskej konferencii WTO, ktorá sa uskutočnila v dňoch 12. – 17. júna 2022 v Ženeve. MH SR uvítalo dosiahnuté výsledky, najmä v oblasti reformy WTO a predĺženie moratória na clá na elektronické prenosy, ale aj v oblasti dotácií v rybolove, obchodu a zdravia, obchodu a potravinovej bezpečnosti a opatrení súvisiacich s duševným vlastníctvom. MH SR podporovalo aktivity EK v snahe o implementáciu záverov 12. ministerskej konferencie s dôrazom na modernizáciu WTO, najmä sfunkčnenia systému urovnávania sporov vo WTO.

MH SR v rámci spoločnej obchodnej politiky EÚ voči tretím krajinám je aj národným orgánom pre ochranné opatrenia pred neférovým dovozom. Ide o opatrenia namierené proti dumpovaným, subvencovaným a nadmerným dovozom. Opatrenia sú plne kompatibilné s pravidlami WTO a členovia WTO ich bežne uplatňujú na riešenie rozmáhajúceho sa škodlivého dumpingu a subvencovania. Výrobcovia v EÚ, ktorí sú poškodzovaní takýmito dovozmi, majú právo podať podnet na prešetrovanie. Ak prešetrovanie preukáže oprávnenosť podnetu, EÚ zavedie voči pôvodcom neférových dovozov (výrobcom alebo exportérom v tretích krajinách) antidumpingové clá alebo vyrovnávacie (antisubvenčné) clá, ktoré kompenzujú výhody vyplývajúce z neférovej súťaže. V prípade nadmerných dovozov je možné využiť dovozné kvóty, resp. colné kvóty, ktoré zabránia nárastu dovozov poškodzujúcich výrobcov v EÚ.

EK spoločne so všetkými členskými štátmi v roku 2022 napriek pretrvávajúcim ťažkostiam, ktoré boli dôsledkom pandémie COVID-19, naďalej dôsledne uplatňovala nástroje na ochranu obchodu. Vďaka overeným pracovným metódam, ktoré sa zaviedli na začiatku pandémie sa zabezpečilo, že všetky prešetrovania sa vykonávali pri dodržaní najvyšších štandardov kvality, čím sa zabezpečila ochrana výrobcov z EÚ proti nekalému obchodu pri dovoze spôsobujúceho ujmu. Presadzovanie opatrení a ich účinnosť sú prvoradým záujmom MH SR v oblasti nástrojov na ochranu obchodu. Riešené boli aj sociálne a environmentálne normy v rámci nástrojov na ochranu obchodu, ktoré sa teraz zohľadňujú pri prešetrovaniach, keď sa cieľové ceny upravili s cieľom zohľadniť budúce náklady vyplývajúce z mnohostranných environmentálnych dohôd, ktorých je EÚ zmluvnou stranou. V niektorých prípadoch to vyústilo do vyšších cieľ, čím sa zabezpečilo, aby rozpätia ujmy zostali aj naďalej zmysluplné a aby opatrenia prinášali výrobnému odvetviu EÚ účinnú úľavu.

Ku koncu roka 2022 bolo v EÚ platných 176 konečných opatrení na ochranu obchodu, z toho 117 konečných antidumpingových opatrení (v 34 prípadoch následne rozšírených), 21 antisubvenčných opatrení (v 4 prípadoch následne rozšírených) a 1 ochranné opatrenie pred nadmerným dovozom. Okrem toho sú v platnosti záväzky z troch krajín pokrývajúce dva produkty. Ku koncu roka 2022 prebiehalo 50 vyšetrení. V porovnaní s rokom 2021 to predstavuje nárast o 13 opatrení. Týmito opatreniami sa chráni viac ako pol milióna priamych pracovných miest. Úroveň prešetrovacej činnosti sa v roku 2022 oproti predchádzajúcim rokom znížila. Prebiehalo 50 prešetrovaní, ktoré zahŕňali 9 pôvodných prešetrovaní a 41 revízných prešetrovaní. EK v prípade potreby začala prešetrovania obchádzania, ako aj antiabsorpčné prešetrovania, a dala tak exportérom z tretích krajín najavo, že EÚ má v úmysle bojovať proti takýmto praktikám.

MH SR aktívne pristupovalo k využívaniu nástrojov na ochranu obchodu vo vzťahu k dotknutým slovenským výrobcom. Viaceré prijaté opatrenia priamo pomohli aj slovenským výrobcom, napr. v prípade dovozu *hliníkových výliskov* (Hydro Extrusion Žiar nad Hronom, Constellium Levice a Cortizo Nová Baňa), *plochých valcovaných výrobkov z hliníka* (Slovalco Žiar nad Hronom a Constellium Levice), káblov z optických vlákien (Leoni Slovakia Trenčín a Prysmian Kablo Bratislava), *kremík a kremík vápenatý* (OFZ Istebné), *textílie zo sklenených vlákien* (DIPEX, s. r. o., Sereď), *spojovacie materiály zo železa a ocele* (Skrutkáreň Exim, a. s., Stará Ľubovňa, RIBE Slovakia, a. s., Nitra), *bionafta* (Meroco, a. s., Lepoldov), *vysokopevnostná PES priadza* (Slovkord Plus Senica) V júni 2022 sa podarilo predĺžiť o ďalšie 3 roky platnosť ochranných opatrení (tzv. „globálny safeguard“), na *určité výrobky z ocele*. Uplatňovanie tohto

ochranného opatrenia EÚ je jednoznačne v prospech slovenských výrobcov ocele, keďže im zabezpečuje ochranu pred nadmernými dovozmi z tretích krajín. Obaja slovenskí výrobcovia (US Steel, ŽP Podbrezová) umiestňujú cca 90 % svojej produkcie práve na trhu EÚ, a preto majú prioritný záujem na jeho ochrane.

Zabezpečenie spravodlivých obchodných podmienok pre európskych výrobcov znamená aj riešenie opatrení na ochranu obchodu, ktoré prijali tretie krajiny proti EÚ . EK monitoruje prešetrovanie nástrojov na ochranu obchodu vykonávaných tretími krajinami, ktoré sa zameriavajú na vývoz EÚ a intervencuje v nich, a zároveň pomáha vývozcom z EÚ rozvíjať svoju obrannú stratégiu. Zasahuje na technickej úrovni vo forme písomných podaní prešetrovacím orgánom tretích krajín a účasťou na vypočutiach, ako aj na politickej úrovni. V roku 2022 v rámci tohto procesu EK upozorňovala na príslušné prípady na zasadnutiach alebo písomnou korešpondenciou, alebo aj v príslušných výboroch WTO. Všetky intervencie sú úzko koordinované s výrobnými odvetviami EÚ a dotknutými členskými štátmi.

MH SR aktívne využívalo aj ďalší nástroj podpory konkurencieschopnosti výrobcov SR, a to systém colných kvót a suspenzií v rámci spoločného colného sadzovníka EÚ. MH SR ako národnému orgánu zodpovednému za posúdenie a administráciu žiadostí o colné suspenzie a kvóty bolo v roku 2022 doručených 9 žiadostí o nové opatrenia, 2 žiadosti o zmenu opisu colných suspenzií v platnosti a 1 žiadosť o predĺženie platnosti existujúceho opatrenia. V príslušných orgánoch EÚ sa podarilo obhájiť 8 žiadostí o nové opatrenia a všetky žiadosti o zmenu opisu a predĺženie platnosti. Podľa analýzy MH SR ročná úspora slovenských spoločností na nevybratom cle dosiahla v roku 2022 hodnotu 2,36 mil. eur.

Tabuľka č. 3 - Najvýznamnejšie krajiny z hľadiska vývozu zo SR

Krajina - poradie v roku 2022	Hodnota v mil. €		Podiel 2022	Index 22/21	Zmena 22-21	Poradie v roku 2021
	2021	2022				
Vývoz SR celkom	88 551,7	102 571,9	100,0%	115,8%	14 020,2	
1 Nemecko	19 221,5	21 578,1	21,0%	112,3%	2 356,6	1
2 Česko	10 254,4	12 267,0	12,0%	119,6%	2 012,7	2
3 Maďarsko	6 411,3	8 935,3	8,7%	139,4%	2 524,0	4
4 Poľsko	7 357,6	7 967,6	7,8%	108,3%	610,0	3
5 Francúzsko	5 699,0	6 019,3	5,9%	105,6%	320,3	5
6 Rakúsko	4 879,3	5 485,7	5,3%	112,4%	606,4	6
7 Taliansko	4 119,8	4 934,1	4,8%	119,8%	814,3	7
8 Spojené kráľovstvo	3 492,2	3 949,8	3,9%	113,1%	457,7	8
9 Spojené štáty	2 796,2	3 476,6	3,4%	124,3%	680,5	9
10 Čína	2 253,0	2 608,7	2,5%	115,8%	355,7	10
Spolu TOP 10 krajín	66 484,2	77 222,3	75,3%	116,2%	10 738,1	

Tabuľka č. 4 Najvýznamnejšie krajiny z hľadiska dovozu do SR

Krajina - poradie v roku 2022	Hodnota v mil. €		Podiel 2022	Index 22/21	Zmena 22-21	Poradie v roku 2021
	2021	2022				
Dovoz SR celkom	86 676,1	106 880,0	100,0%	123,3%	20 204,0	
1 Nemecko	16 337,0	14 731,9	13,8%	90,2%	- 1 605,2	1
2 Česko	8 428,7	9 516,7	8,9%	112,9%	1 088,0	2
3 Rusko	5 561,0	8 185,5	7,7%	147,2%	2 624,6	4
4 Čína	6 289,4	8 008,4	7,5%	127,3%	1 718,9	3
5 Kórejská republika	4 606,2	5 967,4	5,6%	129,5%	1 361,1	6
6 Poľsko	4 817,5	5 755,7	5,4%	119,5%	938,2	5
7 Maďarsko	3 137,1	4 910,8	4,6%	156,5%	1 773,7	8
8 Vietnam	3 934,0	4 195,3	3,9%	106,6%	261,3	7
9 Taliansko	2 949,5	3 240,7	3,0%	109,9%	291,2	10
10 Francúzsko	2 973,9	3 185,6	3,0%	107,1%	211,6	9
Spolu TOP 10 krajín	59 034,4	67 697,9	63,3%	114,7%	8 663,4	

Tabuľka č. 5 Najvýznamnejšie vývozné komodity (kapitoly colného sadzovníka HS2)

Kapitola colného sadzovníka - poradie v roku 2022	Hodnota v mil. €		Štruktúra 2022	Index 22/21	Zmena 22-21	Poradie v roku 2021
	2021	2022				
Vývoz SR celkom	88 551,7	102 571,9	100,0%	115,8%	14 020,2	
1 87 - Vozidlá iné ako koľajové, ich časti súčasti a príslušenstvo	28 298,7	31 319,8	30,5%	110,7%	3 021,1	1
2 85 - Elektrické stroje, prístroje a zariadenia a ich časti a súčasti	14 939,4	16 295,3	15,9%	109,1%	1 355,9	2
3 84 - Jadrové reaktory, kotly, stroje, prístroje a mechanické zariadenia; ich časti a súčasti	10 856,1	12 097,1	11,8%	111,4%	1 241,0	3
4 27 - Nerastné palivá, minerálne oleje a produkty ich destilácie; bitúmenové látky	2 833,7	5 331,5	5,2%	188,1%	2 497,8	5
5 72 - Železo a oceľ	4 901,0	5 299,3	5,2%	108,1%	398,3	4
6 39 - Plasty a výrobky z nich	2 790,6	3 036,8	3,0%	108,8%	246,2	6
7 73 - Výrobky zo železa alebo ocele	2 210,6	2 733,1	2,7%	123,6%	522,5	7
8 40 - Kaučuk a výrobky z neho	2 137,3	2 627,3	2,6%	122,9%	490,0	8
9 76 - Hliník a predmety z hliníka	1 366,2	1 654,3	1,6%	121,1%	288,1	10
10 94 - Nábytok, posteľoviny, matrace, vankúše; svietidlá	1 431,0	1 521,1	1,5%	106,3%	90,2	9
Spolu TOP 10 komodít	71 764,6	81 915,7	79,9%	114,1%	10 151,0	

Tabuľka č. 6 Najvýznamnejšie dovozné komodity (kapitoly colného sadzovníka HS2)

Kapitola colného sadzovníka - poradie v roku 2022	Hodnota v mil. €		Štruktúra 2022	Index 22/21	Zmena 22-21	Poradie v roku 2021
	2021	2022				
Dovoz SR celkom	86 676,1	106 880,0	100,0%	123,3%	20 204,0	
1 85 - Elektrické stroje, prístroje a zariadenia a ich časti a súčasti	17 976,1	20 566,8	19,2%	114,4%	2 590,7	1
2 87 - Vozidlá iné ako koľajové, ich časti súčasti a príslušenstvo	13 192,3	15 511,6	14,5%	117,6%	2 319,3	2
3 27 - Nerastné palivá, minerálne oleje a produkty ich destilácie; bitúmenové látky; minerály	7 530,9	15 342,4	14,4%	203,7%	7 811,5	4
4 84 - Jadrové reaktory, kotly, stroje, prístroje a mechanické zariadenia; ich časti a súčasti	10 656,2	11 363,9	10,6%	106,6%	707,6	3
5 39 - Plasty a výrobky z nich	3 619,6	4 065,5	3,8%	112,3%	445,9	5
6 72 - Železo a oceľ	3 247,1	3 756,0	3,5%	115,7%	508,9	6
7 73 - Výrobky zo železa alebo ocele	2 241,2	2 565,1	2,4%	114,5%	323,9	7
8 30 - Farmaceutické výrobky	2 198,0	2 520,7	2,4%	114,7%	322,7	8
9 94 - Nábytok, posteľoviny, matrace, vankúše; svietidlá	1 761,3	1 890,8	1,8%	107,4%	129,5	9
10 40 - Kaučuk a výrobky z neho	1 626,3	1 867,9	1,7%	114,9%	241,6	10
Spolu TOP 10 komodít	64 049,2	79 450,7	74,3%	124,0%	15 401,5	

Odbor bilaterálnej obchodnej spolupráce pokračoval aj v roku 2022 v príprave bilaterálnych zmlúv, zameraných na posilňovanie ekonomickej spolupráce.

MH SR podpisuje so svojimi partnermi medzivládne zmluvy a dohody o hospodárskej spolupráci, medzirezortné zmluvy a dohody o hospodárskej spolupráci, ako aj memorandá o porozumení.

Otázka Memoranda o porozumení medzi Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstvom obchodu a priemyslu Ománskeho sultanátu o založení Spoločného hospodárskeho výboru zaslaná ománskej strane ešte v roku 2018 zostala naďalej otvorená. Napriek opakovaným urgenciám Zastupiteľskému úradu SR (ďalej ako „ZÚ SR“) v Káhire ománska strana sa k zneniu textu doteraz nevyjadrila.

Zasadnutia medzivládnych, medzirezortných a zmiešaných komisií

V dňoch 20. – 24. mája 2022 sa v Teheráne uskutočnilo 1. zasadnutie Spoločného výboru pre hospodársku spoluprácu medzi MH SR a Ministerstvom hospodárskych vzťahov a financií Iránskej islamskej republiky (ďalej len „spoločný výbor“).

Zasadnutiu za slovenskú stranu predsedal štátny tajomník MH SR Ján Oravec a predsedom iránskej časti výboru bol námestník Ministerstva hospodárskych vzťahov a financií Iránskej islamskej republiky Ali Fekri.

Prvé zasadnutie spoločného výboru položilo základy budúceho rozvoja bilaterálnej spolupráce vo viacerých oblastiach spoločného záujmu. Napriek tomu, že ide o spoločný výbor v kompetencii Ministerstva hospodárstva SR, jeho činnosť podporuje bilaterálnu spoluprácu vo viacerých oblastiach spoločného záujmu, vrátane záujmov podnikateľských subjektov. Zasadnutia sa okrem zástupcov MH SR zúčastnili aj predstavitelia Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (ďalej ako „MZVaEZ SR“) a ZÚ SR v Teheráne, Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu (ďalej ako „SARIO“) a zástupcovia slovenských firiem, ktorí plánujú realizovať svoje podnikateľské zámery v IIR.

Počas zasadnutia spoločného výboru sa uskutočnili bilaterálne rokovania s námestníkom ministra zahraničných vecí Iránskej islamskej republiky pre ekonomickú diplomaciu Mehdím Safarím, primátorom mesta Kashan Hasanom Bakhshandehom, námestníkom Ministerstva hospodárskych vzťahov a financií Iránskej islamskej republiky Alim Fekrim.

Zasadnutie spoločného výboru sa uskutočnilo formou zasadnutia pracovnej skupiny, v rámci ktorej boli na expertnej úrovni prediskutované závery vzájomných rokovaní podľa jednotlivých oblastí so zameraním na : 1. obchod, investície a dane, 2. vodné hospodárstvo, energetiku a ropu, 3. obnoviteľné zdroje, 4. poľnohospodárstvo, 5. dopravu, 6. inovácie a priemysel, 7. vzdelávanie, 8. zdravotníctvo, 9. kultúrne dedičstvo, cestovný ruch a remeselnú výrobu, 10. kultúru, šport a mládež, 11. životné prostredie.

Podnikateľské fórum nadviazalo na prvé zasadnutie spoločného výboru a otvorili ho spoločne štátny tajomník MH SR Ján Oravec, 1. viceprezident Iránskej obchodnej, priemyselnej, banskej a poľnohospodárskej komory (ďalej ako „ICCMIA“) Hossein Selahvarzi a predseda obchodnej komory Jasudž J. Kianipour.

Za slovenskú stranu sa podnikateľského fóra zúčastnilo päť spoločností (United Investments, a. s., iProperty Nitra, s. r. o., Drevona Market, s. r. o., Spann – EXIM, s. r. o., KON RAD, s. r. o.).

Iránska strana bola zastúpená 17 subjektmi, nielen na úrovni spoločností, ale aj na úrovni obchodných a priemyselných združení, či regionálnych obchodných komôr (Jasudž).

Z pohľadu slovenskej podnikateľskej komunity boli najzaujímavejšie predovšetkým stretnutia so zástupcami dvoch najväčších iránskych sietí hypermarketov a so zástupcami iránskych IT spoločností. Iránska strana naďalej prejavuje záujem o dovoz náhradných dielov pre vozidlá, ako aj výrobné zariadenia. Vzhľadom na neexistenciu priameho bankového spojenia je čiastočným riešením barter – príkladom by mohol byť dovoz keramickej a kamennej dlažby a obkladov z Iránskej islamskej republiky výmenou za drevené obklady a dlažby. Uskutočnili sa aj rokovania o možných dodávkach niektorých petrochemických výrobkov z Iránskej islamskej republiky do SR.

Termíny plánovaných zasadnutí medzivládnych, medzirezortných a zmiešaných komisií bolo potrebné z dôvodu pandémie presunúť na neskôr a ich realizácia sa uskutoční až v nasledujúcom období.

Veľtrhy a výstavy v zahraničí

S cieľom podporiť export slovenských spoločností odbor zahraničného obchodu (ďalej ako „OZO“) Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu aktívne participoval na jednom zahraničnom veľtrhu.

Interfood 2022 Baku, Azerbajdžan, 18. - 20. 5. 2022

V dňoch 18. - 20. mája 2022 organizovalo SARIO v spolupráci s Veľvyslanectvom Slovenskej republiky v Baku z prostriedkov Projektu ekonomickej diplomacie národný stánok pod hlavičkou „Good Idea Slovakia“. Cieľom bola možnosť prezentácie slovenských podnikateľských subjektov na medzinárodnej poľnohospodárskej výstave InterFood 2022 v Azerbajdžane.

Na slovenskom stánku sa prezentovalo 5 firiem, najmä z oblasti potravinárstva (džemy, čokoláda, zdravá výživa, či minerálna voda) – LYRA GROUP, RISO-R, Pure Nuts, LIMO ŠPES a tiež spoločnosť PSS Svidník, ktorá vyvíja technológie na spracovanie potravín a mäsa a je dlhodobo aktívna v krajinách Východnej Európy.

Počas výstavy sa konalo celkovo 19 „B2B“ rokovaní s predstaviteľmi azerbajdžanských spoločností, zabezpečené prostredníctvom miestnej štátnej agentúry AZ PROMO, ktorá má širokú sieť kontaktov najmä z oblasti MSP. Slovenské firmy absolvovali stretnutia s azerbajdžanskými distribútormi do veľkých obchodných sietí a supermarketmi – Bravo, Rahat Market, Global Food Company či Industrial Solutions.

Národný projekt agentúry SARIO „Podpora internacionalizácie MSP“

Základné informácie o Národnom projekte

Dňa 8. septembra 2017 uzatvorilo MH SR, ako sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre Operačný program Integrovaná infraštruktúra, zmluvu so SARIO o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, určeného na realizáciu národného projektu „Podpora internacionalizácie MSP“ v SR na roky 2017 až 2023. Prostredníctvom národného projektu môžu slovenské malé a stredné spoločnosti získať podporu na svoju činnosť vo forme nepriamych finančných dotácií zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu SR.

O podporu sa môžu uchádzať slovenské malé a stredné podniky s výnimkou podnikov so sídlom v Bratislavskom kraji. Partnerom SARIO pri realizácii projektu je Slovak Business Agency (ďalej ako „SBA“). Hlavným cieľom projektu je posilnenie internacionalizačných kapacít MSP vrátane prezentácie podnikateľského potenciálu a poskytnutie bezplatných prezentačných, kooperačných a poradenských služieb MSP za účelom zvýšenia ich miery zapojenia do medzinárodnej spolupráce.

Podpora pre MSP je realizovaná prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- podpora účasti v národných stánkoch na zahraničných veľtrhoch a výstavách,
- zvyšovanie efektívnosti pri realizácii obchodných činností prostredníctvom účasti na podnikateľských misiách v SR a zahraničí,
- zvyšovanie miery kooperácie so zahraničnými partnermi, ktorá vedie k posilneniu postavenia, udržateľnosti a konkurencieschopnosti MSP, prostredníctvom účasti na sourcingových a kooperačných podujatiach, riešenie sourcingových dopytov,
- zvyšovanie odborných kapacít MSP prostredníctvom účasti na seminároch a webinároch Exportnej akadémie,
- sprehľadnenie situácie v dodávateľských reťazcoch do jednotlivých odvetví priemyslu a služieb na Slovensku prostredníctvom vytvorenia komplexného interaktívneho systému.

Implementácia Národného projektu v roku 2022

Prínos SARIO z pohľadu prepájania slovenských podnikateľov so zahraničnými spoločnosťami bol aj v roku 2022 posilnený v segmente malých a stredných podnikov sídliačich mimo Bratislavského kraja prostredníctvom Národného projektu (NP) v rámci operačného programu Integrovaná infraštruktúra.

PREZENTÁCIA SR V ZAHRANIČÍ, ÚČASŤ NA VEĽTRHOCH A VÝSTAVÁCH

Najvýznamnejšou súčasťou aktivít Národného projektu je podpora účasti slovenských malých a stredných podnikov na zahraničných veľtrhoch a výstavách. Za rok 2022 SARIO zorganizovalo 14 národných stánkov na medzinárodných výstavách v zahraničí, v teritóriách ako Spojené arabské emiráty, Nemecko, Francúzsko, Nórsko, Česká republika, Bulharsko, Rumunsko. Možnosť prezentovať svoju výrobnú činnosť v rámci spoločnej expozície vo vizuále značky GOOD IDEA SLOVAKIA malo viac ako 128 slovenských spoločností z rôznych sektorov hospodárstva, ako napríklad strojársky, elektrotechnický, stavebný a potravinársky priemysel. Spoločnosti absolvovali celkovo viac ako 4 000 bilaterálnych stretnutí s potenciálnymi obchodnými partnermi.

Mnohým slovenským spoločnostiam sa vďaka tejto podpore podarilo uzatvoriť úspešné obchodné kontrakty, nadviazať spoluprácu s partnermi a rozšíriť svoju sieť odberateľov na nových exportných trhoch.

Tabuľka č. 7 – Národné stánky na veľtrhoch a výstavách za rok 2022

Národné stánky na veľtrhoch a výstavách – za rok 2022

Názov veľtrhu	Dátum konania	Miesto konania	Počet vystavovateľov	Zameranie
----------------------	----------------------	-----------------------	-----------------------------	------------------

1	Middle East Energy	7. - 9. 03. 2022	Dubaj, SAE	7	Elektrotechnický a energetický priemysel
2	DSA Kuala Lumpur	28. - 31. 03. 2022	Kuala Lumpur, Malajzia	6	Obranný priemysel
3	Alimentaria	4. - 7. 04. 2022	Barcelona, Španielsko	10	Potravinársky priemysel
4	JEC World	3. - 5. 05. 2022	Paríž, Francúzsko	6	Kompozitné materialy
5	METAL SHOW 2022 & TIB	11. - 14. 05. 2022	Bukurešť, Rumunsko	6	Všeobecný technický veľtrh
6	GLOBAL INDUSTRIE/ MIDEST	17. - 20. 05. 2022	Paríž, Francúzsko	10	Subkontraktačný veľtrh
7	ELECTRIC VEHICLE SYMPOSIUM & EXHIBITION	11. - 15. 06. 2022	Oslo, Nórsko	8	Elektromobilita
8	Medzinárodný technický veľtrh Plovdiv 2022	19. - 24. 09. 2022	Plovdiv, Bulharsko	6	Energetika, strojárstvo, stavebná technika
9	Innotrans	20. - 23. 09. 2022	Berlín, Nemecko	8	Dopravný priemysel
10	MSV Brno	4. - 7. 10. 2022	Brno, ČR	20	Strojársky priemysel
11	GITEX	10. - 14. 10. 2022	Dubaj, SAE	9	Technologický veľtrh
12	SIAL Paríž	15. - 19. 10. 2022	Paríž, Francúzsko	17	Potravinársky priemysel
13	EuroBLECH	25. - 28. 10. 2022	Hannover, Nemecko	6	kovoobrábanie
14	Electronica Mníchov	15. - 18. 11. 2022	Mníchov, Nemecko	10	Elektrotechnický priemysel

PODNIKATEĽSKÉ MISIE NA SLOVENSKU A V ZAHRANIČÍ

Národný projekt v rámci roka 2022 zorganizoval 8 podnikateľských misií v zahraničí a 1 podnikateľskú misiu prostredníctvom online platformy. Podnikateľské misie poskytlí príležitosť 64 slovenským spoločnostiam nadviazať osobný kontakt a rozvinúť spoluprácu s podnikateľskými subjektami zo zahraničia v rôznych oblastiach hospodárstva najmä v sektoroch IKT, energetiky a zelených technológií. Účastníci podnikateľských misií mali možnosť absolvovať viac ako 750 bilaterálnych rokovaní.

Podnikateľské misie boli realizované v rôznych teritóriách sveta ako napríklad Spojené arabské emiráty, India, USA, Kórea, či Nemecko.

Cieľom podnikateľských misí bolo poskytnúť slovenským spoločnostiam podporu v ich úsilí etablovať sa na zahraničných trhoch, predstaviť príležitosti pre obchod a investície v danej krajine a nadviazať užšiu spoluprácu so zahraničnými partnermi.

Tabuľka č. 8 – Podnikateľské misie za rok 2022

Podnikateľské misie – za rok 2022

	Názov podujatia	Dátum konania	Miesto konania	Počet MSP	Zameranie
1	Podnikateľská misia do Abu Dhabi a Dubaja	15. – 21. 1. 2022	Abu Dhabi, Dubaj, SAE	9	energetika, zelené technológie
2	Podnikateľská misia na EXPO Dubaj	21. – 24. 2. 2022	Dubaj, SAE	6	potravinarstvo, poľnohospodárstvo
3	Podnikateľská misia do Indie	19. – 26. 3.	New Delhi, India	9	inteligentné mestá, stavebníctvo, energetika, vodné hospodárstvo
4	Podnikateľská misia do USA	18. – 22. 4. 2022	New York, USA	5	finančné technológie
5	Podnikateľská misia do Rwandy a Kene	14. – 22. 5. 2022	Kigali, Rwanda, Nairobi, Keňa	12	energetika, strojárstvo, inovácie, zelené technológie, poľnohospodárstvo
6	Podnikateľská misia do Kórei	5. – 11. 6. 2022	Soul, Južná Kórea	6	automatizácia, inteligentné technológie, priemysel 4.0
7	Podnikateľská misia do Nórska	13. – 16. 6. 2022	Oslo, Nórsko	6	elektromobilita
8	Slovensko-japonské inovačné obchodné fórum	23. 6. 2022	online	6	vodíkové technológie, elektromobilita, vesmírne technológie, IT, digitalizácia
9	Podnikateľská misia do Nemecka	23. – 26. 10. 2022	Mníchov, Nemecko	5	Stavebníctvo

WEBINÁRE/SEMINÁRE EXPORTNEJ AKADÉMIE

V rámci Exportnej akadémie bolo v roku 2022 zorganizovaných 19 webinárov a jeden prezenčný seminár v regióne Žilina, ktorých sa spolu zúčastnilo 494 malých a stredných podnikov. Tematické zameranie podujatí Exportnej akadémie bolo aj tento rok pestré, a to od

tém z colnej, daňovej oblasti, z oblasti priameho marketingu a e-commerce až po témy zamerané na vybrané teritória ako Čína, Rakúsko, Nemecko, Poľsko, Slovinsko a Chorvátsko.

Najväčší záujem zo strany MSP bol o tému INTRASTAT, ďalej o problematiku zmien v daňovej legislatíve a DPH, ale aj o aktuálnu tému venujúcu sa povinnostiam exportérov a importérov v odpadovom hospodárstve.

Pridanou hodnotou zorganizovaných webinárov boli predovšetkým informácie z praxe, vysvetlenie problematiky na konkrétnych príkladoch a v neposlednom rade skúsení lektori, ktorí vedeli vždy promptne reagovať na otázky zúčastnených a pomôcť im tak lepšie sa zorientovať v danej problematike.

Tabuľka č. 9 – Prehľad o webinároch a seminároch Exportnej akadémie za rok 2022

Webináre/semináre Exportnej akadémie – za rok 2022

Názov webinára/seminára	Dátum konania	Počet spoločností
Zmeny v daňovej legislatíve od 1.1.2022	12.1.	41
Podnikanie v Rakúsku z právneho a daňového hľadiska	25.a 26.1.	20
INTRASTAT	8. a 9.2.	44
Stratégia exportu z pohľadu e-commerce	22.2. a 23.2.	20
Duševné vlastníctvo ako nástroj pri podnikaní (nielen) v zahraničí	8.3. a 10.3.	19
Ako nastaviť kontroling v MSP	30.3. a 31.3.	24
Podnikanie v Poľsku	05.04. a 06.04.	15
Ročná účtovná závierka a daňové priznanie	26.4. a 27.4.	27
Colné predpisy pri dovoze a vývoze v roku 2022..	10.5.	21
GPPR v podnikateľskej praxi v roku 2022	25. a 26.5.	26
DPH pri exporte a importe tovaru v rámci EÚ	7.6.	31
Právne a daňové otázky podnikania v Nemecku - prezenčný seminár v Žiline	22.6.	11
Online podnikanie - Slovinsko a Chorvátsko	12. a 13.7.	14
Ikeový návod na informačnú bezpečnosť	16. a 17.8.	14
Ako správne manažovať preklady v exportnej/importnej firme	20.9.	20
Zamestnávanie cudzincov	27. a 28.9.	28
Cookies v zmysle novej právnej úpravy o elektronických komunikáciách	11.10.	27

Obchodovanie s Čínou a ostatnými ázijskými krajinami	25. a 26.10.	28
Povinnosti exportérov a importérov v odpadovom hospodárstve	22. a 23.11.	35
Zmeny v daňovej legislatíve od 1.1.2023	6. a 7.12.	29

ROZVOJ DODÁVATEĽSKÝCH REŤAZCOV A SOURCING

V roku 2022 bolo v záujme zvyšovania miery zapájania MSP etablovaných na území Slovenskej republiky do nadnárodných/zahraničných dodávateľských sietí zrealizovaných viac ako 240 stretnutí so zástupcami prevádzok spoločností so sídlom mimo Bratislavského kraja. Stretnutia boli realizované v online forme, ako aj priamo v prevádzkach daných spoločností. Účelom online stretnutí a priamych výjazdov do MSP spoločností bolo lepšie spoznať dané spoločnosti, ich výrobné/technologické možnosti, získať informácie o ich voľných kapacitách, plánoch a preveriť záujem a pripravenosť zapojenia MSP spoločností do dodávateľských sietí, najmä nadnárodných koncernov.

SARIO sa v roku 2022 v rámci Národného projektu „Podpora internacionalizácie malých a stredných podnikov“ venovalo 26 sourcingovým dopytom nadnárodných spoločností z krajín: Maďarsko (3x), Česká republika (2x), Švajčiarsko (5x), Slovensko (9x), Fínsko (2x), Švédsko (3x), Spojené kráľovstvo (1x) a Nemecko (1x). V súvislosti s týmito sourcingovými dopytmi, prevažne z oblasti strojárkeho, plastikárskeho priemyslu a služieb, poslala viac ako 280 oslovovacích emailov slovenským malým a stredným podnikom so sídlom mimo Bratislavského kraja. Vo viac ako 55 prípadoch MSP pozitívne zareagovali na kooperačné ponuky a požiadali SARIO o predstavenie ich výrobného profilu zahraničnému klientovi za účelom zahájenia rokovaní o potenciálnej spolupráci. Z dôvodu uvoľnenia opatrení v súvislosti s covid-19, v druhej polovici roku 2022 prišlo v 12 prípadoch aj ku osobnej návšteve výrobných prevádzok MSP spoločnosti priamo zástupcami zahraničného klienta, za účelom osobného skontaktovania sa a doladenia detailov vzájomnej spolupráce, o možnom zapojení slovenských MSP do ich dodávateľských reťazcov.

Príklady potenciálnej spolupráce, ktorá je výsledkom realizovaného sourcingu v roku 2022 - zástupcovia slovenských spoločností prejavili záujem o nakontaktovanie sa na:

- predstaviteľa koncernu so švajčiarskym kapitálom, za účelom možnej spolupráce v oblasti výroby rôznych dielcov a výrobkov z hliníkovej pásoviny a plechov,
- nemeckého klienta spoločnosť AHK, s cieľom nadviazať vzájomnú spoluprácu v oblasti produkcie elektronických súčiastok,
- zástupcov slovenskej spoločnosti ohľadom potenciálnej spolupráce v oblasti výroby solárnych kolektorov s komplexným návrhom technických riešení pre firmu,
- zástupcu švajčiarskej spoločnosti prejavil záujem o nadviazanie priameho kontaktu s predstaviteľmi slovenských MSP za účelom potenciálnej spolupráce ohľadom podpory exportných aktivít v teritóriu „Švajčiarsko“,
- na zástupcu japonskej spoločnosti pôsojacej na Slovensku, za účelom možnej spolupráce v oblasti lisovania, kovania a sústruženia,
- švajčiarskeho koncernu pôsojaceho aj na Slovensku, za účelom vzájomnej možnej spolupráce v oblasti dodávok dielcov a výrobkov z hliníkovej pásoviny a plechov,

- zástupcovia fínskeho nadnárodného koncernu zrealizovali návštevy výrobných prevádzok deviatich MSP spoločností, za účelom vzájomnej spolupráce v oblasti výroby recyklačných zariadení,
- zástupcovia nemeckej spoločností uskutočnili návštevy prevádzok troch slovenských spoločností, s cieľom nadviazať vzájomnú možnú spoluprácu v oblasti výroby hydraulických cylindrov.

Vo viacerých prípadoch došlo ku zosieťovaniu zahraničných klientov so slovenskými MSP, ktoré však v prvotnej fáze neboli konkurencieschopné v rámci širšej medzinárodnej súťaže, čo však nevylučuje možnú spoluprácu oboch strán v budúcnosti.

V ďalších prípadoch je sourcing v štádiu posudzovania zhody medzi dopytom a ponukou, viaceré projekty sa budú posudzovať a realizovať v roku 2023.

Bilaterálna obchodná spolupráca s vybranými krajinami

Kazachstan

9. zasadnutie Medzivládnej komisie (ďalej ako „MVK“) s Kazachstanom a Kazaško-slovenské obchodné fórum Bratislava, 10 - 11. 3. 2022

V dňoch 10. – 11. marca 2022 sa v Bratislave uskutočnilo 9. zasadnutie Medzivládnej komisie pre hospodársku a vedecko-technickú spoluprácu medzi SR a Kazašskou republikou. Predsedom slovenskej časti komisie bol štátny tajomník Ministerstva hospodárstva SR pán Karol Galek a predsedom kazašskej strany bol námestník ministra ekológie, geológie a prírodných zdrojov pán Talgat Amangeldievich Momyšev. Zasadnutie komisie bolo realizované formou priamych rokovaní pracovných skupín podľa tematických oblastí a plenárneho zasadnutia. Na záver plenárneho zasadnutia bol podpísaný záverečný protokol a Memorandum o porozumení medzi Investičným výborom Ministerstva zahraničných vecí Kazašskej republiky a spoločnosťou Heneken, s. r. o.

Slovenská a kazašská strana zdôraznili vôľu prehĺbovať vzájomnú hospodársku spoluprácu, ktorej potenciál nie je plne využitý. Rokovania s kazašskými partnermi boli venované širokému spektru vzájomných hospodárskych vzťahov, s dôrazom na problematiku energetiky, priemyslu a investícií, životného prostredia, vzdelávania, vedy a výskumu.

Zasadnutí jednotlivých pracovných skupín sa zúčastnili aj zástupcovia vybraných slovenských a kazašských podnikateľských subjektov. Podnikateľom bola v rámci konania komisie poskytnutá príležitosť na prezentáciu svojich projektov a produktov, za účelom zdynamizovania obchodnej výmeny a poukázania na problémy, s ktorými sa počas svojich aktivít stretávajú.

Súčasťou komisie bolo aj slovensko-kazašské podnikateľské fórum, organizované v spolupráci so SARIO. Podujatie oficiálne otvorili spolupredsedovia slovensko-kazašskej komisie.

Po krátkom otvorení nasledoval príhovor pána Milana Kollára, mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca SR v Kazašskej republike. V rámci prezentačnej časti vystúpila Altynej Muchanova z partnerskej organizácie KazakhInvest, ktorá predstavila investičný potenciál krajiny.

Po oficiálnej časti s vystúpeniami sa konalo „B2B“, resp. „B2G“ fórum, ktorého sa zúčastnilo celkovo 47 účastníkov (z toho 35 účastníkov zo slovenskej strany, 12 subjektov z kazašskej

strany, medzi inými významné kazašské entity ako KazAeroNavigatsya). Väčšina subjektov z kazašskej strany pochádzala zo štátneho či kvázištátneho sektoru. Medzi jednotlivými entitami sa uskutočnilo 43 „B2B“, resp. „B2G“ stretnutí.

Česko

V dňoch 4. – 7. októbra 2022 sa v Brne uskutočnil 63. ročník Medzinárodného strojárskeho veľtrhu. V národnom stánku SR, organizovanom SARIO, sa na ploche 200 m² prezentovalo 20 slovenských spoločností z radov MSP.

Počas prvého dňa veľtrhu bol na národnom stánku SR prítomný minister Karel Hirman, ktorý sa v poobedných hodinách zúčastnil aj Snemu Zväzu priemyslu a dopravy ČR.

Počas prehliadky vybraných stánkov členmi českej vlády bola národná expozícia SR poctená prítomnosťou predsedu vlády ČR Petra Fialu, ministra priemyslu a obchodu ČR Josefa Síkelu a ministra dopravy ČR M. Kupka.

Poľsko

Dňa 22. apríla 2022 sa v kúpeľoch Vyšné Ružbachy uskutočnilo 3. spoločné zasadnutie slovenskej a poľskej vlády. Hlavnými témami rokovania boli hospodárska bilaterálna spolupráca, automobilový sektor, energetika, inovácie a vplyvy pandémie a vojnového konfliktu na Ukrajinu na ekonomiku.

Veľvyslanectvo Poľskej republiky v Bratislave zorganizovalo v spolupráci s denníkom Hospodárske noviny dňa 19. mája 2022 obchodné fórum pod názvom „HN biznis fórum Poľsko-Slovensko“, ktoré sa konalo v hoteli Devín v Bratislave. Predmetom diskusie bol aj dopad pandémie COVID-19 a prebiehajúca vojenská agresia Ruska proti Ukrajine na regionálny obchod, dodávateľské reťazce a každodennú prácu slovenských a poľských firiem a združení pôsobiacich v pohraničných regiónoch oboch štátov. Druhý ročník podujatia sa uskutoční 25. mája 2023 v Bratislave.

27. – 28. októbra 2022 sa v Pezinku uskutočnilo 24. zasadnutie Slovensko-poľskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu v gescii Ministerstva vnútra SR (ďalej ako „MV SR“).

Irán

Podnikateľská misia do Iránu, 20. - 24. 5. 2022

SARIO v spolupráci so Zastupiteľským úradom SR v Teheráne a Ministerstvom hospodárstva SR spoluorganizovala podnikateľskú misiu do Iránu v kontexte prvého zasadnutia Spoločného hospodárskeho výboru 23. mája 2022. Pracovná cesta štátneho tajomníka MH SR J. Oravca rozvinula hospodársky aspekt vzájomných vzťahov a nadviazala na zrealizovanú pracovnú cestu štátnej tajomníčky MZVaEZ SR I. Brockovej do Iránu.

Oficiálna návšteva štátneho tajomníka MH SR J. Oravca priniesla možnosť pre slovenské spoločnosti nadviazať priame kontakty v krajine z viacerých sektorov ako energetika, veľkoobchodné služby a potravinárstvo, či drevo spracovanie a výroba nábytku. SARIO v spolupráci s iránskou Komorou obchodu, priemyslu, baníctva a pôdohospodárstva pripravilo pre podnikateľskú delegáciu business fórum, o ktoré prejavilo záujem viac než tridsať iránskych spoločností, inštitúcií a odborných združení.

Počas pracovnej cesty sa realizovalo viacero stretnutí, z ktorých významným bolo prijatie primátorom obchodného mesta Kashan H. Bakhshandehom. Počas prijatia sa komunikovali nielen perspektívne sektory ako smart cities, ale taktiež možnosti pre nadviazanie spolupráce na regionálnej úrovni medzi slovenskou a kashanskou samosprávou. Nemenej dôležitým stretnutím bolo prijatie námestníkom Ministerstva zahraničných vecí Iránu pre ekonomickú diplomaciu M. Safarim.

Jordánsko

Podnikateľská misia do Jordánska, Ammán, 23. – 24. 6. 2022

SARIO v spolupráci so ZÚ SR v Bejrúte a MZVaEZ SR spoluorganizovalo v dňoch 23. – 24. 6. 2022 podnikateľskú misiu do Ammánu (Jordánsko) v kontexte prvej oficiálnej návštevy ministra zahraničných vecí Ivana Korčoka, ktorá rozvinula hospodársky aspekt vzájomných vzťahov.

Oficiálna návšteva ministra I. Korčoka priniesla možnosť pre slovenské spoločnosti nadviazať priame kontakty v krajine z viacerých sektorov ako potravinárstvo, stavebníctvo, zbrojárstvo a IT. Agentúra SARIO v spolupráci s Veľvyslanectvom SR v Bejrúte a Priemyselnou komorou v Ammáne (Amman Chamber of Industry) pripravila pre podnikateľskú delegáciu Obchodné fórum, o ktoré prejavilo záujem viac než 50 jordánskych spoločností, inštitúcií a odborných združení. Súčasťou tohto fóra boli prezentácie o slovenskom a jordánskom podnikateľskom prostredí a načrtnutie vzájomnej spolupráce.

Mexiko

Podnikateľská misia do Mexika, Mexico City, 24. - 28. 10. 2022

SARIO s podporou MH SR a Nadácie MH SR, pripravili pre slovenské spoločnosti podnikateľskú misiu do Spojených štátov mexických (Mexico City), ktorá sa konala v dňoch 24. - 28. 10. 2022. Podujatie bolo prioritne zamerané na spoznanie trhu a nadviazanie nových obchodných partnerstiev a získanie kontaktov v Mexiku.

Program podnikateľskej misie poskytol slovenským spoločnostiam možnosť dozvedieť sa viac informácií o vstupe na trh, priamo od predstaviteľov mexického ministerstva hospodárstva, vypočuli si úspešné príbehy Slovákov, ktorí podnikajú v Mexiku a zúčastnili sa pracovných raňajok s právnicko-konzultačnou spoločnosťou, ktorá nás informovala o pomoci s exportnými aktivitami smerovanými do teritória Mexika.

SARIO v spolupráci so ZÚ SR v Mexiku a mexickým partnerom Ministerstvom hospodárstva pripravili pre slovenské spoločnosti biznis fórum, počas ktorého sa uskutočnilo 15 vopred dohodnutých rokovaní s mexickými partnermi, 12 z nich sa konalo priamo na mieste a 3 rokovania boli online. Prezentácie slovenských spoločností zaujali aj pozvaných hostí, na základe čoho sme následne zorganizovali ďalších 6 stretnutí.

Slovenské spoločnosti sa stretli aj so zástupcami organizácií ako CEE, COMCE Europa, FEMIA e INDEX, kde prezentovali jednotlivé spoločnosti, ich produkty a zároveň tak vyjadrili aj svoj záujem o vstup na mexický trh.

Slovenské spoločnosti pokračovali v rozpracovaných rokovaniach aj po príchode na SR.

Ukrajina

V roku 2022 sa uskutočnilo 5. zasadnutie Medzivládnej komisie pre hospodársku, priemyselnú a vedecko-technickú spoluprácu medzi SR a Ukrajinou.

Predsedom slovenskej strany komisie bol Karel Hirman, minister hospodárstva SR a predsedníčkou ukrajinskej strany bola Olha Stefanishyna, podpredsedníčka vlády pre európsku a euroatlantickú integráciu Ukrajiny.

Keďže zasadnutie komisie sa uskutočnilo v čase prebiehajúcej vojny, rokovania pracovných skupín boli realizované postupne v online režime a v prípade vybraných pracovných skupín aj priamym rokovaním v Užhorode. Na záver plenárneho zasadnutia bol podpísaný protokol komisie.

Slovensko – ukrajinské obchodné fórum, Užhorod 7. 11. 2022

Dňa 7. 11. 2022 sa v Užhorode uskutočnilo Slovensko-ukrajinské obchodné fórum. Podujatie otvoril minister hospodárstva SR pán Karel Hirman a v online formáte vicepremiérka pre európsku a euro-atlantickú integráciu Olha Stefanishyna. Počas oficiálnej časti programu odznel aj vstup SARIO, v ktorom boli predstavené možnosti asistencie pre ukrajinské spoločnosti pri vyhľadávaní slovenských dodávateľov, prípadne pri relokačných projektoch.

Ukrajinskí podnikatelia identifikovali Slovensko ako jedného z dôležitých partnerov pri stabilizácii dodávateľského reťazca najmä v oblasti strojárstva, keďže tento sektor bol výrazne zasiahnutý v dôsledku vojenského konfliktu a s ním spojených sankcií. Jednou z ústredných tém, okrem aktuálnej situácie na Ukrajine, bola ochota a pripravenosť slovenských spoločností zapojiť sa do obnovy Ukrajiny.

Na podujatí sa zúčastnilo 49 slovenských spoločností a subjektov, ktoré prejavili záujem o rozvoj kooperácie a spolupráce s ukrajinskými subjektami. Celkovo sa uskutočnilo 84 „B2B“ stretnutí medzi slovenskými spoločnosťami a ukrajinskými náprotivkami. Výsledkom „B2B“ stretnutí je naviazanie, príp. rozšírenie obchodnej spolupráce v oblastiach, akými sú strojárstvo, informačné a komunikačné technológie (ďalej ako „IKT“), stavebníctvo či agrárny sektor.

Spojené arabské emiráty

Významným podujatím počas roka 2022 boli podnikateľské misie v rámci svetovej výstavy EXPO 2020 DUBAI. V dôsledku pandémie COVID – 19 došlo k približne ročnému posunu a nový termín bol stanovený na obdobie 6 mesiacov od 1. 10. 2021 do 31. 3. 2022. V rámci prvého kvartálu mali podnikatelia prostredníctvom agentúry SARIO priestor zúčastniť sa piatich podnikateľských misií v Dubaji. Zároveň sme v priebehu druhého kvartálu privítali delegáciu zo Spojených arabských emirátov a pri tejto príležitosti bolo zorganizované podnikateľské fórum.

Multilaterálne Digitálne Biznis Fórum Dubaj, Spojené arabské emiráty, 12. 1. 2022

Dňa 12. januára 2022 sa uskutočnilo Multilaterálne Digitálne Biznis Fórum, ktoré organizovala agentúra SARIO v rámci tematického bloku Travel & Connectivity na Slovenskom pavilóne počas svetovej výstavy EXPO 2020 Dubaj. Multilaterálne Digitálne Biznis Fórum hostilo rečníkov zo Spojených arabských emirátov, Slovinska, Srbska, Indie a, samozrejme, Slovenska. Napriek tomu, že v priebehu tohto týždňa mala EXPO 2020 DUBAJ navštíviť PPV a ministerka pre investície, regionálny rozvoj a informatizáciu pani Veronika Remišová, zhoršená pandemická situácia v Spojených arabských emirátoch prispela k tomu, že sa účasť oficiálnej delegácie zo strany ministerstva zrušila. SARIO však na základe vynaloženého úsilia súvisiaceho s pozývaním miestnych aj zahraničných partnerov usporiadalo toto podujatie pre slovenských podnikateľov, ktorí pricestovali komerčnými linkami na vlastné náklady.

Podujatia sa zúčastnilo cca 50 predstaviteľov podnikateľskej sféry či obchodných zástupcov z jednotlivých pavilónov prezentujúcich sa na Expo 2020 Dubai, ale aj desiatky online návštevníkov. Zo slovenskej strany sa biznis fóra priamo zúčastnilo 5 firiem z oblasti IKT, pre ktoré pripravil tím zahraničného obchodu SARIO zaujímavý networkingový program aj v rámci pavilónov iných krajín.

Podnikateľská misia Expo 2020 Dubaj, Global Goals, Spojené Arabské Emiráty, 16. – 19. 1. 2022

SARIO v spolupráci s MZVaEZ SR pripravilo v dňoch 16. - 19. 01. 2022 ďalšiu z úspešných podnikateľských misií počas tematického týždňa (Global Goals) na EXPO 2020 v Dubaji. Súčasťou podnikateľskej misie bola štátna tajomníčka MZVaEZ SR Ingrid Brocková, ktorá v nedeľu 16. 01. 2022 otvorila týždeň Global Goals na Slovenskom pavilóne.

Program misie bol zaujímavý či už svetovou premiérou univerzálneho čipu Prodigy, ktorú prezentovala spoločnosť Tachyum, panelovými diskusiami na témy: umelej inteligencie, technologicky podporovanej udržateľnosti, dopadovými investíciami ako aj krátke predstavenie slovenských a medzinárodných startupov.

Slovenské spoločnosti mali možnosť networkingu na Slovenskom pavilóne, na ktoré boli pozvaní zahraniční partneri z Mexika, Srbska, Estónska a iných krajín.

Zástupcovia slovenských spoločností z oblasti udržateľného rozvoja, odpadového hospodárstva a smart riešení mali počas trvania misie zorganizované stretnutia s lokálnymi partnermi ako aj návštevy a prehliadky v iných pavilónoch. Prítomnosť podnikateľskej delegácie na EXPO 2020 priniesla nové spolupráce s lokálnymi a zahraničnými partnermi a jednej zo slovenských spoločností sa podarilo stretnúť sa so zástupcami šejka emirátov.

Zástupcovia agentúry SARIO za účasti EXIMBANKY absolvovali bilaterálne rokovanie s Mexikom, ktoré by malo vyústiť k podpisu Memorandu o spolupráci (ďalej ako „MOU“) a príprave podnikateľskej misie do Mexika v roku 2022.

Národný deň Slovenskej republiky na Expo 2020 Dubaj

V rámci Národného dňa zorganizovalo SARIO biznis brífing, ktorého súčasťou bola prezentácia Why Slovakia – Investment Opportunity in Slovakia s cieľom vzbudiť záujem predstaviteľov východných krajín o podnikanie a investovanie u nás. Generálny riaditeľ agentúry SARIO Robert Šimončíč zahájil svoje vystúpenie videom „Let’s R@D with Slovakia“, ktoré prezentuje potenciál Slovenska umocnený R&D zázemím. Národného dňa sa zúčastnili aj vybrané spoločnosti, ktoré prezentovali najlepšie produkty a nápady zo Slovenska.

Podnikateľská misia Expo 2020 Dubaj, "Food, Agriculture and Livelihoods", Spojené Arabské Emiráty, 21. – 24. 2. 2022

V dňoch 21. – 24. 2. 2022 zorganizovalo SARIO v spolupráci s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (ďalej ako „MPRV SR“) podnikateľskú misiu na EXPO 2020 v Dubaji, v rámci tematického týždňa „Food, Agriculture and Livelihoods“. Podnikateľskú delegáciu zastupovalo 7 slovenských spoločností: (Luxury Products, Natures, Novofruct, Peelo, Pewas, Rokosan, Rossum Cafe) zo sektoru potravinárstva, poľnohospodárstva, vedy a výskumu zameraného na zhodnocovanie pôdy.

Dňa 22. 2. 2022 usporiadalo SARIO na slovenskom pavilóne business fórum, ktoré otvoril, a zároveň predstavil slovenské spoločnosti, štátny tajomník rezortu pôdohospodárstva SR Martin Kováč. Následne pokračoval prednáškou o vývoji a perspektívach slovenského agro

sektoru. So svojou prezentáciou „Doing Business in UAE Food & Beverage Market“ vystúpil taktiež zástupca Dubajskej obchodnej komori (Dubai Chamber of Commerce), Mohammed Bin Sulaiman. Súčasťou biznis fóra bol workshop spoločnosti ROKOSAN s názvom Let's Make Dessert Green Again, počas ktorého boli prezentované projekty spoločnosti a doterajšie úspechy. Po ukončení prezentačnej časti biznis fóra bol vyčlenený priestor pre realizáciu „B2B“ rokovaní a networking za prítomnosti biznis predstaviteľov jednotlivých delegácií partnerských krajín ako Slovinsko, Malajzia a Čile.

Dňa 23.2.2022 v poobedných hodinách sa slovenské spoločnosti zúčastnili odborných prednášok zameraných na bližšie predstavenie zvyklostí a zásad podnikania v krajinách Blízkeho východu. Následne pokračovalo podujatie „Food Tasting“, resp. ochutnávka produktov zúčastnených spoločností, organizované zástupcami SARIO, počas ktorého slovenské spoločnosti prezentovali svoje produkty. Na pozadí podujatia prebiehali „B2B“ rokovania predovšetkým s pozvanými podnikateľmi pôsobiacimi ako nákupcovia v Spojených arabských emirátoch.

Podnikateľská misia Expo 2020 Dubaj v spolupráci s Úradom priemyselného vlastníctva SR, Spojené Arabské Emiráty, 8. – 13.3. 2022

SARIO zorganizovalo v spolupráci s Úradom priemyselného vlastníctva SR (ďalej ako „ÚPV SR“) v dňoch 08. - 14. marca 2022 ďalšiu úspešnú podnikateľskú misiu venovanú unikátnym slovenským produktom s chráneným označením pôvodu. Táto misia bola uskutočnená v nadväznosti na tematický týždeň Food, Agriculture & Livelihoods. Všetkých 18 spoločností a združení v rámci podnikateľskej misie malo možnosť stretnutí s návštevníkmi slovenského pavilónu z celého sveta, pre niektoré sme pripravili na mieru šité „B2B“ stretnutia a sprevádzali sme ich na ďalších networkingových podujatiach. Okrem iného sme počas daného týždňa zorganizovali v priestoroch Slovenského pavilónu prezentáciu „Slovak Traditional Day“, ktorú otvoril riaditeľ odboru zahraničného obchodu agentúry SARIO Egon Zorad, po ktorom nasledovala prezentácia predsedu ÚPV SR Matúša Medveca. Prezentáciu zakončila Meitha Khalid Al Marii z Dubajského mestského zastupiteľstva. Naplnili sme nielen celkovú kapacitu publika, ale aj očakávania vystavovateľov a hostí.

Unikátne slovenské firmy, ktoré svojimi jedinečnými produktami zaujali tisíce návštevníkov vyjadrili veľkú vďaku a spokojnosť s organizáciou, ktorú SARIO od začiatku až do konca podujatia zabezpečovalo.

Hneď po návrate na Slovensko prijal minister R. Sulík celú delegáciu ÚPV SR a SARIO na MH SR, aby sa všetkým osobne poďakoval za úspešnú misiu, ktorá pomohla zviditeľniť Slovensko vo svete.

Podnikateľská misia EXPO 2020 Dubaj "Water Week", Spojené Arabské Emiráty, 20. – 24. 3. 2022

SARIO zorganizovalo v spolupráci s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (ďalej ako „MIRRI SR“) v dňoch 20. - 24. marca 2022 podnikateľskú misiu počas tematického týždňa „Water Week“.

Podnikateľskú misiu sprevádzala delegácia MŽP SR a minister životného prostredia Ján Budaj, ktorý slávnostne otvoril posledný tematický týždeň na tejto prestížnej svetovej výstave. EXPO 2020 DUBAJ sa nieslo v duchu udržateľnosti a ochrany životného prostredia. Spoločnostiam Fumbi, Nexineo, iERP, Pronea, Binary confidence, FutbalTour boli vďaka SARIO zabezpečené stretnutia cez miestneho partnera. Podnikateľskú časť delegácie pracovníci agentúry SARIO

sprevádzali po viacerých biznis podujatiach – Global Business Forum LATAM 2022, biznis podujatia v estónskom, čilskom, slovinskom či srbskom pavilóne.

Dôležitým networkingovým podujatím bol Biznis koktail organizovaný agentúrou SARIO, ktorý otvoril minister J. Budaj. Zúčastnilo sa ho viac ako 75 subjektov z rôznych krajín – Pakistan, Estónsko, Argentína, Čile, Španielsko, Bosna, Srbsko, UAE, a pod. Agentúra SARIO na záver podnikateľskej misie spoluorganizovala podnikateľské fórum s názvom V4 Countries Water Day Event: Challenges and Opportunities in Climate Change adaptation, ktoré sa konalo na slovenskom pavilóne. Okrem posilnenia väzieb medzi podnikateľskými subjektmi z krajín V4 podujatie posilnilo ďalšiu spoluprácu s krajinami V4 v rámci výziev, ktoré globálna zmena klímy predstavuje.

V rámci programu prezentovala svoj projekt „Ôsmy kontinent“ Lenka Petráková. Návrh plávajúcej čistiacej stanice v tvare kvetu od tejto slovenskej architektky získal v roku 2020 Grand Prix cenu za morskú architektúru a inovácie nadácie Jacquesa Rougerie.

Slovensko – Spojené arabské emiráty obchodné fórum, Bratislava 21. 6. 2022

Dňa 21. 6. 2022 sa v Bratislave konalo podnikateľské fórum Slovensko – Spojené arabské emiráty, ktoré organizovala agentúra SARIO v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva SR a Úradom pre hospodársky rozvoj Abú Dhabí. Toto podnikateľské fórum sa konalo, ako sprievodné podujatie návštevy delegácie zo Spojených arabských emirátov, ktorá bola zložená z predstaviteľov tak vládnych inštitúcií zodpovedných za investície a zahranično-obchodnú spoluprácu, ako aj podnikateľských subjektov z viacerých sektorov, ako napr. energetika, zdravotníctvo, doprava, obranný priemysel a IKT.

Oficiálnu časť fóra otvorili svojimi príhovormi štátny tajomník MH SR J. Oravec a za emirátsku stranu Abdulla Mohamed Al Mazrouei, prezident Obchodnej a priemyselnej komory Abu Dhabi. Vo svojich príhovoroch obaja zdôraznili dôležitosť vzájomných hospodárskych vzťahov a záujem na ich ďalšej intenzifikácii. Po úvodných príhovoroch nasledoval slávnostný podpis Memoranda o porozumení medzi Slovenskou agentúrou pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) a Abu Dhabi Investment Office (ADIO). Prezentácia investičného a ekonomického prostredia SR ukončila oficiálnu časť fóra.

Následne fórum pokračovalo vopred naplánovanými „B2B“ rokovaniami. Počas tejto časti podujatia sa medzi 11 emirátskymi a 27 slovenskými účastníkmi uskutočnilo viac ako 100 „B2B“ a „B2G“ rokovaní, počas ktorých partneri pri rokovacích stoloch hľadali vzájomné prieniky pre obchodnú spoluprácu.

Podujatie úspešne nadviazalo na viacero podnikateľských misií do Spojených arabských emirátov, ktoré SARIO organizovala v rámci účasti Slovenskej republiky na svetovej výstave EXPO 2020 Dubaj.

USA

Networking pre americké a slovenské spoločnosti (SARIO-ACEBA)

Dňa 7. 3. 2022 zorganizovala agentúra SARIO v spolupráci s American-Central European Business Association (ACEBA) v priestoroch Grand Hotel River Park v Bratislave networking a recepciu pre americké a slovenské spoločnosti z oblasti zbrojárskeho priemyslu.

Cieľom podujatia bolo prepojiť americké i slovenské podnikateľské subjekty najmä zo zbrojárskeho priemyslu, ale aj z oblasti bezpečnosti. Podujatia sa zúčastnilo spolu 28 spoločností, z toho 21 slovenských a 7 amerických.

Prijatie zahraničnej delegácie štátu Indiana, USA, Bratislava, 29. 3. 2022

Dňa 29. marca 2022 prijal štátny tajomník rezortu hospodárstva K. Galek delegáciu zo štátu Indiana, vedenej najvyšším predstaviteľom Indiany, guvernérom E. Holcombom. V sprievode guvernéra sa nachádzali aj ďalší vysokí štátni predstavitelia – minister obchodu Indiany B. Chambers a generál Národnej gardy Indiany D. Lyles.

Ďalšími prioritnými témami bolo využitie vodíka na Slovensku a v Indiane, energetická tranzícia, ale rovnako boli odprezentované aj ďalšie oblasti, ktoré sú potenciálne zaujímavé pre spoluprácu ako napríklad priemysel 4.0, letectvo a kozmonautika. Okrem prijatia v SARIO absolvovala americká delegácia aj prijatia u predsedu vlády SR, MZVaEZ SR a Ministerstva obrany SR (ďalej ako „MO SR“).

Podnikateľská misia do Indianapolis USA, 25. – 30. 5. 2022

V dňoch 25. - 30. mája 2022 sa uskutočnila pracovná cesta delegácie SR vedená štátnym tajomníkom MH SR Karolom Galekom na podujatí Indiana Global Economic Summit (ďalej ako „IGES“) v americkom Indianapolise.

Štátneho tajomníka sprevádzala delegácia šiestich podnikateľských subjektov zastupujúcich sektor automobilového a obranného priemyslu, inovatívnych riešení v oblastiach smart cities, agritech, biomedicíny, digitalizácie, AR/VR a vytvárania 3D modelov.

Okrem zástupcov MH SR a SARIO boli súčasťou delegácie aj vrcholní predstavitelia ZÚ SR vo Washingtone D. C., Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry (ďalej ako „SIEA“), Jadrovej a energetickej spoločnosti Slovenska (ďalej ako „JESS“). Samitu IGES 2022 sa zúčastnilo viac ako 700 hostí a 75 speakrov z 30 krajín sveta, medzi inými predstavitelia spoločností ako Shell, Intel, SAAB, McLaren, Roche, Rolls-Royce Defence, Ideanomics. Hlavnými bodmi programu delegácie bolo vystúpenie štátneho tajomníka Galeka v panelovej diskusii na tému Trade and Investment: Supply Chain Disruption and Connecting the Global to the Local, bilaterálne stretnutie delegácie s tímom guvernéra Holcoma a účasť vyššie uvedených firiem na početných „B2B/B2G“ networkingových podujatiach, organizovaných najmä Indiana Economic Development Corporation.

Rakúsko

Kooperačná burza s rakúskymi obchodnými agentmi, Bratislava, 10. 3. 2022

Dňa 10. marca 2022 sa v Bratislave konalo podujatie Kooperačná burza slovenských firiem s rakúskymi obchodnými zástupcami, ktoré organizovala agentúra SARIO v spolupráci s Veľvyslanectvom SR vo Viedni, Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou (ďalej ako „SOPK“), Slovensko-rakúskou obchodnou a priemyselnou komorou (ďalej ako „SOHK“) a Rakúskou obchodnou komorou (ďalej ako „WKO“).

V kongresových priestoroch hotela Radisson Blu Carlton sa v rámci podujatia stretlo 65 slovenských firiem a 22 rakúskych obchodných agentov zastupujúcich firmy z oblasti spracovania kovov (produkty zo železa a iných kovov), drevárskeho sektoru (výrobky z dreva, nábytok, zariadenie interiérov) a výroby potravín (delikatesy, zdravé stravovanie, nápoje, výživové doplnky, kateringové služby).

Na úvod podujatia odzneli príhovory Lucie Kišš, generálnej riaditeľky sekcie hospodárskej a rozvojovej spolupráce MZVaEZ SR, Juraja Majtána, riaditeľa Bratislavskej regionálnej komory SOPK a Roberta M. Hiegera, predsedu spolkového výboru obchodných agentov v Rakúsku. Vo svojich príhovoroch všetci zdôraznili dôležitosť vzájomných hospodárskych vzťahov medzi Rakúskom a Slovenskom a tiež záujem na ich ďalšej intenzifikácii.

Nasledovala prezentácia prehľadu bilaterálnych vzťahov medzi SR a Rakúskom v podaní Bronislavy Chmelovej, ekonomickej diplomatky Veľvyslanectva SR vo Viedni. S prezentáciou

európskych a rakúskych legislatívnych rámcov pre obchodných zástupcov vystúpil Gustav Breiter z právnickej kancelárie Viehböck, Breiter, Schenk & Nau Rechtsanwälte. Možnosti a nástroje pre vyhľadávanie obchodných zástupcov v Rakúsku ako partnerov pri vstupe na tento trh prezentoval Christian Rebernick, výkonný riaditeľ obchodných zástupcov z Rakúskej obchodnej komory.

Po odznení prezentácií pokračovalo podujatie „B2B“ rokovaniami. Počas tejto časti podujatia sa medzi rakúskymi a slovenskými účastníkmi uskutočnilo viac ako 100 „B2B“ rokovaní, počas ktorých zástupcovia firiem hľadali vzájomné prieniky pre obchodnú spoluprácu.

Taliansko

Podnikateľská misia do Ríma za účasti prezidentky SR, 20 – 21. 4. 2022

SARIO spolupracovalo s Kanceláriou prezidenta SR a ZÚ SR v Ríme na príprave podnikateľskej delegácie oficiálnej návštevy prezidentky Zuzany Čaputovej v Ríme.

Pracovná cesta sa konala 20. a 21. apríla 2022 s cieľom posilnenia bilaterálnych vzťahov okrem iného v kontexte obnoviteľných zdrojov energie, inovačného potenciálu oboch ekonomík a vzájomného obchodu.

V prvý deň navštívili účastníci podnikateľskej misie výskumné centrum Národnej agentúry pre nové technológie, energetiku a trvalo udržateľný ekonomický rozvoj – ENEA Casaccia. V súčasnosti zamestnáva približne 1 000 zamestnancov, ktorí sa zaoberajú najmä otázkami energetickej účinnosti, obnoviteľných zdrojov, jadrového štiepenia, životného prostredia a klímy, bezpečnosti a zdravia, nových technológií, nových materiálov, trvalo udržateľného rozvoja, inovácií v agropriemysle, či systémového výskumu elektriny.

Následne pokračoval program misie v priestoroch ZÚ SR v Ríme prezentáciami talianskej spoločnosti Enel Green Power, ktorá sa v rámci skupiny Enel zaoberá výrobou energie z obnoviteľných zdrojov a agentúry Gestione Servezi Energetici (ďalej ako „GSE“) poverenej propagáciou a podporou rozvoja obnoviteľných zdrojov energie a energetickej účinnosti. Za slovenskú stranu prezentovali svoje pôsobenie SIEA a spoločnosť InoBat.

Druhému dňu podnikateľskej misie dominovalo podnikateľské business fórum, ktorému predchádzalo krátke stretnutie prezidentky SR Z. Čaputovej s členmi biznis delegácie. Fórum sa uskutočnilo v reprezentatívnych priestoroch poisťovne Generali na Piazza Venezia a počas otvorenia vystúpil okrem prezidentky SR taktiež viceminister Ministerstva pre ekonomický rozvoj Pichett Fratin, štátny tajomník Ministerstva zahraničných vecí a medzinárodných vzťahov Manlio Di Stefano a štátny tajomník Ministerstva hospodárstva SR Ján Oravec. Pred zahájením individuálnych „B2B“ rokovaní prezentovala senior konzultantka Odboru investičných projektov SARIO Simona Jurkovičová podnikateľské a investičné prostredie SR domácim i zahraničným podnikateľom. Individuálne „B2B“ rokovania prispeli k podpore viac než 50 slovenských a talianskych spoločností pre nadviazanie nielen obchodnej, ale aj inovačnej spolupráce.

Na záver programu sa podnikateľská delegácia presunula na návštevu Statup centra Univerzity Luiss. Univerzita LUISS v Ríme v spolupráci s LVenture Group zastrešuje aj tzv. startup factory – „LUISS EnLabs“, ktorý je jedným z popredných startupových akceleratorov v Európe.

Podnikateľská misia do Talianska s predsedom vlády SR, 8. 9. 2022

SARIO zorganizovalo podnikateľskú misiu do Talianska sprevádzajúc predsedu vlády SR Eduarda Hegera.

Podnikateľskej misie sa zúčastnilo 8 slovenských firiem zo sektoru energetiky a odpadového hospodárstva. Pod názvom "Energetická kríza: Východiská a inovatívne riešenia" sa konalo pracovné stretnutie na Veľvyslanectve v Ríme. Hlavným bodom pracovného programu podnikateľskej časti delegácie bolo podujatie vo formáte okrúhleho stola a individuálne „B2B/B2G“ rokovania, kde veľké štátne spoločnosti, ako aj menšie spoločnosti zo súkromného sektora mali možnosť rokovať s talianskymi partnermi.

Biznis fórum otvorili štátny tajomník MH SR Ján Oravec, generálny riaditeľ SARIO Robert Šimončíč a generálny riaditeľ Talianskej obchodnej agentúry (Italian Trade Agency).

Počas cesty podpísalo Slovensko zmluvu na dodávky skvapalneného zemného plynu (LNG), ktorý bude prúdiť cez Taliansko. Ide o kontrakt medzi firmou ExxonMobil a štátnou spoločnosťou Slovenský plynárenský priemysel (ďalej ako „SPP“).

Dánsko

Prijatie Rotary Vejen klubu z Dánska, 5. 5. 2022

Na SARIO bola prijatá dánska podnikateľov združených v klube Rotary Vejen, ktorí prejavili záujem zúčastniť sa na prednáške a diskusii o obchodnom a investičnom prostredí na Slovensku.

Delegácii boli predstavené základné informácie o Slovensku, štruktúra slovenského hospodárstva a formy investičnej pomoci. Po prezentácii nasledovala diskusia s dánskymi podnikateľmi, ktorí prejavili záujem najmä o informácie ohľadom zelených technológií na Slovensku.

Nemecko

Sourcing pre Rheinmetall, 7. 4. 2022

Vrcholoví manažéri a vedúci nákupných oddelení jednotlivých divízií skupiny Rheinmetall sa stretli so zástupcami viac ako 150 slovenských spoločností na dvojdňovej konferencii Priemyselné dni, ktorá sa konala 6. a 7. apríla v hoteli Park Inn by Radisson Danube v Bratislave. Podujatie bolo organizované agentúrou SARIO, SOHK a Rheinmetall.

Konferencia bola príležitosťou pre slovenské spoločnosti z oblasti obranného, elektrotechnického a strojárkeho priemyslu stretnúť sa so zástupcami divízií skupiny Rheinmetall. Medzi hosťami boli nielen existujúci slovenskí partneri spoločnosti Rheinmetall, ale aj firmy, ktoré majú záujem o vstup do rozrastajúcej sa siete priemyselných partnerov a dodávateľov na Slovensku.

Švajčiarsko

Podnikateľská misia do Švajčiarska za účasti prezidentky SR, 19. 5. 2022

v dňoch 19. – 21. mája 2022 sa pri príležitosti historickej prvej oficiálnej návštevy slovenskej hlavy štátu v Švajčiarskej konfederácii pod záštitou SARIO a prezidentskej kancelárie SR konala podnikateľská misia za účasti 28 podnikateľských subjektov a inštitúcií. 20. 5. 2022 sa v Landesmuseum Zurich uskutočnilo podnikateľské fórum, ktoré oficiálne otvorila prezidentka SR Zuzana Čaputová a prezident CH Ignazio Cassis. Po oficiálnom otvorení odprezentoval generálny riaditeľ SARIO R. Šimončíč slovenské podnikateľské prostredie, investičné príležitosti a vízie cleantech krajiny.

Podnikateľské fórum vyvrcholilo spoločným obedom, počas ktorého mali slovenské a švajčiarske firmy možnosť vzájomného prepojenia.

Záverečný deň 21. 05. 2022 sa podnikateľská delegácia zúčastnila návštevy sídla Európskej organizácie pre jadrový výskum (ďalej ako „CERN“). Generálna riaditeľka CERN predstavila

aktivity a detailné fungovanie výskumného strediska, po ktorom nasledovala aj krátka exkurzia pracoviska ALICE s prezentáciou.

Nasledoval presun do budovy Globe of Science and Innovation, kde p. Hartley odprezentoval mechanizmus verejného obstarávania pre CERN, ktorý bol mimoriadne prínosný pre zúčastnených predstaviteľov slovenských firiem a inštitúcií.

Južná Kórea

Podnikateľská misia Soul, južná Kórea, 7. - 11. 6. 2022

V dňoch 7. až 11. júna 2022 sa v Soule pod záštitou Veľvyslanectva SR a SARIO (Národný projekt a odbor zahraničného obchodu) uskutočnila misia slovenských robotických firiem za spoluúčasti zástupcov slovenských technických univerzít, predstaviteľov Slovenskej akadémie vied (ďalej ako „SAV“) a Žilinského samosprávneho kraja do Kórejskej republiky.

Program misie bol zameraný nielen na návštevu veľtrhu „Smart Tech Korea 2022“, ale aj na rokovania na veľvyslanectve SR v Soule s predstaviteľmi KR robotických asociácií - Kórejskej asociácie priemyselnej robotiky (ďalej ako „KAR“), Kórejského inštitútu robotiky a technologickej konvergenzie (ďalej ako „KIRO“), predstaviteľmi viacerých robotických spoločností, misiou Asociácie KR-SR priateľstva z provincie Gyeongnsangbuk-do sprevádzanej robotickými firmami z Daegu, pracovnú návštevu provincie Chungcheongnam-do (rokovania s predstaviteľmi samosprávy z hľadiska twiningového projektu so Žilinským samosprávnym krajom, rokovania s firmami ARTWA a HY Robotic a univerzitou Sangmyung) a výjazdové návštevy univerzity Jeounbuk a Kórejského inštitútu/univerzity vedy a technológie GIST v Gwangju. Počas misie boli zrealizované desiatky „B2B“ rokovaní a viacero stretnutí medzi akademickou a vedecko-výskumnou obcou, na ktorých boli dohodnuté modality budúcej spolupráce (študentská a doktorandská mobilita, vedecko-technická spolupráca na úrovni ako bilaterálnej, tak aj cez program Horizon Europe) a nadviazané priame osobné kontakty.

Návšteva slovenskej misie v Južnej Kórei potvrdila možnosti a budúcnosť navrhovaného plánu Konceptie robotickej spolupráce medzi Slovenskou republikou a Kórejskou republikou s cieľom dosiahnuť systematický rozvoj Priemyslu 4.0 (robotiky s prepojením na umelú inteligenciu) na Slovensku. Kórejské spoločnosti, univerzity a asociácie využili možnosť nadviazať priame kontakty a rokovať o modalitách spolupráce so slovenskými náprotivkami. Spoločne tak vytvárajú novú základňu pre vytvorenie projektu spoločných inovačných/vedecko-technických slovensko-kórejských centier na Slovensku. Zároveň univerzity a inštitúty z Južnej Kórei prejavili veľký záujem o začatie mobility slovenských študentov a doktorandov do KR technických univerzít - na báze predloženého projektu mobility predbežne predrokovanej s MH SR a následne aj s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej ako „MŠVVŠ SR“). Vzniká tak platforma pre úspešný rozvoj znalostnej ekonomiky, v ktorej robotika predstavuje základňu, od ktorej sa budú odvíjať ďalšie činnosti.

Misia začala prvý krok realizácie Konceptie robotiky na úrovni nadviazania spolupráce univerzít a výskumno-vývojových organizácií a robotických asociácií medzi SR a Južnou Kóreou, ktorý môže pokračovať v následnom etablovaní sa kórejských robotických vývojových a výrobných spoločností v SR. Výsledkom cielenej podpory univerzít v oblasti prípravy špecialistov na robotiku by mali byť špičkoví odborníci v oblasti mechatroniky, technológií, projektanti výrobných procesov a IT špecialisti so zameraním na robotiku, stabilizovaní pre slovenský trh práce pomocou štipendií, príležitostí na rozvoj, podnikateľských grantov a nenávratných študentských pôžičiek.

Podnikateľsko-akademická misia na svetový veľtrh robotiky Robot World 2022 v Južnej Kórei, 24. - 29. 10. 2022

V dňoch 24. až 29. októbra 2022 sa v Kórejskej republike pod záštitou Veľvyslanectva SR v Soule a SARIO, uskutočnila v poradí druhá misia slovenských firiem z oblasti robotiky a AI za spoluúčasti zástupcov slovenských technických univerzít (Slovenská technická univerzita v Bratislave a Technická univerzita v Košiciach), SIEA, ako aj generálnych riaditeľov MZVaEZ SR a MH SR.

Program misie bol zameraný na návštevu veľtrhu Robot World 2022 na výstavisku KINTEX, na ktorom zároveň prebehli dohodnuté „B2B“ stretnutia s podporou Kórejskej agentúry na podporu obchodu (ďalej ako „KOTRA“) v Bratislave. Ďalej nasledovali rokovania s predstaviteľmi viacerých kórejských robotických a AI spoločností na ZÚ v Soule, stretnutia na Ministerstve obchodu, priemyslu a energetiky (MOTIE) a Ministerstve zahraničných vecí (MOFA), ako aj na KOTRA

Stretnutia medzi akademickou a vedecko-výskumnou obcou vyvrcholili oficiálnym podpísaním memoranda o vzájomnej spolupráci medzi Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave a Jeonbuk National University (JBNU), konkrétne v oblasti študentskej a doktorandskej mobility. Taktiež sa dokončila príprava podkladov na podpis memoranda o spolupráci medzi Slovenskej technickej univerzite a Gwangju Institute of Science and Technology (GIST), predovšetkým na úrovni vedecko-technickej spolupráce.

Návšteva slovenskej misie v Kórejskej republike potvrdila možnosti a budúcnosť navrhovaného plánu Koncepcie robotickej spolupráce medzi SR a Kórejskou republikou s cieľom dosiahnuť systematický rozvoj priemyslu 4.0 (robotiky s prepojením na umelú inteligenciu) na Slovensku.

Maďarsko

Podnikateľská misia do Budapešti, 15. 6. 2022

Dňa 15. júna 2022 zorganizovalo SARIO v spolupráci s Veľvyslanectvom SR v Maďarsku a s Obchodnou a priemyselnou komorou Budapeštianskej župy a štatutárneho mesta Érd podnikateľskú misiu so zameraním na odpadové hospodárstvo.

Tri slovenské spoločnosti si pripravili prezentáciu svojich jedinečných produktov, išlo najmä o riešenia v otázke manažmentu odpadu a udržateľnosti odpadového hospodárstva, recyklácie zmiešaného komunálneho odpadu či ventilačných a tepelných systémov pre veľké priemyselné objekty a výrobné haly. Po úvodných prezentáciách nasledoval priestor na diskusiu, v rámci ktorého sa maďarské spoločnosti zaujímali o slovenské produkty. Po krátkej pauze nasledovali obchodné rokovania slovenských spoločností s dvadsiatimi piatimi zúčastnenými maďarskými spoločnosťami. Celkovo evidujeme 9 „B2B“ rokovaní, z ktorých je možný posun aj k ďalšej výmene cenovej ponuky.

Maďarsko naďalej zostáva dôležitým obchodným partnerom SR, najmä v čase aktuálnej regionalizácie výroby nielen v dôsledku COVID-19 pandémie, ale aj v súvislosti s aktuálnou bezpečnostnou situáciou vo východnej Európe.

Holandsko

Slovensko-holandský kooperačný obed, Bratislava, 30.6.2022

Koncom júna sa v Bratislave konalo podujatie Slovensko-holandský kooperačný obed, ktoré organizovala SARIO v spolupráci s Veľvyslanectvom Holandského kráľovstva v SR a ING Bank.

V priestoroch reštaurácie Hedon sa stretli zástupcovia výše 25 slovenských a 10 holandských spoločností zo sektorov obehového stavebníctva a materiálov, recyklácie, zhodnocovania odpadov, hydroenergetiky, smart cities a inovácií.

Na úvod podujatia odzneli príhovory obchodného riaditeľa Heineken Slovakia Gijs van der Loo a zástupkyne riaditeľa Odboru zahraničného obchodu SARIO Natálie Barinkovej, ktorí privítali účastníkov a zdôraznili dôležitosť vzájomných hospodárskych vzťahov medzi Holandskom a Slovenskom. Holandským spoločnostiam bolo odprezentované investičné, obchodné a ekonomické prostredie Slovenska doplnené o prezentáciu SARIO.

Po odznení prezentácií mali zástupcovia spoločností počas spoločného biznis obedu možnosť v rámci networkingu nadviazať obchodné vzťahy.

SARIO na CES Unveiled 2022 v Amsterdame, 12. – 13. 10. 2022

V dňoch 12. - 13. októbra 2022 zorganizovalo SARIO v spolupráci so ZÚ SR v Haagu podnikateľskú misiu na Consumer Electronics Show (ďalej ako „CES“), Unveiled 2022 Amsterdam. Podujatie bolo jedným z európskych side-eventov veľkého CES, ktorý je jedným z najväčších globálnych veľtrhov spotrebnej elektroniky a každoročne sa koná v americkom Las Vegas.

Slovenské predsedníctvo vo V4, ktoré prebiehalo od júla 2022 do júna 2023 bolo jedným z partnerov tohto amsterdamského podujatia, a tak náš ZÚ v Haagu pripravil pre zúčastnené firmy zo Slovenska a ďalších krajín V4 bohatý program, ktorý sa začal už v predvečer veľtrhu, t. j. v stredu 12. októbra 2022 v Haagu.

Na seminári a následnom networkingovom podujatí, ktorých témou bolo podnikanie a rady pre firmy, ktoré majú záujem etablovať sa na holandskom trhu, sa zúčastnili okrem iných najmä zástupcovia prítomných firiem z krajín V4, pracovníci ambasad krajín V4 v Haagu a predstavitelia holandskej vládnej agentúry Netherlands Enterprise Agency.

Štvrtok 13. októbra 2022 už patril v amsterdamskom centre Beurs van Berlage konferenčnému a expozičnému programu, ktorý vytvoril bohatý priestor pre prezentáciu desiatok firiem z Holandska, Nemecka a krajín V4, vrátane troch slovenských zúčastnených spoločností – Powerful Medical, InoCloud a SUN powered systems. Veľvyslanectvo SR v Haagu zorganizovalo pod hlavičkou slovenského predsedníctva vo V4 tiež jednu z panelových diskusií, ktorej témou bol start-upový a inovačný ekosystém v krajinách V4. Hodinové podujatie otvoril svojím príhovorom veľvyslanec SR v Holandsku Juraj Macháč. Diskusiu moderovala Slovenka Andrea Orság, ktorá dlhodobo pôsobí v Holandsku a je tiež spoluzakladateľkou amsterdamskej konzultačnej spoločnosti MisionC, ktorá pôsobí v oblasti udržateľnosti a cirkulárnej ekonomiky. Slovensko a SARIO v tejto diskusii reprezentoval Marek Kopanický, senior konzultant a tímlíder pre inovačný sourcing SARIO. Okrem vyššie uvedených diskutovali aj prítomní zástupcovia agentúr Czech Invest, PAIH a European Innovation Council.

Grécko a Severné Macedónsko

Podnikateľská misia do Grécka a Severného Macedónska za účasti pani prezidentky, 5. – 7. 9. 2022

SARIO v spolupráci s Kanceláriou prezidenta SR a so ZÚ SR v Aténach a v Skopje pripravila podnikateľskú misiu do Grécka a Severného Macedónska počas oficiálnej návštevy prezidentky SR Zuzany Čaputovej v oboch krajinách.

Pracovná cesta priniesla možnosti nadviazania hospodárskej a vývojovej spolupráce pre 16 slovenských spoločností a relevantných inštitúcií pôsobiacich v oblasti energetiky,

obnoviteľných zdrojov, informačno-komunikačných technológií, či inteligentného manažmentu odpadového a vodného hospodárstva.

Hlavnou agendou pracovnej cesty v Aténach bolo Grécko-slovenské obchodné fórum pripravené v spolupráci s gréckou partnerskou organizáciou Enterprise Greece, ktoré bolo zastúpené Ioannisom Smyrlisom, generálnym tajomníkom pre medzinárodné ekonomické vzťahy gréckeho ministerstva zahraničných vecí a predsedom predstavenstva Enterprise Greece. Záštitu nad fórom udelili prezidentky oboch krajín, vďaka čomu sa fórum dostalo do povedomia miestnych podnikateľov a záujem o účasť na podujatí prejavilo viac než tridsať gréckych subjektov. Súčasťou business fóra bolo taktiež formálne posilnenie partnerstva agentúry SARIO v teritóriu podpisom memoranda o porozumení s gréckym Enterprise Greece. Súčasťou programu bola rovnako prehliadka verejného kultúrneho centra Stavros Niarchos.

Prezidentka SR Zuzana Čaputová absolvovala na pozvanie svojho náprotivku Steva Pendarovského návštevu v Severnom Macedónsku. Pri tejto príležitosti boli pre business delegáciu pripravené dve prezentácie v sídle delegácie EÚ (ďalej ako „EUDEL“). Prvá z prezentácií sa zameriavala na predstavenie nového investičného rámca EÚ v Severnom Macedónsku s prihliadnutím najmä na podporu budovania obnoviteľných zdrojov energie a odpadového hospodárstva v krajine.

Účastníci mali možnosť oboznámiť sa s fungovaním jednotlivých projektov a výziev, podmienkami zapojenia sa do jednotlivých projektov a individuálnu diskusiu so zástupcami EUDEL. Následne predstavili zástupcovia Invest North Macedonia business prostredie krajiny a kľúčové ekonomické sektory. Na záver návštevy mali podnikatelia možnosť nadviazať komunikáciu s riaditeľom Elektrární Severného Macedónska Vaskom Kovačevskim počas pracovného obeda.

Fínsko

Prijatie delegácie Northern Finland Trade Association, 9. 9. 2022

SARIO prijalo delegáciu Northern Finland Trade Association zastrešujúcu fínskych podnikateľov zo sektorov ako finančný, IKT, zdravotnícky a kovospracujúci priemysel.

Počas prijatia delegácie zorganizovala agentúra program, ktorého cieľom bolo predstaviť Slovensko ako politicky a ekonomicky stabilnú krajinu.

Riaditeľ odboru zahraničného obchodu otvoril podujatie a priblížil dôležitosť obchodných vzťahov medzi Slovenskom a Fínskom. Následne bolo predstavené podnikateľské a investičné prostredie na Slovensku, ako aj služby SARIO, na ktorého prezentáciu nadviazala fínska spoločnosť Peikko, etablovaná na Slovensku, so svojou success story.

Zástupcovia spoločnosti priblížili počiatky investície na Slovensku aj doterajšie úspechy.

Záujem fínskych podnikateľov o Slovensko podčiarklo množstvo otázok počas jednotlivých prezentácií.

Island

Slovensko – islandské biznis fórum, 27. 10. 2022

Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) spoluorganizovala s Kanceláriou prezidenta SR a MZVaEZ SR podujatie s názvom Slovensko-islandské biznis fórum. Predmetné podujatie bolo venované potenciálu pre rozvoj spolupráce v oblasti získavania a následného využívania geotermálnej energie. Island je krajinou, ktorej národný energetický mix pochádza takmer výhradne z obnoviteľných zdrojov.

Pred samotným business fórom bola pre slovenských a islandských účastníkov pripravená prehliadka projektu geotermálnej energie v Galante (Galantaterm s. r. o.). Projekt geotermálnej energie v Galante je vôbec prvým na Slovensku a bol vytvorený pre účel vykurovania domácností a ohrev úžitkovej vody. Zároveň je projekt ukážkou realizovanej spolupráce slovenských a islandských partnerov.

Oficiálne otvorenie Slovensko-islandského biznis fóra prebiehalo na pôde MZVaEZ SR úvodnými prejavmi prezidentky SR Zuzany Čaputovej a islandského prezidenta Guðniho Th. Jóhannessona. Následne účastníkov privítal štátny tajomník Ministerstva hospodárstva SR Peter Gerhart spolu s prezentáciou generálnej riaditeľky Islandskej národnej energetickej autority Hallou Hrud Logadóttirovou.

V rámci programu podnikateľského fóra bol prezentovaný geotermálny potenciál Slovenska Radovanom Černákom, vedúcim geológie Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra a príklady využitia geotermálnej energie v praxi samosprávou v podaní primátora mesta Kežmarok, Jánom Ferenčákom. Zámer vybudovať novú geotermálnu elektrárňu v okrese Prešov a Žiar nad Hronom predstavil Milan Jankura, generálny riaditeľ PW Energy.

V druhej polovici biznis fóra prebiehali konkrétne rokovania slovenských a islandských spoločností, resp. inštitúcií. Islandskú delegáciu tvorilo desať subjektov a slovenskú stranu reprezentovali viac než dvadsiati zástupcovia súkromných spoločností, akademických inštitúcií a relevantných aktérov. V rámci vzájomných rokovaní sa realizovalo viac než šesťdesiat rokovaní.

NÁRODNÝ ORGÁN PRE PROGRAM SPOLUPRÁCE INTERREG EUROPE 2014 – 2020 A INTERREG EUROPE 2021 – 2027

V roku 2022 MH SR plnilo úlohy vyplývajúce z postavenia Národného orgánu pre program spolupráce Interreg Europe 2014 – 2020¹ a Interreg Europe 2021 - 2027².

Zástupcovia ministerstva sa počas roku zúčastnili na troch zasadnutiach programovacieho, resp. monitorovacieho výboru programu, pričom forma stretnutia bola v jednom prípade v online forme a v zostávajúcich prostredníctvom hybridnej formy. V priebehu roka bolo

¹ Program medziregionálnej spolupráce, ktorého cieľom je prostredníctvom výmeny skúseností a osvedčených postupov medzi regiónmi a vzdelávanie sa v oblasti tvorby politík a stratégií, zlepšiť implementáciu politík a programov regionálneho rozvoja, predovšetkým programov spadajúcich pod cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti (cieľ 1) a Európska územná spolupráca (cieľ 2) v štyroch prioritných oblastiach: „Výskum, technologický vývoj a inovácie“, „Konkurencieschopnosť MSP“, „Nízkouhlíkové hospodárstvo“ a „Životné prostredie a efektívne využívanie zdrojov“. Programová oblasť zahŕňa 28 členských štátov EÚ, Nórske kráľovstvo a Švajčiarsku konfederáciu a programovú organizačnú štruktúru tvorí riadiaci orgán a spoločný sekretariát v Lille (FR), certifikačný orgán v Gente (BE), orgán auditu v Paríži (FR) so skupinou auditorov a nadnárodný monitorovací výbor. Oficiálne bol program spolupráce Interreg Europe schválený EK dňa 11. 6. 2015 s celkovým rozpočtom vo výške 359,326 mil. eur vyčlenených z EFRR.

² Prostredníctvom programu je poskytovaná pomoc z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) v programovom období 2021 – 2027 v rámci špecifického cieľa Interreg - lepšia správa spolupráce. Z tematického hľadiska ponúka program priestor pre spoluprácu partnerov vo všetkých cieľoch politiky a špecifických cieľoch politiky súdržnosti, pričom podpora sa bude prioritne koncentrovať na tematické oblasti cieľa politiky 1 (inteligentnejšia Európa) a cieľa politiky 2 (ekologickejšia Európa). Mimo tematickej spolupráce program podporuje aj spoluprácu v otázkach, ktoré priamo súvisia s implementáciou nástrojov politík. Stanovený cieľ bude program napĺňa prostredníctvom dvoch opatrení, tzn. a) projektov medziregionálnej spolupráce a b) platformy pre štúdium politík. Program je programom medziregionálnej spolupráce v rámci cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) a poskytuje služby 27 členským krajinám EÚ, Nórske kráľovstvu a Švajčiarskej konfederácii. V programovom období 2021 – 2027 je na program vyčlenených 379,5 mil. eur z EFRR.

zabezpečené monitorovanie schválených projektov a aktivít platformy pre štúdium politík, ako aj monitorovanie implementácie programu po finančnej stránke.

V roku 2022 boli realizované aktivity v súvislosti s rozbehom programu Interreg Europe 2021 – 2027, ktorý si za cieľ dal zlepšiť vykonávanie politík regionálneho rozvoja vo všetkých 27 krajinách EÚ, Švajčiarsku a Nórsku. Riadiaci orgán v prvej polovici roka otvoril 1. verejnú výzvu na predkladanie projektov, ktoré mohli žiadatelia predložiť v jednom zo 6 tematických okruhov. Výzva prilákala žiadateľov zo všetkých geografických zón v celkovom počte 134 projektových zámerov. Prostredníctvom „soft“ projektov umožňuje program realizovať činnosti zamerané na posilnenie inštitucionálnej kapacity a výmenu osvedčených postupov medzi subjektmi zapojenými do vykonávania regionálnej politiky vo všetkých oblastiach zodpovedajúcich tematickému zameraniu politiky súdržnosti.

Monitorovací výbor ako inštitucionálny orgán nového programu na konci roka 2022 schválil 72 projektov, z ktorých bolo 6 projektov zo Slovenska. Úspešnými žiadateľmi boli zástupcovia Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry, Technickej univerzity Košice a Prešovského samosprávneho kraja, zapojeného až do troch z nich.

V priebehu roka 2022 MH SR mimo účasti na nadnárodných aktivitách realizovalo aj činnosti spojené s implementáciou programov na národnej úrovni, tzn. výkon finančnej kontroly výdavkov slovenských projektových partnerov zapojených do implementácie programu spolupráce Interreg Europe 2014 - 2020 a konzultácie pre slovenských partnerov.

V súvislosti s propagáciou nového programu Interreg Europe 2021-2027 zamestnanci MH SR zrealizovali Národný informačný deň 2022. Prostredníctvom on-line prezentácií boli zástupcovia štátnej, verejnej správy a samosprávy, ako aj univerzít a neziskových organizácií informovaní ako znižovať rozdiely v úrovni rozvoja, rastu a kvality života v regiónoch prostredníctvom zdieľania osvedčených postupov a učenia sa.

NÁRODNÉ KONTAKTNÉ MIESTO PRE PROGRAM SPOLUPRÁCE INTERACT III 2014 – 2020 a INTERACT IV 2021 – 2027

Ministerstvo hospodárstva SR v súlade s uznesením vlády SR č. 604 zo 16. októbra 2013 vykonáva v podmienkach SR funkciu Národného kontaktného bodu pre program spolupráce Interact III³ a v súlade s uznesením vlády SR č. 329/2020 funkciu Národného kontaktného bodu pre program Interact IV 2021 – 2027⁴, pričom sa podieľa na implementáciách obidvoch programov.

³ Program medziregionálnej spolupráce, ktorého cieľom je posilnenie inštitucionálnych kapacít, predovšetkým orgánov programov Európskej územnej spolupráce a zvýšenie účinnosti a efektívnosti verejnej správy prostredníctvom poskytovania a šírenia služieb pre 28 členských krajín EÚ, Nórske kráľovstvo a Švajčiarsku konfederáciu. Riadiacim orgánom programu je Bratislavský samosprávny kraj. Program bol schválený EK dňa 13. 8. 2015 s celkovým rozpočtom 39, 392 mil. eur vyčlenených z EFRR.

⁴ Program Interact IV 2021 – 2027 je programom medziregionálnej spolupráce v rámci cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) a poskytuje služby 27 členským krajinám EÚ, Nórskej kráľovstvu a Švajčiarskej konfederácii. V programovom období 2021 – 2027 je na predložený návrh programu Interact IV vyčlenených celkovo 45 mil. eur z EFRR. Cieľom je zvýšenie účinnosti politiky súdržnosti v rámci Únie najmä v programoch Interregu, ale aj mimo nich. Zvýšenie účinnosti sa dosiahne budovaním kapacít, transferu osvedčených postupov, poskytovaním usmernení a odborných znalostí, podporou využívania inovatívnych prístupov, podporou EZÚS a zviditeľňovaním programov Interreg. Riadiacim orgánom programu je opäť Bratislavský samosprávny kraj.

Ministerstvo v súlade s Plánom práce vlády SR na rok 2021 predložilo na rokovanie vlády SR materiál „Návrh programu spolupráce Interact IV 2021 – 2027“, ktorý bol uznesením vlády SR č. 26 z 12. januára 2022 schválený, pričom zo záverov bolo určené, že MH SR zastupuje SR v monitorovacom výbore programu. V roku 2022 sa konali 4 zasadnutia programovacieho, resp. monitorovacieho výboru programu, 2 formou on-line a 2 prostredníctvom osobného stretnutia po opadnutí pandemickej situácie.

Predmetom zasadnutí bolo schvaľovanie aktualizovaného ročného pracovného plánu programu na rok 2022, monitorovanie realizácie naplánovaných aktivít programu, monitorovanie implementácie programu po finančnej stránke, príprava monitorovacieho systému pre programové obdobie 2021 – 2027. Program zasadnutí bol vypracovaný v spolupráci so všetkými relevantnými národnými orgánmi a inštitúciami.

Ministerstvo hospodárstva SR vykonáva funkciu národného kontaktného bodu sprostredkovaním a šírením informácií medzi programovými orgánmi a národnými inštitúciami na území SR. Pre nový program ministerstvo realizuje i partnerstvo so zainteresovanými subjektmi na národnej úrovni, pričom aktuálne informácie a dokumenty sú distribuované i prostredníctvom webovej stránky MH SR.

Mimo účasti MH SR na nadnárodných aktivitách sa zástupcovia MH SR zúčastňovali aj na stretnutiach slovenských orgánov zodpovedných za ostatné programy Interreg s cieľom koordinácie vzájomných postupov a programových dokumentov.

3.4 Priemysel

MH SR plní úlohy v oblasti priemyselnej výroby v rozsahu kompetenčného zákona predkladaním návrhov a opatrení na podporu rozvoja a konkurencieschopnosti priemyselnej výroby a v spolupráci s ústrednými orgánmi štátnej správy a ostatnými orgánmi štátnej správy pripravuje celoštátne, regionálne koncepcie a stratégie v podmienkach rezortu. MH SR zároveň harmonizuje právne predpisy SR s legislatívou na úrovni EÚ, a zastupuje SR pri tvorbe politik na úrovni EÚ za oblasť priemyselnej výroby a jej konkurenčnej schopnosti. Špecifické postavenie má výkon politiky MH SR v oblasti udržateľnej mobility.

Aj rok 2022 bol pre priemysel zložitý, stále boli citeľné dopady pandemickej krízy, ktoré boli o to viac prehĺbené novými elementmi ako energetická kríza a vysoký rast inflácie, v neposlednom rade negatívne dopady na fungovanie priemyslu priniesol aj konflikt medzi Ukrajinou a Ruskou federáciou. Pre priemyselnú politiku to znamenalo hľadať rýchle a okamžité riešenia pre stabilizáciu a oživenie. V rovnakom čase sa pre SR, ktorej hospodárstvo je vysoko špecializované na priemyselnú výrobu, so závislosťou rastu na exporte, stáva kľúčové zachytiť a využiť tempo zelenej a digitálnej transformácie.

Predpokladom pre ďalší rast nášho priemyslu je napĺňanie cieľov vyplývajúcich z Európskeho zeleného dohovoru, ktorým sa SR ako jedna z členských krajín EÚ zaviazala do roku 2050 vybudovať z EÚ prvý klimaticky neutrálny kontinent s moderným a konkurencieschopným hospodárstvom efektívne využívajúcim zdroje. Aktivity pre priemyselnú politiku SR boli v roku 2022 primárne poznačené hľadaním krízových opatrení voči energetickej kríze, ako aj podpora oživenia priemyselnej výroby a jej transformácia na klimaticky neutrálny priemysel.

Udržateľná mobilita

V roku 2022 slovenský automobilový priemysel stále pociťoval dopady pandémie a s ňou spojenej krízy na trhu s polovodičmi a mikročipmi. Po vypuknutí vojny na Ukrajine bola cítiť značná nervozita v celom segmente. Skákajúce ceny kľúčových materiálov a zvyšujúca inflácia mali dopad na celý priemysel. Najviac rástli ceny energií a paládia. V dôsledku predchádzajúcich výpadkov v subdodávateľskom reťazci ostával počet objednaných vozidiel naďalej vysoký. Počet ľudí zamestnaných v automobilovom priemysle sa v dôsledku prílevu vojnových utečencov zvýšil a nedostatok pracovnej sily už nebol taký výrazný.

Automobilový priemysel prechádza mimoriadne dynamickým obdobím v súvislosti s potrebou prechodu na klimatickú neutralitu ako výroby, tak aj celkovej dopravnej mobility. Výrobcovia sú nútení transformovať svoje výrobné procesy a produkty na emisne neutrálne. Na druhej strane je dôležité aby vytváral politiku a opatrenia podporujúce udržateľnú mobilitu. Víziou MH SR je aktívne podporovať tento trend poskytovaním podpory rozvoja nabíjacej infraštruktúry, výskumu a vývoja batérií, ako aj vytváranie podmienok pre investície do zmeny výrobných procesov existujúcich firiem, ako aj zabezpečiť prílev nových investorov napr. v kľúčovom segmente batérií a mikročipov.

Slovenskej republike sa podarilo v roku 2022 získať viacero významných investícií. Najvýznamnejšou je príchod piatej automobilky Volvo, ktorá postaví svoj závod vo Valalikoch. Nový závod bude výlučne určený na výrobu batériových elektrických vozidiel. V nadväznosti na prechod na elektromobilitu by Nemecká spoločnosť Porsche Werkzeugbau mala do roku 2024 v Hornej Strede v preinvestovať viac ako 200 mil. eur. Prevažná časť investície bude smerovať do projektu sériovej výroby Li-ion batériových modulov pre elektromobily. Taktiež zabezpečenie komponentov pre elektromobilitu je dôležitým faktorom. V tomto kontexte pozitívne vplýva rozhodnutie firmy Bosch Electrical Drives zriadiť prevádzku v obci Záborské, v ktorej bude vyrábať elektromotory pre elektrické bicykle. Slovenská firma InoBat získala ďalší kapitál a v roku 2022 začala stavať svoju prvú linku vo Voderadoch na výrobu „batérií na mieru“.

Dotácie na podporu budovania verejne prístupných elektrických nabíjacích staníc a nákup batériových elektrických a plug-in hybridných elektrických vozidiel

V roku 2022 MH SR ukončilo vyhodnocovanie a vyplácanie dotačných výziev ešte z roku 2020 a 2019 aktivítach na podporu trhu s nízkoemisnými vozidlami a rozvoja potrebnej infraštruktúry.

Dotácie na podporu budovania verejne prístupných elektrických nabíjacích staníc

V rámci podpory alternatívnych pohonov a fungovania Slovenskej platformy pre E-mobilitu bola v roku 2022 vyhodnotená výzva na podporu verejne prístupných elektrických nabíjacích staníc z roku 2020 (č. výzvy 11378/2020-4210-52028 zo dňa 28. júla 2020). Z celkovo 215 predložených žiadostí bolo schválených 75 žiadostí, čo predstavuje dotáciu v celkovej výške 568 693,30 eur. Medzi úspešnými žiadateľmi bolo 51 obcí a nimi zriadených organizácií a 24 právnických osôb - podnikateľských subjektov. Vďaka podpore bolo vybudovaných 132 AC nabíjacích bodov s výkonom 11+ kW a 24 DC nabíjacích bodov s výkonom do 25 kW.

Dotácie na nákup batériových elektrických a plug-in hybridných elektrických vozidiel

V rámci podpory alternatívnych pohonov a fungovania Slovenskej platformy pre E-mobilitu boli v roku 2022 finančné prostriedky čerpané na základe zmlúv o poskytnutí dotácie medzi MH SR a úspešnými žiadateľmi o dotáciu (FO - podnikatelia, FO - nepodnikatelia, PO - podnikateľské subjekty, obec, VÚC a nimi zriadené organizácie) v rámci výzvy na nákup batériových elektrických a plug-in hybridných elektrických vozidiel z roku 2019 (výzva č. 2314/2019-4210-64696 zo dňa 18.11.2019). K 31. 12. 2022 MH SR eviduje 895 prijatých žiadostí, z ktorých je 887 schválených, 8 neschválených a 299 storno žiadostí. K tomuto dátumu uvoľnilo MH SR finančné prostriedky 588 žiadateľom, ktorí splnili všetky podmienky pre refundáciu dotácie v celkovej výške 5 335 000 eur. Alokované finančné prostriedky na účel podpory nákupu batériových elektrických a plug-in hybridných elektrických vozidiel bolo možné vyčerpať do konca roka 2022. Z dôvodu neschopnosti žiadateľov uskutočniť nákup batériových elektrických a plug-in hybridných elektrických vozidiel, ktorý bol možný do 12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí dotácie, evidujeme veľký počet storno žiadostí (299) a nevyčerpané finančné prostriedky v celkovej výške 665 000 eur.

POO_Komponent 3_Udržateľná mobilita

V rámci vládou schváleného Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky MH SR pokračovalo v roku 2022 v aktivitách v rámci Komponentu 3: Udržateľná doprava a to konkrétne Reformy 4: Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v doprave a Investície 4: Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony vo výške 51,6 mil. eur.

Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike

MH SR predložilo v decembri 2022 na rokovanie vlády SR materiál „Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2022)“. Akčný plán obsahuje celkovo 16 opatrení, s termínom plnenia do konca roka 2027. Cieľom komplexných a jednoznačných opatrení je zabezpečiť rozvoj elektromobility na Slovensku. Kľúčovými opatreniami sú podpora výstavby infraštruktúry, podpora nákupu vozidiel, zavedenie jednotných pravidiel v oblasti daní a bezpečnosti, či zjednodušenie administratívneho procesu výstavby.

Národná sieť ultrarýchlych nabíjajúcich bodov

V spolupráci s Národnou diaľničnou spoločnosťou a distribučnými spoločnosťami boli vytypované lokality vhodné na výstavbu národnej siete 228 ultra-rýchlych nabíjajúcich bodov pozdĺž siete TEN-T. V roku 2023 sa plánuje vypísať prvé verejné obstarávanie na výstavbu príslušných trafostaníc, ktoré budú schopné dodávať dostatočné množstvo elektrického prúdu na prevádzku nabíjajúcich staníc.

Podpora výstavby verejnej nabíjacej infraštruktúry

V priebehu roku 2022 sa pripravovali dve výzvy na podporu výstavby nabíjajúcich staníc z Plánu obnovy a odolnosti SR. Prvá výzva je určená pre samosprávy na vytvorenie kostrovej nabíjacej infraštruktúry, ktorá je určená pre obce a mestá nad 7 000 obyvateľov, okresné mestá a VÚC a nimi zriadené organizácie. Výzva bude vyhlásená v priebehu apríla 2023 a plánom je vybudovanie minimálne 160 DC a 1 800 AC nabíjajúcich bodov. Druhá výzva je určená pre právnické osoby, ktorú MH SR plánuje vyhlásiť v druhej polovici roka 2023 s minimálnym počtom 1 200 AC/DC nabíjajúcich bodov.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/94/EÚ

MH SR ako gestor SR pre uvedené nariadenie pravidelne komunikovalo a participovalo v rámci expertných pracovných skupín, zodpovedných za prípravu a tvorbu nariadenia. Keďže odborné pripomienky mali veľký rozsah, v roku 2022 sa nepodarilo uzavrieť textáciu a rokovanie trilógiu. Prijatie uvedeného nariadenia preto očakávame v roku 2023.

Obehové hospodárstvo

Výzvu pre rozvoj priemyselných odvetví prináša aj prechod na obehové hospodárstvo. MH SR priebežne zabezpečovalo aj v roku 2022 počas rokovaní príslušných formácií Rady EÚ podporu všetkých aktivít v súlade s Akčným plánom pre obehové hospodárstvo EÚ - Za čistejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu.

Zo strany EK bol v roku 2022 predstavený iniciatívny balík v oblasti udržateľných výrobkov, ktorý vychádza z „Akčného plánu EÚ pre obehové hospodárstvo“ a súčasne reflektuje na ciele priemyselnej politiky EÚ pre posilnenie ponuky udržateľných výrobkov a dopytu po nich na našom trhu. Jadrom iniciatívy je návrh „Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec pre stanovenie požiadaviek na ekodizajn udržateľných výrobkov a ktorým sa ruší smernica 2009/125/ES, všeobecné smerovanie“. MH SR ako gestor predmetného nariadenia zastával pozíciu SR a pravidelne komunikoval a participoval v rámci prípravy pozície na úrovni EÚ so zástupcami podnikateľského sektora, ako aj inými rezortmi štátnej správy (MŽP SR, Slovenskej obchodnej inšpekcie, Ministerstva dopravy SR). Z pozície SR bol návrh prijatý s pozitívnym ohlasom, avšak s výhradami voči niektorým častiam nariadenia, ako je upresnenie fungovania a zavedenia digitálnych pasov výrobkov, transparentnosť stanovenia prioritných produktových skupín a príprava plánu práce. Najkritickejším bodom rokovaní sa stalo stanovenie formy prijímania sekundárnych aktov, s presadzovanou formou delegovaných aktov zo strany EK, ako aj niektorých členských štátov. Začiatkom roka 2023 budú prebiehať ďalšie expertné rokovania a očakáva sa prijatie všeobecného smerovania už v prvom polroku. Prijatie uvedeného nariadenia preto očakávame do konca roka 2023.

MH SR pre podporu obehového hospodárstva sa snaží rozširovať siete aby v dostatočnej miere zabezpečilo aktívnu komunikáciu so zainteresovanými skupinami. V tomto duchu požiadalo koncom roka 2022 o prijatie ako člena formou pod platformu „Circular Slovakia“, po schválení zo strany členskou schôdzou bude medzi MH SR a Circular Slovakia, združenie právnických osôb, podpísané Memorandum o spolupráci. Podpísanie memoranda sa očakáva v 1Q/2023. Prínosom aktívneho členstva, z pozície ministerstva, je najmä budovanie sietí a zdieľaní príkladov dobrej praxe primárne členov z podnikateľského sektora. Ministerstvo, ako jeden z aktérov budovania rozvoja obehového hospodárstva na Slovensku, bude následne využívať získané informácie pri tvorbe budúcich politik, ako aj podporných programov.

Projekty IPCEI

MH SR prostredníctvom projektov IPCEI (Important Projects of Common European Interest) pokračovalo v roku 2022 v zapojení do EuBatIn (Autumn IPCEI), IPCEI v oblasti vodíka (IPCEI on H2) a IPCEI v oblasti mikroelektroniky a komunikačných technológií (IPCEI ME/CT).

EuBatIn je zameraný na kompletný ekosystém batérií na území Európskej únie. 4 projekty boli notifikované EK – InoBat Auto j. s. a., InoBat Energy j. s. a., ZTS Výskum a Vývoj a. s. a ENERGO-AQUA a. s. MH SR a sekcia podporných programov pripravila výzvy na financovanie EuBatIn

projektov, ktoré boli zverejnené v treťom kvartáli 2021. V druhom polroku 2022 začala realizácia jednotlivých projektov.

Slovensko sa zapojilo aj do IPCEI v oblasti vodíka, ktorých administráciu zastrešuje SIEA. Národný výberový proces bol ukončený 31. 01. 2021. Z prihlásených 32 projektov bolo vybraných 15 v národnom procese. Kvôli celkovému počtu projektov v rámci celej EÚ, IPCEI H2 bol rozdelený do niekoľkých vln. V roku 2021 prebehla prednotifikácia IPCEI H2 – Technology a IPCEI H2 – Industry, ktorých notifikácia by mala prebehnúť v budúcom roku, rovnako ako prednotifikácia IPCEI H2 Regional Hubs and Their Links a IPCEI H2 Mobility nad Transport. V druhej polovici roka 2022 boli Európskou komisiou notifikované 2 projekty. RONA, a. s. vo vlne IPCEI H2 – Industry a Nafta, a.s. vo vlne IPCEI H2 – Technology.

Slovensko participuje aj na IPCEI ME/CT. Dňa 26. 02. 2021 bola vyhlásená výzva pre projekty IPCEI ME/CT a zároveň spustený národný výberový proces. Pre záujemcov a potenciálnych žiadateľov bol zorganizovaný online workshop 16. 03. 2021. Následne 23.03.2021 bolo ukončené prihlasovanie projektov a 01. 03. 2021 bol zverejnený zoznam úspešných žiadateľov. Od júna 2021 sa pripravuje organizácia match makingových podujatí pre úspešných národných žiadateľov, aby sa rozšíril spill-over efekt IPCEI projektov a zabezpečila spolupráca medzi krajinami. Formou národného výberu bolo do IPCEI ME/CT vybraných 5 slovenských spoločností – Semikron s. r. o., Bizzcom s. r. o., Continium Technologies s. r. o., Tachyum s. r. o. a Powertec s. r. o., ktoré boli prednotifikované v dvoch vlnách (16. 12. 2021 a 16. 02. 2022). Z dôvodu omeškania sa ukončenie hodnotenia projektov a začiatok notifikačného procesu predpokladá až na prvý kvartál 2023.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

MH SR vystupuje ako jeden z rezortných orgánov podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, keď v zmysle prílohy č. 8 predmetného zákona je uvedený zoznam navrhovaných činností podliehajúcich posudzovaniu vplyvu na životné prostredie a rezortná príslušnosť podľa prislúchajúcej hospodárskej oblasti. Za účelom výkonu štátnej správy, zohľadniac kritériá udržateľnosti, inkluzívnosti, zamestnanosti a ekologickej stránky predložených zámerov vydalo MH SR celkom 83 stanovísk k novým zámerom a k zmenám už posúdených činností patriacich je jeho rezortnej pôsobnosti.

Vyhodnotenie hlásení prevádzkovateľov o uvádzaní určených látok na trh

MH SR je jedným z orgánov štátnej správy, ktorý v rámci svojej pôsobnosti kontroluje dodržiavanie zákona č. 331/2005 Z. z. o orgánoch štátnej správy vo veciach drogových prekurzorov v znení neskorších predpisov a ktorý v súlade s vyhláškou MH SR č. 380/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje rozsah, forma a termín podávania hlásení prevádzkovateľov o medzinárodnom obchode s určenými látkami a o uvádzaní určených látok kategórie 1 až 4 na trh, eviduje a vyhodnocuje hlásenia prevádzkovateľov a používateľov o uvádzaní určených látok na trh. V roku 2022 bol počet prijatých hlásení o uvádzaní určených látok na trh cca 2000. MH SR zároveň v súlade s osobitnými predpismi vydáva, dočasne pozastavuje a zrušuje povolenia na dovoz a vývoz určených látok a vydáva predvývozné oznámenia. V roku 2022 vydalo MH SR 6 dovozných povolení pre určené látky kat. 1 a 3 vývozné povolenia pre určené látky kat. 1 a kat. 4. Údaje zo spracovaných ročných hlásení prevádzkovateľov a používateľov, ako aj údaje o ich dovozoch a vývozočoch sú súčasťou ročnej správy o drogových prekurzoroch - FORM D, ktoré SR poskytuje EK a následne aj Medzinárodnému úradu pre kontrolu omamných látok (INCB) v súlade s Dohovorom Organizácie Spojených národov vo Viedni.

Keďže problematika drogových prekurzorov má multidisciplinárny charakter, vyžaduje si pri zabezpečovaní úloh spoluprácu aj s ostatnými orgánmi štátnej správy v súlade so zákonom č. 331/2005 Z. z., a to so Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv, Národnou protidrogovou jednotkou Národnej kriminálnej agentúry, Kriminálnym úradom finančnej správy, ako aj s Ministerstvom zdravotníctva SR. S cieľom skvalitnenia a zefektívnenia riešenia problémov ochrany pred drogami na celoeurópskej úrovni, MH SR aktívne spolupracuje s príslušnými kompetentnými orgánmi členských krajín EÚ poverenými pre oblasť drogových prekurzorov.

Rozhodnutia v oblasti puncovníctva

MH SR ako príslušný odvolací orgán podľa § 6 písm. b) zákona č. 94/2013 Z. z. o puncovníctve a skúšaní drahých kovov (puncový zákon) a o zmene niektorých zákonov v konaniach o odvolaní fyzických a právnických osôb proti rozhodnutiam Puncového úradu Slovenskej republiky, vydaných na základe ustanovenia § 7 písm. l) puncového zákona a podľa § 46 a 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov, nevydalo žiadne rozhodnutia o odvolaní v správnom konaní.

3.5 Investície

V roku 2022 bolo vládou SR schválené poskytnutie investičnej pomoci na realizáciu 17 investičných zámerov s oprávnenými investičnými nákladmi vo výške 486,20 mil. eur a oprávnenými mzdovými nákladmi vo výške 18,09 mil. eur. Podporené investície vytvoria 940 priamych nových pracovných miest.

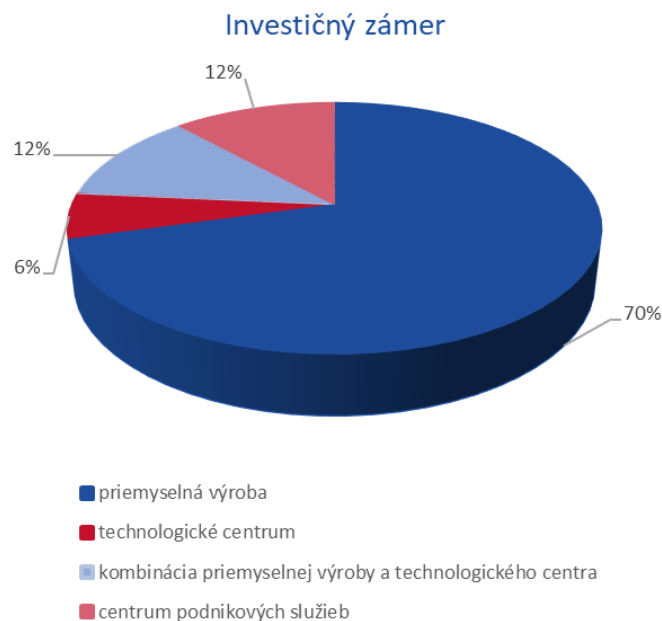
Celková suma schválenej investičnej pomoci dosahuje výšku 54,67 mil. eur, z toho vo forme dotácie na dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok 15 mil. eur, vo forme úľavy na dani z príjmov 35,08 mil. eur a vo forme príspevku na vytvorené nové pracovné miesta 4,59 mil. eur.

Tabuľka č. 10 - Zoznam schválených projektov

Názov príjemcu	Umiestnenie prevádzky	Oprávnené náklady investičné (v mil. eur)	Oprávnené náklady mzdové (v mil. eur)	Plánované vytvorené nové pracovné miesta	Investičná pomoc spolu (v mil. eur)
Invictum Holdings, a.s.	Lučenec	1,44	6,30	86	2,36
KAMAX Fasteners s.r.o.	Bardejov	20,00	0	29	3,75
PCA Slovakia, s.r.o.	Trnava	100,36	0	0	15,00
Muehlbauer Technologies s.r.o.	Dolné Krškany	21,00	0	80	1,95
KEREX s.r.o.	Michalovce	4,59	0	15	0,95
Smart wood Slovakia, s.r.o.	Strážske	12,31	0	101	3,95
Scheuch s.r.o.	Prievidza	6,24	0	20	0,48
Foxconn Slovakia, spol. s r. o.	Nitra	4,78	0	20	0,60
Porsche Smart Battery Shop s. r. o.	Horná Streda	194,70	0	60	3,49
Porsche Werkzeugbau s. r. o.	Horná Streda	6,00	0	5	0,71
SISME Slovakia, s.r.o.	Malý Krtíš	1,50	0	24	0,30
INTERCABLE s. r. o.	Kriváň	8,58	0	82	1,50
SAMSUNG Electronics Slovakia s.r.o.	Galanta	36,00	0	140	9,00
Arcondis Solutions s.r.o.	Košice	0,16	5,84	60	0,59
STIEBEL ELTRON Slovakia, s.r.o.	Poprad - Matejovce	26,19	0	92	4,50
Leitech s. r. o.	Stará Ľubovňa	4,21	0	25	0,86
ANDRITZ Slovakia s.r.o.	Humenné	38,14	5,95	101	4,68
SPOLU		486,20	18,09	940	54,67

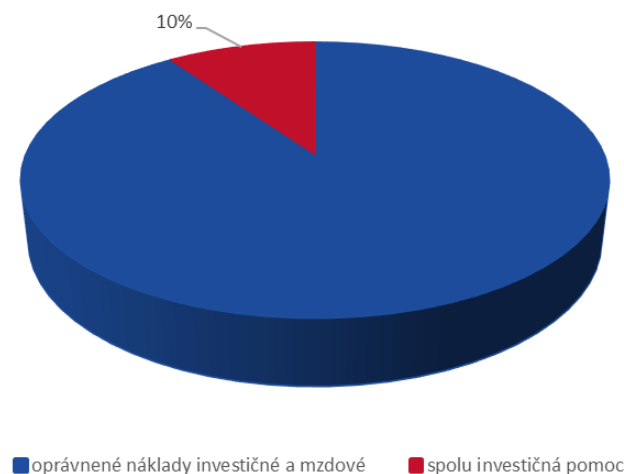
Pozn.: okrem uvedených investičných zámerov schválila vláda SR v roku 2022 aj poskytnutie investičnej pomoci pre **Volvo Car Slovakia s. r. o.** Plánované oprávnené investičné náklady sú vo výške 1 188,59 mil. eur, investícia počítá s vytvorením 3 300 nových pracovných miest. Schválená bola investičná pomoc vo forme dotácie na dlhodobý hmotný a nehmotný majetok vo výške 267,07 mil. eur. Keďže v súčasnej dobe prebieha proces posudzovania zlučiteľnosti navrhovanej investičnej pomoci s vnútorným trhom EK, parametre za uvedený investičný zámer nie sú uvedené v predchádzajúcej tabuľke, ani v nasledujúcich grafoch.

Grafy č.28-34 - Porovnanie podporených investičných zámerov a poskytnutej investičnej

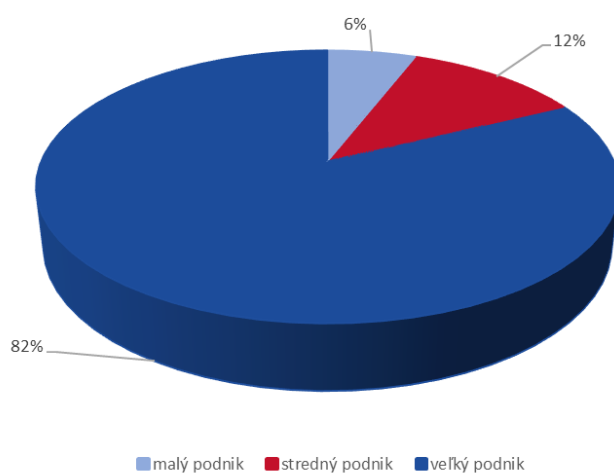

pomoci

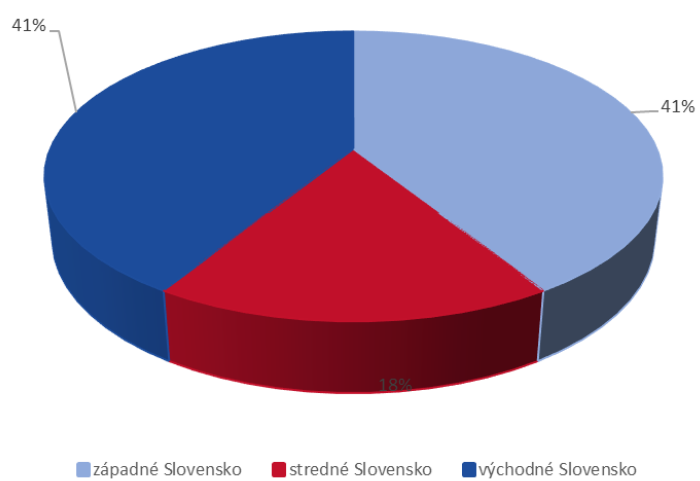
Podiel investičnej pomoci na oprávnených nákladoch (investičných + mzdových)

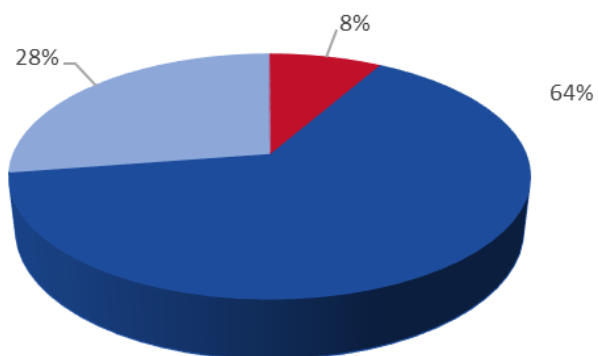
Veľkosť podniku

Geografické rozdelenie

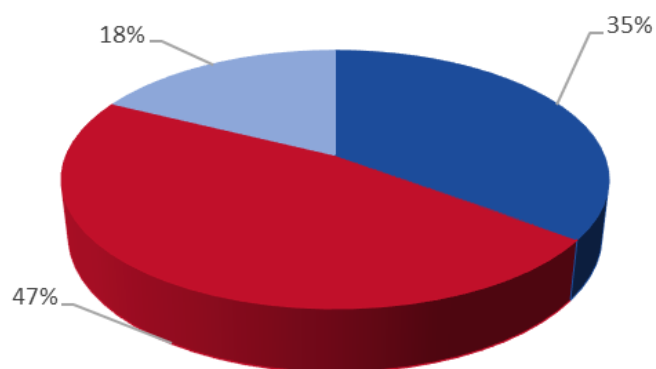

Forma investičnej pomoci

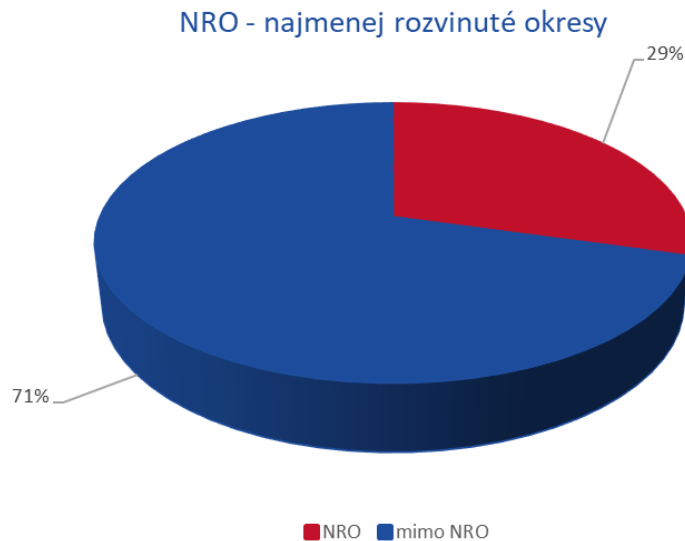

- príspevok na vytvorené nové pracovné miesta
- úľava na dani z príjmov
- dotácia na dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

Počiatočná investícia zameraná na

- rozšírenie kapacity existujúcej prevádzkarne
- zriadenie novej prevádzkarne
- diverzifikácia produkcie existujúcej prevádzkarne

Oddelenie kontroly investičnej pomoci

Kontrolná činnosť v oblasti investičnej pomoci od decembra 2018 spadá do kompetencie oddelenia kontroly investičnej pomoci.

V roku 2022 sa oddelenie kontroly investičnej pomoci zaoberalo kontrolou plnenia podmienok poskytnutia investičnej pomoci, ako aj kontrolou dodržiavania zákonných povinností zo strany investorov, ktorých investičné zámery sa nachádzajú vo fáze realizácie alebo udržania investície. Počet investičných zámerov, pri ktorých investori boli v roku 2022 povinní aktuálne plniť povinnosti a dodržiavať podmienky rozhodnutí o poskytnutí investičnej pomoci, dosiahol úroveň 100 zámerov. Celkový objem investičnej pomoci, ktorou boli podporené tieto zámery, predstavuje sumu viac ako 641 mil. eur.

V roku 2022 boli vykonávané administratívne finančné kontroly, ktorých hlavným cieľom je preverenie skutočností uvedených v podaných ročných správach o priebehu realizácie investičných zámerov podporených investičnou pomocou vo forme dotácie na obstaraný dlhodobý hmotný a dlhodobý nehmotný majetok. Investorom bola v roku 2022, na základe ročných správ o priebehu realizácie investičného zámeru, poskytnutá dotácia z prostriedkov štátneho rozpočtu v celkovej výške presahujúcej 12,2 mil. eur. Z tejto sumy bola najvyššia tranža dotácie (v sume 8,5 mil. eur) poskytnutá spoločnosti Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. Pri výkone administratívnych finančných kontrol ukončených v roku 2022 neboli zistené žiadne závažné porušenia povinností alebo podmienok, za ktorých bola prijímateľom poskytnutá investičná pomoc.

Do náplne oddelenia kontroly investičnej pomoci patrí taktiež výkon finančných kontrol na mieste v súlade so schváleným Plánom finančných kontrol. V roku 2022 bolo začatých 10 finančných kontrol na mieste a štyri finančné kontroly na mieste prešli na ukončenie z predchádzajúcich rokov. Z uvedeného počtu začatých finančných kontrol na mieste bol zahájený operatívny (ad hoc) výkon finančných kontrol na mieste u štyroch prijímateľov. V roku 2022 bolo ukončených 9 finančných kontrol na mieste vykonaných u prijímateľov

investičnej pomoci, pričom 4 kontroly boli ukončené s nálezom. U dvoch prijímateľov bola v rámci kontrolných zistení znížená výška celkových oprávnených nákladov investičného zámeru a v jednom prípade bolo zistené priebežné neplnenie povinnosti realizovať investičný zámer v súlade s parametrami schváleného investičného zámeru. U jedného prijímateľa došlo v dôsledku vykonanej kontroly k zrušeniu rozhodnutia o schválení investičnej pomoci a nariadeniu vrátenia doposiaľ čerpanej pomoci spolu s úrokom do SR.

V roku 2022 oddelenie kontroly investičnej pomoci, okrem výkonu samotných finančných kontrol, zabezpečovalo aj komunikáciu s investormi realizujúcimi podporené investície, a to najmä vo veci posudzovania oznámených, ako aj zistených zmien a odchýlok v realizácii investícií oproti plánu v schválenom investičnom zámere. Ďalšou aktivitou oddelenia v roku 2022 bola metodická činnosť pri riešení situácií potenciálne ovplyvňujúcich plnenie povinností a podmienok investičnej pomoci, ktoré nastali u prijímateľov v rámci obdobia realizácie, ako aj v období udržania investície a zachovania podnikateľskej činnosti v podporených regiónoch, a ktoré boli v prevažnej miere dôsledkami pandémie ochorenia COVID 19 a energetickej krízy. Do kompetencie oddelenia kontroly investičnej pomoci patrí aj kontrola dotácií poskytovaných ministerstvom na budovanie priemyselných parkov s priebežne vykonávanými administratívnymi finančnými kontrolami a plánovaným výkonom finančných kontrol na mieste.

Preverovanie zahraničných investícií

V roku 2022 pokračovala spolupráca medzi členskými štátmi EÚ a EK podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/452 z 19.3.2019, ktorým sa ustanovuje rámec na preverovanie priamych zahraničných investícií do Únie v platnom znení.

Cieľom predmetnej spolupráce je ochrana bezpečnosti a verejného poriadku, pričom sa naďalej realizuje predovšetkým prostredníctvom výmeny informácií o relevantných priamych zahraničných investíciách prichádzajúcich do EÚ z tretích krajín a prostredníctvom podávania pripomienok členských štátov EÚ/stanovísk EK k priamym zahraničným investíciám, ktoré môžu ohroziť/narušiť bezpečnosť alebo verejný poriadok iného členského štátu EÚ, eventuálne viacerých členských štátov EÚ, alebo projekty a programy v záujme EÚ s vplyvom na bezpečnosť alebo verejný poriadok.

Spolupráca naďalej prebiehala prostredníctvom národných kontaktných miest a kontaktného miesta EK. Na Slovensku je kontaktné miesto pre vykonávanie nariadenia (EÚ) 2019/452 v platnom znení umiestnené na odbore investícií MH SR.

V roku 2022 sa spolupráca týkala približne 430 priamych zahraničných investícií v EÚ, ktoré boli notifikované členskými štátmi EÚ. Kontaktné miesto však plnilo aj ďalšie úlohy vyplývajúce z nariadenia (EÚ) 2019/452 v platnom znení, napr. vypracovalo a predložilo EK výročnú správu podľa čl. 5 ods. 1 daného nariadenia a zúčastňovalo sa zasadnutí Expertnej skupiny na preverovanie priamych zahraničných investícií do EÚ podľa čl. 12 daného nariadenia. V rámci zasadnutí expertnej skupiny sa zdieľajú informácie, názory a tzv. príklady dobrej praxe z oblasti zahraničných investícií, ktoré kontaktné miesto využilo o. i. aj pri príprave komplexnej vnútroštátnej právnej úpravy preverovania zahraničných investícií z dôvodu ochrany bezpečnosti a verejného poriadku.

Kontaktné miesto v roku 2022 pokračovalo v príprave predmetnej právnej úpravy, ktorá nahradila čiastkovú úpravu dočasne inkorporovanú v zákone č. 45/2011 Z. z. o kritickej infraštruktúre v znení neskorších predpisov. Pri príprave novej právnej úpravy bolo naším cieľom nastaviť komplexný mechanizmus preverovania, ktorý bude na jednej strane predstavovať účinný nástroj ochrany pred bezpečnostnými rizikami spojenými so zahraničnými investíciami, avšak, na druhej strane, jeho implementácia negatívne neovplyvní prílev zahraničných investícií na Slovensko, resp. do EÚ.

Základom tejto legislatívy je zákon č. 497/2022 Z. z. o preverovaní zahraničných investícií a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý bol schválený v NR SR 29. novembra 2022 a účinnosť nadobudol 1. marca 2023. Súčasťou legislatívneho balíčka je aj nariadenie vlády SR č. 61/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú kritické zahraničné investície a vyhláška MH SR č. 64/2023 Z. z., ktorou sa ustanovuje formulár žiadosti o preverenie zahraničnej investície, formulár na preverenie zahraničnej investície, formulár žiadosti o zmenu rozhodnutia o podmienечnom povolení zahraničnej investície, formulár správy o uskutočnení zahraničnej investície a formulár monitorovacej správy. Legislatívne práce na vykonávacích predpisoch začali koncom roka 2022 a zavŕšené boli v roku 2023. Účinnosť nadobudli rovnako ako zákon 1. marca 2023.

Dôsledné uplatňovanie predmetnej legislatívy prispieva nie len k ochrane bezpečnosti a verejného poriadku SR, ale aj k zvýšeniu bezpečnosti a verejného poriadku v EÚ ako celku.

Dotácie na rozvoj priemyselnej výroby a služieb (regionálny rozvoj)

V roku 2022 prebehlo vyhodnotenie "Výzvy II na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na podporu rozvoja priemyselnej výroby a služieb", ktorá bola vyhlásená koncom roka 2021. Dotácia bola poskytnutá jednej samospráve vo výške 73 833 eur. Tento výsledok odráža nízku schopnosť samospráv predložiť pripravené projekty a uchádzať sa tak o poskytnutie dotácie.

MH SR v reakcii na tento stav na rokovanie vlády a následne do NR SR predložilo návrh novely zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MH SR v znení neskorších predpisov. Medzi najvýznamnejšie navrhované zmeny vo vzťahu k schopnosti samospráv predložiť pripravené projekty je zjednodušenie podmienok poskytnutia dotácie a zahrnutie možnosti žiadať dotácie na projektovú dokumentáciu a na štúdiu realizovateľnosti projektov. Predpokladá sa výrazné zvýšenie schopnosti samospráv uchádzať sa o poskytnutie dotácie na rozvoj infraštruktúry priemyselných parkov a tým aj zvyšovanie atraktivity Slovenskej republiky pre investorov.

Navrhovaná novela zákona bola v NR SR schválená a nadobudla účinnosť v marci 2023.

3.6 Inovácie

Malé a stredné podnikanie a inovácie

Ministerstvo aj v roku 2022 pokračovalo v poskytovaní podpory malým a stredným podnikom a to najmä nepriamou formou prostredníctvom poskytovania poradenských a mentoringových služieb prostredníctvom Slovak Business Agency (ďalej len "SBA").

Program na podporu startupov

MH SR v spolupráci s SBA realizuje podporný program a schému zameranú na podporu startupov, ktoré sú určené pre malých a stredných podnikateľov a záujemcov o podnikanie. Zámerom programu a schémy je zlepšiť podmienky pre startupy a tým zvýšiť šancu na presadenie sa inovatívnych a konkurencieschopných nápadov na trhu. Vďaka pomoci poskytnutej v rámci tohto programu sú začínajúci podnikatelia schopní ekonomicky vhodnejšie nastaviť svoje podnikateľské zámery a znížiť tak riziko ich možného zlyhania. Schéma a program sú zložené z dvoch, resp. troch komponentov. Každý z komponentov je zameraný na konkrétnu fázu rastu podnikateľského subjektu alebo záujemcu o podnikanie a ponúka priestor na získanie mentorov, lektorov, expertov na poradenstvo pre tieto subjekty. V roku 2022 vyčlenilo MH SR na realizáciu tohto programu 330 000 eur. Realizátorom programu je SBA. Výsledky realizácie programu sú z tohto dôvodu uvedené v časti 4. Charakteristika podriadených organizácií MH SR týkajúcej sa aktivít SBA.

Podpora úspešnej podnikateľskej praxe a výchova k podnikaniu

Cieľom Podpory úspešnej podnikateľskej praxe a výchova k podnikaniu je posilnenie záujmu verejnosti o podnikanie prostredníctvom rozvoja podnikateľských zručností, propagácie úspešných podnikateľov a podnikateliek. V roku 2022 išlo o podujatia SlovakiaTech Forum - Expo, Mladý inovatívny podnikateľ 2022, Perspektívy živnostenského podnikania, Metro ON Line 2022, súťaž Slovak University Startup Cup, Medzinárodný kongres rodinných firiem a iné. Na realizáciu uvedených aktivít vyčlenilo MH SR 263 000 eur.

Monitoring a výskum MSP

Prostredníctvom uvedeného prvku sa financuje vypracovanie materiálov, správ, štúdií a analýz, ktoré tvoria základnú bázu údajov pre tvorbu materiálov o stave podnikateľského prostredia a realizovaných podporných programov pre MSP, pre potreby MH SR, vlády SR a štruktúr EK. Na tento prvok bola v roku 2022 rozpočtovaná suma 380 000 eur. V rámci uvedenej podpory boli v roku 2022 zrealizované nasledovné štúdie: Analýza regulačných bariér podnikania v súkromnej bezpečnosti, Technická normalizácia a bariéry z nej vyplývajúce pre MSP, Dopady rastu cien vstupov na podnikanie MSP v jednotlivých odvetviach národného hospodárstva SR, Analýza poplatkových povinností MSP a ich kvantifikácia, Analýza pripomienkového konania vybraných zmien s významným dopadom na MSP, Analýza regulačnej záťaže vyplývajúcej z legislatívy v oblasti VO a dopady na MSP a iné.

Podpora internetovej ekonomiky

Aktivity realizované v rámci podpory internetovej ekonomiky boli v roku 2022 podporené sumou 13 000 eur. Ide o účinný nástroj na vyškolenie a informovanie širokej verejnosti v oblasti používania online nástrojov. Prostredníctvom programu sa realizujú informačné aktivity, aktivity na propagáciu a popularizáciu internetovej ekonomiky, tvorba nástrojov na zavádzanie elektronických služieb a vytvorenie elektronických platforiem.

Schéma na podporu podnikateľského vzdelávania

Zámerom Schémy na podporu podnikateľského vzdelávania je vybudovať komplexnú a ucelenú podporu podnikateľského vzdelávania naprieč všetkými stupňami vzdelávania, a podporiť tak rozvoj individuálneho potenciálu u jednotlivcov, najmä budovaním mäkkých zručností, a to s cieľom zlepšovania podnikateľského prostredia. Novej generácii by tak nemali chýbať podnikateľské zručnosti a podnikateľské myslenie, aby tak mohla reflektovať aj na

technologické inovácie, byť konkurencieschopnejšia a uplatniteľná v rýchlo meniacom sa podnikateľskom prostredí. MH SR v roku 2022 na realizáciu schémy vyčlenilo prostriedky vo výške 250 000 Eur. Realizátorom programu je SBA. Výberová komisia v roku 2022 schválila 25 projektov v oblasti podnikateľského vzdelávania vo výške 249 725 eur. Výsledky jej realizácie sú uvedené v časti 4. Charakteristika podriadených organizácií MH SR.

Schéma na podporu rodinného podnikania

Realizácia schémy má prispieť k zlepšeniu podmienok na podnikanie rodinných podnikov na Slovensku prostredníctvom poskytovania poradenstva a podporných služieb zameraných na podporu a rozvíjanie podnikateľských zámerov, zručností, udržateľnosti podniku a zabezpečenie bezproblémového procesu generačnej výmeny, resp. transferu vlastníctva. Schéma sa preto zameriava na posilnenie konkurencieschopnosti a rastu rodinných podnikov pôsobiacich v regionálnom, národnom alebo medzinárodnom priestore. Vďaka podpore poskytnutej v rámci schémy budú rodinné podniky schopné ekonomicky vhodnejšie nastaviť svoje podnikateľské zámery, čím bude znížené riziko ich zlyhania počas, alebo v dôsledku generačnej výmeny, prípadne transferu vlastníctva. V roku 2022 vyčlenilo MH SR na realizáciu tohto programu 500 000 eur. Realizátorom programu je SBA. Výberová komisia schválila 52 žiadostí v celkovej výške 452 727,29 eur. Výsledky realizácie programu sú z tohto dôvodu uvedené v časti 4. Charakteristika podriadených organizácií MH SR týkajúcej sa aktivít SBA.

Podpora rozvoja klastrov

Cieľom je podporiť zvýšenie konkurencieschopnosti členov priemyselných klastrov prostredníctvom zefektívnenia ich vzájomnej spolupráce, ako aj posilnenie priemyselných klastrov v medzinárodnom meradle. Ministerstvo v roku 2022 vyhlásilo výzvu na podporu priemyselných klastrových organizácií, pričom oprávnenými projektmi boli projekty neinvestičného charakteru, zamerané na vzdelávanie, prezentáciu klastrových organizácií a ich členov v Slovenskej republike a v zahraničí prostredníctvom účasti na informačných podujatiach a výstavách, tvorbu spoločnej expertnej bázy, technologických máp, stratégie, expertné činnosti, zabezpečenie účasti klastrových organizácií v medzinárodných projektoch a sieťach a aktivity zamerané na plnenie odporúčaní vyplývajúcich z procesu certifikácie. Ministerstvo podporilo a poskytlo dotácie siedmim klastrom v celkovej výške 234 263 eur.

Výstava Mladý tvorca

Ide o najväčšiu výstavu stredoškolského odborného vzdelávania na Slovensku, na ktorej predstavujú školy nielen svoju činnosť, ale aj širokú škálu učebných a študijných odborov, ktoré vyučujú. Cieľom výstavy je podporiť a propagovať stredoškolské odborné vzdelávanie, vyzdvihnúť perspektívu duálneho systému vzdelávania reflektujúceho na vznik nových typov profesií pri zavádzaní robotizácie a digitálnych technológií do praxe. 29. ročník prebehol v režime on-line spolu s vyhlásením I. ročníka súťaže Môj podnikateľský sen. Jeho cieľom bolo podporiť a rozvíjať kreativitu žiakov, kritické myslenie a posilniť schopnosť aplikácie podnikateľských zručností a vedomostí do reálnej podoby. 3 projekty, ktoré mali spoločenský úžitok, boli odmenené poukážkou na nákup elektroniky a účasťou na 3. ročníku festivalu inovácií INOFEST 2022 v Trnave. Do súťaže sa prihlásilo 25 SOŠ.

Inovačný fond

Inovačný fond je neinvestičný fond, ktorého zriaďovateľom je ministerstvo. Účelom fondu je podporovať trvalý rozvoj duchovných hodnôt v oblasti vedy, výskumu a vývoja a tým urýchliť

inovačný rozvoj v SR. Osobitnú pozornosť fond venuje podpore rozvojových a koncepčných štúdií, stanovujúcich hlavné oblasti využitia výsledkov vedeckých, výskumných a vývojových riešení. Ďalej prispieva k prístupu k domácim a zahraničným vedeckým, technickým, ekonomickým a finančným informáciám, podporuje ochranu domáceho duševného vlastníctva a know-how slovenských subjektov a rozvoj podporných nástrojov technickej politiky. Inovačný fond pracuje na princípe obrátkového (návratného) financovania projektov výskumu, vývoja a inovácií.

Spolupráca s Južnou Kóreou - Knowledge Sharing Program (KSP)

MH SR spolu so SIEA sú od roku 2016 súčasťou bilaterálneho projektu „Knowledge Sharing Programme“ s Južnou Kóreou (Korean Development Institute). Cieľom programu je porovnávanie politík a príkladov úspešnej praxe v oboch krajinách a vytváranie možností pre spoluprácu slovenských a kórejských univerzít, vedecko-výskumných pracovísk a inovatívnych firiem v oblasti výskumu a vývoja.

Témou spolupráce v rámci spolupráce v roku 2022 bolo „Enhancing the SMEs Support linked to Industry 4.0 in Slovakia“. Výsledkom bude štúdia s návrhom odporúčaní pre zlepšenie politík a podpory zavádzania prvkov Industry 4.0, ktorá bude zverejnená v priebehu roka 2023. Odporúčania sa budú opierať o 4 hlavné princípy aktuálne pre slovenské podmienky:

- Vypracovanie stratégie alebo politiky na podporu rozvoja priemyslu.
- Budovanie „leadershipu“ na národnej a regionálnej úrovni.
- Zakomponovanie regiónov do tvorby, ale aj implementácie politík.
- Budovanie kapacít tak na regionálnej, štátnej alebo podnikovej úrovni

3.7 Európske hospodárske vzťahy

Jednotný európsky trh

Plnenie úloh v oblasti vnútorného trhu nadväzovalo najmä na politiky a EK, Rady EÚ a Európskeho parlamentu, pričom SR zohrávala aktívnu úlohu v tomto procese. SR ako malá a otvorená ekonomika dlhodobo podporuje prehlbovanie jednotného trhu tovarov a služieb, zlepšovanie podmienok podnikania cezhranične či rozvoj digitálneho trhu a prepojenie digitálnych sietí v členských štátoch, vrátane verejnej správy.

Na základe oznámenia EK č. COM(2020) 94 vznikla v roku 2020 zo zástupcov členských štátov a EK pracovná skupina na presadzovanie jednotného trhu „**Single Market Enforcement Task-Force**“ (ďalej ako „**SMET**“), ktorá posudzuje stav dodržiavania pravidiel jednotného trhu, rieši najnaliehavejšie prekážky a neopodstatnené pridané povinnosti nad rámec požiadaviek EÚ (tzv. goldplating). Predstaviiteľka SR v skupine aj jej zástupca sú pracovníci odboru vnútorného trhu a trhového dohľadu MH SR.

MH SR sa do práce skupiny aktívne zapájalo aj v roku 2022. Skupina SMET sa v roku 2022 zaoberala viacerými projektmi, kde bola možnosť dosiahnuť zjednodušenie regulácie v prospech podnikov, ktorých sa to týka. Ukončila viaceré projekty z roku 2021, kde sa už dosiahli výsledky (v oblasti poľnohospodársko-potravinárskeho sektoru a certifikácie a vzájomného uznávania v stavebníctve). Do roku 2022 pokračovali projekty zamerané na cezhraničné obmedzenia v oblasti regulovaných povolání a zníženie požiadaviek na

dokumenty v súvislosti s uznávaním odborných kvalifikácií, ako aj na vysielanie pracovníkov. Taktiež sa v roku 2022 začali nové projekty zamerané na zníženie požiadaviek na inštaláciu elektrární z obnoviteľných zdrojov energie a na zlepšenie a zjednotenie infraštruktúry pre elektrické vozidlá. Projekty si vyžadujú úzku spoluprácu koordinátorov ministerstva s príslušnými orgánmi, v ktorých pôsobnosti sú dané oblasti regulácie. Túto spoluprácu možno za rok 2021 hodnotiť ako otvorenú a funkčnú. V prípade SR bol v porovnaní s niektorými inými členskými štátmi identifikovaný nižší počet regulácií, ktoré by bolo potrebné odstrániť, analyzovala sa však opodstatnenosť platnej regulácie v daných oblastiach. Spolupráca SMET v neukončených aj nových projektoch bude pokračovať aj v roku 2023.

V septembri 2022 EK zverejnila *Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje nástroj núdzovej pomoci pre jednotný trh a zrušuje sa nariadenie Rady (ES) č. 2679/98*. Nariadenie má zaviesť všeobecný nástroj núdzovej pomoci pre jednotný trh, ktorý sa má aplikovať popri sektorových nástrojoch krízového riadenia v prípade krízových situácií (spôsobených napr. prírodnou katastrofou, pandémiou alebo vojnou), ktoré budú alebo môžu spôsobiť alebo mať za následok núdzovú situáciu na jednotnom trhu (t.j. zraniteľnosť jednotného trhu a jeho dodávateľských reťazcov, napr. nedostatok niektorých výrobkov alebo obmedzenia cezhraničného pohybu služieb a pracovníkov). Návrh nariadenia vypracovala Európska komisia v reakcii na skúsenosti z nedávnych krízových situácií s dopadom na fungovanie jednotného trhu EÚ (pandémia Covid-19 a vojna na Ukrajine), kedy jednostrannými, nekoordinovanými a netransparentnými opatreniami členských štátov dochádzalo k narúšaniu fungovania jednotného trhu, t. j. voľného pohybu tovarov, služieb a osôb. Rokovania o návrhu sa začali v Rade EÚ koncom roka 2022 a budú pokračovať v roku 2023.

Ministerstvo sa ako koordinátor pre informačný systém vnútorného trhu (IMI) v SR podieľalo v roku 2022 na fungovaní a rozširovaní systému v SR. Medzi hlavné činnosti patrili správa iných orgánov – aktualizácia údajov, registrácia nových orgánov a používateľov, poradenstvo zapojeným orgánom, ale aj priame vybavovanie zaslaných žiadostí, najmä v oblasti služieb. V roku 2022 sa podieľalo na spustení rozšírenia systému o moduly v oblasti dopravy (vysielanie šoférov v medzinárodnej preprave), na ktorých ministerstvo odvtedy spolupracovalo s Národným inšpektorátom práce a Ministerstvom dopravy SR (MH SR najmä poskytovalo informácie o postupe registrácie do určeného portálu EK desiatkam dopravných spoločností).

MH SR sa bude aj v ďalšom období zameriavať na zlepšovanie podmienok na vnútornom trhu EÚ v rámci všetkých štyroch slobôd – voľný pohyb tovaru, služieb, osôb a kapitálu, najmä aktívnou účasťou v pracovných skupinách EK a Rady EÚ.

3.8 Ochrana spotrebiteľa a trhový dohľad

Stručná charakteristika činnosti ministerstva v oblasti ochrany spotrebiteľa a trhového dohľadu

MH SR je v zmysle § 6 ods. 1 písm. g) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov **ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť ochrany spotrebiteľa s výnimkou ochrany spotrebiteľa pri**

poskytovanie finančných služieb. MH SR sa usiluje o zabezpečovanie náležitej úrovne ochrany spotrebiteľa v SR prostredníctvom tvorby príslušnej legislatívy, podieľaním sa na tvorbe právnych aktov v oblasti ochrany spotrebiteľa na úrovni EÚ, spoluprácou s právnickými osobami založenými alebo zriadenými na ochranu spotrebiteľa, uskutočňovaním spotrebiteľského vzdelávania, aktívnou účasťou na zasadnutiach pracovných skupín Európskej komisie, uskutočňovaním štátnej správy v oblasti alternatívneho riešenia sporov a ďalšími aktivitami v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Jedným z organizačných útvarov MH SR je Európske spotrebiteľské centrum v SR (ďalej len „ESC“), ktoré je členom siete Európskych spotrebiteľských centier (ECC-Net). Medzi hlavné úlohy ESC patrí sprostredkovanie mimosúdneho riešenia cezhraničných sporov medzi spotrebiteľmi a obchodníkmi v rámci EÚ, Islandu, Nórska a Veľkej Británie a poskytovanie informácií spotrebiteľom o národnej legislatíve a o legislatíve EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa.

V oblasti trhového dohľadu plní MH SR legislatívne, koordinačné a komunikačné úlohy vo vzťahu k spotrebiteľským nepotravinárskym výrobkom a výrobkom na profesionálne použitie. Uvedené zahŕňa činnosti jednotného úradu pre spoluprácu v zmysle *nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011* (ďalej len „nariadenie (EÚ) 2019/1020“) a výkon pôsobnosti ústredného orgánu štátnej správy v oblasti všeobecnej bezpečnosti spotrebiteľských výrobkov.

Najvýznamnejšie aktivity za rok 2022

Legislatívna činnosť

MH SR v roku 2022 predložilo do medzirezortného pripomienkového konania *návrh zákona o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov* s cieľom transponovať do vnútroštátneho práva tri smernice EÚ z oblasti ochrany spotrebiteľa, zjednotiť a zmodernizovať súčasnú spotrebiteľskú legislatívu, odstrániť duplicity, aplikačné problémy a kompetenčné konflikty. Vzhľadom na osobitosti témy bezpečnosti spotrebiteľských výrobkov, ktoré sú vyňaté z pôsobnosti návrhu nového zákona o ochrane spotrebiteľa, bol do medzirezortného pripomienkového konania predložený aj *návrh zákona o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov*, ktorý upravuje požiadavky na bezpečnosť spotrebiteľských výrobkov a stanovuje povinnosti hospodárskych subjektov pri výrobe, dovoze, distribúcii a predaji výrobkov. Po vyhodnotení všetkých vznesených pripomienok a uskutočnení rozporových konaní boli materiály posunuté do ďalších štádií legislatívneho procesu.

V roku 2022 nadobudli účinnosť vyhlášky MH SR č. 35/2022 a č. 299/2022 Z. z., ktoré novelizovali vyhlášku MH SR č. 225/2013 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 78/2012 Z. z. o bezpečnosti hračiek a o zmene a doplnení zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 140/2013 Z. z. Predmetnými novelami sa doplnili informačné povinnosti vo vzťahu k 61 novým alergénnym vonným látkam vyskytujúcim sa v hračkách, zákazy pre 3 nové alergénne vonné látky v hračkách a úprava limitných hodnôt anilínu v určitých hračkách, v zmysle harmonizujúcich

smerníc EK. Sprísnením požiadaviek sa dosiahla vyššia miera ochrany najzraniteľnejšej skupiny spotrebiteľov (detí).

MH SR sa ako spolugestor podieľalo aj na príprave *návrhu zákona o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov*, ktorý bol v roku 2022 Ministerstvom spravodlivosti SR predložený do medzirezortného pripomienkového konania. Návrhom zákona sa do právneho poriadku SR transponuje smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1828 z 25. novembra 2020 o žalobách v zastúpení na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zrušení smernice 2009/22/ES a zavádza procesný mechanizmus pre žaloby o vydanie nápravných opatrení na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov. MH SR bude podľa uvedeného zákona viesť a zverejňovať zoznam oprávnených osôb na podanie žaloby.

Legislatívna činnosť MH SR spočívala tiež v príprave pripomienok a stanovísk k návrhom právnych predpisov predložených do medzirezortného pripomienkového konania inými rezortmi a v posúdení týchto materiálov z hľadiska ich vplyvu na úroveň ochrany spotrebiteľov v SR alebo na legislatívne presahy na nariadenie (EÚ) 2019/1020 v oblasti trhového dohľadu.

MH SR sa podieľa aj na tvorbe právnych predpisov na úrovni EÚ. V priebehu roka 2022 sa zástupcovia MH SR aktívne zapájali do diskusií v rámci pracovnej skupiny Rady EÚ pre ochranu a informovanosť spotrebiteľa k *návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 a zrušuje smernica Rady 87/357/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES*, ako aj k *návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia smernice 2005/29/ES a 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o posilnenie postavenia spotrebiteľov v rámci zelenej transformácie prostredníctvom lepšej ochrany pred nekalými praktikami a lepšieho informovania*. V rámci pracovnej skupiny Rady EÚ pre občianskoprávne veci sa v roku 2022 začal prejednávať *návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o zodpovednosti za chybné výrobky* a v rámci pracovnej skupiny Rady EÚ pre konkurencieschopnosť a rast *návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zákaze výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trhu Únie*.

Spolupráca s právnickými osobami založenými alebo zriadenými na ochranu spotrebiteľa

MH SR každoročne podporuje právnické osoby založené alebo zriadené na ochranu spotrebiteľa **dotáciou** pridelenou podľa zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Výška prerozdelenej dotácie v roku 2022 predstavovala sumu 90 000 eur. Spotrebiteľské združenia sa mohli uchádzať o dotáciu na realizáciu projektov na

- tému č. 1 – poskytovanie poradenstva spotrebiteľom a mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov a
- tému č. 2 – spotrebiteľské vzdelávanie.

Tabuľka č. 11 – Prehľad o podpore spotrebiteľských združení

Podpora spotrebiteľských združení	2021	2022
Suma schválenej dotácie	90 000 EUR	90 000 EUR
Téma č. 1 – Poradenstvo a mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov	70 000 EUR	75 750 EUR
Téma č. 2	20 000 EUR	14 250 EUR

Odbor ochrany spotrebiteľa zaevidoval celkovo šesť žiadostí o poskytnutie dotácie od šiestich žiadateľov. Dotácia bola Komisiou na vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie na rok 2022 na podporu ochrany spotrebiteľa pridelená piatim subjektom na celkovo päť projektov. Z dotácie boli podporené štyri projekty na tému č. 1 a jeden projekt na tému č. 2. **Prijímateľmi dotácie v roku 2022** boli: Spoločnosť ochrany spotrebiteľov (S.O.S.) Poprad (téma č. 1), OMBUDSPOT, združenie na ochranu práv spotrebiteľov (téma č. 1), Združenie FÉNIX (téma č. 1), Združenie na ochranu práv občana – AVES (téma č. 1) a Asociácia spotrebiteľských subjektov Slovenska (téma č. 2). Zástupcovia odboru ochrany spotrebiteľa v priebehu realizácie projektov kontrolovali čerpanie pridelených prostriedkov, a to administratívnou finančnou kontrolou (2 kontroly pre každý projekt) a finančnou kontrolou na mieste na všetkých kontaktných miestach.

Alternatívne riešenie spotrebiteľských sporov (ARS)

Úlohou MH SR je koordinovať **systém alternatívneho riešenia spotrebiteľských sporov** (ďalej len „ARS“) vytvorený *zákom č. 391/2015 Z. z. o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov* a zabezpečovať jeho riadne fungovanie. ARS predstavuje jeden zo spôsobov mimosúdneho riešenia sporov, ktorý môžu spotrebiteľia využiť pri riešení svojho sporu s predávajúcim.

Ministerstvo vedie zoznam subjektov ARS, plní funkciu notifikačného orgánu ARS voči EK a uskutočňuje dohľad nad fungovaním celého systému ARS. MH SR v roku 2022 uskutočnilo pracovné stretnutie pre poverené fyzické osoby subjektov ARS prezenčnou formou v priestoroch ministerstva. Predmetom stretnutia bolo (i) informovanie subjektov ARS o aktuálnom dianí v oblasti ochrany spotrebiteľa v EÚ, (ii) informovanie o pripravovanej revízii smernice o alternatívnom riešení sporov v roku 2023 a (iii) diskusia a vzájomná výmena informácií a skúseností vyplývajúcich z činnosti subjektov ARS.

MH SR každoročne podporuje tento spôsob mimosúdneho riešenia spotrebiteľských sporov rôznymi formami propagácie. V roku 2022 zvolilo MH SR propagáciu ARS formou letákov obsahujúcich informácie o systéme ARS. Na letáku nájde spotrebiteľ aj QR kód, ktorý ho po nasnímaní odkáže na webové sídlo MH SR, na ktorom sú uverejnené aktuálne a podrobné informácie o systéme ARS, subjektoch ARS zapísaných v zozname vedenom MH SR vrátane ich kontaktných údajov, podmienkach pre podanie návrhu na začatie ARS, ako aj vzory formulárov na podanie návrhu na začatie ARS. Cieľovou skupinou je každý spotrebiteľ, a to bez ohľadu na vek a na to, aké tovary alebo služby nakupuje. Letáky boli distribuované aj prostredníctvom krajských a okresných súdov, centier právnej pomoci a dlhových poradní.

Národná a medzinárodná spolupráca

MH SR sa v roku 2022 zúčastnilo **neformálnych stretnutí ministrov EÚ zodpovedných za ochranu spotrebiteľa**. Pod záštitou francúzskeho predsedníctva v Rade EÚ sa vo februári uskutočnilo stretnutie v Štrasburgu, na ktorom sa okrem iného diskutovalo o vplyve pandémie na cestovný ruch. V septembri sa v Prahe pod záštitou českého predsedníctva v Rade EÚ diskutovalo najmä o posilňovaní presadzovania právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa a o aktuálnych výzvach v oblasti ochrany spotrebiteľa, predovšetkým v súvislosti s energetickou krízou a ruskou inváziou na Ukrajinu.

Zástupcovia MH SR sa v roku 2022 zúčastňovali aj na **zasadnutiach pracovných skupín na úrovni EÚ**. V oblasti ochrany spotrebiteľa išlo najmä o pracovné skupiny Consumer Policy Network, Consumer Financial Programme Committee a Expert Group on Consumer Law. MH SR ďalej participovalo na zasadnutiach Consumer Protection Cooperation Network a Consumer Protection Cooperation Committee, ktoré sa týkali **spolupráce národných orgánov členských štátov EÚ v oblasti presadzovania právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa** vyplývajúcej z *nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 2017/2394 z 12. decembra 2017 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za presadzovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa a o zrušení nariadenia č. 2006/2004*. V zmysle uvedeného nariadenia plní MH SR úlohu jednotného úradu pre spoluprácu s ostatnými členskými štátmi a EK. MH SR aj v priebehu roka 2022 poskytovalo orgánom dohľadu technickú pomoc, pridelovalo hlásenia iných členských štátov a EK doručené cez spoločný informačný systém príslušným vnútroštátnym orgánom a zabezpečovalo plynulý tok ďalších informácií týkajúcich sa dohľadu v oblasti ochrany spotrebiteľa smerom do SR a zo SR.

Zástupcovia MH SR sa okrem vyššie uvedeného pravidelne zúčastňovali na zasadnutiach expertných skupín EK v oblasti bezpečnosti výrobkov, ako sú Consumer Safety Network či Expert Group on Toys Safety. MH SR sa ako zástupca SR zúčastňovalo na zasadnutiach pracovnej skupiny na úrovni EÚ – Sieť Únie pre súlad výrobkov (European Product Compliance Network) v zmysle nariadenia (EÚ) 2019/1020.

Medzinárodná spolupráca v oblasti ochrany spotrebiteľa bola v priebehu roka 2022 realizovaná zástupcami MH SR aj účasťou na zasadnutiach Výboru pre spotrebiteľskú politiku Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, pričom problematika bezpečnosti spotrebiteľských výrobkov na medzinárodnej úrovni tvorí jej špeciálnu pracovnú skupinu.

Pokiaľ ide o **vnútroštátnu spoluprácu**, ministerstvo je členom Pracovnej skupiny pre vysledovateľnosť tabakových výrobkov a Národného koordinačného výboru na kontrolu tabaku (zriadené Úradom verejného zdravotníctva SR), ako aj Komisie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pre bezpečnosť potravinového reťazca. Zástupcovia MH SR sú tiež členom Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich zriadenej pri Ministerstva spravodlivosti SR, ktorej činnosť je však v súčasnosti prerušená a v roku 2022 nezasadala.

MH SR tiež úzko spolupracuje s inými orgánmi štátnej správy, v roku 2022 prebiehala intenzívna komunikácia s MF SR v súvislosti s interpretáciou právnej úpravy zaokrúhľovania cien platených v hotovosti. Nová právna úprava v oblasti tabakových a nikotínových výrobkov si vyžiadala spoluprácu s Ministerstvom zdravotníctva SR a s Úradom na ochranu osobných

údajov SR. S Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR MH SR komunikovalo aj v súvislosti s témou kontroly cien potravín.

Ďalšie aktivity MH SR v oblasti ochrany spotrebiteľa

MH SR v rámci plnenia svojich úloh informovalo spotrebiteľov o ich právach a povinnostiach, pravidelne vybavovalo **podnety spotrebiteľov**, ako aj ďalších zainteresovaných subjektov na úseku ochrany spotrebiteľa. Témy podnetov boli rôznorodé, išlo napríklad o otázky z oblasti reklamácií a zodpovednosti za vady tovarov, internetového predaja, rôznych prípadov porušenia právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa či správy bytových domov. Viacero otázok širokej verejnosti sa týkalo aj pripravovaného nového zákona o ochrane spotrebiteľa.

MH SR taktiež poskytovalo **usmernenia Slovenskej obchodnej inšpekcie** (ďalej len „SOI“) potrebné pre riadne plnenie jej úloh. V nadväznosti na novú právnu úpravu išlo najmä o otázky týkajúce sa zálohovania jednorazových obalov a v oblasti tabakových a nikotínových výrobkov k systému overovania veku a nikotínovým vrecúškam.

Činnosť Európskeho spotrebiteľského centra v Slovenskej republike

Rok 2022 bol po pandémie rokom návratu do normálu. Ľudia začali opäť viac cestovať a užívať si slobodu bez obmedzení. V dôsledku toho ESC oproti predchádzajúcim rokom zaznamenalo nárast počtu sťažností, ktoré sa týkali cestovania.

Vo väčšine prípadov spotrebiteľa v roku 2022 kontaktovali ESC s problémami, ktoré vznikli pri **nakupovaní tovarov a služieb cez internet (76 %)**. Prípady spotrebiteľov sa väčšinou týkali nedoručeného tovaru alebo im predávajúci doručil niečo iné, ako si objednali. V roku 2022 sa ukázalo, že spotrebiteľa sa často dostanú do problémov cez reklamné ponuky, ktoré sa im zobrazia na sociálnych sieťach. Bez overenia predajcu a hľadania recenzií si objednávajú tovar z nákupných galérií alebo zadajú svoje platobné údaje do lákavých internetových pascí.

Situácia sa nezlepšila ani pokiaľ ide o nákupy z internetových galérií a počty nespokojných zákazníkov sa naďalej zvyšujú. Pri nákupných galériách sa prípady týkali najmä toho, že tieto platformy nemali záujem riešiť reklamácie nespokojných spotrebiteľov a odkazovali spotrebiteľov na predávajúcich, ktorí majú sídlo väčšinou v Číne.

S predplatnými pascami sa ESC stretáva už niekoľko rokov. Lákajú spotrebiteľov na mimoriadne výhodné využívanie internetovej služby zaplatením veľmi malej sumy. Pri registrácii sa iba malým písmom objaví informácia, že pri platbe si spotrebiteľa objednávajú aj predplatné iných služieb. Pri niektorých internetových pasciach sa táto informácia neobjaví vôbec. Stáva sa tiež, že si službu nevedomky predplatia na dlhšiu dobu, ako je uvedené v zhrnutí objednávky.

ESC v roku 2022 riešilo početné prípady spotrebiteľov s **leteckými spoločnosťami**, ktoré sa týkali zrušenia či veľkého meškania letu. Problémy vznikali z dôvodu, že dopravcovia, ako aj letiská, boli počas pandémie nútené znižovať počty svojich zamestnancov a následne nestíhali dostatočne rýchlo prijímať nových zamestnancov.

Pokračovali sme v dobrej spolupráci s ostatnými centrami v rámci siete ECC-Net a s inými sieťami a zainteresovanými stranami v oblasti ochrany spotrebiteľa. V roku 2022 ESC celkovo

realizovalo **19 seminárov pre približne 1200 študentov** stredných škôl v Nových Zámkoch, Nitre, Žiline a ďalších mestách. V rámci Bratislavy študenti športového gymnázia navštívili naše priestory na ministerstve. V júni 2022 sme zorganizovali "Deň spolupráce s orgánmi alternatívneho riešenia sporov" zo Slovenska, ako aj z Českej republiky. Zástupcovia orgánov alternatívneho riešenia sporov z oboch krajín si vymenili osvedčené postupy na interaktívnom workshope, ktorý sa konal v Bratislave v priestoroch MH SR. V rámci siete sme sa zúčastnili na dvoch študijných návštevách organizovaných ECC Holandsko (v apríli 2022) a ECC Chorvátsko (v auguste 2022). Na všetkých ostatných stretnutiach v rámci siete ECC-Net sme sa zúčastnili podľa plánu.

Aj vďaka spolupráci so Zastúpením EK na Slovensku a Kanceláriou Európskeho parlamentu a sieťou Europe Direct na Slovensku sa ESC zapojilo do osláv Dňa Európy v Košiciach, Bratislave a Lučenci. Návštevníci si v našom stánku v hojnom počte zahrli našu stolnú vedomostnú hru „Spotrebiteľ v akcii“.

Priamo cez IT platformu ECC-Net bolo na ESC zaslaných a zodpovedaných **1 283 žiadostí o informácie** a ďalšie poradenstvo v oblasti spotrebiteľských práv bolo poskytované telefonicky. 35 individuálnych žiadostí o poradenstvo bolo zaslaných a zodpovedaných cez správy na profiloch ESC na sociálnych sieťach Facebook a Instagram. V rámci spolupráce s partnerskými centrami siete ECC-Net, riešilo ESC **462 zdieľaných cezhraničných sťažností**, z ktorých 284 smerovalo voči obchodníkom so sídlom v zahraničí. V 208 prípadoch ESC pomáhalo zahraničným spotrebiteľom, ktorí mali problém so slovenským predávajúcim či poskytovateľom služieb. V 61 % ukončených prípadov došlo k úspešnému vyriešeniu sporu v prospech spotrebiteľov.

Prípady slovenských spotrebiteľov smerovali najmä voči obchodníkom so sídlom v Nemecku, Poľsku, Maďarsku a Slovinsku. Najviac prípadov ESC každoročne rieši s partnerským centrom v Českej republike. So slovenskými obchodníkmi najviac problémov prostredníctvom ESC riešili spotrebiteľia z Maďarska a Česka, nasledovali nemeckí spotrebiteľia a tiež spotrebiteľia z Rumunska a Bulharska.

ESC venovalo rovnako pozornosť prevencii **šírením informácií**, najmä prostredníctvom svojich profilov na sociálnej sieti [Facebook](#) a [Instagram](#), svojej webstránky www.europkyspotrebiteľ.sk a organizáciou vzdelávacích seminárov.

V auguste 2022 ESC zorganizovalo podujatie pri jazere Draždiak v Petržalke. Išlo o akciu pre širokú spotrebiteľskú verejnosť s názvom „Spotrebiteľ na jazere“. ESC pre účastníkov pripravilo viaceré zábavné aktivity, ako koleso šťastia a spotrebiteľský kvíz, v ktorom si účastníci mohli preveriť svoje vedomosti z ochrany spotrebiteľa.

V roku 2022 ESC obstaralo ako spoločný propagačný materiál so subjektmi ARS 898 ks špirálových blokov formátu A5 s informáciami o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov, ktoré distribuovalo širokej spotrebiteľskej verejnosti v rámci podujatí pre verejnosť, ako aj subjektom ARS zapísaným v roku 2022 v zozname vedenom ministerstvom.

ESC tiež aktualizovalo a obstaralo 17 000 minidiárov s informáciami o právach spotrebiteľov, ktoré boli distribuované najmä spotrebiteľským združeniam, školám a regionálnym organizáciám Jednoty dôchodcov Slovenska s cieľom ďalšej distribúcie medzi spotrebiteľov.

ESC obstaralo v roku 2022 aj jeden druh propagačných materiálov – 181 kusov bezdrôtových slúchadiel v nabíjacej krabičke. Propagačné materiály boli distribuované účastníkom na verejných podujatiach, na ktorých sa ESC zúčastnilo alebo organizovalo. Taktiež boli použité ako výhry v súťažiach na profiloch ESC na sociálnych sieťach Facebooku a Instagram. V roku 2022 ESC zorganizovalo 4 súťaže s cieľom prilákať väčšie publikum na svoje profily. Otázky v súťažiach sa týkali práv spotrebiteľov alebo aktuálneho obdobia v roku (napr.: Black Friday).

ESC sa taktiež venovalo **spolupráci s médiami** pri tvorbe reportáží a článkov so spotrebiteľskou tematikou, prípadne priamym poskytovaním rozhovorov či vyjadrení. ESC v roku 2022 publikovalo 12 článkov na svojom webovom sídle a v 11 prípadoch spolupracovalo s médiami na príprave televíznych, rozhlasových či printových reportáží.

Tabuľka č. 12 – Prehľad o poskytnutých informáciách Európskych spotrebiteľským centrom

Európske spotrebiteľské centrum v SR	2021	2022
Počet informácií poskytnutých spotrebiteľom týkajúcich sa národnej legislatívy a legislatívy EÚ	1560	1318
Počet prijatých prípadov	440	462
<i>slovenský spotrebiteľ c/a zahraničný obchodník</i>	251	284
<i>zahraničný spotrebiteľ c/a slovenský obchodník</i>	189	208
Počet zorganizovaných vzdelávacích seminárov/prednášok	21	19
<i>pre stredné školy</i>	19	19
<i>pre pedagogických zamestnancov základných a stredných škôl</i>	1	0
<i>pre vysoké školy</i>	1	0
Počet publikovaných článkov na webstránke europskyspotrebitel.sk	17	12

Zdroj: ESC

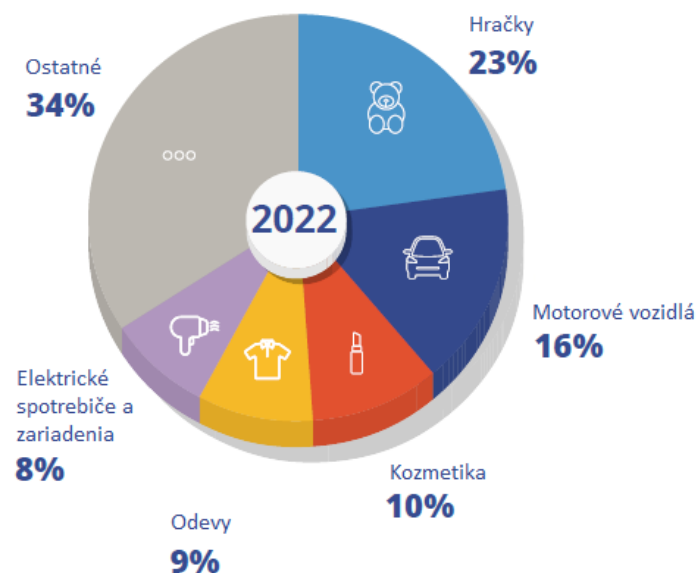
Bezpečnosť spotrebiteľských výrobkov

V rámci agendy bezpečnosti výrobkov vykonávalo MH SR aj v roku 2022 funkciu notifikačného orgánu a národného kontaktného bodu pre systém **Safety Gate (RAPEX)** - systém rýchlej výmeny informácií medzi členskými štátmi EÚ, štátmi, ktoré sú zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore a EK, o opatreniach a postupoch týkajúcich sa výrobkov, ktoré predstavujú závažné a bezprostredné riziko pre bezpečnosť a ochranu zdravia spotrebiteľov. V rámci tejto funkcie MH SR okrem iného organizovalo a riadilo prácu vnútroštátnej siete RAPEX, poskytovalo pomoc orgánom dohľadu pri používaní systému RAPEX, kontrolovalo a validovalo hlásenia pred ich odoslaním EK a tiež zabezpečovalo prenos informácií medzi slovenskými orgánmi dohľadu na jednej strane a štátmi zapojenými do systému RAPEX a EK na strane druhej. Ministerstvo pri výkone uvedených činností spolupracovalo najmä so SOI, Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a Národným inšpektorátom práce. Medziinštitucionálna spolupráca pokračovala v roku 2022 v štandardnom režime.

Do systému RAPEX bolo za rok 2022 nahlásených **2 117 nebezpečných výrobkov**, čo sa rovná priemernej ročnej úrovni upozornení v priebehu posledných piatich rokov. Spomedzi všetkých výrobkov si kategória výrobkov „**hračky**“ a „**motorové vozidlá**“ vystriedali prvenstvo za najväčší počet upozornení v systéme RAPEX a kategória „motorových vozidiel“ sa oproti predchádzajúcemu roku umiestnila na druhom mieste. Tretou najčastejšie notifikovanou kategóriou výrobkov boli „**kozmetické výrobky**“, ktorú nasledovala kategória „**odevy**“.

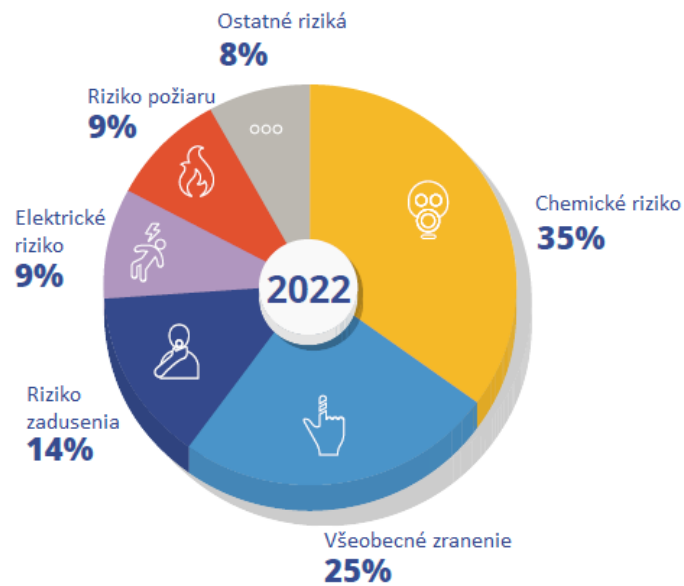
Zmeny v pozíciách najviac notifikovaných výrobkov v systéme RAPEX za rok 2022 oproti predchádzajúcim rokom sú odzrkadlením odlišného zamerania členských štátov na jednotlivé sortimentné skupiny výrobkov oproti predchádzajúcim rokom, výsledkom ktorého sú väčšie počty upozornení najmä pri kozmetických výrobkoch a odevoch. Uvedené je premietnuté rovnako do výsledkov najviac notifikovaných rizík, kde bolo za rok 2022 dominantné nebezpečenstvo **chemického rizika**.

Graf č. 35 - Najčastejšie notifikované výrobky v systéme Safety Gate (RAPEX) v roku 2022

Zdroj: RAPEX

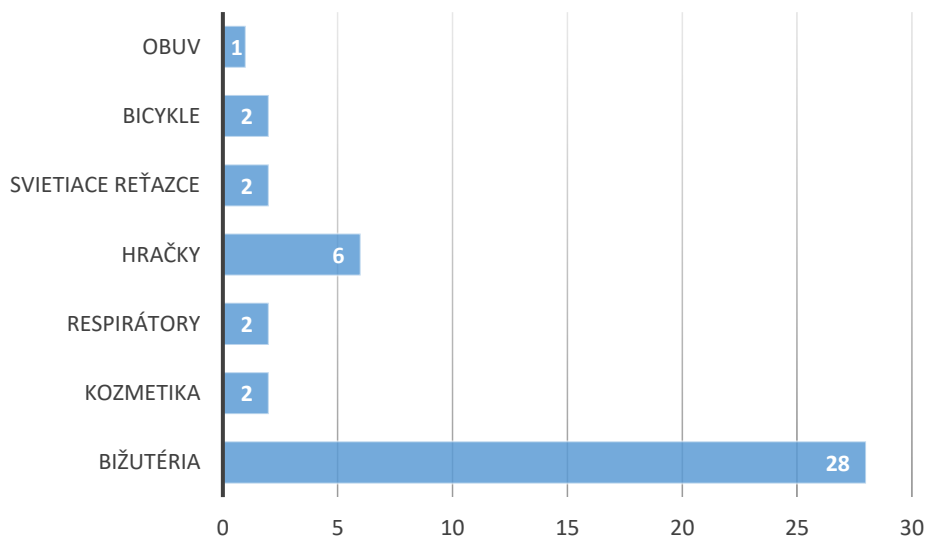
Graf č. 36 - Najčastejšie notifikované druhy rizík výrobkov v systéme Safety Gate (RAPEX) v roku 2022:

Zdroj: RAPEX

V roku 2022 notifikovala SR do systému RAPEX **43 oznámení o nebezpečnom výrobku**. Z celkového počtu odoslaných oznámení bolo 41 prípadov identifikovaných na základe výkonu kontrol SOI a 2 prípady prostredníctvom činnosti Úradu verejného zdravotníctva SR.

Graf č. 37 - Výrobky notifikované SR do systému Safety Gate (RAPEX) v roku 2022

Zdroj: RAPEX

3.9 Výkon akcionárskych práv

Odbor akcionárskych práv ministerstva zabezpečuje úlohy na úseku výkonu akcionárskych práv v akciových spoločnostiach s majetkovou účasťou štátu a v spoločnostiach s ručením obmedzeným.

Najdôležitejším nástrojom výkonu práv a povinností akcionára, zabezpečovaných odborom akcionárskych práv MH SR, je účasť a hlasovanie na valných zhromaždeniach spoločností prostredníctvom svojich zástupcov. Štát vykonáva svoje akcionárske práva aj prostredníctvom svojich zástupcov v predstavenstvách a v dozorných radách spoločností.

Pri svojich rozhodnutiach sa riadi zákonom č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, stanovami spoločností, akcionárskymi zmluvami a zakladateľskými listinami.

Podľa platnej legislatívy je jedným zo základných práv akcionára právo na podiel na zisku spoločnosti (dividendu). Dividendová politika predstavuje určenie princípov, na základe ktorých bude obchodná spoločnosť rozdeľovať zisk, resp. jeho časť vo forme dividend. Podkladom pre formulovanie dividendovej politiky by mali byť podnikateľské a obchodné plány spoločností, priebežne aktualizované a schvaľované orgánmi spoločností.

Jedným z cieľov ministerstva ako vykonávateľa akcionárskych práv je, aby spoločnosti dosiahli čo najlepší hospodársky výsledok a aby vyplatili čo najvyššie dividendy pri zohľadnení potrieb efektívneho rozvoja spoločností a ich podnikateľských zámerov.

Spoločnosti v roku 2022 vyplatili dividendy ako príjem verejnej správy vo výške očakávanej v štátnom rozpočte.

V akciových spoločnostiach, spoločnostiach so 100 % majetkovou účasťou štátu zabezpečuje jediný akcionár, Slovenská republika, v mene ktorej koná ministerstvo, svoje práva a povinnosti prostredníctvom rozhodnutí jediného akcionára a pri spoločnostiach s ručením obmedzeným prostredníctvom rozhodnutí jediného spoločníka.

V akciových spoločnostiach, kde štát má majetkovú účasť menej ako 100 %, vykonáva svoje práva a povinnosti prostredníctvom valných zhromaždení.

Odbor akcionárskych práv zabezpečoval v roku 2021 výkon práv a povinností akcionára v nasledovných spoločnostiach:

spoločnosť:	majetková účasť štátu:
TRANSPETROL, a. s., Bratislava	100 %
Jadrová a vyraďovacia spoločnosť, a. s., Bratislava	100 %
Slovenský plynárenský priemysel, a. s., Bratislava	100 %
MH Manažment, a. s., Bratislava	100 %
Západoslovenská energetika, a. s., Bratislava	51 %
Stredoslovenská energetika Holding, a. s., Žilina	51 %
Východoslovenská energetika Holding a. s., Košice	51 %
Slovenské elektrárne, a. s., Bratislava	34 %

a v spoločnostiach s ručením obmedzeným, v ktorých je ministerstvo jediným spoločníkom:
MH Invest, s. r. o., Bratislava

MH Invest II, s. r. o., Bratislava
Valaliky Industrial Park, s. r. o., Bratislava

V roku 2022 akcionár MH SR rozhodoval najmä o schválení účtovných záznamov za rok 2021, výročných správ za rok 2021, rozdelení zisku za rok 2021, a o podnikateľských plánoch na rok 2022, zmene stanov spoločností, zvýšení základného imania spoločností a personálnych zmenách v orgánoch spoločností.

3.10 Chemické látky, zmesi a biocídy

Ministerstvo plní prostredníctvom odboru chemických látok v rámci sekcie Centrum pre chemické látky a prípravky (ďalej ako „CCHLP“) aj úlohy príslušného orgánu členského štátu EÚ (ďalej ako „MSCA“) pre oblasť uvádzania chemických látok na trh v zmysle európskych nariadení č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH), č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí (CLP) a nariadenia o detergentoch č. 648/2004/ES. V národnej legislatíve sa v uvedenej oblasti uplatňuje zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon). Hlavným cieľom uvedených právnych noriem je ochrana zdravia a životného prostredia pri zachovaní voľného pohybu látok na vnútornom trhu EÚ a zlepšovanie konkurencieschopnosti a inovácií.

MH SR je okrem toho aj MSCA zodpovedným za uplatňovanie nariadenia EÚ č. 528/2012 (BPR) o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní v podmienkach SR a v národnej legislatíve sa uplatňuje aj zákon č. 319/2013 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pre sprístupňovanie biocídnych výrobkov na trh a ich používanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (biocídny zákon).

Priemyselné chemikálie

Hybnou silou medzi regulačnými orgánmi pri uplatňovaní základných právnych predpisov o chemických látkach v EÚ v prospech zdravia ľudí a životného prostredia, ako aj inovácií a konkurencieschopnosti, je Európska chemická agentúra (ďalej ako „ECHA“). Riadiaca rada ECHA (MB), zriadená podľa čl. 79 REACH, zohráva dozornú úlohu a nesie všeobecnú zodpovednosť za rozpočet a plánovanie, menovanie výkonného riaditeľa, členov a predsedu odvolacej rady, členov výborov ECHA a účtovníka, prijímanie interných predpisov a postupov ECHA za podávanie správ o činnosti ECHA inštitúciám EÚ. SR má v MB svoje zastúpenie prostredníctvom pracovníčky CCHLP. V roku 2022 zástupkyňa odboru chemických látok pokračovala štvrtý rok v práci člena MB v rámci štvorročného funkčného obdobia. Pokračovala aj v práci člena podskupiny pre financie, audit a riziká (ďalej ako „SG FAR“), zúčastnila sa štyroch plánovaných plenárnych zasadnutí MB, jedného mimoriadneho plenárneho stretnutia a štyroch stretnutí SG FAR.

Činnosť MSCA pre oblasť uvádzania chemických látok na trh sa vykonáva v zmysle kompetencií stanovených v nariadení REACH CLP, nariadení o detergentoch a v súlade s ustanoveniami chemického zákona. Na implementáciu uvedených nariadení sú zriadené viaceré výboj, pracovné a expertné skupiny ECHA a EK Ich agendu tvoria z majoritnej časti témy spojené

s uplatňovaním procesov vyplývajúcich z nariadení REACH a CLP v jednotlivých na seba nadväzujúcich fázach, čo v yžaduje zachovanie kontinuity práce v uvedených výboroch, resp. v pracovných a expertných skupinách.

Hlavným zmyslom európskych právnych predpisov o chemických látkach je manažment regulovania rizík látok vyvolávajúcich obavy; preto sa procesy REACH sústreďujú na integrovanú regulačnú stratégiu, vrátane procesu harmonizovanej klasifikácie a označovania podľa nariadenia CLP. V rámci stratégie sú navrhované prepojenia aj na regulačné opatrenia v pôsobnosti iných špecifických legislatívnych oblastí, napr. oblasť ochrany zdravia pri práci, odpadov, a pod. Vyžaduje si to komunikáciu a spoluprácu s MSCA a zainteresovanými stranami aj pre tieto oblasti.

Pre plnenie úloh MSCA pre REACH a CLP z hľadiska regulačných procesov, ale tiež z pohľadu povinnosti komunikácie, poskytovania relevantných informácií a podpory zástupcom priemyslu, zainteresovaným stranám ako aj príslušným orgánom štátnej správy, je nevyhnutné zapájať sa do práce a sledovať dianie v regulačných procesoch na jednotlivých úrovniach a participovať vo výboroch, skupinách a MB. Vzhľadom na pokračujúcu pandemickú situáciu s COVID-19 sa stretnutia v roku 2022 naďalej uskutočňovali v on-line priestore, resp. hybridnou formou.

Výbor REACH zriadený podľa čl. 133 REACH je komitologický a regulačný výbor zložený zo zástupcov členských štátov, ktorý pomáha EK vo vzťahu k európskym nariadeniam REACH, CLP, č. 649/2012 (export a import nebezpečných chemikálií) a č. 2019/1021 (perzistentné organické polutanty - POPs). SR zastupuje vo výbore REACH pracovníčka odboru chemických látok (vzhľadom na limitované kapacity bez podpornej delegácie). V súvislosti s nariadeniami REACH a CLP medzi hlavné činnosti výboru patrí posudzovanie legislatívnych návrhov na zmenu a doplnenie požiadaviek REACH, na testovacie metódy pre účely REACH a ich aktualizáciu, na zriadenie a postupy odvolacej rady ECHA, na poplatky súvisiace s REACH a CLP, na zahrnutie látok do prílohy XIV REACH (autorizačný zoznam). Výbor sa zaoberá aj návrhmi rozhodnutí EK k žiadostiam o autorizáciu podľa REACH vrátane ich preskúmania, návrhmi rozhodnutí EK na zmenu a doplnenie prílohy XVII (obmedzenia) a tiež návrhmi rozhodnutí k hodnoteniu dokumentácie, hodnoteniu látky a návrhmi na identifikáciu látok vzbudzujúcich veľké obavy (SVHC látky) v prípade, ak výbor členských štátov ECHA nedosiahne jednomyselnú zhodu. Pokračujúca pandemická situácia v súvislosti s COVID-19 si vyžiadala flexibilnejší prístup EK k organizácii stretnutí výboru REACH pričom pristúpila k organizácii stretnutí hybridnou formou – prezenčne aj on-line. Zástupkyňa SR sa zúčastnila šiestich stretnutí on-line formou. Vyžadovalo to pripravenosť prezentovať predbežné stanoviská k jednotlivým bodom agendy priamo na on-line stretnutiach; EK na základe predbežných stanovísk určila formu hlasovania, t. j. priamo počas stretnutia alebo formou písomnej procedúry po stretnutí vrátane možnosti zaslania stanoviska k predloženým návrhom. Priame hlasovanie na hybridnom stretnutí EK predložila iba výnimočne – jeden legislatívny návrh na doplnenie prílohy XVII REACH (všeobecné obmedzenie pre CMR látky pre spotrebiteľské použitia), tri návrhy rozhodnutia EK k žiadostiam o udelenie autorizácie podľa REACH a jedno opätovné hlasovanie po doplnení návrhu (identifikácia rezorcinolu ako SVHC látky). V písomnom hlasovaní zástupkyňa SR vo výbore REACH poskytla stanoviská k legislatívnemu návrhu na identifikáciu SVHC látky (rezorcinol), k legislatívnemu návrhu na doplnenie prílohy XVII (obmedzenie – olovo v PVC), k štyridsiatim dvom návrhom rozhodnutí EK k žiadostiam

o udelenie autorizácie podľa REACH a k legislatívnemu návrhu na doplnenie nariadenia o testovacích metódach pre účely REACH. V rámci činnosti výboru REACH participuje odbor chemických látok aj na jazykových korektúrach slovenských znení vykonávacích aktov EK.

Okrem zastúpenia v MB a výbore REACH zástupcovia odboru chemických látok CCHLP pôsobili aktívne vo výbore členských štátov ECHA (MSC) a v nasledovných pracovných alebo expertných skupinách: expertná skupina EK, ECHA a MSCA pre implementáciu REACH a CLP (tzv. CARACAL) a CARACAL pre delegované akty, pracovná skupina Komisie pre detergenty (DWG). Odbor mal zastúpenie aj v expertných skupinách zriadených v pôsobnosti ECHA a to pre perzistentné, bioakumulatívne a toxické látky (PBT EG), endokrinné rozvracače (ED EG), pre expozície podľa REACH (REEG), expertnej skupine pre platformu manažmentu rizík a hodnotenie (RiME+) a v riadiacej skupine pre sieť národných asistenčných pracovísk pre REACH a CLP (HelpNet). V ich programe rezonovali okrem iného témy súvisiace s revíziou nariadení REACH a CLP.

Zástupkyňa SR vo výbore MSC bola koncom roka 2022 vymenovaná za spravodajcu pre vypracovanie stanoviska MSC k návrhu aktualizácie priebežného akčného plánu Spoločenstva (CoRAP) pre roky 2023 až 2025. CoRAP obsahuje zoznam látok, u ktorých je potrebné objasniť obavu, či ich výroba a/alebo použitie predstavuje riziko pre zdravie ľudí alebo životné prostredie; látky budú v 3-ročnom období hodnotené určenými členskými štátmi. Predmetné CoRAP stanovisko bude prezentované spravodajcom a následne schválené členmi výboru vo februári 2023. V rámci činnosti výboru MSC bolo poskytnuté stanovisko k návrhu odporúčania pre zaradenie olova do Prílohy XIV REACH (tzv. autorizačný zoznam). V stanovisku sa poukazovalo na skutočnosť, že väčšina použití olova už je alebo bude regulovaná existujúcimi alebo pripravovanými právnymi aktmi (napr. použitia v batériách).

Zástupkyňa odboru chemických látok CCHLP je vymenovaná za kontaktný bod pre REACH pre expertnú skupinu REACH Task Force zriadenú v rámci Európskej obrannej agentúry (EDA); jej členmi sú zástupcovia ministerstiev obrany jednotlivých členských štátov. Stretnutí skupiny sa nezúčastňuje, avšak o jej činnosti je počas roka pravidelne informovaná prostredníctvom komunikácie so sekretariátom skupiny a zápisov zo stretnutí. V nadväznosti na požiadavky expertnej skupiny sa zapojila do vyplnenia dotazníka o harmonizácii podmienok udeľovania výnimiek z nariadenia REACH pre účely obrany štátu.

V rámci implementácie opatrení vyplývajúcich zo stratégie „Chemikálie – stratégia udržateľnosti, Na ceste k životnému prostrediu bez toxických látok“ (ďalej len „stratégia“) pokračovala EK v organizovaní diskusií a konzultácií k revízii nariadení REACH, CLP ako aj nariadenia o detergentoch prebiehajúcich na rôznych úrovniach a fórach, do ktorých sa odbor chemických látok pravidelne zapájal a prispieval stanoviskami k požadovaným témam. V rámci konzultácií bola vyjadrená podpora cieľným revíziám nariadení, ktoré budú smerovať k zjednodušeniu a posilneniu právneho rámca pre reguláciu chemikálií.

Pokiaľ ide o revíziu nariadenia CLP - problematiky boli rozdelené do dvoch nariadení - jednak do delegovaného nariadenia Komisie, ktorým sa zavádzajú nové triedy nebezpečnosti a kritériá klasifikácie a do návrhu revízie CLP, ktoré má byť prijaté riadnym legislatívnym procesom. Ich cieľom je lepšia identifikácia a klasifikácia nebezpečných chemikálií, zlepšenie informovania o chemických nebezpečenstvách, riešenie medzier v právnych predpisoch

a vysokej miery nedodržovania pravidiel. Oba legislatívne predpisy boli zverejnené EK 19. decembra 2022.

Delegovaným nariadením Komisie sa zavádzajú nové triedy nebezpečnosti a kritériá klasifikácie pre:

- endokrinné rozvracače (ED) pre ľudské zdravie a pre životné prostredie;
- perzistené, bioakumulatívne a toxické látky (PBT) / veľmi perzistentné a veľmi bioakumulatívne látky (vPvB) na základe kritérií prílohy XIII nariadenia REACH;
- pre perzistentné, mobilné a toxické látky (PMT) / veľmi perzistentné a veľmi mobilné látky (vPvM).

Zavedenie nových tried nebezpečnosti na úrovni EÚ v nariadení CLP bude predstavovať ďalšie zaťaženie priemyslu v situácii, keď v rámci Globálneho harmonizovaného systému OSN (UN GHS) nové triedy ešte zavedené nie sú. Ustanovenie nových tried nebezpečnosti v EÚ môže predstavovať konflikt s niektorými dohodami o voľnom pohybe tovaru a vytvoriť prekážky v celosvetovom obchode s chemikáliami.

Revízia nariadenia CLP sa zameriava predovšetkým na nasledovné problematiky:

- objasnenie zodpovednosti v prípade on-line predaja a pravidiel o reklame;
- digitalizácia a čitateľnosť etikiet;
- problematika zavedenia požiadaviek pre plniace stanice čapovaných chemikálií (tzv. refill sales);
- objasnenie povinnosti pravidelne aktualizovať oznámenia v zozname klasifikácií a označovaní (CL);
- zahrnutie povinnosti distribútorov oznamovať toxikologickým centrom ich zmesi klasifikované ako nebezpečné z hľadiska fyzikálnych alebo zdravotných rizík;
- objasnenie spôsobu uplatňovania princípov extrapolácie pri klasifikácii (tzv. bridging principles) a iné.

V súvislosti s revíziou CLP by bolo osožné najmä legislatívne objasnenie spôsobu vyčistenia zoznamu CL od zastaraných a neplatných údajov, definovanie pojmu on-line predaja ako aj stanovenie legislatívnych požiadaviek pre uvedenie čapovaných chemikálií na trh.

V procese revízie REACH prebiehali diskusie k návrhom jednotlivých častí revízie, pričom medzi najpodstatnejšie patria:

- stanovenie požiadaviek na registráciu polymérov;
- sprísnenie požiadaviek na informácie pre látky registrované v najnižšom hmotnostnom pásme;
- reforma procesu obmedzení a autorizácií;
- zavedenie nového všeobecného prístupu k riadeniu rizík;
- zavedenie faktora alokovaného pre zmesi s cieľom zohľadnenia tzv. koktailového efektu;
- zavedenie európskeho auditu pre presadzovanie a kontrolu.

Niektoré časti revízie REACH súvisia s témami, ktoré idú nad rámec REACH, napr. koncept nevyhnutných použití a environmentálnej stopy látok, posúdenie vplyvu regulácie uvádzania na trh a používania vysoko rizikových chemikálií, ktoré možno použiť na teroristické útoky.

Odbor chemických látok pripravované návrhy sledoval, zapájal sa do ich pripomienkovania a verejných konzultácií k jednotlivým témam. Dôležité je starostlivé posúdenie dopadov navrhovaných zmien na priemysel s dôrazom na dopady na MSP. Je možné očakávať, že navrhované zmeny prispievajú k zjednodušeniu legislatívneho rámca pre reguláciu chemikálií a nezvýšia regulačnú záťaž priemyslu ani MSCA, ktorá je už v súčasnosti pomerne vysoká. REACH predstavujúce všeobecnú legislatívu pre reguláciu chemikálií nie je vhodné využívať ako nástroj pre reguláciu chemikálií používaných v jednotlivých priemyselných sektoroch, keďže to si vyžaduje špecifický prístup.

V rámci verejnej konzultácie k základnému nariadeniu o fungovaní ECHA by sa v procese modernizácie úlohy a posilňovania riadenia ECHA mala pozornosť venovať starostlivému zváženiu kapacít a rozsahu odborných znalostí orgánov agentúry a ich pracovnej záťaže, s ktorou sa dokážu vysporiadať. Keďže činnosti ECHA predpokladajú spoluprácu s členskými štátmi, je potrebné zohľadniť tiež kapacity a zdroje členských štátov.

Pokiaľ ide o návrh ako začleniť do legislatívy európsku auditórsku kapacitu, oceňujeme prijatie nového nariadenia o presadzovaní nariadení REACH, CLP, PIC a/alebo POP, v ktorom sa stanovujú kritériá presadzovania pre všetky nariadenia. Takéto riešenie môže prispieť k efektívnosti národných kontrolných systémov. V návrhu revízie nariadenia o detergentoch sa diskutovali:

- problematika digitálneho označovania;
- zavedenie mikrobiálnych čistiacich prostriedkov;
- odstránenie povinnosti predloženia karty údajov o zložkách pre nebezpečné zmesi;
- problematika čapovaných detergentov;
- problematika biodegradability a iné.

V rámci revízie nariadenia o detergentoch by bolo prínosom jeho zosúladenie s CLP, keďže jednotný prístup napomôže predchádzať chybným interpretáciám legislatívy.

V rámci realizácie opatrenia pre zjednodušenie, konsolidáciu a zlepšenie koordinácie právneho rámca hodnotenia chemickej bezpečnosti v rámci viacerých špecifických legislatív pokračovala práca v *ad hoc* expertnej skupine „Jedna látka – Jedno hodnotenie“ zriadenej EK, v ktorej má slovenský MSCA koordinačnú úlohu medzi EK a ostatnými relevantnými inštitúciami SR (MŽP SR, MPRV SR, ÚKSUP, ÚVZ SR, ŠÚKL). V rámci aktivít skupiny sa slovenský MSCA zapojil do prieskumu týkajúceho sa prípravy legislatívneho návrhu k opätovnému používaniu, šíreniu a toku údajov o chemikáliách.

Okrem toho poskytoval stanoviská a podklady pre pracovné skupiny pre životné prostredie a pre konkurencieschopnosť v rámci Rady EÚ súvisiace s agendou uvádzania chemikálií na trh, klasifikácie, označovania a balenia látok a zmesí.

Na základe požiadaviek stáleho zastupiteľstva SR pri EÚ poskytoval odbor chemických látok na rokovania Výboru stálych zástupcov (tzv. Coreper) stanoviská k návrhom týkajúcim sa nariadenia REACH. Na základe požiadaviek kolegov z odboru biocídov poskytoval vyjadrenia k hodnoteniu ED vlastností koformulantov biocídnych výrobkov. V zmysle kompetencií poskytoval tiež výstupy pre iné orgány, priemyselné zväzy a ďalšie zainteresované strany.

Nižšie je uvedený súpis najpodstatnejších stanovísk a vyjadrení:

- stanoviská k revidovanému textu návrhu nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o batériách a použitých batériách, ktorým sa zrušuje smernica 2006/66/ES a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 2019/1020;
- stanovisko k návrhu správy EK „The EU Environmental Implementation Review 2022, Country Report Slovakia, konkrétne kapitola 3. Zero pollution, podkapitola Chemicals“;
- pripomienky k predbežnému stanovisku MŽP SR k monitorovaciemu rámcu 8. EAP;
- stanovisko k analýze možností manažmentu rizík pre Bisfenol S k návrhu na jeho identifikáciu ako látku vzbudzujúcu veľmi veľké obavy v zmysle článku 57 f) REACH;
- vyjadrenie k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia) a smernica Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov;
- stanovisko k MPK LP/2022/214 k návrhu novely zákona č. 355/2007 v súvislosti s obmedzením diizokyanátov v zmysle Nariadenia Komisie (EÚ) 2020/1149, ktorým sa mení príloha XVII k nariadeniu REACH pokiaľ ide o diizokyanáty;
- stanovisko pre ÚNMS SR vo veci ponechania (revízie) alebo zrušenia STN 80 0055 vo vzťahu k nariadeniu REACH;
- stanovisko pre MŽP SR ohľadne umiestňovania recyklovaných produktov na trh SR;
- stanovisko pre Prezídium Hasičského a záchranného zboru (HaZZ) k verejnému obstarávaniu pre nákup biodegradačných prostriedkov pre potreby HaZZ;
- stanovisko pre Prezídium Policajného Zboru k poskytnutiu informácií k látke „oxid dusný“
- vyjadrenie pre Asociáciu priemyselných zväzov a dopravy k plánovanej zmene klasifikácie horľavých kvapalín danej Vyhláškou MV č. 96/2004 Z. z.;
- stanovisko pre Slovenskú asociáciu palivového priemyslu a obchodu (ďalej ako „SAPPO“) k harmonizovanej klasifikácii kuménu v zmysle Delegovaného nariadenia Komisie 2022/692 (18. ATP k nariadeniu CLP);
- stanovisko pre Zväz chemického a farmaceutického priemyslu SR (ZCHFP) k návrhu harmonizovanej klasifikácie pre metyl-metakrylát;
- vyjadrenie pre Slovenský zväz značkových výrobkov (SZZV) k revízií Nariadenia o detergentoch.

Podstatná časť práce odboru chemických látok súvisela s narastajúcimi požiadavkami na MSCA vo vzťahu k činnostiam spojeným s manažmentom regulačných opatrení (predovšetkým obmedzeniami a autorizáciami v zmysle REACH), či už v ich prípravnom štádiu alebo v štádiu legislatívneho procesu. S pripravovanými regulačnými opatreniami súvisí narastajúci záujem priemyslu a zainteresovaných strán o komunikáciu a diskusiu s inými MSCA, keďže jednotlivé opatrenia sú pomerne komplikované, problematicky uskutočniteľné a vymožiteľné a spôsobujú neprimeranú záťaž a dopady na priemysel.

Potvrdzujú to aj skúsenosti s pripravovaným obmedzením používania olova v strelive a rybárskom náčiní, ktoré bolo v štádiu formovania stanovísk výboru pre hodnotenie rizík (RAC) a socio-ekonomického výboru (SEAC) ECHA. V rámci verejnej konzultácie k návrhu stanoviska SEAC sa MSCA nestotožnil s jeho prístupom, ktorým dospel k záverom, že navrhované obmedzenie predstavuje opodstatnené a primerané opatrenie manažmentu rizík na úrovni EÚ; závery sú vo veľkej miere založené na odhadoch a predpokladoch obsahujúcich značnú mieru neistôt. Na základe obmedzených informácií a podporných dôkazov nie je možné vykonať primeranú sociálno-ekonomickú analýzu, ktorá by vierohodne

odôvodnila závery SEAC. Napokon, veľmi dôležitým aspektom každého zmysluplného regulačného opatrenia je jeho vymožitelnosť. Pre súčasné kontrolné orgány je vymožitelnosť a presadzovanie navrhovaného špecifického a komplexného obmedzenia, ktoré do značnej miery presahuje rámec REACH, za problematické, ťažko realizovateľné a uskutočniteľné, čo vyvoláva pochybnosti o účinnosti a efektívnosti obmedzenia. V prípade preukázania opodstatnenosti návrhu obmedzenia nepovažujeme REACH za vhodnú legislatívu pre realizáciu tohto regulačného opatrenia.

V rámci verejnej konzultácie sa MSCA vyjadril aj k súboru údajov európskej autority pre bezpečnosť potravín (EFSA), na základe ktorých dospel RAC k záverom, že konzumácia mäsa z diviny predstavuje riziko na úrovni EÚ. Podpora pre uvedené závery je problematická, pretože existujú značné neistoty súvisiace s hodnotením expozície na základe predložených údajov, t.j. údajov o koncentrácii olova v mäse z diviny, jeho konzumácii a spotrebe.

Odbor chemických látok priebežne komunikoval so zástupcami priemyslu a zainteresovanými stranami a informoval ich o aktuálnom stave v súvislosti s pripravovanými rozhodnutiami o udelení autorizácií, o návrhoch na obmedzenia, napr. pokiaľ ide o obmedzenie pre mikroplasty zámerne pridané do výrobkov akéhokoľvek druhu pre spotrebiteľské a profesionálne použitie ako aj o ďalších pripravovaných návrhoch obmedzení.

Pre prebiehajúce procesy jednotlivých regulačných opatrení a v rámci zvyšovania povedomia pokračoval odbor v poskytovaní aktuálnych informácií zástupcom priemyslu (predovšetkým priemyselným zväzom a združeniam) týkajúcich sa prebiehajúcich verejných konzultácií a výziev na predloženie informácií organizovaných ECHA. Informácie poskytnuté v konzultáciách môžu v konečnom dôsledku prispieť k príprave kvalitnejších návrhov regulačných opatrení. Zástupcovia priemyslu reagovali na tieto iniciatívy pozitívne.

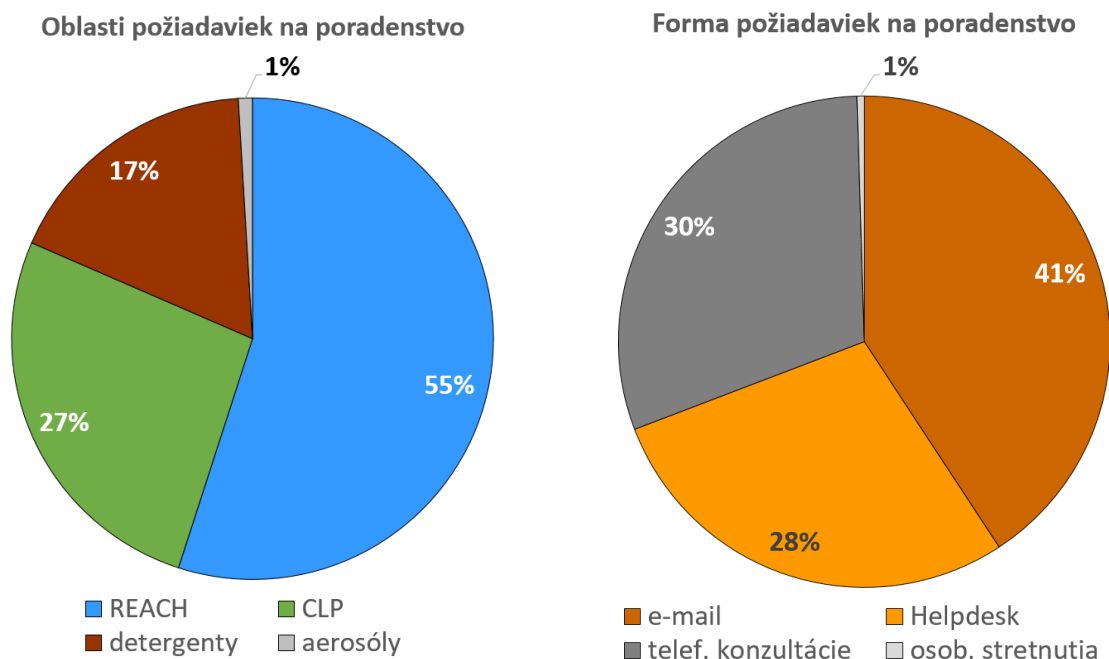
Helpdesk (asistenčné pracovisko CCHLP)

Odbor chemických látok CCHLP naďalej poskytoval poradenstvo fyzickým a právnickým osobám, ktorým vyplývajú povinnosti z ustanovení nariadení REACH, CLP, nariadenia o detergentoch ako aj z chemického zákona a nariadenia vlády o aerosólových rozprašovačoch (č. 46/2009). V požiadavkách najčastejšie rezonovali otázky súvisiace so všeobecnými povinnosťami pre uvádzanie chemických látok a zmesí na trh SR v zmysle REACH, CLP a nariadenia o detergentoch, povinnosti súvisiace s komunikáciou bezpečného používania chemikálií v rámci dodávateľského reťazca, otázky príslušných opatrení manažmentu rizík pre jednotlivé chemické látky resp. zmesi a povinností vyplývajúcich z ustanovení Prílohy VIII CLP. V tabuľke a grafoch nižšie je uvedená štatistika poskytovaného poradenstva za rok 2022.

Tabuľka č. 13: Počet požiadaviek na poradenstvo podľa legislatívnych oblastí (2022)

Počet požiadaviek	REACH	CLP	detergenty	aerosóly	Spolu
e-mail	32	30	22	2	86
Helpdesk	40	12	8	0	60
telefonické konzultácie	43	14	7	0	64
Osobné stretnutia	1	0	0	0	1
Celkovo	116	56	37	2	211

Graf č. 38 a 39: Podiel počtu požiadaviek na poradenstvo podľa oblastí a formy (chemikálie)

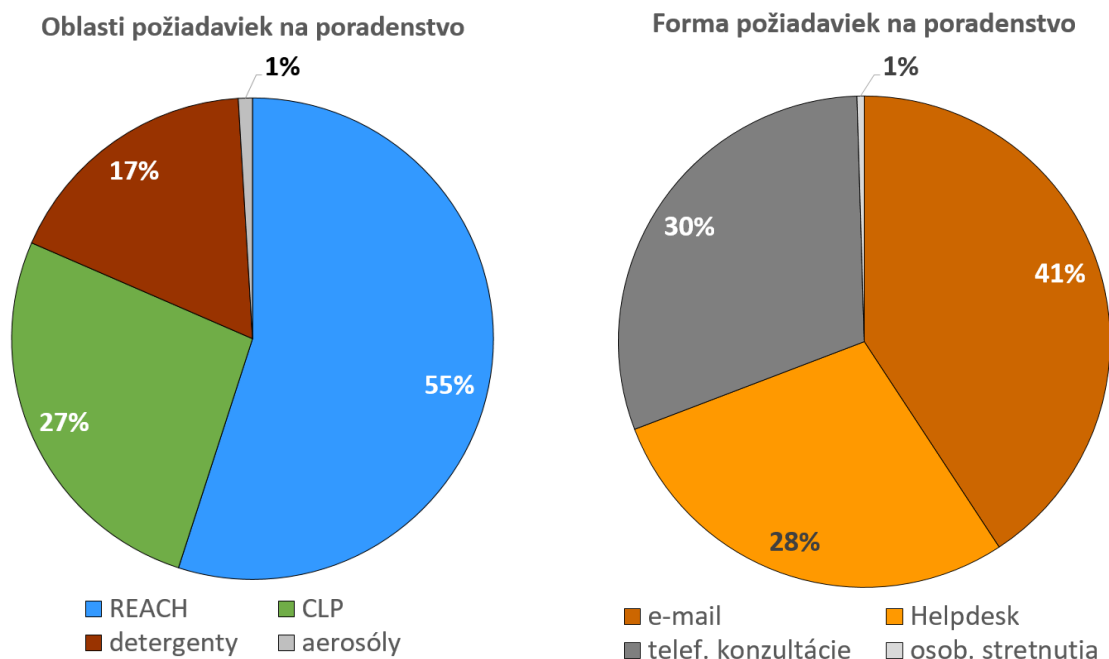
Z prvého grafu je zrejmé, že viac ako 80 % požiadaviek na poradenstvo sa týkalo nariadení REACH a CLP. Druhý graf indikuje, že takmer 69 % požiadaviek na poradenstvo sa realizuje písomnou formou (prostredníctvom elektronickej pošty alebo informačného systému Helpdesk) a len 31 % telefonicky alebo osobne.

Odbor chemických látok CCHLP naďalej poskytoval poradenstvo fyzickým a právnickým osobám, ktorým vyplývajú povinnosti z ustanovení nariadení REACH, CLP, nariadenia o detergentoch ako aj z chemického zákona a nariadenia vlády o aerosólových rozprašovačoch (č. 46/2009). V požiadavkách najčastejšie rezonovali otázky súvisiace so všeobecnými povinnosťami pre uvádzanie chemických látok a zmesí na trh SR v zmysle REACH, CLP a nariadenia o detergentoch, povinnosti súvisiace s komunikáciou bezpečného používania chemikálií v rámci dodávateľského reťazca, otázky príslušných opatrení manažmentu rizík pre jednotlivé chemické látky resp. zmesi a povinností vyplývajúce z ustanovení Prílohy VIII CLP. V tabuľke a grafoch nižšie je uvedená štatistika poskytovaného poradenstva za rok 2022.

Tabuľka č. 14: Počet požiadaviek na poradenstvo podľa legislatívnych oblastí (2022)

Počet požiadaviek	REACH	CLP	detergenty	aerosóly	Spolu
e-mail	32	30	22	2	86
Helpdesk	40	12	8	0	60
telefonické konzultácie	43	14	7	0	64
Osobné stretnutia	1	0	0	0	1
Celkovo	116	56	37	2	211

Graf č. 40 a 41: Podiel počtu požiadaviek na poradenstvo podľa oblastí a formy (chemikálie)

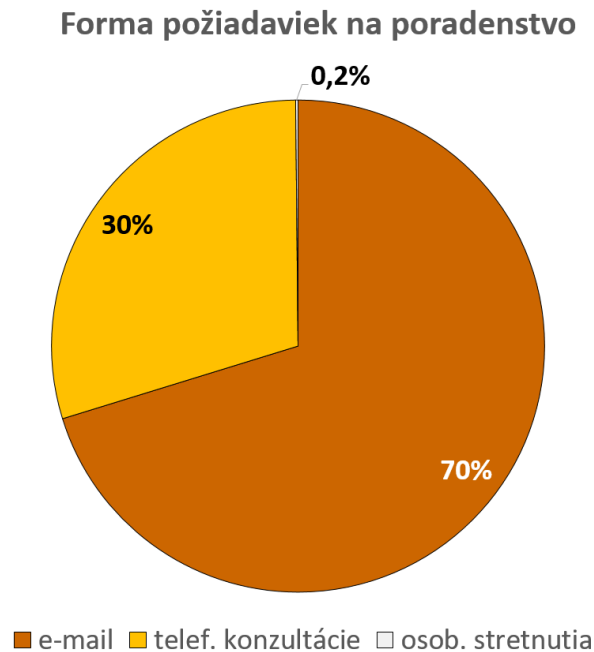

Z prvého grafu je zrejmé, že viac ako 80 % požiadaviek na poradenstvo sa týkalo nariadení REACH a CLP. Druhý graf indikuje, že takmer 69 % požiadaviek na poradenstvo sa realizuje písomnou formou (prostredníctvom elektronickej pošty alebo informačného systému Helpdesk) a len 31 % telefonicky alebo osobne.

CCHLP pre oblasť BPR povinne poskytuje poradenstvo fyzickým a právnickým osobám, ktorým vyplývajú povinnosti z legislatívnych oblastí v kompetencii odboru prostredníctvom Helpdesku.

V roku 2022 odbor biocídov vybavil 1 263 požiadaviek, a to 887 e-mailom, 374 telefonicky a 2 formou osobného stretnutia. Priemerná doba vybavenia e-mailovej požiadavky bola podľa komplikovanosti 3 dni pre jednoduchú požiadavku; pre stredne zložitú 7 dní a pre zložitú a komplexnú 21 dní. Odbor biocídov i počas roka 2022 prevádzkoval jednotný telefonický kontakt pre telefonické konzultácie. Do vypracovania odpovedí na špecifické a odborne najnáročnejšie požiadavky boli zapojené aj pracovné tímy odboru biocídov expertne zamerané na jednotlivé oblasti hodnotenia biocídnych výrobkov, čím bola zabezpečená vysoká odborná úroveň výstupov asistenčného pracoviska.

Graf č. 42: Podiel počtu požiadaviek na poradenstvo podľa formy (biocídy)(2022)

Z grafu je zrejmé, že 70 % požiadaviek na poradenstvo sa realizuje písomnou formou (prostredníctvom elektronickej pošty) a približne 30 % telefonicky alebo osobne.

OECD

V rámci širšej medzinárodnej spolupráce sa v roku 2022 pracovníčky a pracovníci odboru biocídov zúčastňovali zasadnutí pracovnej skupiny pre biocídy pôsobiacej v rámci OECD.

Grant Európskej komisie na posilnenie kapacít príslušných orgánov pre biocídy

Cieľom EK pri vykonávaní pracovného programu na systematické preskúvanie všetkých existujúcich účinných látok vyjadreným v BPR je dokončiť program preskúmania do 31. decembra 2024. EK počas roka 2022 intenzívne komunikovala smerom k členským štátom dôležitosť splnenia tohto cieľa v lehote stanovenej legislatívou EÚ a zdôrazňovala členským štátom, že BPR ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby MSCA mali dostatočný počet vhodne kvalifikovaného a skúseného personálu, aby mohli efektívne a účinne plniť povinnosti vymedzené v tomto nariadení. BPR zároveň poskytuje členským štátom nástroj na splnenie tejto povinnosti, keďže zmocňuje členské štáty účtovať žiadateľom poplatky za služby, ktoré poskytujú v súvislosti s postupmi podľa tohto nariadenia, vrátane služieb, ktoré zabezpečujú MSCA pôsobiace ako hodnotiaci príslušný orgán a to za dodržania zásady vyhradenia týchto príjmov na pokrytie nákladov MSCA súvisiacich s plnením týchto úloh. Ako vyplynulo zo správy EK Európskemu parlamentu a Rade COM(2021)287 zo 07. 06. 2021 o vykonávaní nariadenia BPR členské štáty sú sústavne v omeškaní s plnením ich povinností vyplývajúcich z BPR. S cieľom podporiť členské štáty a aby sa znížilo uvedené omeškanie, EK spustí priame granty na poskytnutie finančnej podpory dotknutým MSCA. Tieto granty by pokrývali také aktivity ako hodnotenie dokumentačných súborov žiadostí o schválenie účinných látok, žiadostí o obnovu schválených účinných látok, alebo žiadostí o autorizáciu biocídnych výrobkov. Granty budú taktiež zamerané na dosiahnutie štrukturálnych zlepšení týkajúcich sa kapacít členských štátov v strednodobom a dlhodobom horizonte tak, aby

vybrané peňažné prostriedky zostali plne k dispozícii MSCA na pokrytie nákladov za vykonávanie hodnotenia. V auguste 2022 adresovala EK členským štátom list, v ktorom ich vyzvala, aby nominovali MSCA pre biocídy, ktorý sa bude uchádzať o grant. MH SR ako MSCA, ktorý prostredníctvom svojho odboru biocídov sekcie Centrum pre chemické látky a prípravky má v kompetencii hodnotenia dokumentačných súborov žiadostí o schválenie alebo obnovu biocídnych účinných látok a žiadostí súvisiacich s autorizáciami biocídnych výrobkov alebo obnovami autorizácií biocídnych výrobkov bolo nominované, že sa bude uchádzať o grant na získanie finančnej pomoci EK.

Pozvánka od agentúry EK (European Health and Digital Executive Agency - HaDEA) na predloženie žiadosti k výzve, na základe ktorej bude grant poskytovaný spolu s projektom, a hodnotenie projektov predložených členskými štátmi sa budú realizovať v roku 2023.

Biocídy

Biocídne výrobky sú potrebné na ochranu proti organizmom, ktoré sú škodlivé pre zdravie ľudí alebo zvierat, a na ochranu proti organizmom, ktoré zapríčiňujú poškodenie prírodných alebo vyrobených materiálov. Vzhľadom na svoje vnútorné vlastnosti a s nimi súvisiaci spôsob použitia môžu predstavovať riziko pre ľudí, zvieratá a životné prostredie. Z tohto dôvodu sa uplatňujú regulačné zásady, ktorých úlohou je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí a zvierat, ako aj životného prostredia, pričom osobitná pozornosť je zameraná na zraniteľné skupiny, akými sú tehotné ženy a deti. Právna regulácia biocídnych výrobkov a uplatňovanie zásad hodnotenia na princípoch prírodných vied zabezpečuje to, aby biocídne výrobky na trhu boli účinné proti škodlivým činiteľom v rozsahu deklarovanom na ich označení, a aby boli pri autorizovaných použitíach bezpečné pre ľudské zdravie, zdravie zvierat a životné prostredie.

Tabuľka č. 15: Typy biocídnych výrobkov

typ	Dezinfekčné prostriedky	typ	Ochrana proti škodcom
01	Osobná hygiena človeka	14	Rodenticídy
02	Dezinfekčné prostriedky a algicídy	15	Avicídy
03	Veterinárna hygiena	16	Moluskocídy, vermicídy
04	Oblasť potravín a krmív	17	Piscicídy
05	Pitná voda	18	Insekticídy, akaricídy
	Konzervačné prostriedky	19	Repelenty a atraktanty
06	na skladované výrobky	20	Ochrana proti iným stavovcom
07	na povlaky		Iné biocídne výrobky
08	na drevo	21	Výrobky proti hnilobe
09	na vlákna, kožu, gumu a polyméry	22	Na balzamovanie a preparovanie
10	na stavebné materiály		
11	na chladiace a spracovateľské systémy		
12	proti tvorbe slizu		
13	na kvapaliny na opracúvanie a rezanie		

Právna regulácia biocídov je unifikovaná na úrovni EÚ, aby sa dosiahlo zlepšenie voľného pohybu biocídnych výrobkov v EÚ. Legislatíva EÚ pre oblasť biocídov vychádza zo zásady predbežnej opatrnosti, aby sa zaistilo, že výroba účinných látok a biocídnych výrobkov a ich sprístupňovanie na trhu nevyvolá škodlivé účinky na zdravie ľudí alebo zvierat alebo neprijateľné účinky na životné prostredie. Na úrovni EÚ sú stanovené pravidlá schvaľovania účinných látok a sprístupňovania biocídnych výrobkov na trhu a ich používania, vrátane pravidiel vzájomného uznávania autorizácií, aby sa v čo najväčšej miere odstránili prekážky obchodu s biocídnymi výrobkami.

Ministerstvo je príslušným orgánom zodpovedným za uplatňovanie nariadenia BPR v podmienkach SR. Činnosť MSCA sa deje v pracovnej triáde MH SR – ECHA – EK v zmysle kompetencií ustanovených v BPR. Diskusie a pripomienkovanie pracovných výstupov MH SR sa v právnom rámci BPR realizujú na celoeurópskej úrovni na zasadnutiach pracovných skupín, výborov a na ďalších odborných platformách. Výstupy ministerstva musia obstať v odborných pripomienkovaniach ostatných členských štátov, ECHA a EK. Výstupom z úloh, ktoré v oblasti biocídov MH SR vykonáva, sú v niektorých procesoch právne akty EK. MH SR pripomienkuje aj pracovné výstupy ostatných MSCA.

V roku 2022 odbor biocídov zabezpečoval účasť a aktivity MH SR na úrovni EK na stretnutiach zástupcov MSCA pre implementáciu BPR (CA) a na zasadnutiach komitologického stáleho výboru pre biocídne výrobky (SCBP), ktorý EK pomáha v procesoch prijímania delegovaných právnych aktov. CA a SCBP zasadať štyrikrát za rok. Na zasadnutiach CA sa v roku 2022 prerokovalo približne 135 dokumentov s celkovým počtom približne 1 000 strán. Po zasadnutiach CA sa realizovalo približne 26 písomných konzultácií. SCBP na zasadnutiach prerokoval približne 200 dokumentov s celkovým počtom približne 2 000 strán. Po zasadnutiach SCBP sa realizovalo približne 10 písomných konzultácií. V roku 2022 sa SR v SCBP zapojilo do 54 hlasovaní písomnou procedúrou. V rámci činnosti SCBP MH SR vykonalo následne jazykové korektúry slovenských znení týchto vykonávacích aktov EK.

V pracovných procesoch ECHA odbor biocídov zabezpečoval účasť a aktivity MH SR vo Výbore pre biocídne výrobky ECHA (BPC) a v expertných pracovných skupinách tohto výboru pre fyzikálno-chemické parametre a analytické metódy, pre účinnosť, pre hodnotenie ľudského zdravia a zdravia zvierat a pre hodnotenie rizík pre životné prostredie. Zasadnutia sa konajú štyrikrát ročne a dátumy konania, programy a zápisnice sú zverejnené na internetovej stránke ECHA (<https://echa.europa.eu/sk/home>) v časti Výbor pre biocídne výrobky, resp. v časti pracovné skupiny Výboru pre biocídne výrobky.

Na preskúmanie všetkých otázok, ktoré sa týkajú toho, či biocídny výrobok, pre ktorý sa podala žiadosť o vzájomné uznanie, spĺňa podmienky udelenia autorizácie, je na úrovni EÚ zriadená koordinačná skupina (CG). Sekretariát pre CG zabezpečuje ECHA a zasadnutia sa realizujú päťkrát ročne. Ak sa CG nepodarí dosiahnuť dohodu, rozhoduje EK. S postupujúcim programom preskúmania účinných látok sa zvyšuje počet autorizácií a s tým súvisí aj nárast počtu námietok, ktoré CG rieši. V roku 2022 zabezpečovali účasť a aktivity MH SR priamo v CG dve pracovníčky odboru biocídov. Zasadnutí sa zúčastňujú aj pracovné tímy odboru biocídov zamerané na jednotlivé oblasti hodnotenia biocídnych výrobkov, ktoré v závislosti od prerokovávaných námietok, e-konzultácií a ďalších bodov agendy vypracovali v rámci agendy CG množstvo odborných stanovísk za SR. Keďže v dvoch prípadoch

nedošlo k zhode v odbornom názore SR s hodnotiacim členským štátom, SR predložilo v týchto dvoch prípadoch hodnotenia biocídnych výrobkov námietky. Pracovné tímy odboru biocídov sa v rámci CG zapojili s odborným stanoviskom za SR do 4 formálnych a 5 neformálnych e-konzultácií. Činnosť MH SR v CG má celoeurópsky význam a je dôležitá pre procesy autorizácií, pričom zároveň prispieva k pripravenosti odboru biocídov na hodnotenie žiadostí o národné autorizácie očakávané v budúcich rokoch.

EK pokračuje vo vykonávaní pracovného programu na systematické preskúvanie všetkých existujúcich účinných látok, ktoré boli na trhu EÚ k 14. máju 2020. Plnenie týchto úloh a pokračovanie programu preskúmania ovplyvňuje celý systém sprístupňovania biocídnych výrobkov v EÚ, vrátane SR. V rámci tohto programu jednotlivé členské štáty vykonávajú hodnotenia biocídnych účinných látok. Delegovaný akt, ktorý v tejto súvislosti EK prijala, zveril SR ako hodnotiacemu členskému štátu účinné látky:

- (i) aktívny chlór získaný z chloridu sodného elektrolýzou a
- (ii) aktívny chlór uvoľnený z kyseliny chlórnej v rámci hlavnej skupiny dezinfekčných prostriedkov a to pre 4 typy dezinfekčných biocídnych použití
 - dezinfekčné prostriedky a algicídy, ktoré nie sú určené na priamu aplikáciu na ľudí alebo zvieratá;
 - veterinárna hygiena;
 - dezinfekcia v oblasti potravín a krmív a dezinfekcia pitnej vody;
 - spoločne s nimi z rozhodnutia EK SR hodnotí tieto dve účinné látky aj pre dezinfekčné použitie v oblasti osobnej hygieny človeka, pre ktoré táto účinná látka nie je súčasťou programu preskúmania.
- (iii) aktívny chlór získaný z chloridu sodného elektrolýzou pre typ biocídneho použitia konzervačné prostriedky na chladiace a spracovateľské systémy využívajúce kvapaliny na použitie na ochranu vody alebo iných kvapalín používaných v chladiacich a spracovateľských systémoch prostredníctvom kontroly škodlivých organizmov, ako sú mikróby, riasy a lastúrniky.

Pracovné výstupy MH SR pre obe účinné látky aktívny chlór pre 5 dezinfekčných biocídnych použití vyústili do štyroch vykonávacích nariadení EK (EÚ), a to č. 2021/364 z 26. februára 2021, ktorým sa schvaľuje aktívny chlór získaný z chloridu sodného elektrolýzou ako účinná látka na používanie v biocídnych výrobkoch typu 1; č. 2021/345 z 25. februára 2021, ktorým sa schvaľuje aktívny chlór získaný z chloridu sodného elektrolýzou ako účinná látka na používanie v biocídnych výrobkoch typu 2, 3, 4 a 5; č. 2021/347 z 25. februára 2021, ktorým sa schvaľuje aktívny chlór uvoľnený z kyseliny chlórnej ako účinná látka na používanie v biocídnych výrobkoch typu 2, 3, 4 a 5; a č. 2021/365 z 26. februára 2021, ktorým sa schvaľuje aktívny chlór uvoľnený z kyseliny chlórnej ako účinná látka na používanie v biocídnych výrobkoch typu 1. Dátum schválenia týchto účinných látok pre dezinfekčné použitie v oblasti osobnej hygieny človeka EK stanovila na 1. júl 2021. Pre ostatné 4 typy dezinfekčného použitia oboch účinných látok aktívny chlór EK stanovila ako dátum schválenia dátum 1. júl 2022.

Stanoviská BPC však uložili podporovateľovi účinnej látky aktívny chlór uvoľnený z kyseliny chlórnej dodatočne predložiť MH SR ešte nové analýzy pre identitu látky. Údaje, ktoré podporovateľ predložil, boli však naďalej neúplné a podporovateľ bol vyzvaný doplniť ďalšie údaje. Preto hodnotenie týchto nových údajov pre oblasť fyzikálno-chemických parametrov a analytických metód môže odbor biocídov vykonávať až v roku 2023.

V roku 2022 pokračovalo hodnotenie účinnej látky aktívny chlór získaný z chloridu sodného elektrolýzou pre typ biocídneho použitia konzervačné prostriedky na chladiace a spracovateľské systémy. Hodnotila sa dokumentácia (hodnotiaca správa a IUCLID dokumentácia) pre oblasti fyzikálno-chemických vlastností, analytických metód a účinnosti. Uskutočnili sa virtuálne stretnutia s ECHA, ktorá koordinuje hodnotenia aktívnych chlórov prebiehajúce vo viacerých členských štátoch EÚ s cieľom harmonizovať prístupy členských štátov. Na stretnutiach sa hlavne diskutovali požiadavky na informácie týkajúce sa identity *in situ* získavanej látky a prekursora. Čo sa týka hodnotenia účinnosti, prebehla pracovná komunikácia s MSCA Talianska, Francúzska a Holandska o problémových otázkach. Riešila sa relevantnosť štúdií, ktoré žiadateľ predložil a požiadavky na štúdie pre dané použitie. Nariadenie o programe preskúmania ustanovuje lehotu na predloženie návrhu hodnotiacej správy pre ECHA do 31. 12. 2022. Vzhľadom na presmerovanie personálnych a odborných kapacít odboru biocídov v roku 2020 a v prvom polroku 2021 na agendu dezinfekčných prípravkov z dôvodu enormne zvýšeného dopytu spotrebiteľov, nemocníc, obchodných prevádzok, škôl, priemyselných podnikov, zamestnávateľov, štátnych inštitúcií a ďalších subjektov po dezinfekčných prípravkoch v súvislosti s prepuknutím ochorenia COVID-19 sa túto lehotu ani s najvyšším úsilím nepodarilo dodržať. Dôvodom bol uvedený jeden a pol ročný časový výpadok prác na tejto agende z dôvodu COVID-19, ale predovšetkým tiež dlhodobu nedostatočnú personálnu a odbornú kapacitu odboru biocídov pre takýto rozsah a náročnosť odborných úloh.

V rámci pracovného programu EK na systematické preskúmanie všetkých existujúcich účinných látok má SR prostredníctvom MH SR povinnosť vykonať taktiež hodnotenie pre účinnú látku terbutrín pre celkovo 5 typov biocídnych použití. V prípade terbutrínu ide o dve nezávislé hodnotenia piatich žiadostí pre 2 a 3 typy biocídnych použití, pre ktoré boli dokumentácie predložené dvomi spoločnosťami. Vzhľadom na vlastnosti tejto účinnej látky a jej potenciál pre perzistentnosť, bioakumulatívnu a toxicitu (PBT) a vlastnosti narúšajúce endokrinný systém a tiež s ohľadom na dvoch účastníkov v konkurenčnom vzťahu, ktorí podali žiadosti do kontrolného programu, hodnotenie tejto látky je mimoriadne odborne i procesne náročné. Dokumentácia k hodnoteniu terbutrínu v anglickom jazyku má rozsah cca 30 000 strán. Postupné vyprofilovanie expertov MH SR pre niektoré oblasti hodnotenia a ochota externých expertov na spoluprácu na hodnotení umožnili MH SR pokračovať v plnení tejto úlohy aj v roku 2022.

Hodnotenie terbutrínu však nebolo v roku 2022 dokončené a to z viacerých dôvodov. Zdrojmi časovej náročnosti je komplexnosť hodnotenia a odborné a procedurálne otázky, na riešenie ktorých sú nutné vstupy ECHA a externých zmluvných expertov. Vzhľadom na novú legislatívu pre oblasť hodnotenia vlastností narúšajúcich endokrinný systém sa vyžaduje vykonanie dodatočného testovania vlastností terbutrínu, pričom spoločnosti, ktoré tieto testy majú predložiť, čelili v rokoch 2020 a 2021 problémom s nedostupnosťou laboratórií z dôvodu nepriaznivej pandemickej situácie. Potrebné testy ešte dodané neboli a preto nebolo možné uzavrieť hodnotenie týchto vlastností. V roku 2020 bolo hodnotenie terbutrínu finalizované pre 3 individuálne žiadosti jedného účastníka pre oblasť ľudského zdravia a zdravia zvierat externým expertom. Finalizácia hodnotenia dvoch žiadostí druhého účastníka a skombinovanie hodnotení oboch účastníkov bolo vykonané v roku 2021, a to nielen pre oblasť ľudského zdravia a zdravia zvierat, ale i pre oblasť životného prostredia, pričom z dôvodu nedostatočných kapacít odboru biocídov sa toto uskutočnilo s využitím služieb

externého experta. MH SR pokračovalo v hodnotení pre oblasť účinnosť v roku 2022 vlastnými internými expertami, pričom sfinalizovanie hodnotenia pre túto oblasť sa predpokladá v roku 2023. Hodnotenie pre oblasť fyzikálno-chemické parametre a analytické metódy taktiež pokračovalo v roku 2022 vlastnými internými expertami, avšak účastníci konania boli schopní dodať len niektoré údaje, ktorých absencia vyplynula z hodnotenia. Hodnotenie v tejto oblasti môže pokračovať až po dodaní ďalších testov. Vzhľadom na krátku dobu pôsobenia interných expertov pre túto oblasť na MH SR je nutné konzultovať prebiehajúce hodnotenie a získané nové údaje pre túto oblasť aj s expertami z ECHA s dlhoročnými skúsenosťami, pričom sfinalizovanie hodnotenia sa predpokladá v roku 2023.

V súčasnosti rezonuje Európou téma chemických látok, ktoré majú vlastnosti endokrinných rozvracačov (disruptorov) a môžu narúšať hormonálny systém. Preto majú takéto látky škodlivé účinky na ľudí a voľne žijúce zvieratá. Ide o novú a odborne veľmi komplikovanú oblasť hodnotenia vlastností biocídnych účinných látok a pomocných látok v biocídnych výrobkoch. Zo skúseností členských štátov vyplýva, že aj z dôvodu novej legislatívy a novej oblasti hodnotenia dochádza k omeškaniu výstupov členských štátov, ECHA a EK.

Prijatie vykonávacích nariadení EK o schválení účinných látok je spúšťačom ďalšej fázy úloh MSCA pre biocídy. V tejto fáze podnikateľské subjekty z celej EÚ podávajú v referenčných členských štátoch žiadosti o národné autorizácie biocídnych výrobkov s týmito účinnými látkami, ktoré budú referenčnými autorizáciami pre autorizácie vzájomným uznaním v ostatných členských štátoch. Pracovné výstupy referenčných členských štátov sú podrobené odbornému pripomienkovaniu expertov z ostatných členských štátov EÚ. Zámer EK dokončiť celoeurópsky program preskúmania biocídnych účinných látok do 31. decembra 2024 stanovenej nariadením BPR zvyšuje a v nasledovných rokoch naďalej bude výrazne zvyšovať objem nových žiadostí o vnútroštátne autorizácie a na ne naviazané autorizácie vzájomným uznaním, úniové autorizácie a autorizácie zjednodušeným postupom. Obnovy už schválených účinných látok a obnovy už udelených autorizácií sú ďalším faktormi, ktoré v nasledovných rokoch budú zvyšovať objem úloh MSCA pre biocídy. Objem úloh je zvýšený i dôsledkami Brexitu kvôli výpadku hodnotenia biocídnych výrobkov, ktoré vykonávala Veľká Británia. Tieto úlohy a nové žiadosti sú po Brexite nasmerované do ostatných členských štátov vrátane SR. Podnikateľské subjekty z celej EÚ sa usilujú dosiahnuť súhlas ministerstva s tým, aby plnilo úlohy hodnotiaceho orgánu pre úniové autorizácie. V roku 2022 adresovali MH SR rôzne zahraničné spoločnosti 40 požiadaviek, aby sa stalo hodnotiacim MSCA pre celkovo približne 81 budúcich žiadostí a dokumentačných súborov, z toho 60 úniových autorizácií, 11 národných autorizácií a na nich naviazaných paralelných vzájomných uznaní, 6 autorizácií zjednodušeným postupom, 1 dočasnú autorizáciu, obnovu bližšie nešpecifikovaného počtu autorizácií a o hodnotenie 2 účinných látok. V nasledovných rokoch pribudnú pre MH SR úlohy spojené so žiadosťami o národné autorizácie, kde sa na podanie žiadosti nevyžaduje súhlas členského štátu. Bude sa to diať predovšetkým v súvislosti so schválením účinných látok, pre ktoré je SR hodnotiacim členským štátom, ale i v súvislosti s pokračovaním programu preskúmania pre iné účinné látky.

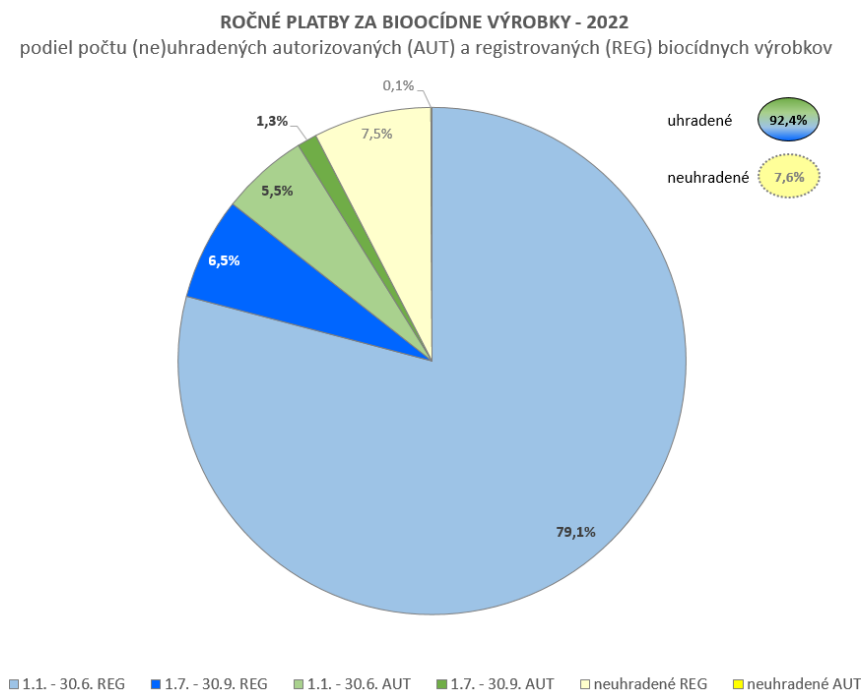
Počas prebiehajúceho celoeurópskeho preskúmania existujúcich účinných látok sa biocídne výrobky, ktoré obsahujú takéto látky, môžu prechodne sprístupňovať na národnom trhu v súlade s prechodnými opatreniami BPR implementovanými v členských štátoch

vnútroštátnymi pravidlami. Ministerstvo v tejto súvislosti plní úlohy orgánu štátnej správy pre sprístupňovanie biocídnych výrobkov podľa biocídneho zákona.

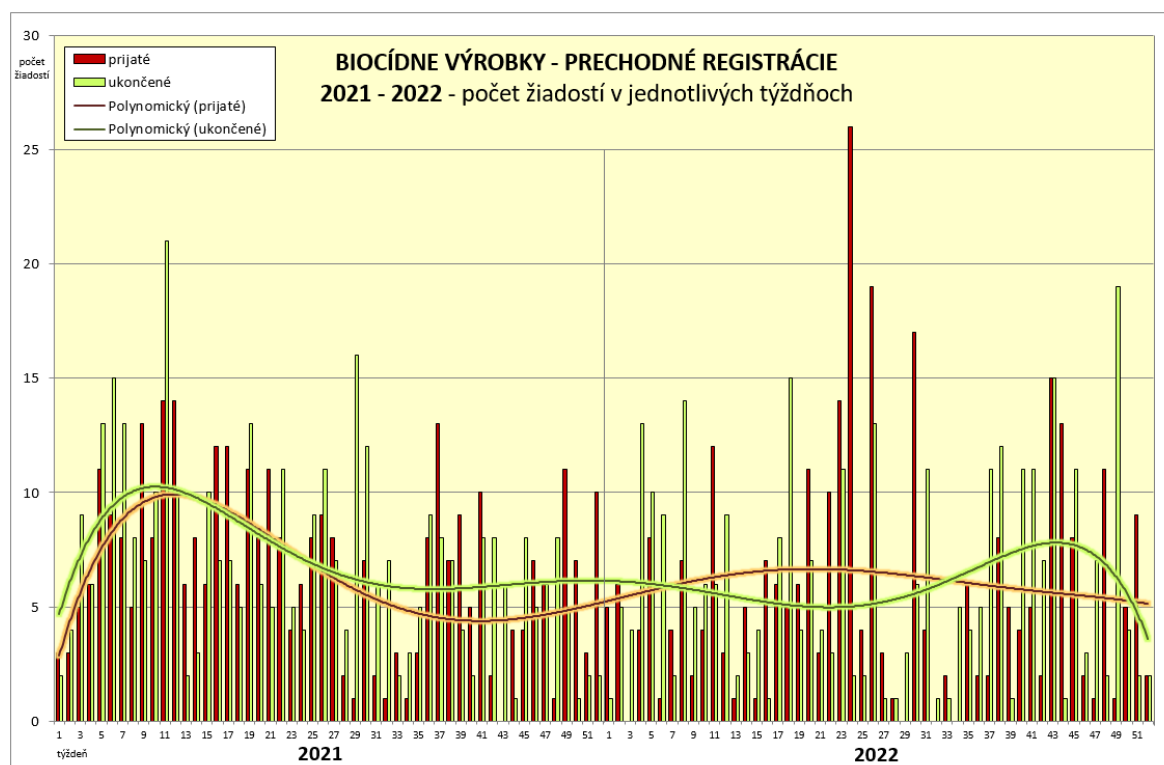
Správny orgán pre sprístupňovanie biocídnych výrobkov na trhu SR podľa biocídneho zákona sa v roku 2022 zaoberal 424 žiadosťami o zapísanie biocídnych výrobkov do registra v rámci prechodných opatrení. Celkovo bolo v roku 2022 ukončených 320 správnych konaní, pričom do registra biocídnych výrobkov bolo zapísaných 277 biocídnych výrobkov. V priebehu roka 2022 bolo na základe oznámení o ukončení sprístupňovania alebo z dôvodu neuhradenia ročných platieb vymazaných z národného registra 243 biocídnych výrobkov. Celkovo bolo vystavených 340 platobných predpisov o uhradenie správnych poplatkov. Pri prechodných registráciách bolo 100 konaní prerušených. V súvislosti so správными konaniami bolo vydaných 420 rozhodnutí správneho orgánu. V roku 2022 prišlo 35 návrhov na udelenie povolenia na sprístupňovanie biocídnych výrobkov, na ktoré sa nevzťahujú prechodné opatrenia. Z dôvodu ohrozenia verejného zdravia bolo udelených 38 povolení.

Graf č. 3 znázorňuje percentuálny podiel počtu registrovaných a autorizovaných biocídnych výrobkov s uhradenými a neuhradenými ročnými platbami v obdobiach do 30. júna 2022 a od 1. júla do 30. septembra 2022. V prvom období kalendárneho roku sa platia základné sadzby ročných platieb a v druhom období dvojnásobné sadzby. Z grafu vidno, že pre viac ako 92 % biocídnych výrobkov boli ročné platby uhradené a 7,8 % platieb bolo realizovaných v druhom období v dvojnásobnej výške. Za 7,6 % biocídnych výrobkov neboli ročné platby uhradené a boli vymazané z registra buď na základe vlastnej žiadosti alebo z dôvodu neuhradenia platby.

Graf č. 43: Ročné platby za biocídne výrobky v roku 2022

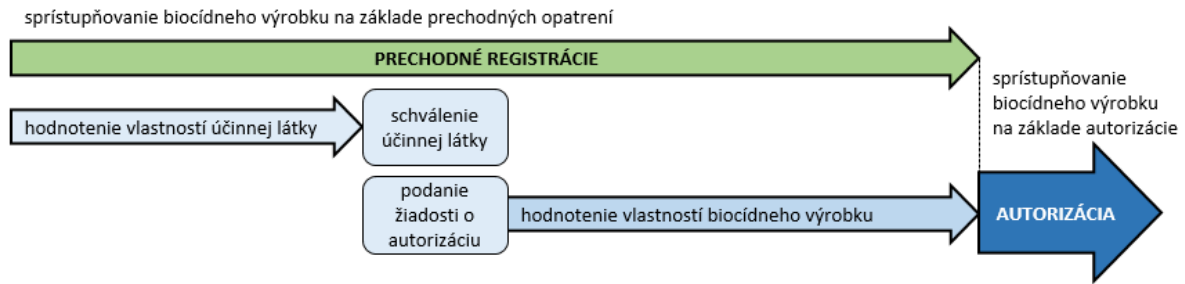
Graf č. 44: Porovnanie počtu žiadostí o prechodné registrácie v rokoch 2021 a 2022.

Z časovej závislosti počtu prijatých žiadostí vyjadrenej hnedou polynomickou krivkou počas dvoch rokov je zrejmé, že maximá nových žiadostí sa nachádzajú vo februári až júli 2021 (najmä medzi 4. a 28. týždňom) a v marci až júli 2022 (medzi 10. a 31. týždňom). Zelená polynomická krivka vyjadrujúca počet ukončených žiadostí vykazuje tri maximá, pričom prvé sa zhruba kryje s prvým maximom hnedej krivky, druhé oveľa nižšie a plochejšie je na rozhraní rokov 2021 a 2022 a tretie maximum je v septembri až novembri 2022 (medzi 36. a 50. týždňom). Pribeh polynomických kriviek počas obdobia dvoch rokov celkovo nevykazuje významné rozdiely v počte prijatých a ukončených žiadostí, čo znamená, že žiadosti sú v princípe priebežne vybavované.

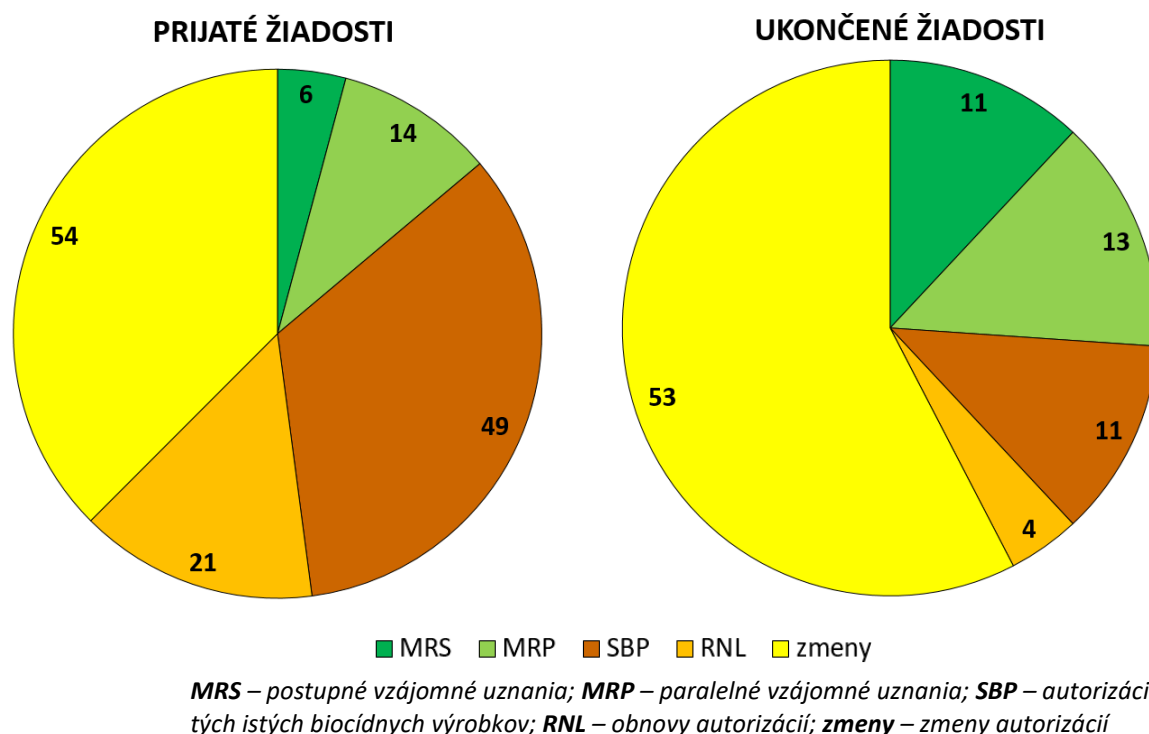
Na základe schválenia účinných látok z programu preskúmania nastáva pre biocídne výrobky, ktoré obsahujú takéto schválené účinné látky, fáza autorizácie. Aby bolo možné pokračovať v sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu podľa prechodných ustanovení až do udelenia autorizácií, podania autorizácií sa musia realizovať najneskôr do dátumu schválenia účinnej látky.

Obrázok č. 1: Súvis schválenia účinnej látky, autorizácie a prechodných opatrení

Odbor biocídov plní úlohy MSCA pre procesy autorizácií podľa BPR. V roku 2022 a v predchádzajúcich rokoch MH SR ešte nepôsobilo ako hodnotiaci MSCA pre žiadosti o úniové a vnútroštátne autorizácie alebo pre žiadosti o zjednodušený postup. Dôvodom bol predovšetkým nízky počet dostatočne skúsených odborníkov a odborníčok v slovenskom MSCA pre biocídy. MH SR v roku 2022 plnilo úlohy MSCA pre autorizácie vzájomným uznaním, obnovy a zmeny autorizácií. V regulačnom rámci konkrétneho procesu sa vykonáva expertné hodnotenie, vrátane preskúmania hodnotenia a záverov hodnotenia z referenčného členského štátu pre oblasti fyzikálno-chemické parametre a analytické metódy, účinnosť, ľudské zdravie a zdravie zvierat, životné prostredie a prípadne aj hodnotenie koformulantov zamerané na vlastnosti endokrinných rozvracačov. Na procesnom a vecnom vybavení každej z týchto žiadostí spoločne participujú viaceré pracovné tímy zamerané na jednotlivé vecné oblasti hodnotenia, pracovníčka regulačnej oblasti, v prípade námietok proti hodnoteniu referenčného členského štátu tiež pracovníčka, ktorá zastupuje SR v CG, a pre prípadné sporné otázky ochrany údajov a písomných povolení na prístup k údajom taktiež právna expertka. Každá žiadosť predstavuje personálne aj odborne komplexný projekt realizovaný v striktnom časovom harmonograme lehôt ustanovených v legislatíve EÚ a usmerňujúcich dokumentoch EK a ECHA. V súvislosti s výstupmi hodnotení referenčných členských štátov pracovné tímy odboru biocídov zamerané na jednotlivé oblasti hodnotenia biocídnych výrobkov vykonávali odborné pripomienkovanie návrhov hodnotiacich správ iných členských štátov aj ako odbornú prípravu metódou „learning-by-doing“, pretože MSCA pre biocídy zatiaľ nedisponuje dostatočným počtom vhodne kvalifikovaného a skúseného personálu, ktorý by zodpovedal objemu a náročnosti úloh vyplývajúcich z BPR pre členský štát. Plnením týchto úloh si pracovníci a pracovníčky MSCA pre biocídy prehlbovali odborné vedomosti a nadobúdali potrebné skúsenosti pre výkon špecializovaných odborných úloh.

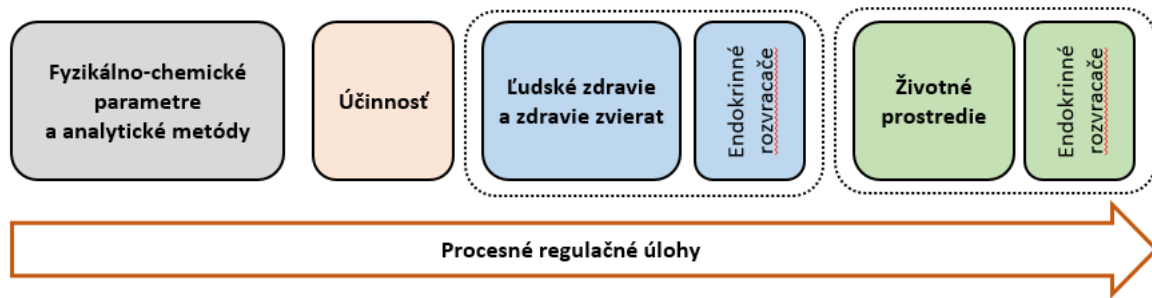
Graf č.45 a 46: Počet prijatých a ukončených žiadostí o autorizáciu podľa procesov (2022)

V rámci úniových autorizácií ministerstvo povinne vykonáva jazykové korektúry slovenských prekladov zhrnutí charakteristík biocídnych výrobkov úniových autorizácií v záverečnej fáze schvaľovacieho procesu, ktorý koordinuje ECHA a završuje EK vydaním delegovaného aktu a úniovej autorizácie. V roku 2022 MH SR vykonalo 22 jazykových korektúr v celkovom počte vyše 1 100 strán textu. V súvislosti s postupujúcim programom hodnotenia účinných látok narastá počet úniových autorizácií a tým aj počet a objem jazykových korektúr rozsiahlych a odborne náročných textov pre vecne rôznorodé typy biocídnych výrobkov, ktoré musí MH SR v rámci tejto agendy v krátkych časových lehotách vykonať. Prognóza po roku 2022 indikuje ďalší výrazný nárast objemu týchto úloh.

Odborné služby, ktorých poskytovanie sa od MH SR očakáva v súvislosti s hodnotením biocídnych účinných látok a výrobkov, predstavujú vysoko špecializovanú viacročnú prácu odborníkov a odborníkov z rôznych oblastí fyzikálno-chemických vlastností, účinnosti, toxikológie, ekotoxikológie, výpočtových metód expozície a regulačných aspektov hodnotenia. Hodnotenia majú celoeurópsky dopad na trh s biocídnymi výrobkami a ošetrovanými výrobkami.

Obrázok č. 2: Základné expertné oblasti hodnotenia vlastností biocídnych výrobkov

Víziou a smerovaním pracovného tímu odboru biocídov je profesionálna a proklientská štátna správa v kontexte BPR a taký MSCA, ktorý je odborne a personálne kompetentný obhájiť expertné závery vo všetkých oblastiach hodnotenia biocídov na odborných pracovných fórach ECHA a EK. Cieľom je poskytovanie odborných služieb v kvalite a rýchlosti zodpovedajúcich vysokej úrovni služieb ostatných MSCA a reflektujúcich požiadavky komerčných subjektov realizujúcich podnikateľské činnosti na trhu s biocídmi.

3.11 Bezpečnosť a krízové riadenie

Odbor bezpečnosti a krízového riadenia (ďalej len „OBaKR“) plní úlohy ministerstva v oblasti krízového riadenia (hospodárskej mobilizácie,⁵⁾ ochrany kritickej infraštruktúry, civilnej ochrany⁶⁾ a ochrany utajovaných skutočností.⁷⁾

Krízové riadenie

Bezpečnostná situácia bola v roku 2022 naďalej veľmi zložitá, dynamická a nepredvídateľná. Ovplyvnila ju pokračujúca globálna pandémia ochorenia COVID-19, ale najmä nová hrozba v podobe ozbrojeného konfliktu na Ukrajine. Celková bezpečnostná situácia v krajine tak bola výrazne napätá, čo sa premietlo do hospodárskej, finančnej, humanitarnej a spoločenskej krízy. Prehlbovala sa polarizácia spoločnosti, enormne vzrástli dezinformačné aktivity a kybernetické hrozby. Riešenie vzniknutej bezpečnostnej situácie tak preverilo funkčnosť jednotlivých stupňov krízového riadenia v štátnej správe.

OBaKR zabezpečoval plnenie mimoriadnych úloh spojených s riešením pandémie ochorenia COVID-19 vyplývajúcich pre MH SR z príslušných uznesení vlády SR a požiadaviek iných ústredných orgánov štátnej správy alebo rozhodnutí a vyhlášok Úradu verejného zdravotníctva a hlavného hygienika, napr.:

- nákup zdravotníckeho materiálu pre potreby Ministerstva zdravotníctva SR - špeciálne

⁵⁾ § 6 ods. 1 písm. l) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, zákona č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnoveho stavu v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ Zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnoveho stavu v znení neskorších predpisov, zákona č. 45/2011 Z. z. o kritickej infraštruktúre v znení neskorších predpisov a zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov

⁷⁾ Zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

injekčné ihly na očkovanie detí od 5 do 11 rokov,

- riešenie otázok týkajúcich sa zabezpečovania celoštátneho testovania zamestnancov firiem v rámci vyhláseného dočasného opatrenia pre vstup zamestnancov na pracoviská a s tým spojených otázok finančných náhrad zamestnávateľom v zmysle manuálu MH SR pre zamestnávateľov na vykonanie testovania zamestnancov v prevádzkach podnikov na ochorenie COVID-19 prostredníctvom mailovej schránky testovaniefiriem@mhsr.sk,
- organizačné zabezpečenie vydávania antigénových testov z okresných úradov podriadeným organizáciám MH SR na testovania zamestnancov.

OBaKR zabezpečoval, príp. sa priamo podieľal na plnení mimoriadnych úloh spojených s riešením ozbrojeného konfliktu na území Ukrajiny vyplývajúcich pre MH SR na základe príslušných uznesení vlády SR alebo požiadaviek iných ústredných orgánov štátnej správy, ako:

- pravidelná účasť na rokovaníach Ústredného krízového štábu,
- účasť na rokovaníach nadrezortnej pracovnej skupiny ústredného krízového štábu, ktorá bola zriadená na mimoriadnom zasadnutí Ústredného krízového štábu dňa 04. 03. 2022 na priamy pokyn predsedu vlády SR,
- obstaranie 10 miliónov litrov motorovej nafty a 2,4 milióna litrov leteckého paliva pre Ukrajinu na základe uznesenia vlády SR č. 150 z 2. marca 2022,
- nákup pohonných a prevádzkových hmôt na účel zabezpečenia humanitárnej pomoci Ukrajine na základe uznesenia vlády SR č. 193 zo 16. marca 2022,
- nákup propán-butánových fliaš na použitie v humanitárnych centrách pomoci pri riešení krízovej situácie spojenej s príchodom odídených z Ukrajiny v spolupráci s Ministerstvom vnútra SR,
- organizovanie darovania náhradného zdroja elektrickej energie EZA MP 640 v rámci humanitárnej pomoci, ktorý bol ukrajinskej strane odovzdaný v januári 2023.

Ministerstvo sa podieľal na spracovaní podkladov do dokumentu „*Správa o bezpečnosti SR za rok 2022*“ a taktiež aktívne participoval na príprave a finalizácii dokumentu „*Koncepcia bezpečnostného systému SR*“.

Hospodárska mobilizácia

OBaKR ako organizačný útvar MH SR zabezpečuje úlohy v oblasti hospodárskej mobilizácie (ďalej len „HM“) podľa osobitných predpisov.¹⁾ V roku 2022 koordinoval 62 subjektov hospodárskej mobilizácie (ďalej len „subjekt HM“) v pôsobnosti MH SR a ďalšie subjekty HM, ktorými sú:

- 11 ministerstiev a 4 ostatné ústredné orgány štátnej správy,
- 8 vyšších územných celkov,
- Národná banka Slovenska,
- Rozhlas a televízia Slovenska,
- Štátna pokladnica,
- Sociálna poisťovňa,
- 72 okresných úradov a 2 927 obcí alebo miest.

MH SR je správcom špecifického aplikačného programu Jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie EPSIS® JISHM (ďalej len „JIS HM“). V systéme sa spracovávajú všetky dôležité údaje pre vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie (ďalej len „opatrenie HM“).

Prostredníctvom systému sa subjektom HM zasielali požiadavky MH SR v oblasti hospodárskej mobilizácie, požiadavky o pomoc pri riešení krízovej situácie spojenej s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine a tiež rôzne informácie.

Počet subjektov HM sa neustále mení; prioritne v závislosti od vydaných rozhodnutí a príkazov právnickým osobám. Aktuálne sú v JIS HM sledované údaje o 4 500 subjektoch HM vrátane obcí, pričom systém registruje 7 464 používateľov. Pre tzv. eFormuláre (evidencia údajov pre prevádzky sociálnych služieb) je v JIS HM aktívnych 1 103 používateľov.

OBaKR spravuje e-mailovú schránku okr@mhsr.sk, prostredníctvom ktorej subjekty HM posielajú aktuálne informácie, predovšetkým oznámenia o mimoriadnych udalostiach, cvičeniach havarijno-obnovovacích systémov, resp. cvičeniach svojich krízových štábov. Od vzniku konfliktu sa táto schránka využíva aj na prijímanie informácií od subjektov HM vo veci možného poskytnutia humanitárnej pomoci Ukrajine.

Hlavné činnosti v oblasti hospodárskej mobilizácie:

- Vypracovanie dokumentu „Plán hlavných úloh na zabezpečenie vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie na rok 2023“, reg. č. 45747/2022-1020-110957.
- Určenie nových subjektov HM rozhodnutím MH SR:
 - thyssenkrupp rothe erde Slovakia, a.s.
- Zmena rozsahu vykonávania opatrení HM v subjektoch HM rozhodnutím MH SR:
 - MH Teplárenský holding, a.s.,
 - SLOVNAFT, a.s.
- Zrušenie subjektov HM rozhodnutím MH SR:
 - Bratislavská teplárenská, a.s. (zaradenie ako podriadenej organizačnej zložky v dôsledku zlúčenia do spoločnosti MH Teplárenský holding, a.s.),
 - Martinská teplárenská, a.s. (zaradenie ako podriadenej organizačnej zložky v dôsledku zlúčenia do spoločnosti MH Teplárenský holding, a.s.),
 - Trnavská teplárenská, a.s. (zaradenie ako podriadenej organizačnej zložky v dôsledku zlúčenia do spoločnosti MH Teplárenský holding, a.s.),
 - Zvolenská teplárenská, a.s. (zaradenie ako podriadenej organizačnej zložky v dôsledku zlúčenia do spoločnosti MH Teplárenský holding, a.s.),
 - Žilinská teplárenská, a.s. (zaradenie ako podriadenej organizačnej zložky v dôsledku zlúčenia do spoločnosti MH Teplárenský holding, a.s.),
 - DM Security, s.r.o.,
 - E V Y A N spol. s r. o (rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť až začiatkom roka 2023).
- Previerky/cvičenia vyrozumienia vyšších územných celkov, Národnej banky Slovenska a Rozhlasu a televízie Slovenska, ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy a subjektov HM v pôsobnosti MH SR prostredníctvom špecifického aplikačného programu JIS HM (v roku 2022 sa nerealizovalo).
- Legislatíva a nariadenia vlády SR, ktoré ministerstvo vypracovalo alebo sa na ich vypracovaní podieľal:

OBaKr v roku 2022 spracoval a predložil do vlády SR materiály, ktoré boli schválené uzneseniami vlády SR:

- č. 118 z 23. februára 2022, ktorým sa zrušuje nariadenie vlády SR č. 459/2021 Z. z. na

vykonanie opatrenia hospodárskej mobilizácie v súvislosti s vyhláseným núdzovým stavom na zabezpečenie riešenia ochorenia COVID-19 (v Zbierke zákonov uverejnené pod č. 51/2022 Z. z.),

- č. 119 z 9. apríla 2022 na vykonanie niektorých opatrení hospodárskej mobilizácie vo vzťahu k vyhlásenej mimoriadnej situácii v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny (v Zbierke zákonov uverejnené pod č. 95/2022 Z. z.),
- č. 150 z 2. marca 2022 k návrhu na zabezpečenie 10 miliónov litrov motorovej nafty a 2,4 milióna litrov leteckého paliva a na vydanie súhlasu s ich darovaním Ukrajine,
- č. 151 z 2. marca 2022 k návrhu nariadenia vlády SR na vykonanie niektorých opatrení hospodárskej mobilizácie vo vzťahu k vyhlásenej mimoriadnej situácii v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny (v Zbierke zákonov uverejnené pod č. 59/2022 Z. z.),
- č. 192 zo 16. marca 2022 k návrhu aktualizácie určenia ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy ako subjektov hospodárskej mobilizácie a určenie rozsahu vykonávania opatrení hospodárskej mobilizácie podľa § 8 písm. a) a § 10 písm. a) zákona č. 179/2011 Z. z. schváleného uznesením vlády SR č. 637 z 5. októbra 2011,
- č. 193 zo 16. marca 2022 k nákupu pohonných a prevádzkových hmôt v objeme do 650 000 litrov na účel zabezpečenia humanitárnej pomoci Ukrajine,
- č. 251 zo 6. apríla 2022 k návrhu nariadenia vlády SR, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 59/2022 Z. z. na vykonanie niektorých opatrení hospodárskej mobilizácie vo vzťahu k vyhlásenej mimoriadnej situácii v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny (v Zbierke zákonov uverejnené pod č. 119/2022 Z. z.).
- OBaKr aktívne pripravoval nové znenie zákona o hospodárskej mobilizácii, pričom okrem skúseností z riešenia krízovej situácie ochorenia COVID-19 bolo potrebné zohľadniť aj nové skúsenosti z riešenia krízovej situácie spojenej s hromadným prílevom utečencov – cudzincov na územie SR.
- Vykonanie finančných kontrol na mieste, ktoré boli zamerané na kontrolu vykonávania opatrení HM, kontrolu krízových plánov a kontrolu efektívnosti a účelnosti vynakladania finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu v subjektoch HM SLOVNAFT, a. s. a VULKAN PARTIZÁNSKE a. s.

Objekty osobitnej dôležitosti a ďalšie dôležité objekty

- Spracovanie podkladov za ministerstvo do materiálu „Návrh na aktualizáciu zaradenia stavieb a budov do kategórie objektov osobitnej dôležitosti a do kategórie ďalších dôležitých objektov na obranu štátu, spôsob ich ochrany a obrany“, ktorý predkladalo na rokovanie vlády SR Ministerstvo obrany SR a ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 621 z 5. októbra 2022.
- Prijímanie opatrení na zabezpečenie ochrany a obrany kategorizovaných objektov. V priebehu roku 2022 nedošlo na objektoch k žiadnej mimoriadnej udalosti.
- Financovanie zabezpečenia bezporuchovej prevádzky integrovaných bezpečnostných systémov inštalovaných na objektoch osobitnej dôležitosti, ktoré bolo realizované prostredníctvom zmlúv s príslušnými subjektmi HM. Integrované bezpečnostné systémy boli počas celého roku funkčné a plne využité k ochrane objektov osobitnej dôležitosti.

V roku 2022 neboli v objektoch osobitnej dôležitosti vykonané kapitálové investície.

Majetok štátu určený na účely hospodárskej mobilizácie (ďalej len „majetok HM)

Inventarizačná komisia vykonala v čase od 01. 11. 2022 do 31. 12. 2022 v zmysle príkazu ministra hospodárstva SR č. 3/2022 na vykonanie fyzickej a dokladovej inventarizácie majetku štátu v správe MH SR podľa § 29 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov inventarizáciu majetku štátu určeného na účely hospodárskej mobilizácie v správe MH SR k 31. 12. 2022. Záverečná správa z inventarizácie majetku bola predložená na schválenie ministromi dňa 3. februára 2023. Správa konštatuje úplnosť a technický stav zodpovedajúci dobe používania majetku. Škody na majetku zistené neboli. Hodnota majetku štátu určeného na účely HM vedeného ku dňu 31. decembra 2022 predstavovala sumu 30 083 511,80 eur v obstarávacích cenách.

Iný majetok v správe odboru bezpečnosti a krízového riadenia

Čiastková inventarizácia majetku ministerstva k 30. 06. 2022 na základe príkazu ministra hospodárstva SR č. 1/2022 prebehla v čase od 01. 05. 2022 do 30. 06. 2022. Inventarizovanou jednotkou bol hmotný a nehmotný majetok v správe MH SR – majetok štátu projekt IS ISKRA v správe OBaKR a v správe odboru informatiky. Záverečná správa z inventarizácie majetku bola predložená na schválenie ministromi hospodárstva a schválená dňa 20. júla 2022. Správa konštatuje úplnosť a technický stav zodpovedajúci dobe používania majetku. Škody na majetku zistené neboli.

Štátne hmotné rezervy a hospodárenie s nimi

OBaKR vypracoval dokument „Tvorba plánu mobilizačných rezerv pre rok 2023 - 2025 za rezort MH SR“, ktorý bol zaslaný Správe štátnych hmotných rezerv SR dňa 07. 04. 2022. Na účely realizácie tohto dokumentu bola požadovaná tvorba mobilizačných rezerv vo výške 33 763 682 eur z prostriedkov medzirezortného programu "Podpora obrany" a tvorba mobilizačných rezerv mimo tohto programu vo výške 429 600 eur.

Financovanie hospodárskej mobilizácie a ďalších úloh

Hospodárska mobilizácia MH SR

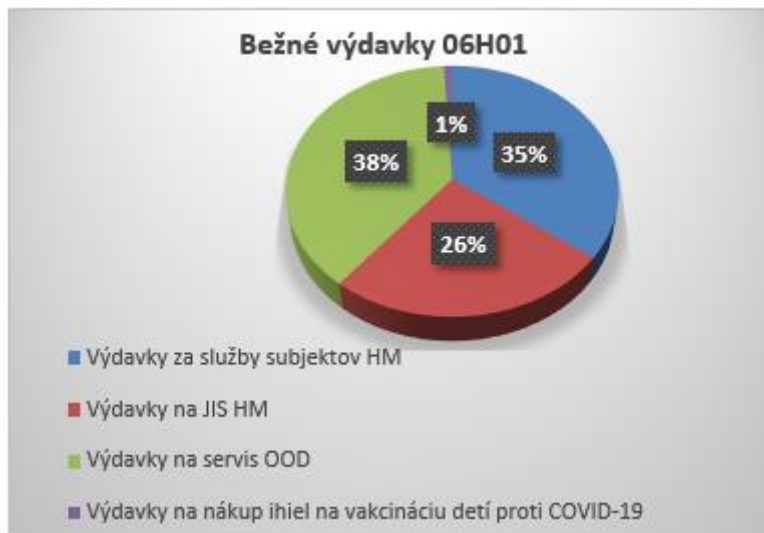
MH SR plní úlohu gestora medzirezortného rozpočtového programu 06H *Hospodárska mobilizácia* a je tiež účastníkom tohto programu svojím podprogramom 06H01 *Hospodárska mobilizácia MH SR*. Zabezpečuje vykonávanie koncepčných, koordinačných, monitorovacích a kontrolných činností súvisiacich s týmto programom.

Program existuje od roku 2003, jeho cieľom je zabezpečenie vykonávania opatrení HM realizovaných v stave bezpečnosti na zabezpečenie najmä potrieb nevyhnutných na prežitie obyvateľstva a na zabezpečenie činnosti ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov a záchranných zložiek integrovaného záchranného systému v období krízovej situácie.

Finančné prostriedky podprogramu 06H01 sú využívané na plnenie úloh a vykonávanie opatrení HM v súlade so zákonom č. 179/2011 Z. z. a vyhláškou č. 552/2011 Z. z. o podrobnostiach výdavkov na hospodársku mobilizáciu z prostriedkov štátneho rozpočtu v znení vyhlášky č. 152/2021 Z. z.

V roku 2022 bol v podprograme 06H01 schválený rozpočet bežných výdavkov vo výške 2 100 000 eur, rozpočet bol upravený na sumu 2 105 976 eur, celkovo bolo vyčerpaných 2 051 982,01 eur.

Graf č. 47 – Bežné výdavky 06H01

Bežné výdavky boli čerpané najmä na:

- zabezpečenie úhrady nákladov subjektov HM spojených s vykonávaním opatrení HM, ktoré vykonávajú na základe rozhodnutia MH SR v čase bezpečnosti,
- zabezpečenie servisných činností a údržby majetku HM v objektoch osobitnej dôležitosti v pôsobnosti MH SR,
- prevádzku, udržiavanie a využívanie JIS HM.

Navýšenie bežných výdavkov podprogramu 06H01 bolo realizované v súvislosti s riešením pandémie ochorenia COVID-19 a tieto boli použité na nákup špeciálnych injekčných ihliel pre Ministerstvo zdravotníctva SR na účely vakcinácie detí od 5 do 11 rokov proti ochoreniu COVID-19 v hodnote 17 976 eur. Kapitálové výdavky pre rok 2022 neboli schválené.

Ministerstvu boli zmluvne poskytnuté finančné prostriedky vo výške 42 000 eur z transparentného účtu Fondu vzájomnej pomoci zriadeného na Úrade vlády SR, z ktorých bolo v roku 2022 použitých 5 854,66 eur na nákup propán-butánových fliaš na zabezpečenie potrieb a materiálnej pripravenosti humanitárnych zariadení zriadených pre odídenov z Ukrajiny.

OAS03 MH SR – Ochrana kritickej infraštruktúra v SR

Ministerstvo súčasne zabezpečuje financovanie úloh ministerstva ako účastníka podprogramu OAS03 MH SR – Ochrana kritickej infraštruktúry v SR, ktorého gestorom je Ministerstvo vnútra SR. V roku 2022 boli čerpané finančné prostriedky tohto podprogramu vo výške 1 088,32 eur z celkovej sumy 4 300 eur v súvislosti s účasťou na zahraničných pracovných cestách spojených s oblasťou kritickej infraštruktúry.

Organizácia odborných porád a účasť na konferenciách

O BaKR každoročne organizuje medzirezortnú koordinačnú poradu so zástupcami ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, vyšších územných celkov, Národnej banky Slovenska, Rozhlasu a televízie Slovenska, Sociálnej poisťovne a Štátnej pokladnice, ktorí plnia úlohy ako subjekt HM. Tiež každoročne usporadúva koordinačnú poradu so zástupcami subjektov HM vo svojej pôsobnosti. V roku 2022 sa ani jedna z plánovaných porád vzhľadom na pandémie ochorenia COVID-19 neuskutočnila. Koordinácia subjektov HM bola vykonávaná individuálne alebo boli relevantné otázky riešené v online prostredí alebo inými vhodnými spôsobmi.

Cvičenia havarijno-obnovovacích systémov a krízových štábov subjektov HM

Cvičenia útvarov a jednotiek havarijno-obnovovacích systémov v subjektoch HM Hornonitrianske bane Prievidza, a. s., TRANSPETROL, a. s. a SLOVNAFT, a. s. boli realizované s finančnou podporou MH SR. Úlohou cvičení bolo precvičiť pripravenosť krízových štábov subjektov HM na činnosť pri vzniku mimoriadnej situácie.

V subjektoch HM prebiehali aj cvičenia, ktorých cieľom bolo precvičiť pripravenosť krízových štábov subjektov HM na činnosť pri vzniku mimoriadnej situácie.

Ochrana kritickej infraštruktúry

- Ministerstvo vypracovalo pre Ministerstvo vnútra SR správu o činnosti a kontrole prevádzkovateľov prvkov kritickej infraštruktúry (ďalej len „prvky KI“) za rok 2022.
- Prvky KI organizovali v roku 2022 cvičenia modelovej situácie hrozby narušenia alebo zničenia prvku podľa aktuálnych bezpečnostných plánov, vyplývajúce z § 9 ods. 1. písm. e) zákona č. 45/2011 Z. z. o kritickej infraštruktúre v znení neskorších predpisov.
- Na návrh O BaKR bol prostredníctvom zákona č. 497/2022 Z. z. o preverovaní zahraničných investícií a o zmene a doplnení niektorých zákonov nepriamo novelizovaný zákon č. 45/2011 Z. z. o kritickej infraštruktúre v znení neskorších predpisov, čím vznikli nové podsektory „jadrová energetika“ a „tepelná energetika“.
- O BaKR spolupracoval pri preverovaní zahraničných investícií v oblasti kritickej infraštruktúry.
- O BaKR sa aktívne zúčastnil na zasadnutí plánovacej skupiny NATO Energy Planning Group v rámci ktorej je prerokovávanou oblasťou aj posudzovanie príspevku SR do aktivít medzinárodného krízového manažmentu. Ministerstvo v rámci plánovacej skupiny EPG aktualizovalo zoznam civilných expertov do NATO za SR.

Civilná ochrana

O BaKR v oblasti civilnej ochrany (ďalej len „CO“) plnil nasledovné úlohy:

- Aktualizácia dokumentov spadajúcich do Plánu ochrany zamestnancov MH SR a osôb prevzatých do starostlivosti podľa organizačných, personálnych a technických zmien.
- Zabezpečenie odborných revízií a opráv technologických zariadení v ochrannej stavbe MH SR v súlade s osobitným predpisom.⁸⁾

⁸⁾ Vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v spolupráci s odborom hospodárskej správy v znení neskorších predpisov.

- Inventarizácia materiálu civilnej ochrany v sklade CO podľa osobitného predpisu.⁹⁾ Výsledky inventarizácie boli zaslané odboru krízového riadenia Okresného úradu v Bratislave.
- Ostatné úlohy týkajúce sa oblasti CO obyvateľstva, krízového riadenia, civilného núdzového plánovania boli v podmienkach MH SR plnené s prihliadnutím na dokument „Plán hlavných úloh pri plnení úloh krízového riadenia, hospodárskej mobilizácie, obrany, integrovaného záchranného systému, civilnej ochrany obyvateľstva, civilného núdzového plánovania správy materiálu civilnej ochrany pre hlavné mesto SR Bratislavu, mestské časti Bratislavy, právnické osoby a fyzické osoby v územnom obvode Okresného úradu Bratislava na rok 2022.“

Ochrana utajovaných skutočností

Oblasť bezpečnosti technických prostriedkov

OBaKR v roku 2022 prevádzkoval a spravoval nasledovné informačné systémy:

- informačný systém Tracker určený na spracúvanie (vydávanie a evidenciu) licencií na obchodovanie s kontrolovanými komoditami,
- certifikovanú samostatnú pracovnú stanicu určenú na spracúvanie utajovaných skutočností stupňa utajenia „Vyhradené“,
- certifikovanú samostatnú pracovnú stanicu určenú na spracúvanie utajovaných skutočností stupňa utajenia „Dôverné“,
- certifikovanú samostatnú pracovnú stanicu určenú na spracúvanie utajovaných skutočností stupňa utajenia „Tajné“,
- koncovú pracovnú stanicu informačných systémov (domény RSVI a RSDI), určených na spracúvanie a prenos informácií stupňa utajenia „Vyhradené“ a „Dôverné“ medzi ústrednými orgánmi štátnej správy,
- koncovú pracovnú stanicu informačného systému, určeného na utajovanú komunikáciu medzi najvyššími vládnyimi a ústavnými činiteľmi.

Na všetkých prevádzkovaných informačných systémoch bola riadne a pravidelne vykonávaná údržba a kontrolná činnosť v zmysle pravidiel na ich používanie, príslušných smerníc a plánu kontrolnej činnosti a v prípade potreby boli operatívne riešené prevádzkové problémy.

OBaKR v roku 2022 obstaral:

- tempestované počítačové zostavy na spracúvanie utajovaných skutočností stupňa utajenia „Tajné“ a zabezpečil ich certifikáciu na Národnom bezpečnostnom úrade predovšetkým pre potreby odboru zahraničných investícií,
- vendor support na servery a ostatné zariadenia centrálného uzla JIS HM,
- špeciálnu tlačiareň určenú na vyhotovovanie potlače na čipové karty (preukazy zamestnancov) pre potreby osobného úradu.

Oblasť fyzickej a objektovej bezpečnosti

OBaKR na úseku fyzickej a objektovej bezpečnosti zabezpečoval:

- Organizačné a technické vytvorenie podmienok na určenie nového chráneného priestoru kategórie „Dôverné“ pre oddelenie zákazu chemických zbraní.
- Obstaranie nového trezora pre oddelenie zákazu chemických zbraní.

⁹⁾ Vyhláška č. 314/1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom CO v znení neskorších predpisov.

- Obstaranie nového dodávateľa na poskytovanie strážnej služby v objekte Mierová 19.
- Prevádzkovanie celkového počtu desiatich chránených priestorov určených na ukladanie utajovaných skutočností.
- Aktualizáciu bezpečnostnej dokumentácie objektovej bezpečnosti (Analýza rizík, Bezpečnostné plány ochrany objektov a chránených priestorov, Režimové opatrenia, apod.).
- Prevádzkovanie elektrického zabezpečovacieho systému (poplachový systém narušenia) chránených priestorov a režimových pracovísk v objektoch MH SR.
- Prevádzkovanie elektronického systému kontroly vstupu na vjazdoch do garáže a na parkovisko, na vybraných vstupoch do objektov MH SR a na vstupoch do určených chránených priestorov v objektoch MH SR.
- Prevádzkovanie softvérovej nadstavby C4 určenej na správu a monitoring zabezpečovacieho a prístupového systému.
- Prevádzkovanie kamerového systému v objekte MH SR na Mierovej 19 a jeho bezprostrednom okolí.

Na všetkých prevádzkovaných systémoch bola riadne a pravidelne vykonávaná údržba a kontrolná činnosť v zmysle „Plánu kontrolnej činnosti na rok 2022“ v spolupráci so zmluvným partnerom na základe „Zmluvy o kontrole a servise integrovaného bezpečnostného systému v objekte MH SR“. Zistené nedostatky boli operatívne riešené a odstránené.

Oblasť šifrovej ochrany informácií

OBaKR plní úlohy Rezortného šifrového orgánu podľa osobitného predpisu³⁾ a vyhlášky NBÚ č. 340/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o šifrovej ochrane informácií:

- prevádzkovanie prostriedku šifrovej ochrany informácií „ZEUS“ pre potreby odboru posudzovania zahraničných investícií,
- vedenie evidencie bezpečnostných zamestnancov na úseku šifrovej ochrany informácií,
- vedenie evidencie prostriedkov šifrovej ochrany informácií a šifrových materiálov,
- vykonanie inventúry prostriedkov šifrovej ochrany informácií a šifrových materiálov.

Oblasť priemyselnej bezpečnosti

OBaKR zabezpečuje za MH SR plnenie úloh na úseku priemyselnej bezpečnosti podľa osobitného predpisu³⁾ pri postupovaní utajovaných skutočností podnikateľským subjektom v rámci plnenia kompetenčných úloh MH SR v koordinácii s jednotlivými podnikateľskými subjektmi v súlade so Zoznamom utajovaných skutočností v pôsobnosti MH SR.

V sledovanom období malo MH SR uzatvorenú zmluvu s týmito podnikateľskými subjektami:

- VUJE, a. s.,
- Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a. s.,
- Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a. s.,
- Železnice Slovenskej republiky,
- Ochrana a bezpečnosť SE, s r. o.,
- Disig, a. s.
- Slovenské elektrárne, a. s.

V roku 2022 boli podpísané nové dodatky k zmluvám so spoločnosťami: VUJE, a. s., Slovenské elektrárne, a. s., Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a. s., Železnice Slovenskej republiky, Ochrana a bezpečnosť SE, s. r. o. a Disig, a. s.

Zamestnanci OBaKR vykonali v roku 2022 kontrolu dodržiavania ustanovení Zmluvy o prístupe podnikateľa k utajovaným skutočnostiam uzatvorenú medzi ministerstvom a podnikateľským subjektom Jadrová a viraďovacia spoločnosť, a. s. (ďalej ako „JAVYS“).

Oblasť administratívnej bezpečnosti

OBaKR na úseku administratívnej bezpečnosti zabezpečoval:

- Plnenie úloh podľa osobitného predpisu³⁾ a vyhlášky NBÚ č. 48/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o administratívnej bezpečnosti utajovaných skutočností.
- Plnenie úloh podľa Smernice ministra hospodárstva SR č. 2/2020, ktorou sa upravujú podrobnosti pri manipulácii s utajovanými skutočnosťami.
- Vedenie protokolov utajovaných skutočností (národný, EÚ, NATO, OPCW a ReŠO).
- Vydanie nového „Zoznamu utajovaných skutočností v pôsobnosti MH SR“.
- Vydanie nového „Určenia funkcií (pozícií) zamestnancov v pôsobnosti ministerstva, u ktorých sa predpokladá, že sa pri výkone činnosti budú oboznamovať s utajovanými skutočnosťami“.
- OBaKR v roku 2022 zaevidoval 281 utajovaných registratúrnych záznamov v (národnom) protokole utajovaných registratúrnych záznamov.

Graf č. 48 – Počet zaevidovaných registratúrnych záznamov

Oblasť personálnej bezpečnosti

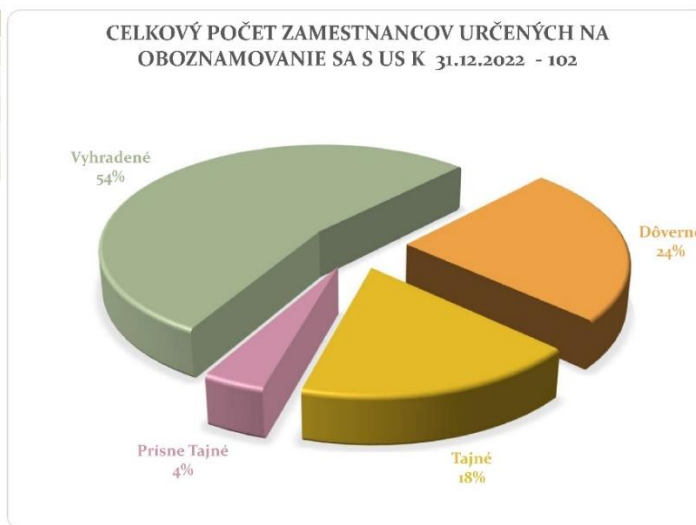
OBaKR na úseku personálnej bezpečnosti zabezpečoval:

- Plnenie úloh v zmysle osobitného predpisu³⁾ a vyhlášky NBÚ č. 134/2016 Z. z. o personálnej bezpečnosti a vyhlášky NBÚ č. 135/2016 Z. z. o skúške bezpečnostného zamestnanca.
- Realizáciu postupov pri určovaní a zánikov zamestnancov rezortu MH SR oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami v súlade s dokumentom Určenie funkcií, pri ktorých výkone sa môžu oprávnené osoby oboznamovať s utajovanými skutočnosťami v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky.
- Organizáciu skúšok bezpečnostných zamestnancov pre potreby rezortu MH SR.
- Vedenie evidencií a zoznamov údajov v oblasti personálnej bezpečnosti prostredníctvom relačnej databázy ARDON.

Graf č. 49 – Prehľad zamestnancov MH SR určených na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami

Oblasť personálnej bezpečnosti - prehľad zamestnancov MH SR určených na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami k 31.12.2022

stupeň utajenia	počet
Vyhradené	55
Dôverné	25
Tajné	18
Prísne Tajné	4

Ochrana osobných údajov

OBaKR plní úlohy, ktoré pre MH SR ako prevádzkovateľa vyplývajú z osobitných predpisov.¹⁰⁾ V sledovanom období išlo predovšetkým o nasledovné úlohy:

- Priebežná aktualizácia zoznamu spracovateľských činností v predpísanej tabuľke „Záznamy o spracovateľských činnostiach“.
- Uzatváranie dodatkov k zmluvám s právnickými osobami, ktoré v mene MH SR akýmkoľvek spôsobom spracúvajú osobné údaje, prípadne uzatvorenie nových zmlúv o ochrane osobných údajov.
- Vypracovanie nových pokynov pre spracúvanie osobných údajov a poučenie príslušných poverených osôb.
- Vyšetrenie bezpečnostného incidentu.
- Osoba poverená výkonom dohľadu nad ochranou osobných údajov (zodpovedná osoba) absolvovala sériu školení v rámci jej odborného rastu.
- Priebežne bol vykonávaný nepretržitý dohľad nad ochranou osobných údajov v podmienkach MH SR.

3.12 Eurofondy

Programové obdobie 2014 - 2020

Ministerstvo zodpovedá v programovom období 2014 – 2020 za implementáciu Európskych štrukturálnych a investičných fondov v oblasti výskumu, inovácií a prierezovej podpory

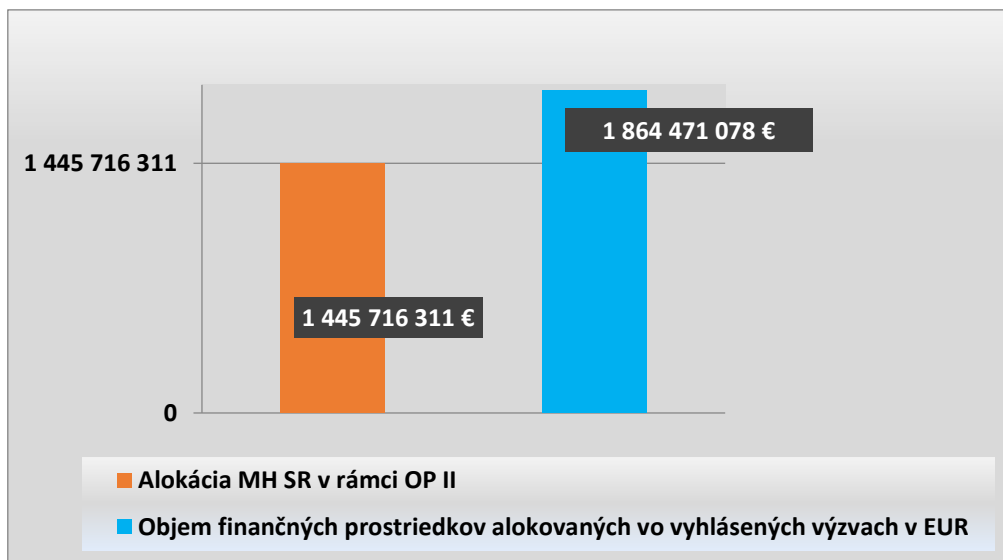
¹⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a zmene o a doplnení niektorých zákonov.

podnikateľského prostredia ako sprostredkovateľský orgán pre Operačný program Integrovaná infraštruktúra (ďalej ako „OPII“).

Celková finančná alokácia v gescii MH SR predstavovala v roku 2022 sumu 1 445 716 311 eur (EÚ zdroj)¹¹. Rok 2022 bol siedmym rokom reálneho vykonávania programu, v ktorom MH SR pokračovalo v podpore podnikateľského sektora na Slovensku vyhlásením výzvy, schvaľovaním a zazmluvňovaním projektov, fyzickou realizáciou podporených projektov vrátane implementácie 6 národných projektov, ako aj ukončovaním zrealizovaných projektov. Zároveň bola implementovaná podpora prostredníctvom finančných nástrojov.

V roku 2022 bola vyhlásená 1 dopytovo-orientovaná výzva v celkovej alokácii 15 mil. eur (EÚ zdroj). Výzva bola zameraná na podporu inovácií a technologického transferu v podnikoch. Súčasne boli navýšené alokácie 2 dopytovo-orientovaných výziev vyhlásených v predchádzajúcich rokoch o 10 260 340 eur a vyzvanie pre Finančné nástroje o 76 096 750 eur. Súhrnne bolo k 31. 12. 2022 vyhlásených 43 výziev a vyzvaní v celkovej sume 1 864 471 078 eur (EÚ zdroj), čo predstavuje 129 % z alokácie OPII pridelenej MH SR.

Graf č. 50 - Alokácia a objem prostriedkov

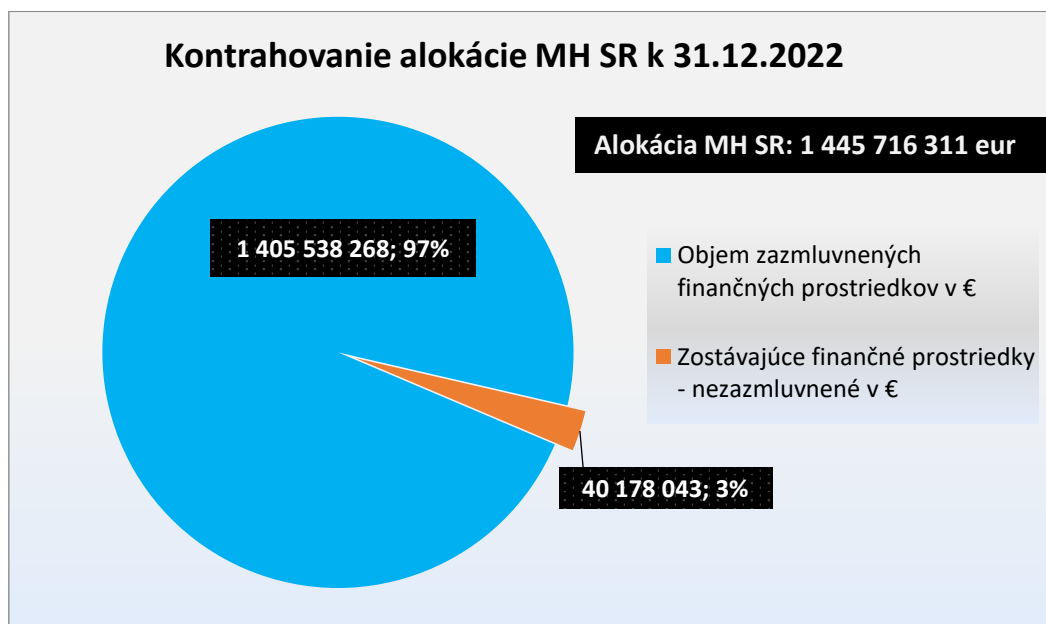

V rámci výziev vyhlásených MH SR bolo k 31. 12. 2022 predložených celkom 3 476 žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „žiadostí“) v celkovom objeme požadovaného nenávratného finančného príspevku 2 206 759 850,50 eur. Z celkového počtu 3 476 predložených žiadostí bolo schválených 2 028 žiadostí, a to v objeme požadovaného nenávratného finančného príspevku 1 385 042 657,39 eur. Na základe uvedených hodnôt je možné konštatovať, že viac ako 58 % predložených žiadostí splnilo podmienky oprávnenosti vyhlásených výziev.

Ku koncu roka 2022 bolo zazmluvnených celkom 1 589 projektov a suma kontrahovania dosiahla výšku 1 405 538 268 eur (EÚ zdroj), čo predstavuje 97,22 % z alokácie pridelenej MH SR. Medziročný nárast kontrahovania predstavuje 148 018 780 eur.

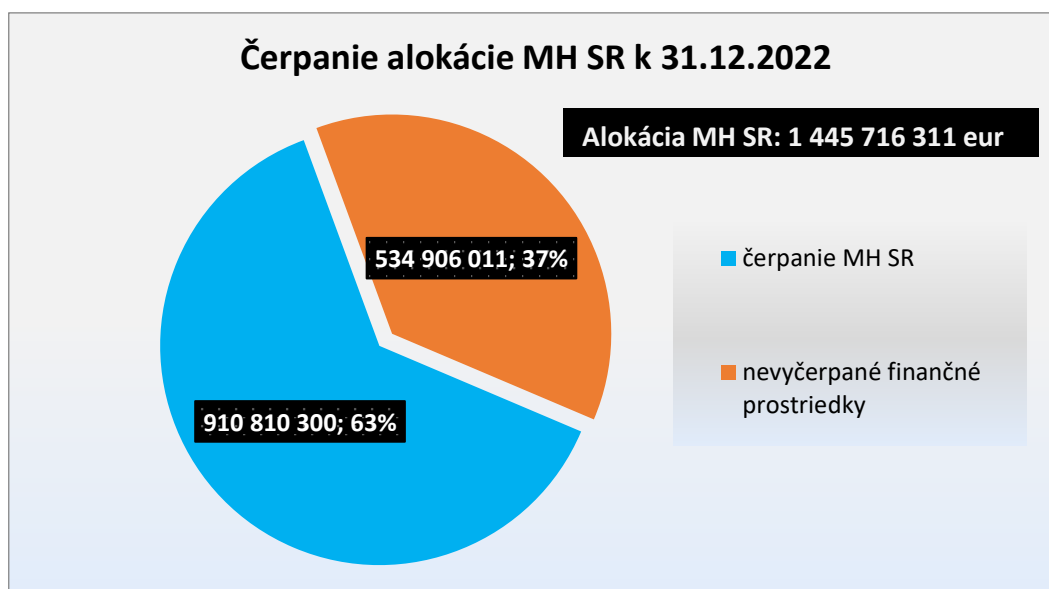
¹¹ V priebehu roka 2022 došlo k realokácii finančných prostriedkov, ktorá viedla k úprave výšky alokácie v gescii ministerstva k 31. 12. 2022 v porovnaní s výškou alokácie k 31. 12. 2021, navýšenie o 45 000 000 eur (EÚ zdroj).

Graf č. 51 – Kontrahovanie alokácie MH SR k 31. 12. 2022

K 31. 12. 2022 bolo na základe zazmluvnených a realizovaných projektov dosiahnuté čerpanie na úrovni 910 810 300 eur za zdroj EÚ. V porovnaní s rokom 2021 došlo k nárastu ročnej miery čerpania o 28,29 %. Celkovo dosiahlo čerpanie 63 % z alokácie MH SR.

Graf č. 52 – Čerpanie alokácie MH SR k 31. 12. 2022

V roku 2022 boli schválené súhrnné žiadosti o platbu v objeme 208 704 397 eur (EÚ zdroj). MH SR splnilo príslušnú časť záväzku pre rok 2022 vo svojej gescii.

V roku 2022 pokračovala realizácia finančných nástrojov OPII v gescii MH SR. Výška alokácie po navýšení o 76,09 mil. eur v roku 2022, predstavuje aktuálne 628,70 mil. eur (EÚ zdroj). Z uvedenej sumy bolo vyčlenených 480,28 mil. eur (spolu so štátnym rozpočtom je to 627,81

mil. eur) na protipandemické nástroje - SIH antikورونا záruka 1 (ďalej ako „SIHAZ 1“), SIH antikورونا záruka 2A (ďalej ako „SIHAZ 2A“) a SIH antikورونا kapitál (ďalej ako „SIHAK“). Hlavnou oblasťou pomoci naďalej ostáva finančný nástroj SIHAZ 1, premenovaný na „SIH antikrizová záruka“. Investície smerujú do podpory pomoci MSP, ktorých cieľom je napomôcť vysporiadať sa s finančnými ťažkosťami spôsobenými aktuálnymi krízovými situáciami, predovšetkým negatívnymi dopadmi pandémie COVID-19, ako aj vojnou na Ukrajine. Prostredníctvom finančných sprostredkovateľov naďalej pokračovala realizácia dlhových nástrojov (úverov a záruk) a nástroja na poskytovanie seed a startup investícií do MSP. Prijímateľ Slovak Investment Holding pokračoval v poskytovaní priamych investícií.

K 31. 12. 2022 bolo v rámci nástroja SIHAK poskytnutých 8 investícií v sume 3,94 mil. eur (zdroje EÚ + štátny rozpočet). Sedem finančných sprostredkovateľov (komerčných bánk) poskytlo 4 854 zaručených úverov v rámci SIHAZ 1 vo výške 286,79 mil. eur (zdroje štátny rozpočet + EÚ). Desať finančných sprostredkovateľov (komerčných bánk) poskytlo 3 301 zaručených úverov v rámci SIHAZ 2A vo výške 183,26 mil. eur (zdroje štátny rozpočet + EÚ).

K napĺňaniu cieľov OPII prispievajú svojimi aktivitami aj národné projekty, ktorých podpora smeruje do oblasti zvyšovania inovačnej výkonnosti slovenskej ekonomiky, zvyšovania internacionalizačných kapacít malých a stredných podnikov, ako aj posilnenia konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov. Celkom bolo v roku 2022 podporených v rámci aktivít národných projektov viacej ako 4 000 podnikov. Bolo podporených 99 účasť MSP na zahraničných odborných podujatiach a 52 účasť MPS na veľtrhoch a výstavách v zahraničí. Celkom národné projekty k 31. 12. 2022 podporili viac ako 11 900 podnikov v rámci nefinančnej podpory a vyše 1 300 podnikov formou podpory inovačných poukážok, kreatívnych voucherov a vouchrov na realizáciu procesného auditu.

Konkrétnejšiu predstavu o rozsahu podpory podnikateľských subjektov prostredníctvom časti OPII v gescii MH SR je možné získať aj prostredníctvom vybraných merateľných ukazovateľov, ktoré sú napĺňané realizáciou dopytovo orientovaných projektov, národných projektov a finančných nástrojov.

Tabuľka č. 16 - Prehľad vybraných merateľných ukazovateľov

Názov merateľného ukazovateľa	Dosiahnutá hodnota k 31. 12. 2022
Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora	20 086 podnikov
Počet podnikov, ktoré dostávajú granty	2 084 podnikov
Počet podnikov, ktoré dostávajú finančnú podporu inú ako granty	7 840 podnikov
Počet podnikov, ktorým sa poskytuje nefinančná pomoc	11 911 podnikov
Počet podporených nových podnikov	5 404 podnikov
Počet MSP, ktorým na prevádzkový kapitál bola poskytnutá iná podpora ako granty (finančné nástroje) v súvislosti s ich reakciou na COVID-19	7 518 podnikov

MH SR ako SO pre OPII realizuje viacero opatrení na zefektívnenie implementácie existujúcich projektov, ako aj nastavenie podmienok výziev, s cieľom zabezpečiť úspešné čerpania disponibilnej alokácie prostriedkov EÚ na podporu podnikateľského sektora.

Programové obdobie 2021 - 2027

MH SR sa aj v roku 2022 intenzívne podieľalo na príprave programového obdobia 2021 - 2027. Z pozície sprostredkovateľského orgánu pre Program Slovensko, ktorým bolo určené uznesením vlády SR č. 641 ešte v roku 2021, definovalo najmä návrh opatrení v oblasti výskumu a inovácií v podnikoch, a v oblasti podpory MSP. Pre oblasť energetiky bola sprostredkovateľským orgánom určená Slovenská inovačná a energetická agentúra, ktorá bude implementovať podporu opatrení na zvyšovanie energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov. MH SR bolo tiež po rokovaníach s MIRRI SR zapojené do podpory opatrení, ktoré budú v rámci Programu Slovensko financované z Fondu spravodlivej transformácie na území hornej Nitry a vybraných okresov Košického a Banskobystrického kraja. Ide o podporu MSP, výskumu a inovácií, produktívnych investícií do veľkých podnikov a revitalizácie brownfieldov (na účely priemyselných parkov). Paralelne prebiehala príprava implementačného mechanizmu, diskutovanie návrhov jednotlivých nástrojov návratnej a nenávratnej, ako aj nefinančnej pomoci, príprava ďalších metodických a programových dokumentov, ako aj rokovania o návrhu Zmluvy o poverení na vykonávanie časti úloh riadiaceho orgánu sprostredkovateľským orgánom a o zodpovednostiach súvisiacich s týmto poverením medzi MIRRI SR a MH SR.

Partnerská dohoda SR ako rámcový dokument pre podporu z fondov EÚ v novom období bola schválená Vykonávacím rozhodnutím Komisie 18. júla 2022. Program Slovensko s rozpracovaním konkrétnych opatrení, typov aktivít a merateľných ukazovateľov bol Európskou komisiou schválený 22. novembra 2022. Program a všetky súvisiace dokumenty a informácie sú zverejnené na stránke www.eurofondy.gov.sk.

MH SR bude v rámci Programu Slovensko implementovať opatrenia s celkovou alokáciou viac ako 495 mil. eur zo zdroja ERDF a vyše 131 mil. eur z Fondu spravodlivej transformácie.

3.13 Plán obnovy a odolnosti SR

Komponent č. 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“

V priebehu roku 2022 začalo ministerstvo realizáciou jednotlivých investícií v oblasti „Zelená ekonomika“. V rámci investície 1 „Výstavba nových zdrojov elektriny z OZE“ bola 12. mája 2022 vyhlásená výzva zameraná na podporu výstavby nových zariadení na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie s alokáciou vo výške 39 mil. eur. Cieľom výzvy bolo zvýšenie výroby elektrickej energie z OZE v súlade s požiadavkami Integrovaného národného energetického a klimatického plánu. Podporované mohli byť nové zariadenia na výrobu elektriny z OZE s celkovým inštalovaným výkonom minimálne 0,5 MW a maximálne 50 MW. Maximálna výška podpory na jeden projekt bola stanovená na 3 mil. eur. Žiadosti sa predkladali do 12. júla 2023. V rámci výzvy bolo predložených 120 žiadostí, ktorých hodnotenie prebiehalo v druhej polovici roka 2022. Schválených bolo celkovo 92 žiadostí vo výške 38,8 mil. eur.

V rámci investície 2 „Modernizácia existujúcich zdrojov elektriny z OZE („repowering“)" boli vyhlásené dve výzvy. Dňa 9. novembra 2022 bola vyhlásená výzva na podporu modernizácie existujúcich zariadení na výrobu elektriny z OZE – vodné elektrárne. Cieľom výzvy bola modernizácia existujúcich zariadení, ktoré na priamu výrobu elektriny využívajú vodnú energiu (vodné elektrárne). Oprávnenými žiadateľmi boli subjekty, ktoré sú ku dňu predloženia žiadosti prevádzkovateľmi existujúcej funkčnej vodnej elektrárne s celkovým inštalovaným

výkonom na úrovni minimálne 0,5 MW. Maximálna výška podpory bola 10 mil. eur. Termín ukončenia výzvy bol stanovený na 13. 1. 2023.

Dňa 6. decembra 2022 bola vyhlásená výzva na podporu modernizácie existujúcich zariadení na výrobu elektriny z OZE - bioplynové stanice. Cieľom výzvy bola modernizácia existujúcich bioplynových staníc vyrábajúcich elektrinu z bioplynu. Výška podpory na jeden projekt bola maximálne 1 mil. eur. Alokácia výzvy bola stanovená na 10 mil. eur. Termín ukončenia výzvy bol stanovený na 11. 1. 2023

V priebehu roku 2022 boli k obidvom výzvam uskutočnené online informačné semináre, na ktorých boli prezentované základné informácie o výzve, spôsobe prekladania a hodnotenia žiadostí a boli zodpovedané otázky potenciálnych záujemcov.

Komponent č. 9 „Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja a inovácií“

V oblasti veda, výskum a inovácie bola v septembri 2022 uzatvorená Zmluva o vykonávaní časti úloh vykonávateľa sprostredkovateľom medzi Úradom vlády SR (ďalej ako ÚV SR) a ministerstvom. Na základe tejto zmluvy sa stalo MH SR sprostredkovateľom pre Investíciu 1 „Podpora medzinárodnej spolupráce“, Investíciu 2 „Podpora spolupráce firiem a organizácií výskumu a vývoja, Investíciu 4 „Výskum a vývoj v oblasti dekarbonizácie“ a Investíciu 5 „Výskum a vývoj v oblasti digitalizácie“.

V priebehu roku 2022 bola vypracovaná riadiaca dokumentácia pre implementáciu Plánu obnovy a odolnosti. Pripravovali sa schémy štátnej pomoci na podporu projektov, ktorým bola udelená známka excelentnosti za kvalitu (Seal of Excellence) a Schéma štátnej pomoci na podporu výskumu, vývoja a inovácií. Zároveň prebiehala finalizácia výzvy na podporu projektov, ktorým bola udelená známka excelentnosti za kvalitu (Seal of Excellence), výzvy na podporu projektov IPCEI v oblasti implementácie vodíkových technológií a výzvy na podporu projektov IPCEI v oblasti výroby mikročipov. Implementácia projektov bude realizovaná od roku 2023.

3.18 EXPO 2025 OSAKA

Svetové výstavy Expo sú veľmi dôležitým medzinárodným podujatím, kde na malom kúsku zeme sa majú možnosť prezentovať, nadväzovať kontakty, získavať nové inšpirácie všetky krajiny sveta. Ich zameranie prešlo určitým vývojom a to od kultúrnych tém k súčasným obchodným a vedecko-výskumným témam, ktoré môžu posunúť ľudstvo smerom k stále lepšej a rozvinutejšej spoločnosti.

V rámci prípravy Medzinárodnej výstavy EXPO 2025 Osaka MH SR vypracovalo a predložilo vláde SR materiál, zameraný na oficiálnu účasť SR formou národného pavilónu.

Vláda SR na svojom zasadnutí dňa 5. 10. 2022 uznesením vlády SR č. 618 schválila oficiálnu účasť Slovenskej republiky na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka formou národnej expozície v podobe 2-podlažného pavilónu na ploche s výmerou 1 200 m².

Následne bola uznesením vlády SR č. 652 zo dňa 19. 10. 2022 s účinnosťou od 1. 1. 2023 vymenovaná generálna komisárka expozície Slovenskej republiky na Svetovej výstave EXPO 2025 Osaka a Slovensko potvrdilo japonskej strane oficiálne účasť na Expo 2025 Osaka a rokovalo o podmienkach účasti a výbere výstavnej plochy.

Cieľom prezentácie SR na Medzinárodnej výstave EXPO 2025 Osaka, ktorej hlavnou témou je vytváranie budúcej spoločnosti pre naše životy, je prezentovať Slovensko, nadviazať nové kontakty, získať nové inšpirácie a umožniť zapojenie slovenských firiem do projektov v Japonsku zameraných na rozvoj vzájomných hospodárskych vzťahov.

4 Charakteristika právnických osôb v pôsobnosti MH SR

4.1 Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA)

Slovenská inovačná a energetická agentúra je odbornou príspevkovou organizáciou zriadenou ministerstva. Jej úlohou je zabezpečovať technicko-odborné zázemie v súlade s inovačnou a energetickou legislatívou. Podieľa sa na implementácii smerníc Európskej únie a aktualizácii inovačnej stratégie a energetickej politiky Slovenskej republiky. Zaoberá sa aj prípravou podporných programov a projektov venovaných úsporám energie, využívaniu obnoviteľných zdrojov energie, inováciám a od roku 2015, kedy na seba SIEA prevzala úlohy technologickkej agentúry. Vykonáva tiež funkciu implementačnej agentúry a sprostredkovateľského orgánu pre čerpanie štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci dvoch operačných programov.

Základné činnosti, ktoré SIEA vykonávala, vychádzali z predmetu činnosti uvedeného v Zriaďovacej listine – Rozhodnutie MH SR č. 1/2015 a z náplne Kontraktu o financovaní SIEA na rok 2022.

V roku 2022 sa SIEA podieľala na podporných mechanizmoch v rámci **Operačného programu Kvalita životného prostredia (OP KŽP)**.

Realizovaný bol taktiež **Operačný program Integrovaná infraštruktúra** (OPII, pôvodne OP Výskum a inovácie) v rámci podpory investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä podpory investovania do vývoja produktov a služieb.

Súčasťou OP II je **národný projekt Podpora rozvoja kreatívneho priemyslu na Slovensku**, ktorý SIEA implementuje od októbra 2017. Projekt je zameraný na podporu štyroch odvetví kreatívneho priemyslu (KP). Projekt je realizovaný v dvoch hlavných podaktivitách.

Podaktivita „A“ sa zameriava na zvyšovanie podnikateľských zručností subjektov pôsobiacich v podporovaných odvetviach KP a na posilňovanie všeobecného povedomia o výstupoch z ich činností. V rámci tejto podaktivity od roku 2018 pracujú štyri hlavné odborné pracovné skupiny projektu. Ich členmi sú renomovaní predstavitelia podporovaných odvetví. Najvýznamnejšou činnosťou, v rámci tejto podaktivity, je napĺňanie a prevádzkovanie virtuálnej Galérie realizátorov, umiestnenej na projektovej webstránke www.vytvor.me.

Predstavuje jeden z najkomplexnejších prehľadov podnikateľských subjektov v podporovaných odvetviach KP, dostupných na slovenskom trhu. Galéria realizátorov je priebežne dopĺňaná aj v roku 2022. **Podaktivita „B“** je zameraná na aktiváciu potenciálnych klientov podnikateľských subjektov z podporovaných odvetví. V auguste 2018 bol, v rámci projektu, do praxe spustený špecifický systém poskytovania kreatívnych voucherov oprávneným slovenským podnikateľským subjektom, spĺňajúcim charakteristiku mikro, malého, alebo stredného podniku. Ukončovanie projektov z výziev KV 2021 však pokračovalo v roku 2022, v ktorom boli vyhlásené ďalšie výzvy.

V rámci rovnakého operačného programu SIEA od roku 2017 realizuje aj **národný projekt Zvýšenie inovačnej výkonnosti slovenskej ekonomiky**. Jeho cieľom je šírenie povedomia o význame inovácií, najmä medzi slovenskými podnikmi a študentmi stredných a vysokých škôl, a tým zvýšenie inovačného potenciálu krajiny. Využíva na to niekoľko nástrojov, medzi ktoré patria napríklad workshopy pre študentov a podnikateľov, organizovanie podujatí, mediálne kampane, vydávanie publikácií, vytváranie analýz či prognostických štúdií slovenského podnikateľského prostredia.

V energetickej oblasti sa SIEA venovala predovšetkým monitorovaniu energetickej efektívnosti za rok 2022. SIEA pripravovala podklady pre MH SR pre aktualizáciu plánu opatrení energetickej efektívnosti do roku 2030 v novej štruktúre podľa nomenklatúry notifikovanej v NECP. Vyhodnotené boli údaje od povinných subjektov, ktorými sú dodávatelia energie, prevádzkovatelia rozvodov energie, ústredné orgány štátnej správy a obce, prevádzkovatelia zariadení kombinovanej výroby elektriny a tepla, vlastníci/správcovia budov. Posúdené boli aj správy z kontrol vykurovacích a klimatizačných systémov a úspory energie financované z viacerých finančných mechanizmov, vrátane garantovaných energetických služieb. Výstupom z monitorovacieho systému sú aj smerné čísla v energetike pre potreby plánovania zverejnené na webovom sídle www.siea.sk/monitorovaci-system/

Aktualizovali sa tiež zoznamy odborne spôsobilých osôb na výkon pravidelnej kontroly vykurovacích, klimatizačných systémov a na poskytovanie garantovaných energetických služieb a výkon činnosti energetického audítora. Skúšok odbornej spôsobilosti na výkon pravidelnej kontroly vykurovacích, klimatizačných systémov, na poskytovanie garantovaných energetických služieb a výkon činnosti energetického audítora boli z dôvodu pandemických opatrení presunuté na začiatok roka 2022.

Národný projekt Odborne o energii, ktorý je financovaný z OP KŽP, je zameraný na zabezpečenie kontinuálneho poskytovania informácií o nízkouhlíkových opatreniach zariadením a prevádzkou Centra podpory informačnej platformy. Projekt má za cieľ okrem poskytovania informácií aj vypracovanie energetických auditov verejných budov, prioritne pre štátnu správu.

Národný projekt „Rozšírenie monitorovania energetickej efektívnosti“ (NP RMEE) pokračoval do svojej ďalšej fázy po spustení „Portálu úspor“. Na projekte pribudol interný tím IT špecialistov. V rámci projektu boli pripravené virtuálne prostredia vo vládnom cloude, v ktorom začal vývoj a plánuje sa prevádzka Informačného systému Energetickej efektívnosti (IS EE). Interný tím, pracoval na návrhu a implementácii systému. Implementovali sa základné moduly a komponenty, ako napr. registrácia a prihlásenie do systému. Projekt sa venuje vytvoreniu a rozširovaniu informačného systému energetickej efektívnosti, kde sa zberajú, analyzujú a vyhodnocujú údaje o spotrebe a úspore energií v synergii s environmentálnymi vplyvmi opatrení. Ide o celonárodnú úroveň zberu dát so zameraním sa predovšetkým na zavádzanie monitorovania štátnych a verejných budov a následné monitorovanie prínosov opatrení energetickej efektívnosti. Cieľom NP RMEE je vytvoriť unikátny dátový sklad dostupných údajov o energetickej efektívnosti s dátovými väzbami na 15 integračných partnerov vrátane napojenia na agendy jestvujúceho monitorovacieho systému energetickej efektívnosti (MSEE). Odbor Monitorovania energetickej efektívnosti SIEA spolupracuje s MH SR na zavádzaní všeobecného rámca pre metodiku výpočtu, monitorovania a overovania

úspor energie do praxe, ktorý „**Integrovaný národný energetický a klimatický plán**“ na roky 2021 – 2030 odporučil používať pri plánovaní merateľných ukazovateľov všetkých projektov, týkajúcich sa energetickej efektívnosti. Pracovalo sa na uzatvorení dohody o integračnom zámere s Centrálnou správou referenčných údajov (ďalej ako „CSRÚ“), čo je predpokladom pre naplnenie ďalších funkcionalít pojednávajúcich o integráciách a dátových napojeniach (napr. Register adries, Register právnických osôb; Základné číselníky). V rámci projektu sa pokračovalo na tvorbe dátových štandardov pre údaje o energetickej efektívnosti. Národný projekt RMEE už reálne prispieva k zlepšeniu plánovania cieľov energetickej efektívnosti svojimi výsledkami a aj tým, že publikuje výsledky analytickej činnosti vo forme smerných čísiel v energetike na webovom portáli www.siea.sk.

Pokračoval taktiež projekt Zelená domácnostiam II na inštaláciu zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie domácnostiach prostredníctvom poukážok. Vďaka podpore boli v slovenských domácnostiach nainštalované zariadenia na využívanie obnoviteľných zdrojov energie, konkrétne na inštaláciu slnečných kolektorov, fotovoltických panelov.

V rámci **národného projektu ŽIŤ ENERGIU**, ktorého hlavným cieľom je poskytovanie bezplatného odborného energetického poradenstva a poradenstva o energeticky efektívnych opatreniach a využívaní obnoviteľných zdrojov energie, SIEA v roku 2022 prevádzkovala päť poradenských centier – v Bratislave, Trenčíne, Banskej Bystrici, Žiline a v Košiciach. Ich činnosť a aj realizácia projektu Žiť energiou, ktorý je marketingovo-komunikačne orientovaný, bola v roku 2022 naďalej čiastočne obmedzená bezpečnostnými opatreniami uplatňovanými v dôsledku pandémie Covid-19. Mnohé aktivity plánované na rok 2022 (účasť na konferenciách, workshopoch, veľtrhoch, výstavách, festivaloch, školských akciách atď.) boli z uvedeného dôvodu znemožnené, uskutočnené online, alebo sa konali v obmedzenom režime.

Odborní pracovníci projektu ŽIŤ ENERGIU preto tam, kde to bolo možné, presunuli svoje aktivity do online priestoru. Takto sa im podarilo zúčastniť sa viacerých konferencií, seminárov a odborných prednášok, venovaných využívaniu OZE. Naďalej taktiež poskytovali všetkým záujemcom, či už laickej verejnosti, podnikateľom, obciam aj verejným inštitúciám, odborné poradenstvo alebo konzultácie, čím sa podarilo zachovať a zintenzívniť poradenské a informačné aktivity, zamerané na rozvoj nízkouhlíkového hospodárstva. Zároveň sa uskutočnili online prednášky a výjazdy do základných a materských škôl, aby sa zvýšila informovanosť o danej problematike aj medzi deťmi a mládežou. Témy spojené s efektívnym využívaním energie sa prezentovali aj v tlači, rozhlase alebo televízii. V priebehu celého roku naďalej prebiehala distribúcia tlačovín, ktorých cieľom je prezentovať problematiku efektívneho využívania energie a OZE širokej verejnosti aj deťom.

V rámci projektu ŽIŤ ENERGIU taktiež SIEA na základe poverenia ministerstva začala vzhľadom na energetickú krízu, ktorá posilnila najmä začiatkom vojnového konfliktu na Ukrajine, pripravila šetriacu kampaň s názvom „Šetríme pre nás“. V tejto súvislosti bolo vytvorené webové sídlo a profily na sociálnych sieťach, rovnako tak televízne a rádiové spoty, ktorých cieľom je informovať širokú verejnosť o možných formách úspor na energiách vo svojich domácnostiach, ale i organizáciách, inštitúciách či podnikoch. Kampaň bola spustená na konci roku 2022 s príchodom vykurovacej sezóny.

SIEA vykonáva funkciu národnej implementačnej agentúry pre Program Bohunice, ktorý sa zaoberá vyradovaním Jadrovej elektrárne V1 v Jaslovských Bohuniciach. Program je

spolufinancovaný zdrojmi EÚ približne vo výške 222 mil. eur a prijímateľom je Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a. s., ktorá má vydanú licenciu na činnosti, spojené s vyradovaním Jadrovej elektrárne V1. V súčasnosti sa v tejto súvislosti SIEA venuje dvom projektom, pomocou ktorých sa proces vyradovania dostane do svojej konečnej fázy. Prvý projekt sa dostal v auguste roku 2019 do svojej implementačnej fázy po podpise zmluvy s dodávateľom. Druhý projekt, ktorého cieľom bolo uvoľnenie areálu elektrárne V1 spod administratívnej kontroly dozorných orgánov SR, a tým možnosť využitia areálu na ďalšie priemyselné účely, sa dostal do verejného obstarávania v roku 2021.

SIEA v roku 2022 aktívne participovala na 7 medzinárodných projektoch financovaných z rámcového programu EÚ pre výskum, vývoj a inovácie - Horizon 2020 a na 3 projektoch financovaných z programu INTERREG a 1 z programu Erasmus+.

Medzinárodné projekty, ktoré prinášajú možnosti osobnej výmeny skúseností v rámci celej Európy, sa podarilo implementovať a dosahovať priebežné projektové úlohy. Projekty na ktorý SIEA participovala:

ESI (H2020), projekt je zameraný na zvýšenie energetickej efektívnosti a uľahčiť financovanie riešení v tejto oblasti

GreenDeal4Buildings (H2020), projekt sa zameriava na tvorbu tzv. *road map* a akčných plánov pre stakeholderov v oblasti zelených budov

CraftEdu (H2020), projekt bol v roku 2021 úspešne ukončený a venoval sa vzdelávaniu v sektore stavebníctva

Leap4SME (H2020), projekt je zameraný na podporu energetických auditov v MSP, ktoré nemajú povinnosť tieto vykonávať

CA RES III (H2020) je projekt typu zladené konanie zamerané na aktualizáciu európskej legislatívy v oblasti obnoviteľných zdrojov (Renewable Energy Directive). Tento projekt bol v roku 2021 ukončený,

CA RES IV (H2020) je projekt typu zladené konanie zamerané na aktualizáciu európskej legislatívy v oblasti obnoviteľných zdrojov (Renewable Energy Directive). Tento projekt začal v roku 2021

Odysee-Mure (H2020) je projekt monitoring energetických štatistických dát. SIEA participuje na tomto celoeurópskom projekte už 11 rok.

SHARE 4.0 (Interreg SK-AT), projekt je zameraný na oblasť cezhraničnej spolupráce pri budovaní spoločných riešení a platforiem v oblasti I4.0

SHREC (Interreg Europe), projekt je zameraný na oblasť implementácie politík EÚ na rozvoj OZE

ClusterFY (Interreg Euroep), projekt zameraný na podporu fungovania klastrov.

Valuable Creativity (Erasmus+), projekt je zameraný na programy vzdelávania (celoživotného) pre pracovníkov v priemysle.

SIEA v roku 2022 participovala na činnosti ďalších organizácií a inštitúcií: v sieti európskych energetických agentúr (EnR), pokračovala v aktívnej činnosti v Medzinárodnej energetickej agentúre IEA a jej pracovnej skupine pre obnoviteľné zdroje (REWP), v spolupráci s Európskou Komisiou v riadiacom výbore pre smernicu o energetickej hospodárnosti budov (EPBDC), zladených konaniach pre implementáciu smerníc v oblasti energetickej efektívnosti (CA EPBD, CA EED a CA RES), s Európskej environmentálnej agentúry EEA prostredníctvom Európskej siete pre informácie a sledovanie životného prostredia EIONET, ako aj v rámci siete EMA (sieť

energetických a implementačných agentúr) zriadenej EK (pod gesciou DG ENER a DG REGIO) pre koordináciu opatrení a čerpania zdrojov EÚ na podporu opatrení v oblasti energetickej efektívnosti a mitigácie dopadov klimatickej zmeny. SIEA zastupovala SR aj v expertnej skupine EK pre klastre (pod gesciou DG GROW).

K ďalším činnostiam patrí spolupráca s ministerstvom pri implementácii podporných aktivít, zameraných na rozvoj elektromobility.

K dôležitým činnostiam patrila aj administrácia schémy pomoci na zmiernenie dopadov pandémie COVID-19 pre športové kluby. K novším aktivitám, na ktorých sa SIEA v roku 2022 podieľala, bola podpora rozvoja vodíkových technológií v oblasti výskumu a vývoja a tvorba Akčného plánu pre elektromobilitu.

4.2 Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO)

Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) je príspevkovou organizáciou MH SR, financovanou zo zdrojov štátneho rozpočtu. Z pohľadu investícií môžeme rok 2022 hodnotiť úspešne tak z hľadiska celkového objemu investičných nákladov, ako aj s ohľadom na cieľ získať investície s vyššou pridanou hodnotou a rozvíjať regióny s vysokou nezamestnanosťou.

V roku 2022 uzatvorila agentúra **31 investičných projektov** v objeme **1,87 miliardy eur** a s potenciálom vytvoriť až **7 540 nových priamych pracovných miest**. V 12 prípadoch boli investičné projekty realizované ako expanzia už etablovaných spoločností, 19 investorov sa rozhodli založiť na Slovensku nové prevádzky.

Úspešne uzatvorené investície za rok 2022 pochádzajú zo Švédska, Nemecka, Veľkej Británie, Talianska, Švajčiarska, Španielska, Rakúska, z Taiwanu, Kórejskej republiky, Lichtenštajnska, Turecka, Poľska, Indie a Dánska. Významné zastúpenie majú aj úspešné investičné projekty slovenských spoločností (po Nemecku a Veľkej Británii sú investície zo Slovenska tretie najpočetnejšie).

V segmente výroby majú medzi ukončenými projektami najväčšie zastúpenie automobilový priemysel (vrátane subsektora elektromobility) a strojársky priemysel.

Zo všetkých úspešných investičných projektov v roku 2022 má až 16 (52 %) výrazný potenciál pre vytváranie vyššej pridanej hodnoty, nakoľko ide o projekty technologického centra, projekty priemyselnej výroby, ktorých realizácia zahŕňa aj výskumno-vývojové aktivity, projekty IKT centier, OEM projekty so sofistikovanou výrobou a projekty centier podnikových služieb.

Ukončené investície majú výrazný exportný potenciál, keďže značná časť produkcie a služieb je určená na vývoz, resp. sú poskytované najmä mimo územia SR. Uvedené reflektuje cieľ zvyšovania prílevu investícií s exportným potenciálom.

Za jednu z top investícií roka 2022 možno označiť investíciu v automobilovom priemysle, a to švédsku spoločnosť Volvo Cars. Má ísť o moderný závod na výrobu prémiových elektrických SUV vozidiel značky Volvo s ročnou kapacitou 250 tisíc áut ročne. Investícia s predpokladanou výškou 1,2 mld. eur by mala vytvoriť približne 3 300 nových priamych pracovných miest. Berúc do úvahy multiplikačný efekt v automobilovom sektore 1:4 až 1:7 by nový závod mohol vytvoriť nepriamo až 23 tisíc nepriamych miest. Závod bude 100 % klimaticky neutrálny. Ide o jednu z najvýznamnejších investícií v histórii SR a najvýznamnejšiu na východnom Slovensku od vzniku SR. Túto investíciu môžu nasledovať ďalšie projekty skupiny v tejto lokalite.

Ďalej možno spomenúť investíciu nemeckej spoločnosti Bosch, ktorá sa rozhodla pre umiestnenie nového závodu do pripravovaného strategického územia v obci Záborské neďaleko Prešova. Výrobu investor spustí už v roku 2023 v prenajatých priestoroch v tesnej blízkosti svojho budúceho závodu. Prvá fáza realizácie tohto projektu vytvorí 800 nových pracovných miest, pričom predpokladaná výška investičných nákladov je približne 100 miliónov eur. Podľa slov investora tieto parametre v ďalších fázach niekoľkonásobne narastú. Príkladom ukončeného projektu technologického centra je investícia britskej spoločnosti Systal, ktorá je poskytovateľ technologických riešení v oblasti bezpečnosti sietí pre komerčné podniky. Investor sa rozhodol zriadiť na Slovensku hneď 2 pobočky a to v Bratislave a Košiciach. Tieto prevádzky sa budú zameriavať na vývoj softvérových riešení pre kontrolu a bezpečnosť sietí. Založenie kancelárií v Bratislave a Košiciach bolo priamou reakciou na získanie zákazky od strategického klienta – IBM. Realizácia tejto investície sleduje aj dlhodobý, strategický záujem spoločnosti otvoriť pobočku v EÚ a mať tak komparatívnu výhodu pri nových zákazkách a to nielen pre IBM. Obe pobočky dokopy vytvoria približne 130 vysokokvalifikovaných pracovných miest.

V roku 2022 vygenerovala a zaregistrovala agentúra 91 nových investičných projektov. V súboji o získanie týchto investícií Slovensko súperí predovšetkým s krajinami regiónu strednej a východnej Európy. Pri projektoch náročných na pracovnú silu čoraz viac konkurujú krajiny východného aj západného Balkánu, krajiny východnej Európy, ale aj krajiny severnej Afriky.

Počas roka 2022 sa konzultanti Odboru investičných projektov SARIO zúčastnili na 11 zahraničných podujatiach, z toho 9 fyzicky a zvyšných 2 online a na 17 tuzemských podujatiach, z toho 12 fyzicky a zvyšných 5 v online forme.

Za jedno z top investičných podujatí v zahraničí v roku 2022, ktorého súčasťou bolo taktiež aktívne vystúpenie, bola účasť na podujatí s názvom 2022 Korea – V4 Project Investment Cooperation Plaza, organizovanom KOTRA (Korea Trade Investment Promotion Agency), ktoré sa konalo dňa 30. novembra 2022 vo Varšave. Výrazná časť podujatia sa venovala investičnému prostrediu v krajinách V4, ktorá zahŕňala prezentáciu OIP SARIO na tému podmienok investícií na Slovensku a investičnej pomoci. Na podujatí, ktoré bolo cielené na približne 100 prítomných zástupcov kórejských spoločností a online divákov priameho prenosu, mali zastúpenie taktiež predstavitelia investičných agentúr Poľska (PAIH), Maďarska (HIPA) a Českého veľvyslanectva v Poľsku.

Medzi významné online podujatia zaraďujeme Slovensko-japonské inovačné fórum, ktoré zorganizoval odbor v spolupráci s Japan External Trade Organization (ďalej ako „JETRO“). Podujatie sa konalo dňa 23. júna 2022 a zúčastnilo sa ho približne 50 zástupcov japonských

spoločností. Konzultant OIP mal vystúpenie zamerané na investičné prostredie Slovenska s užším zameraním na sektor e-mobility, vývoj a výskum, technológie využívajúce vodík ako aj iné perspektívne sektory.

Tabuľka č. 17 – Stav ukončených projektov ku koncu roku 2022

Stav ku koncu roka	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet úspešne ukončených projektov	29 ukončených projektov	33 ukončených projektov	26 ukončených projektov	39 ukončených projektov	15 ukončených projektov	29 ukončených projektov	31 ukončených projektov
Potenciál ukončených projektov	cca 930 mil. eur investície cca 7 500 nových priamych miest	cca 492 mil. eur investície cca 9 000 nových priamych miest	cca 319 mil. eur investície cca 4 180 nových priamych miest	cca 286 mil. eur investície cca 4 006 nových priamych miest	cca 697 mil. eur investície cca 2 893 nových priamych miest	cca 464 mil. eur investície cca 3 244 nových priamych miest	cca 1,87 mld. eur investície cca 7 540 nových priamych miest

Odbor zahraničného obchodu, s cieľom podporiť export slovenských spoločností zorganizoval počas roku 42 podujatí. Bolo zorganizovaných **26 podnikateľských misií**, 19 misií smerovalo do zahraničia a 7 sme prijali na domácej pôde. Na podujatiach sa spolu zúčastnilo **1 646 účastníkov, 867 slovenských a 779 zahraničných spoločností**.

Odbor zahraničného obchodu sa venuje riešeniu rôznych dopytov od podnikateľov, či už ide o vyhľadanie vhodného obchodného partnera v zahraničí alebo práve naopak domáceho dodávateľa pre zahraničnú spoločnosť. V roku 2022 bolo spracovaných spolu 97 dopytov, z toho 66 zo zahraničia a 31 slovenských. Konzultanti sprostredkovali spolu 823 kontaktov zadávateľským spoločnostiam.

Zorganizované podujatia podporili exportérov a záujmy slovenských podnikateľov na 3 kontinentoch - Európa, Ázia, Amerika

medzi najžiadanejšie krajiny patrili:

- v Európe – Rakúsko, Taliansko, Dánsko, Fínsko, Island Švajčiarsko, Maďarsko, Holandsko, Grécko, Ukrajina
- v Amerike – USA, Mexiko
- v Ázii – Kazachstan, Gruzínsko, Južná Kórea
- na Blízkom východe – Spojené arabské emiráty, Irán, Jordánsko

Formu multilaterálnej spolupráce majú predovšetkým kooperačné podujatia **SARIO z projektu SARIO Business Link**. Cieľom týchto prestížnych medzinárodných biznis podujatí je poskytnúť účastníkom unikátnu platformu na rokovania s relevantnými obchodnými partnermi, na prezentáciu ponúk spolupráce, voľných výrobných kapacít, požiadaviek na vytvorenie spoločných podnikov a možnosť zapojenia sa do dodávateľskej siete etablovaných firiem.

Sú jedinečnou platformou, v rámci ktorej sa stretáva priemyselná obec, zástupcovia štátnej a verejnej správy, vedy, výskumu, akademickej obce, priemyselných zväzov a obchodných komôr.

SARIO, ako hlavný odborný partner Medzinárodného strojárkeho veľtrhu v Nitre (ďalej ako „MSV“), zorganizovala, v spolupráci s hlavným partnerom podujatia výstaviskom Agrokomplex a generálnym partnerom Československou obchodnou bankou (ďalej ako „ČSOB“), 25. mája odbornú konferenciu pod názvom „**Nový rozmer odolnosti priemyslu**“. Podujatie sa konalo pod záštitou ministerstva hospodárstva.

Konferencia priblížila potrebu inovácií ako nevyhnutnosť schopnosti adaptácie na nové vstupy do výroby, vrátane energií, na zvyšovanie nezávislosti v zásobovaní výroby a na budovanie konkurencieschopnosti slovenského priemyslu.

Diskusný panel, do ktorého naše pozvanie prijali Ján Petrovič, generálny riaditeľ sekcie energetiky ministerstva, Koloman Buzgó, riaditeľ divízie riešení pre firemných klientov, ČSOB, Vladimír Šucha, vedúci Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku, Miroslava Remenárová, predsedkyňa predstavenstva, Britská obchodná komora v SR a manažérka pre firemné záležitosti, Jaguar Land Rover Slovakia a Michal Zábovský, koordinátor výskumných úloh z Univerziténeho vedeckého parku UNIZA, sa venoval opatreniam, ktoré pomôžu slovenskému priemyslu v napojení na iniciatívy EÚ prekonať negatívne dosahy vojnového konfliktu na Ukrajine, novému rozmeru dlhodobej stratégie znižovania dosahov priemyslu na životné prostredie a firmám, ktoré sa dokážu rýchlo zorientovať a vyťažiť z nej.

Súčasťou konferencie SARIO bola prezentácia konkrétnych exponátov pod názvom „**Z Dubaja do Nitry**“, v rámci ktorej priamo na pódiu odprezentovali zástupcovia TUKE slovenský koncept **vodíkového superšportu MH2** vytvorený v spolupráci so spoločnosťou MATADOR, slovenský **nízkoťlakový vodíkový autobus RH2** vytvorený v spolupráci so spoločnosťou Rošero-P a **dekontaminačné zariadenie** Emma a Nella.

SHARVAN Bike, prvý rastúci skladací bicykel na svete predstavil Dušan Mandulák, zakladateľ a generálny riaditeľ spoločnosti a **vírnik NISUS**, ktorý patrí medzi elitu novej éry vírnikov, predstavil Jindřich Záhumenský konateľ spoločnosti JOKERTRIKE. Účastníkom podujatia sme formou slučky video spotov sprostredkovali prezentáciu vybraných exponátov, ktoré reprezentovali Slovensko na Expo Dubaj 2020. Videospoty vybraných exponátov boli prezentované počas celého MSV Nitra 2022 na plazmách v konferenčnej zóne SARIO.

Súčasťou podujatia boli **bilaterálne rokovania**, ktoré si naplánovalo 51 registrovaných spoločností a inštitúcií. Realizovaných bolo 53 rokovaní, z toho priamo na mieste 35 „onsite“ rokovaní a 18 hybridných. Stretnutia spoločností, ktoré mali záujem o kontakt na ekonomických diplomatov sme realizovali formou výmeny kontaktov.

Súčasťou biznis časti bol aj **sourcing pre švédsku firmu AB Halmstads Gummifabrik**. V nadväznosti na už rozpracovaný dopy sme túto spoločnosť pozvali na Slovenskú kooperačnú burzu Nitra 2022, a pripravili sme pre ňu niekoľko „B2B“ stretnutí s potenciálnymi dodávateľmi požadovaných kovových komponentov. Z týchto stretnutí by minimálne v dvoch prípadoch mohol nastať prienik záujmov a rokovania by mohli postúpiť do kontraktačného štádia.

Slovenské spoločnosti, ktoré boli prizvané na rokovania:

- LEWEMA ŠVEC a SPOL, s. r. o. – renomovaný slovenský výrobca v oblasti kovoobrábania prezentoval švédskej spoločnosti svoj výrobný program a technologické vybavenie, pričom spolupráca je možná pri menších priemeroch daných oceľových skruží.
- BESTO, s. . o. – firma BESTO je dodávateľ oceľových komponentov pre strojárstvo, firma predstavila svoje výrobné portfólio, švédska firma poskytne projektovú dokumentáciu a bude nasledovať nacenenie produktu . Zástupca spoločnosti BESTO v osobnom rozhovore následne uviedol, že indikované cenové očakávania švédskej firmy sú dosť náročné
- IN VEST s. r. o. - tiež sa jedná o tradičného výrobcu oceľových komponentov, ktorá spĺňa všetky požiadavky švédskej firmy , zástupca sa nakoniec osobne stretnutia nezúčastnil z dôvodu náhlej hospitalizácie, ale aj tu je potenciál na ďalšiu spoluprácu a firmy budú komunikovať ďalej medzi sebou

Okrem týchto rokovaní, švédska firma absolvovala B2B aj so SARIO – NP a spoločnosťou Central European Investment Services – Slovakia, s. r. o.

Partneri podujatia:

- Generálny partner - ČSOB
- Hlavní partneri - Agrokomplex, MZV EZ SR, ISA, Zastúpenie SR v Európskej komisii, Jaguár Land Rover, TUKE, NISUS, Sharwan Bice, Žilinská univerzita v Žiline, SITA,
- Partneri - Eximbanka SR, Asociácia priemyselných zväzov a dopravy SR
- Mediálni partneri - atp journal, webnoviny, strojárstvo/strojírrenství Engineering Magazine, Daily Automation

SARIO zorganizovalo 24. novembra v Šamoríne podujatie **Slovak Industry VISION Day**. Slovak Industry Vision Day nadviazala na 16-ročnú históriu úspešnej platformy „Slovenská kooperačná burza“, konala sa pod záštitou ministerstva.

Slovak Industry VISION Day v číslach:

- 199 registrovaných subjektov
- zo 14 krajín (vrátane Slovenska)
- 446 vopred naplánovaných stretnutí
- 100 dodatočne naplánovaných stretnutí
- takmer 40 stretnutí Volvo Car Košice s potenciálnymi dodávateľmi

Program:

Podujatie otvoril generálny riaditeľ agentúry SARIO Robert Šimončíč, ktorý hneď po otvorení podujatia diskutoval spolu so štátnym tajomníkom MH SR Petrom Švecom na tému „**Čo prináša megainvestícia automobilky Volvo krajine**“. Na panelovú diskusiu nadviazal svojím vstupom B. Helldénom, riaditeľom Volvo Car Košice a J. Rydénom, ktorí účastníkom predstavili investíciu s najnovšou klimaticky neutrálnou technológiou, ktorá jednoznačne predstavuje príležitosť a veľkú výzvu pre Slovensko. Program pokračoval ďalšími blokmi zaujímavých diskusií a prezentácií: „**Udržateľné financovanie**“ - aktuálne možnosti v tejto oblasti predstavil zástupca generálneho partnera podujatia ČSOB Milan Hrompa, riaditeľ odboru špecializovaného financovania a podpory firemného bankovníctva.

„**Silná pozícia dronov v priemysle – obrana, logistika, výroba**“ - v diskusii o vývoji dronovej ekonomiky, ktorá úzko súvisí s rozširovaním možností ich využitia v priemysle svoje projekty predstavili Rastislav Sopko, Asociácia Mám Dron a Pavol Serbín so spoločnosti R-SYS, s. r. o.

V diskusii pod názvom „**Sky is not the limit – ako získať projekt Európskej vesmírnej agentúry**“ diskutujúci objasnili, že vesmír už dávno nie je iba o výskume a objavovaní. Čo presne predstavuje vesmírna ekonomika, aké príležitosti prináša a kde sa v nej dokážu nájsť slovenské firmy? Na tieto otázky odpovedali Rastislav Krampľ zo spoločnosti Biox Technologies, Cristian Dan Stratyinski, Rastislav Krampľ zo spoločnosti Biox Technologies, Christian Dan Stratyinski z CTRL a Radovan Hilbert z YMS.

Projekty „**Umelej inteligencie v priemysle**“ predstavili Peter Šimko zo spoločnosti PowereX Vladimír Miškovský zo spoločnosti Fuergy a Heliodor Macko zo spoločnosti SEAK. Smart veci ovplyvňujú život, otvárajú nové možnosti a šetria náklady. Efektívne využívanie možností, ktoré prinášajú, si vyžaduje aj zmeny tradičných procesov. Preto sme do bloku prezentácií zaradili pod názvom „**Smart technológie hýbu svetom**“ projekty spoločností NICE VISION, VIRTUAL EVERYTHING a RESCO.

Poobedný blok **workshopov, nápadov a inšpirácií** sa venoval konkrétnym možnostiam financovania projektov, aktuálnym výzvam z Plánu obnovy, úspešným projektom SARIO, možnostiam zapojenia sa do konkrétnych projektov našej agentúry a prepájaní univerzít a firiem.

Konkrétne sme do bloku zaradili:

- „GoGlobal - ako pripraviť značku pre medzinárodný úspech“
- „Plán obnovy - konkrétne projekty a výzvy v spolupráci s Úradom vlády SR“
- „Nórske fondy - príležitosti a projekty“
- „Ako vstúpiť na nový trh so SARIO“
- „Možnosti vstupu do vesmírneho sektora“
- „Národný projekt SARIO - podpora účasti MSP na veľtrhoch a výstavách“
- „SARIO Projekt Prax pre univerzity, riešenie pre firmy“, kde v rámci diskusie o úspešných projektoch tohto projektu SARIO hovorili Dominika Fričová, Žijem vedu, Radoslav Mizera, Solved a Ján Král, prodekan pre vnútorné, vonkajšie vzťahy, propagáciu a informatiku.

Počas celého popoludnia prebiehali rokovania a networking a celý deň sa prezentovali zaujímavé inovatívne projekty slovenských firiem, ako napríklad PATAK MOTORS, Elis Technologies, Sharvan Bike, Devonix, Nice Visions, Overhead, Mam Dron, R-SYS, Sensoneo, SEAK, Fuergy, PowereX a ďalšie.

4.3 Múzeum obchodu Bratislava

Jednou z organizácií zriadených ministerstvom je aj Múzeum obchodu Bratislava (ďalej len „MOB“). Jeho poslaním je najmä tvorba, ochrana, odborné spracovanie a prezentácia zbierkového fondu dokumentujúceho vývoj obchodu a pohostinstva na území Slovenska. V terajšej podobe je zriadené od roku 1991. Zbierkový fond spravuje múzeum ako súčasť kultúrneho dedičstva národa a štátu. Celkovo predstavuje zbierkový fond 70 465 kusov

zbierkových predmetov. Medzi zbierkami nájdeme kompletne zachované zariadenia obchodíkov so zmiešaným tovarom. Zbierka spojená s pohostinstvom obsahuje výčapné zariadenia, plničky fliaš, sudy, zásobníky na nápoje, jedálenské a nápojové servisy. Svoje miesto tu majú aj hracie automaty, gramofóny i orchestrión, ktoré dotvárali atmosféru pohostinstiev.

MOB na základe prieskumu a vedeckého výskumu zabezpečuje zhromažďovanie a zhodnocovanie zbierkových predmetov prostredníctvom vedeckých metód a odborne ich spracováva. Zabezpečuje tiež písomnú dokumentáciu o vývoji obchodu, pohostinstva a cestovného ruchu na území Slovenska od jeho prvopočiatkov až po súčasnosť. Súčasne zabezpečuje ich sprístupňovanie verejnosti a využívanie vo verejnom záujme. Zbernou oblasťou je územie Slovenska a nadväzne oblasti a územia štátnych útvarov, ktorých bolo územie Slovenska v minulosti súčasťou. Svojím pôsobením sa MOB orientuje na celú populáciu s dôrazom na mládež na akomkoľvek stupni vzdelávania.

Výstavné aktivity MOB v roku 2022 boli výrazne ovplyvnené zložitou pandemickou situáciou a reštriktívnymi opatreniami a zároveň vysokými cenami energií. MOB preto opakovane venovalo zvýšenú pozornosť evidencii, ochrane a prezentácii zbierkových predmetov múzea.

4.4 Slovenská obchodná inšpekcia

Slovenská obchodná inšpekcia (ďalej ako „SOI“) ako orgán štátnej správy priamo podriadený ministerstvu vykonáva štátnu kontrolu vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa s celoslovenskou pôsobnosťou a vo svojej kontrolnej a rozhodovacej činnosti je nezávislá. Úlohou SOI je kontrola vnútorného trhu, pri ktorej zisťuje, či sú výrobky a služby pri ich predaji a poskytovaní v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, a vykonáva štátny dozor a kontrolu nad podnikaním v energetike.

SOI kontroluje a vykonáva dozor nad dodržiavaním povinností vyplývajúcich zo **496 právnych predpisov**. Ak na trhu SR neexistuje špeciálny dozorný orgán, v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, SOI automaticky preberá zodpovednosť za výkon kontroly podľa tohto zákona. SOI v rámci svojej kontrolnej činnosti zisťuje najmä, či sa nepotravinové výrobky predávajú a služby poskytujú bezpečné, v zhode s technickými požiadavkami, v správnej kvalite, množstve, miere, hmotnosti pri dodržaní cenových predpisov, či sú dodržané všeobecné podmienky predaja, označovanie výrobkov cenami, dodržiavanie ostatných podmienok na vykonávanie veľkoobchodnej, distribučnej, maloobchodnej činnosti pri poskytovaní služieb (najmä práv cestujúcich v leteckej doprave, služieb cestovného ruchu, časovo vymedzeného užívania ubytovacích zariadení, poskytovanie dlhodobých rekreačných služieb, ubytovacích služieb a služieb informačnej spoločnosti). Okrem uvedeného, kontrola vnútorného trhu zahŕňa aj ochranu niektorých rozhlasových programových služieb a televíznych programových služieb a služieb informačnej spoločnosti, dodržiavanie povinností vzťahujúcich sa na energeticky významný výrobok, dodržiavanie povinností pri uvádzaní názvov textilných vlákien a pri označovaní vláknového zloženia textilných výrobkov etiketou a iným označením podľa osobitného predpisu. Zároveň SOI kontroluje dodržiavanie povinností pri uvádzaní a sprístupňovaní typu vozidla na trh, ako aj systému, komponentu alebo samostatnej technickej jednotky, a tiež označovanie pneumatík vzhľadom na palivovú úspornosť a iné základné

parametre. SOI zohráva nezastupiteľnú úlohu na trhu pri výkone dozoru na trhu s chemickými látkami (chemické látky, chemické zmesi, detergenty a biocídne výrobky).

V roku 2022 sa SOI stala jediným orgánom dohľadu nad plnením požiadaviek na prístupnosť služieb pre osoby so zdravotným postihnutím a nad povinnosťami ustanovenými v zákone č. 351/2022 Z. z. o prístupnosti výrobkov a služieb pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Popri výkone pôsobnosti orgánu kontroly vnútorného trhu je SOI jedným z **orgánov alternatívneho riešenia spotrebiteľských sporov** (ďalej ako „ARS“). Úlohou SOI v rámci výkonu tejto kompetencie je ako nezávislý a nestranný subjekt sprostredkovať riešenie sporu medzi predávajúcim a spotrebiteľom s cieľom dosiahnuť uzavretie dohody medzi stranami sporu. SOI ako tzv. reziduálny subjekt ARS rieši všetky druhy sporov, pri ktorých nie je určená pôsobnosť iných orgánov ARS, s výnimkou sporov vyplývajúcich zo zmlúv o poskytovaní finančných služieb.

Činnosť SOI v roku 2022

Rok 2022 bol ešte stále ovplyvnený doznievaním následkov pandémie spojenou s ochorením COVID-19 a prijatých protipandemických opatrení, ktoré mali z pohľadu SOI výrazný vplyv na činnosť hospodárskych subjektov. Kontrolná činnosť SOI tak bola v tomto období priebežne modifikovaná vzhľadom na aktuálnu situáciu, pričom ku koncu roka 2022 sa táto dostala na úroveň pred pandemického obdobia.

Činnosť SOI sa v sledovanom období zameriavala na intenzívnu komunikáciu s verejnosťou, pričom SOI poskytovala informácie ako občanom, tak aj podnikateľským subjektom.

V roku 2022 bolo **inšpektorátmi SOI prijatých 8 829 podnetov**, oznámení a žiadostí o radu. Prešetrených bolo 1 759 podnetov, z ktorých bolo 761 opodstatnených. V 998 prípadoch predmet podania nebol na základe vykonanej kontroly SOI potvrdený.

Tabuľka č. 18 - Prehľad o evidencii a spôsobe riešenia podnetov, oznámení a žiadostí o radu

Inšpektorát pre kraj	prijaté celkom	z toho		prešetrené celkom	z toho		v riešení	postúpené iným orgánom	odpísané bez šetrenia; poskytnutá rada
		adresné	anonymné		opodstatnené	neopodstatnené			
Bratislavský	3500	3470	30	97	6	91	1256	582	1565
Trnavský	766	661	105	240	115	125	88	185	253
Trenčiansky	642	616	26	178	85	93	116	55	293
Nitriansky	708	687	21	278	119	159	40	168	222
Žilinský	901	836	65	247	94	153	80	136	438
Banskobystrický	623	551	72	173	73	100	74	85	291
Prešovský	818	760	58	316	164	152	66	148	288
Košický	871	718	153	230	105	125	84	108	449
S p o l u rok 2022	8 829	8 299	530	1 759	761	998	1804	1467	3799
rok 2021	9 145	8 755	390	1 706	617	1 089	1833	1598	3517

Zdroj: Výročná správa SOI za rok 2022

Ústredný inšpektorát SOI so sídlom v Bratislave prijal v sledovanom období **2 376 písomných dopytov** vo veci ochrany spotrebiteľa, z toho bolo vybavených 2 304 podaní a 72 podaní ostalo v riešení. Okrem písomných podnetov boli prijaté aj telefonické dopyty spotrebiteľov a podnikateľských subjektov.

Spolupráca SOI a medzinárodná spolupráca SOI v roku 2022

V roku 2022 **na národnej úrovni** SOI najčastejšie spolupracovala s colnými úradmi, ale tiež s Policajným zborom SR. Kontinuálne prebiehala aj kooperácia medzi Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR, Úradom verejného zdravotníctva SR či Úradom pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb.

Na základe hlásení colných úradov o dovoze tovaru boli zo strany SOI vykonané operatívne kontroly. Inšpektori preverovali dodržanie požiadaviek na označenie dovážaných výrobkov a sprievodnú dokumentáciu pred ich uvedením na trh. Medzi kontrolovanými výrobkami boli napríklad hračky, vianočné svetelné reťazce, bižutériu, respirátory alebo ľahké elektrické vozidlá. V niektorých prípadoch boli vydané záväzné stanoviská, že dovážané výrobky nie sú v zhode s technickými požiadavkami a nemôžu byť uvedené na jednotný európsky trh.

V roku 2022 pokračovala SOI v **medzinárodných aktivitách**:

1. SOI sa pravidelne zapája do spoločnej európskej akcie **EU Sweep**, v rámci ktorej prebieha jednotný a koordinovaný skríning webových stránok zo strany participujúcich členských štátov, s cieľom odhaliť porušenia právnych predpisov v jednotlivých oblastiach ochrany ekonomických záujmov spotrebiteľa, na základe stanovených kontrolných zoznamov a v presne určenom čase. V roku 2022 sa uskutočnili kontroly na témy „Sprostredkovatelia prenájmu áut“, „Black Friday a výpredaje“, a „Dark patterns“.
2. SOI participovala v medzinárodných projektoch, tzv. **Joint Actions – JA**. SOI bola v roku 2022 súčasťou viacerých projektov **CASP 2022**, zameraných na:
 - koordinovaný odber a **skúšanie hračiek**, s cieľom overiť prítomnosť nebezpečných chemických látok alebo ich stanovené limity (CASP 2022 Chemicals in toys);
 - koordinovaný odber a **skúšanie ozonérov a čističiek vzduchu**, a vytvorenie jednotnej metodiky ich kontroly (CASP 2022 Ozone air purifiers and sterilisers);
 - horizontálnu aktivitu v oblasti vývoja nástrojov, ktoré môžu použiť orgány dohľadu pri **kontrole bezpečnosti výrobkov zakúpených online** (CASP 2022 Online market surveillance);
 - horizontálnu aktivitu v oblasti vypracúvania spoločných postupov pri **výrobkoch príťažlivých pre deti a napodobenín potravín**, s cieľom prijať koordinovaný prístup pri identifikácii týchto výrobkov a hodnotení rizika.
3. SOI v rámci medzinárodných projektov pod záštitou organizácie PROSAFE pokračovala v plnení svojich povinností v rámci projektu **JAHARP2020 Triplet**, v oblasti kontroly produktov pod kategóriami plynové varné dosky, variče a plynové ohrievače priestoru.
4. SOI sa za účelom efektívneho výkonu trhového dohľadu nad slovenským trhom priebežne zúčastňovala zasadnutí **expertných skupín Komisie, tzv. ADCO** (Administrative Cooperation Groups) pracovných skupín pre oblasť stavebných výrobkov, hračiek, elektrovýrobkov, pyrotechnických výr výrobkov, rádiových zariadení, elektromagnetickej kompatibility a rekreačných plavidiel. SOI zastupovala SR naďalej aj v rámci Fóra na výmenu informácií o presadzovaní právnych predpisov

pre oblasť automobilového sektoru, a v oblasti nebezpečných chemických látok v rámci pracovnej skupiny WP.6 EHK OSN a poradného orgánu MARS Group.

5. SOI je zapojená do tzv. **systému CPC** (Consumer Protection Co-operation Network), ktorý zabezpečuje spoluprácu orgánov dohľadu v oblasti ochrany ekonomických záujmov spotrebiteľov, ak sú ohrozené kolektívne záujmy spotrebiteľa. Členské štáty si v rámci systému CPC vymieňajú žiadosti o informácie, žiadosti o opatrenia, koordinujú spoločné postupy a pod.
6. SOI pokračovala v cezhraničnej spolupráci pri dohľade nad trhom s výrobkami, a to najmä prostredníctvom výmeny informácií prostredníctvom informačných systémov **RAPEX** a **ICSMS**. SOI počas celého roka 2022 na trhu SR systematicky kontrolovala výskyt nebezpečných výrobkov notifikovaných v systéme RAPEX partnerskými orgánmi trhového dozoru členských štátov.

Kontroly SOI v roku 2022

SOI v priebehu roka 2022 vykonala viacero kontrolných akcií zameraných na **ekonomické záujmy spotrebiteľov** alebo **kontroly výrobkov na vnútornom trhu SR**, najmä prostredníctvom výkonu kontroly:

- plnenia povinností leteckých dopravcov ,
- plnenia povinností prevádzkovateľov cestovných kancelárií,
- zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov,
- plnenia autorizačných povinností podľa nariadenia REACH,
- osobných ochranných prostriedkov,
- počítačových zdrojov,
- prítomnosti škodlivých chemických látok v hračkách,
- bižutérie,
- detských zadržiavacích systémov,
- dymových signalizačných zariadení,
- spotrebiteľských laserových ukazovadiel a
- svetelných reťazcov.

V priebehu roka 2022 vykonali inšpektori SOI celkovo **11 978 kontrol** v prevádzkových jednotkách (ďalej ako „PJ“) zameraných na predaj výrobkov a poskytovanie služieb spotrebiteľom na vnútornom trhu. Nedostatky boli zistené v **2 462 PJ**. Z dôvodu zistených nedostatkov bol pozastavený predaj **1 459 druhov výrobkov** v hodnote **164 522 eur**.

Oblasť ekonomického záujmu spotrebiteľa

Rok 2022 bol pre SOI charakteristický vysokým nárastom podaní spotrebiteľov, ktoré sa týkali problémov pri nákupe tovaru cez tzv. **e-shopy**. Ich dôvodom bolo neplnenie si povinností predávajúceho, napríklad doručením poškodeného, použitého alebo iného tovaru alebo nedoručím tovaru vôbec po jeho zaplatení zo strany spotrebiteľa. SOI z uvedeného dôvodu pokračovala vo zverejňovaní upozornení pre spotrebiteľov na svojej webovej stránke soi.sk, na ktorej ich pravidelne informovala o údajoch, ktoré by mali spotrebiteľia sledovať pri nákupe prostredníctvom internetových obchodov, ale aj o **zozname najrizikovejších e-shopov**, pri ktorých SOI eviduje najčastejšie porušovanie práv spotrebiteľov.

V roku 2022 bolo na SOI doručených **66 písomných podaní**, ktoré sa týkali **leteckej dopravy**, z toho v **34 prípadoch** Inšpektoráty SOI vykonali kontrolu. Podania sa najčastejšie týkali

nevyplatenia kompenzácie za dlhé meškanie alebo zrušenie letu. Dodržiavanie práv cestujúcich v leteckej doprave bolo v roku 2022 preverené zo strany SOI prostredníctvom celoslovenskej kontrolnej akcie, s cieľom preveriť rovnaké postavenie pri poskytovaní informácií a služieb pre všetky fyzické osoby bez rozdielu zdravotného stavu, postihnutia alebo mobility pri využívaní služieb leteckých dopravcov alebo infraštruktúry. Nedostatky boli zistené pri porušení informačných povinností pre cestujúcich.

SOI uskutočnila v roku 2022 **kontrolu cestovných kancelárií**, ktorej cieľom bolo najmä preveriť povinnosť cestovných kancelárií mať zabezpečenú dostatočnú ochranu pre prípad úpadku, existenciu oprávnenia na prevádzkovanie cestovnej kancelárie, označenie predajného miesta a materiály propagujúce zájazdy alebo služby cestovného ruchu a iné materiály súvisiace s touto propagáciou. V rámci kontrolnej akcie bolo prekontrolovaných celkovo **66 cestovných kancelárií**. Nedostatky boli zistené v **6 prípadoch**.

V rámci celoslovenskej kontrolnej akcie **zákazu predaja tabakových výrobkov** osobám mladším ako 18 rokov SOI v roku 2022 prekontrolovala **604 PJ**, pričom nedostatky zistila v **131 prípadoch**. Výsledky kontroly upozornili na nepriaznivý trend predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov, kedy sa percento pochybení zvýšilo z 17,52 % (rok 2021) na 21,69 % v hodnotenom období.

Dodržiavanie poctivosti predaja overili inšpektori SOI vykonaním **1 882 kontrolných nákupov** vrátane úhrad za poskytnuté služby. V neprospech spotrebiteľa bolo účtovaných **18 kontrolných nákupov**. Miera poškodenia spotrebiteľa na 100 eur všetkých kontrolných nákupov dosiahla úroveň 0,10 eur. SOI intenzívne zamerala svoju činnosť aj na nekalé obchodné praktiky a nerovnaké zaobchádzanie so spotrebiteľom (diskrimináciu spotrebiteľa). V roku 2022 boli nekalé obchodné praktiky zistené v **210 prípadoch**.

Špecifickým druhom podaní, nakoľko ide o zákonnú povinnosť, boli oznámenia súvisiace s oznamovacou povinnosťou predávajúcich v prípade tzv. „predajných a prezentačných akcií“. V roku 2022 bolo doručených **854 takýchto oznámení**, ktoré boli následne zverejnené na webovej stránke SOI.

Oblasť bezpečnosti nepotravinových výrobkov

Kontrolu bezpečnosti nepotravinových výrobkov vykonávala SOI v roku 2022 kontrolou ich bezpečnosti na národnom trhu SR ako aj pri vstupe dovážaných výrobkov na jednotný trh EÚ.

SOI v roku 2022 zamerala svoju kontrolnú činnosť bezpečnosti nepotravinových výrobkov v rámci celoslovenských kontrolných akcií na sortimentné skupiny výrobkov - počítačové zdroje, hračky, bižutéria, detské zadržiavacie systémy, dymové signalizačné zariadenia, laserové ukazovadlá, svetelné reťazce a v rámci sektorového programu na osobné ochranné prostriedky, so zameraním sa na správnosť a úplnosť značenia, sprievodnej a technickej dokumentácie, vrátane návodov na použitie, a na kontrolu bezpečnosti a zhody s predpísanými technickými požiadavkami.

Pri výkone trhového dozoru SOI v rámci svojej kontrolnej činnosti zistila v roku 2022 celkom **80 nebezpečných výrobkov**. Z uvedeného počtu bolo 41 výrobkov zistených na národnom trhu SR na základe odobratých vzoriek, 37 výrobkov oznámených do systému RAPEX/Safety Gate inými členskými štátmi a 2 výrobky na základe hlásení colných úradov. Najväčší počet

nebezpečných výrobkov bolo v sortimentnej skupine **bižutéria** (32,50 %), **hračky** (18,75 %) a **elektrické spotrebiče** (16,25 %).

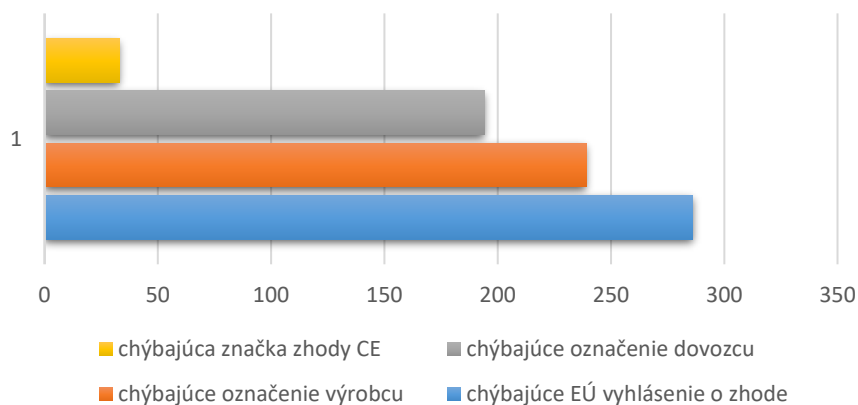
Sektorový program SOI 2022

SOI v roku 2022 v súlade s § 20 ods. 14 zákona o ochrane spotrebiteľa, vypracovala a následne zrealizovala národný sektorový program zameraný na dohľad nad trhom vytipovaných sortimentných skupín **osobných ochranných prostriedkov** (ďalej len „OOP“).

Predmetom kontroly boli OOP určené pre bežných spotrebiteľov, používané na ochranu pri práci v záhrade, v domácej dielni, pri športových a voľnočasových aktivitách. Konkrétne išlo o ochranné rukavice, slnečné okuliare bez korekčného účinku, prilby určené pre cyklistov, skejtbordistov a používateľov kolieskových korčúľ, bezpečnostnú obuv a reflexné vesty.

V sledovanom období vykonala SOI kontroly plnenia povinností príslušných hospodárskych subjektov, vyplývajúcich z právnych predpisov platných pre dané sortimentné skupiny OOP, čo sa týka označovania povinnými údajmi a sprievodnej dokumentácie v **442 PJ** v rámci SR, pričom nedostatky boli zistené v **195 PJ**. Celkovo bolo prekontrolovaných **1 298 druhov** OOP pričom nedostatky boli zistené u **518 druhov** v celkovej hodnote **74 960,39 €**, čo predstavuje 40 % z celkového počtu kontrolovaných výrobkov na národnom trhu.

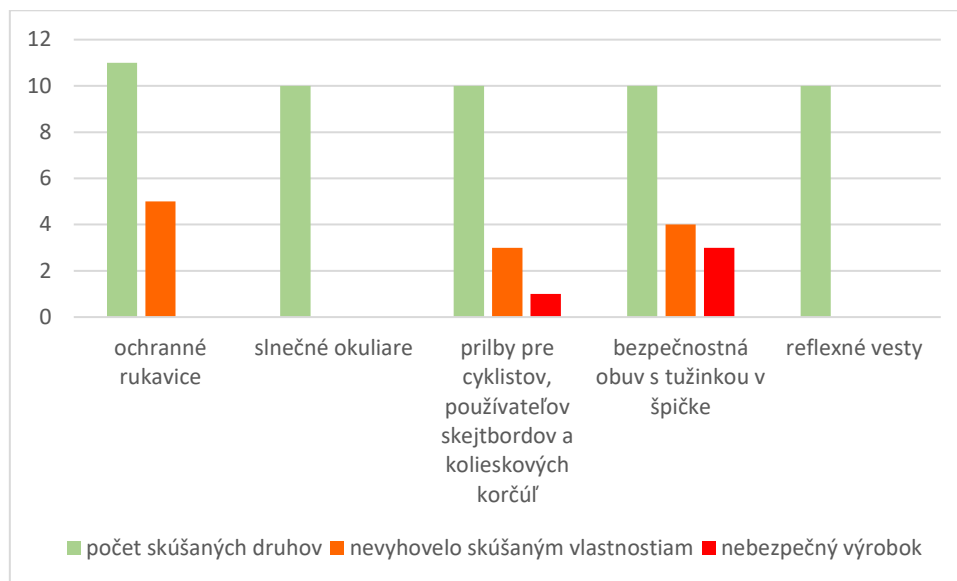
Graf č. 33 - Najpočetnejšie zisťované nedostatky pri kontrolách plnenia povinností príslušných hospodárskych subjektov, vyplývajúcich z právnych predpisov platných pre OOP

Zdroj: Výročná správa SOI za rok 2022

V rámci kontroly skutočných vlastností odobrala SOI 51 druhov OOP za účelom overenia ich bezpečnosti a zhody s predpísanými technickými požiadavkami, pričom **12 druhov** nevyhovelo hodnoteným požiadavkám a v **4 prípadoch** išlo o také nedostatky, ktoré môžu mať za následok ohrozenie bezpečnosti a zdravia spotrebiteľa.

Graf č. 34 - Kategórie skúšaných OOP a ich výsledky na základe odberu vzorky

Zdroj: Výročná správa SOI za rok 2022

Colné orgány za sledované obdobie zaslali SOI celkom **14 hlásení** týkajúcich sa sortimentných skupín OOP, ktoré boli predmetom sektorového programu. V rámci týchto hlásení SOI prekontrolovala **27 druhov** OOP, z ktorých **10 druhov** nespĺňalo požiadavky platných právnych predpisov EÚ. V nadväznosti na zistené nedostatky bolo vydaných spolu **5 záväzných stanovísk**, že tieto druhy nemôžu byť uvedené na jednotný trh EÚ.

Odber vzoriek výrobkov

Vzorky boli odoberané najmä na základe prijatých podnetov (podozrenia na nebezpečnosť) alebo v rámci kontrolných akcií, kedy inšpektori SOI na základe vlastných poznatkov a skúseností usúdili, že výrobky môžu vykazovať také nedostatky, ktoré by mohli mať za následok ohrozenie bezpečnosti spotrebiteľa. Išlo najmä o sortimentné skupiny – hračky, elektro-výrobky, strojové zariadenia, osobné ochranné prostriedky, stavebné výrobky, detské autosedačky, bižutéria, plynové spotrebiče, laserové ukazovadlá a motorové vozidlo kategórie L a M.

Testovanie vzoriek prebiehalo v akreditovaných laboratóriách nielen na území SR, ale aj v zahraničí. SOI v roku 2022 odobrala **celkom 254 druhov výrobkov (vzoriek)** na posúdenie ich bezpečnosti a zhody s predpísanými požiadavkami, pričom 249 druhov bolo odobraných z priamej ponuky pre spotrebiteľa a 5 druhov pri kontrole výrobkov pri ich vstupe na jednotný trh EÚ. Skúšanie bolo ukončené u 185 vzoriek (do vyhodnotených vzoriek sú zahrnuté aj vzorky, ktoré boli odobraté v roku 2021, ale vyhodnotené v roku 2022). Skúšanému **nevyhovelo 77 druhov** a podiel nevyhovujúcich druhov z celkom odskúšaných je **41,6 %**. Na základe výsledkov skúšok možno konštatovať, že **43 druhov** z celkového počtu nevyhovujúcich vzoriek je **nebezpečných**.

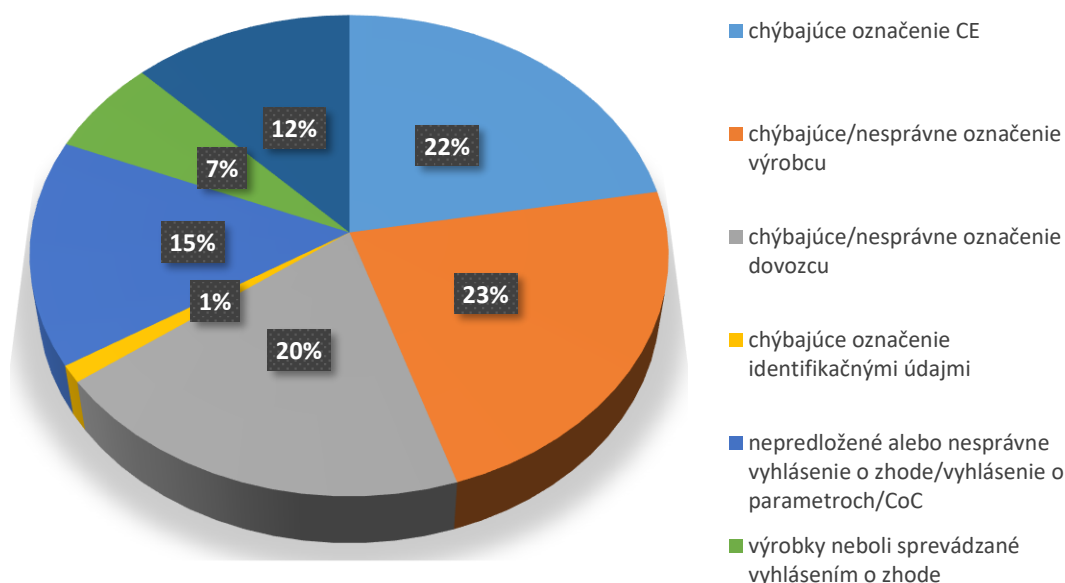
Kontrola dovážaných výrobkov pri vstupe na jednotný trh EÚ

V nadväznosti na spoluprácu SOI a Finančného riaditeľstva SR boli v priebehu roka 2022 kontrolované vytipované sortimentné skupiny výrobkov na základe hlásení colných orgánov alebo v režime rizikového profilu na základe žiadosti SOI. V roku 2022 SOI žiadala vytvorenie

rizikového profilu na hračky, vianočné svetelné reťazce, bižutériu, respirátory, ľahké elektrické vozidlá, počítačové zdroje, slnečné okuliare, cyklistické prilby a reflexné vesty.

SOI v roku 2022 prijala celkom **227 hlásení** colných orgánov, na základe ktorých vykonala **182 kontrol**, spolu u **1 153 druhov** výrobkov, z ktorých 925 druhov bolo prepustených na jednotný trh EÚ. Pri **228 druhoch** výrobkov, v celkovom počte **130 710 kusov** výrobkov a hodnote **165 168 eur**, SOI uložila opatrením zákaz ich prepustenia do voľného obehu, nakoľko nespĺňali požiadavky stanovené platnými právnymi predpismi EÚ, pričom zákaz uvedenia na trh sa týkal aj 3 druhov bižutérie, ktoré predstavovali vážne riziko pre spotrebiteľa.

Graf č. 35 - Najčastejšie zistené nedostatky výrobkov pri ich vstupe na jednotný trh EÚ

Zdroj: Výročná správa SOI za rok 2022

Oblasť energetickej inšpekcie

Činnosť SOI v oblasti energetickej inšpekcie bola v roku 2022 zameraná hlavne na kontrolnú činnosť v týchto oblastiach:

- energetika,
- obnoviteľné zdroje energie,
- energetická hospodárnosť budov,
- tepelná energetika,
- vykurovacie a klimatizačné systémy,
- energetická efektívnosť,
- energetické štítkovanie energeticky významných výrobkov.

SOI v oblasti energetickej inšpekcie za rok 2022 vykonala celkovo **578 kontrol**, z toho 326 kontrol bolo ukončených záznamom (neboli zistené nedostatky), pričom **183 kontrol** bolo ukončených protokolom, čo znamená, že **porušenie platnej legislatívy** bolo zistené pri 31,7 % prípadov z celkového počtu kontrol.

SOI v roku 2022 uskutočnila celoslovenskú kontrolnú akciu zameranú na kontrolu dodržiavania povinnosti obchodníkov týkajúcich sa energetického štítkovania energeticky významných výrobkov, konkrétne išlo o výrobky – elektronické displeje, práčky a práčky so sušičkou, chladiace spotrebiče a umývačky riadu. Pri tejto kontrolnej akcii bolo vykonaných **70 kontrol**, pričom nedostatky boli zistené v rámci **4 PJ**. Inšpektori SOI prekontrolovali celkovo 714 modelov energeticky významných výrobkov, nedostatky boli zistené len pri 8 modeloch.

Postihová činnosť SOI za rok 2022

V roku 2022 SOI v správnom konaní vydala v prvostupňovom konaní **1 510 rozhodnutí** o uložení pokuty. Celková výška uložených peňažných pokút predstavuje **hodnotu 2 135 709 eur**. **Priemerná výška** uloženej peňažnej sankcie za inšpektorát SOI bola **1 414 eur**. V oblasti marenia výkonu kontroly zo strany podnikateľských subjektov bolo uložených o 19 pokút viac ako v roku 2021, t. j. 251 pokút v hodnote 311 309 eur.

Tabuľka č.19 - Vybrané ukazovatele činnosti SOI za rok 2022 v porovnaní s rokom 2021

Podnety, oznámenia a žiadosti o radu	2022	2021
Prijaté	8 829	9 145
Prešetrené (k 31.12.2022)	1 759	1 706
– opodstatnené	761	617
– neopodstatnené	998	1 089
Postúpené (z dôvodu príslušnosti)	1 467	1 598
Odpísané bez ďalšieho šetrenia / poskytnutá rada	3 799	3 517
Kontroly v prevádzkarňach zamerané na predaj výrobkov a poskytovanie služieb		
– zistené nedostatky	2 462	2 240
Počet nebezpečných výrobkov	41	39
Rozhodnutia o uložení pokuty (1. stupňové konanie)		
Celková výška pokút	2 135 709 eur	1 080 748 eur
– fyzickým osobám	252	193
vo výške	188 045 eur	97 670 eur
– právnickým osobám	1007	725
vo výške	1 636 355 eur	769 807 eur
Za marenie výkonu kontroly	251	232
vo výške	311 309 eur	213 271 eur
Napadnuté prvostupňové rozhodnutia		
Žaloby na preskúmanie zákonnosti postupu SOI	10	6
Podnety na preskúmanie postupu správneho org. v mimo odvolacom konaní	2	5
– nevyhovené účastníkovi konania	1	1
– neukončené	1	3

Zdroj: Výročná správa SOI za rok 2022

Alternatívne riešenie sporov

V roku 2022 bolo SOI ako orgánu alternatívneho riešenia sporov doručených **223 návrhov na začatie alternatívneho riešenia sporov**. Z celkového počtu doručených návrhov bolo:

- ukončených 116 prípadov,
- odmietnutých 38 prípadov (najviac prípadov v súvislosti s neopodstatneným návrhom a s nepríslušnosťou subjektu ARS),
- odložených 47 prípadov (v 32 prípadoch spotrebiteľ vyhlásil, že sa rozhodol ukončiť svoju účasť na ARS, a to napr. z dôvodu vrátenia kúpnej ceny, výmeny novej časti výrobku po začatí ARS a v 15 prípadoch na základe skutočností zistených počas ARS nebolo zrejmé, že predávajúci porušil práva spotrebiteľa podľa predpisov na ochranu práv spotrebiteľa),
- dohoda bola uzavretá v 15 prípadoch,
- odôvodnené stanovisko bolo vydané v 6 prípadoch,
- v 10 prípadoch vzali spotrebiteľia svoje návrhy na ARS späť,
- neukončených 107 prípadov.

Z ukončených prípadov (116) bolo **v prospech spotrebiteľa** vybavených **celkom 67 prípadov, t. j. 57,8 %**, čo predstavuje značný nárast oproti predošlému roku, kedy bolo v prospech spotrebiteľa vybavených 25,4% prípadov.

Podrobnejšie informácie o činnosti SOI v roku 2022 zachytáva Výročná správa SOI za rok 2022 dostupná na webovom sídle SOI (<https://www.soi.sk/sk/Kontrolna-cinnost/Vyrocne-spravy.soi>).

Výsledky činnosti SOI za rok 2022 preukazujú, že SOI v tomto roku zabezpečovala výkon svojej pôsobnosti naprieč všetkými oblasťami jej pôsobnosti a aktívne participovala aj na aktivitách na nadnárodnej úrovni.

4.5 MH Invest, s. r. o.

Spoločnosť MH Invest, s. r. o. bola založená v roku 2006 so 100 % majetkovou účasťou štátu s cieľom budovania priemyselných parkov a zón na Slovensku a podporiť investorov v komunikácii a spolupráci so štátnymi inštitúciami a miestnou samosprávou.

Uznesením vlády SR č. 401 z 8. júla 2015, č. 413 z 21. júla 2015 a č. 95 z 22. februára 2017 bol schválený návrh spoločnosti MH Invest, s. r. o. na vydanie osvedčenia resp. jeho doplnenia; spoločnosť MH Invest získala osvedčenie o významnej investícii č.20801/2015-1000-33509 doplnené č.20801/2015-1000-35613 a doplnené č. 08806/2017-4220-10455 na realizáciu stavby „Vybudovanie strategického parku“, ktorej uskutočnenie je vo verejnom záujme. Predmetom zabezpečenia stavby je príprava územia na pozemkoch o celkovej výmere 7 041 614 m² v súlade s § 1 ods. 12 zákona č.175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov.

Činnosť spoločnosti v roku 2022 bola zameraná na prípravu ďalších priemyselných oblastí najmä na východe Slovenska pri obce Valaliky, ďalej v okolí Rimavskej Soboty, Šurian. Prebiehali prípravné územné plánovania a ďalšie potrebné kroky. Tak ako sa konkrétne v obci Valaliky potvrdilo za prínosné – vopred pripravené strategické územia zohrávajú dôležitú úlohu, kedy si práve obec Valaliky vybrala medzinárodná spoločnosť Volvo Cars Group. Na prelome rokov 2021/2022 prebehlo dobudovanie cestných napojení miestnych komunikácií vyššieho a nižšieho rádu v rámci stavby „Príprava strategického parku Nitra“ a otvorila sa mimoúrovňová križovatka v miestnej časti Šindolka.

V roku 2022 spoločnosť MH Invest dosiahla tržby vo výške 652 650 eur, čo je medziročný 6-percentný nárast. Celkovo však spoločnosť dosiahla stratu – 6,045 mil. eur.

4.6 MH Invest II, s. r. o.

MH Invest II, s. r. o. je spoločnosť so 100 % majetkovou účasťou štátu, založená jediným spoločníkom, Ministerstvom hospodárstva SR, zakladateľskou listinou zo dňa 12. 10. 2015 a vznikla zápisom do Obchodného registra dňa 24. 10. 2015. Spoločnosť na základe Zmluvy o predaji časti podniku zo dňa 04. 01. 2016 prevzala väčšinu pôvodných úloh spoločnosti MH Invest, s. r. o.

Hlavnými činnosťami MH Invest II, s. r. o. sú:

- realizácia investičných projektov vo verejnom záujme,
- príprava a výstavba priemyselných parkov a zón pre investorov,
- príprava územia a majetkovo právne vysporiadanie pozemkov súvisiacich s vybudovaním infraštruktúry pre regionálny rozvoj,
- vykonávanie stanovených činností v súvislosti s poskytovaním dotácií zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky na podporu rozvoja priemyselnej výroby a služieb,
- správa a údržba obytných súborov pre zahraničných investorov v Čiernej Vode a Krasňanoch,
- monitoring a fyzické obhliadky existujúcich priemyselných parkov a zón a každoročná aktualizácia súvisiacich informácií a údajov v súlade s Príkazom ministra hospodárstva SR č. 8/2016 zo dňa 4. 10. 2016.

V roku 2022 spoločnosti narástli tržby o 10 % na 1,857 mil. eur.

4.7 InvEast SK, s. r. o.

InvEast SK, s. r. o. bola spoločnosť so 100 % majetkovou účasťou štátu, založená jediným spoločníkom, Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky, zakladateľskou listinou zo dňa 03. 04. 2018, na základe rozhodnutia ministra hospodárstva SR č. 9/2018 zo dňa 03. 04. 2018) a vznikla zápisom do Obchodného registra dňa 18. 04. 2018. Spoločnosť bola založená za účelom realizácie investičného projektu „Vybudovanie strategického parku Haniska“, na základe Osvedčenia o významnej investícii č. 14944/2018-4220-21819 zo dňa 23.04.2018,

v nadväznosti na uznesenie vlády SR č. 187/2018 zo dňa 20.04.2018. Osvedčenie bolo nahradené novým Osvedčením o významnej investícii č. 04507/2019-4220-23794 zo dňa 12.04.2019, v nadväznosti na uznesenie vlády č. 150/2019 zo dňa 03.04.2019 a stratilo platnosť dňa 15.04.2020.

Z dôvodu skončenia platnosti osvedčenia o významnej investícii boli prípravné práce v rámci investičného projektu pozastavené už v roku 2019 a a InvEast SK, s. r. o. vykonávala iba nevyhnutné činnosti spojené so základným fungovaním spoločnosti. Ešte v roku 2021 bola na základe rozhodnutia ministra hospodárstva ako jediného vlastníka zlúčená so spoločnosťou MH Invest II.

4.8 Národný jadrový fond

Národný jadrový fond (ďalej ako „NJF“) je štátny účelový fond, ktorý zabezpečuje financovanie záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie. NJF sa riadi hlavnou zásadou financovania záverečnej časti, ktorou je, že náklady na jej financovanie znáša prevádzkovateľ jadrového zariadenia. Špecifikom v tejto oblasti je financovanie vyradovania havarovanej jadrovej elektrárne A1 a čiastočne jadrovej elektrárne V1, ktoré si počas svojej prevádzky nestihli naakumulovať, resp. neakumulovali dostatočné prostriedky na ich likvidáciu. Úhrada výpadku týchto zdrojov bola prenesená na stranu všetkých spotrebiteľov elektrickej energie, ktorí platia odvod určený na úhradu tzv. historického dlhu zahrnutý v cene elektrickej energie. Národný jadrový fond zabezpečuje finančné prostriedky potrebné v čase, spravuje ich, rozdeľuje a poskytuje nediskriminačným a transparentným spôsobom. Taktiež zabezpečuje primerané zhodnotenie finančných prostriedkov vedených na svojich účtoch v štátnej pokladnici.

Dlhodobá činnosť, resp. smerovanie činnosti jadrového fondu, ako aj všetkých organizácií podieľajúcich sa na riešení záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v SR je usmerňovaná strategickým dokumentom „Vnútroštátna politika a vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v SR“, ktorý je schvaľovaný vládou SR.

Účelom jadrového fondu je zabezpečiť financovanie činností súvisiacich s vnútroštátnym programom nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi, sústreďovať a spravovať finančné prostriedky určené na záverečnú časť jadrovej energetiky, zabezpečovať finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na nakladanie s rádioaktívnymi a jadrovými materiálmi neznámeho pôvodu a spravovať finančné zábezpeky za vysokoaktívne žiariče.

NJF v roku 2020 zabezpečoval financovanie záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v SR a to predovšetkým financovanie vyradovania JE A1 a JE V1, vrátane nakladania s VJP a RAO, a financovanie nakladania s rádioaktívnymi a jadrovými materiálmi neznámeho pôvodu.

Popri administratívnej a kontrolnej činnosti pri poskytovaní finančných prostriedkov, posudzovaní s tým súvisiacich dokumentov a dokladov, Národný jadrový fond vypracúva a

aktualizuje vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivo a rádioaktívnym odpadom v SR.

V rámci aktualizácie vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivo a rádioaktívnym odpadom v SR bola aktualizovaná vnútroštátna politika pre roky 2022 až 2028.

Od roku 2020 bol NJF aktívne zapojený do činností spoločného výskumného projektu EURAD financovaného zo zdrojov EÚ zameraného na oblasť nakladania s RAO.

4.9 Hlavný banský úrad

Hlavný banský úrad (ďalej ako „HBÚ“) je rozpočtová organizácia so sídlom v Banskej Štiavnici. V rámci rezortu Ministerstva hospodárstva SR má Hlavný banský úrad postavenie národného orgánu štátnej banskej správy SR. Na čele HBÚ je predseda, ktorého vymenúva a odvoláva minister hospodárstva SR. Hlavnému banskému úradu sú podriadené obvodné banské úrady. Hlavný banský úrad zabezpečuje osobné a vecné potreby obvodných banských úradov. Plní úlohy hlavného dozoru orgánov štátnej banskej správy, riadi činnosť obvodných banských úradov a rozhoduje o odvolaniach proti ich rozhodnutiam. Môže preniesť výkon hlavného dozoru u niektorých organizácií v obvode pôsobnosti jedného obvodného banského úradu na iný obvodný banský úrad, alebo poveriť obvodného banského inšpektora jedného obvodného banského úradu plnením úloh hlavného dozoru na inom obvodnom banskom úrade.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady vykonávajú hlavný dozor nad dodržiavaním zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, zákona č. 58/2014 Z. z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nad predpismi vydanými na ich základe. Rovnako nad inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, pokiaľ upravujú ochranu a využívanie ložísk nerastov, bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie chránených objektov a záujmov pred účinkami banskej činnosti, podmienky na používanie výbušnín a výbušných predmetov, podmienky na výskum, vývoj, pokusnú výrobu, výrobu, spracovanie, nadobúdanie, prepravu, skladovanie, evidenciu, skúšanie, delaboráciu, zneškodňovanie, likvidáciu a ničenie výbušnín, výbušných predmetov a munície a pomôcok na používanie výbušnín, podmienky revízie a opravy munície, vyhľadávanie nevybuchutej munície a humanitárneho odmínovania, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť technických zariadení, požiarnu ochranu v podzemí a pracovné podmienky, v organizáciách pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri výrobe a používaní výbušnín, výbušných predmetov a munície. Okrem toho Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady plnia ďalšie úlohy vyplývajúce im z iných všeobecne záväzných právných predpisov.

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady, ako orgány štátnej správy vykonávali v roku 2022 hlavný dozor v súlade so zákonnými kompetenciami v subjektoch, využívajúcich celkom 858 ložísk nerastov, z ktorých bolo 566 výhradných ložísk a 292 ložísk nevyhradených nerastov.

Obvodné banské úrady, ako správcovia úhrad za dobývacie priestory, vydobyté nerasty a uskladňovanie plynov a kvapalín, pravidelne zabezpečujú odvody financií do štátneho rozpočtu, environmentálneho fondu a do rozpočtu obcí.

HBÚ a obvodné banské úrady, vyžadovali úhradu správnych poplatkov za úkony, ktoré sú uvedené v Sadzobníku správnych poplatkov zákona NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov. Správne poplatky spravuje a eviduje prevádzkovateľ centrálnej evidencie poplatkov, t.j. Slovenská pošta, a.s. Celková suma vybratých správnych poplatkov predstavuje 25 349,50 eur.

Jedným z hlavných nástrojov, ktorými orgány hlavného dozoru vykonávajú svoje povinnosti a kompetencie priamo v jednotlivých dozorovaných subjektoch sú prehliadky a previerky (inšpekcie), ktorými tieto orgány (banské úrady prostredníctvom banských inšpektorov) preverujú dodržiavanie platných predpisov. Inšpekčná činnosť orgánov hlavného dozoru bola zameraná na dodržiavanie predpisov upravujúcich bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky, ochranu a využívanie ložísk nerastov a používanie výbušnín na trhacie práce. Inšpekčná činnosť bola zameraná aj na dodržiavanie ustanovení NV SR č. 50/2002 Z. z. najmä na správnosť výpočtu výšky úhrady.

Orgány hlavného dozoru si popri vykonávaní inšpekčnej činnosti plnili zároveň aj úlohy vyplývajúce zo Stratégie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Slovenskej republike na roky 2021 až 2027, kde bol kladený dôraz hlavne na prevenciu. Medzi inšpekcie, resp. inšpekčné výkony zamerané na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky sú zahrnuté aj výkony, ktoré súvisia s vykonávaním poradenskej činnosti, účasťou na kolaudačnom konaní, resp. s vybavovaním podnetov alebo vyšetrovaním udalostí na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky.

Celkom bolo vykonaných 745 inšpekcií, čo predstavuje 931 inšpekčných dní. Inšpekčných dní je viac, ako samotných inšpekcií, a to z dôvodu, že rozsahovo podrobnejšie zamerané inšpekcie bolo potrebné rozložiť do niekoľkých dní, spravidla postačilo do dvoch. Pokiaľ ide o počet inšpekcií osobitne zameraných len na stav BOZP a BP, týchto bolo vykonaných spolu 552, z čoho bolo 25 mimoriadnych kontrol a 10 následných kontrol, ktoré boli zväčša zamerané na zlepšenie stavu BOZP a BP na základe opatrenia, uloženého kontrolovanému subjektu na predchádzajúcej inšpekcii. Medzi inšpekcie, resp. inšpekčné výkony zamerané na BOZP a BP sú zahrnuté aj výkony, ktoré súvisia s účasťou na kolaudačnom konaní, resp. s vybavovaním podnetov alebo vyšetrovaním udalostí na úseku BOZP, resp. BP a tiež aj vykonávanie poradenskej činnosti zameranej na BOZP a BP. Tých bolo vykonaných spolu 139.

4.10 Rudné bane, štátny podnik Banská Bystrica

Rudné bane, štátny podnik, Banská Štiavnica bol zriadený 1. júla 1989 zakladacou listinou Federálneho ministerstva hutníctva, strojárstva a elektrotechniky č. 25/1989 z 26. júna 1989 podľa § 18 zákona č. 88/1988 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov. Úlohou zabezpečiť útlmový program v odvetví rudného baníctva boli poverené vtedajšie štátne podniky Rudné bane, š. p., Banská Bystrica, Železnorudné bane, š. p., Spišská Nová Ves, Uranpres, š. p., Spišská Nová Ves a Banské stavby, š. p., Prievidza. V procese rôznych organizačných zmien súvisiacich s privatizáciou, bola realizácia útlmového programu z týchto

podnikov k 1. januáru 1997 delimitovaná do štátneho podniku Rudné bane, Banská Štiavnica. Štátny podnik Rudné bane zabezpečuje plnenie útlmového programu v odvetví rudného baníctva na Slovensku, ktorý bol schválený uznesením vlády ČSFR č. 440/1990 a uzneseniami vlády SR č. 246/1991, č. 252/1993 a č. 621/2000. V súčasnosti sú práva a povinnosti štátneho podniku upravené zákonom č. 111/1991 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov. Podľa plánov zabezpečenia a likvidácie vykonáva štátny podnik Rudné bane odstraňovanie následkov po banskej činnosti. V rámci útlmového programu vykonáva technické práce, ktoré spočívajú v likvidácii a zabezpečovaní banských diel (pod povrchom) a v odstraňovaní jednoúčelových objektov na povrchu bývalých závodov, vrátane rekultivácie pozemkov a odstraňovania následkov na životnom prostredí po dlhodobej intenzívnej banskej a upravárenskej činnosti podľa požiadaviek orgánov životného prostredia. Rovnako sa podieľa na prácach na odstraňovaní resp. zmierňovaní následkov environmentálnych záťaží, ktoré sú vykonávané podľa zákona č. 409/2011 Z.z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s uznesením vlády SR č. 7/2016 z 13. januára 2016, ktoré ukladá zabezpečiť plnenie úloh vyplývajúcich zo „Štátneho programu sanácie environmentálnych záťaží (2016-2021)“.

Rudné bane, štátny podnik vykonáva zákonnú povinnosť zabezpečovania alebo likvidácie starých banských diel a ich následkov, ktoré ohrozujú verejný záujem a ktorá je zabezpečovaná v zmysle zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov. Na základe § 35 ods. 4 predmetného zákona bola určená povinnosť zabezpečovať a likvidovať staré banské diela a ich následky, vrátane povinnosti vysporiadať aj prípadné škody na hmotnom majetku spôsobené pri zabezpečovaní alebo likvidácii starých banských diel. MH SR od 1. októbra 2007 vykonáva toto ustanovenie prostredníctvom štátneho podniku Rudné bane, Banská Štiavnica.

V oblasti sociálneho zabezpečenia Rudné bane, štátny podnik plní úlohy vyplývajúce zo zákona č. 98/1987 Zb. o osobitnom príspevku baníkom v znení neskorších predpisov a úlohy na plnenie deputátnych nárokov baníckych dôchodcov, vdov po baníkoch alebo baníckych dôchodcov s nárokom na deputátne plnenie po bývalej Bani Dolina, a. s. Veľký Krtíš. Uvedená činnosť je zabezpečovaná formou dotácií z prostriedkov štátneho rozpočtu zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti ministerstva v znení neskorších predpisov.

V tomto ohľade bolo určite najväčšou výzvou roku 2022 zvládnutie mimoriadnej situácie na rieke Slaná v Nižnej Slanej, kde bol štátny podnik poverený zriadeným Medzirezortným krízovým štábom v čo v najkratšom čase realizovať opatrenia na zamedzenie ďalšej kontaminácie rieky Slaná a odstrániť príčiny vzniknutej situácie. Aj napriek tomu, že Rudné bane, štátny podnik neboli pôvodcom, ani zodpovednou organizáciou za vzniknutý stav, po náročnom zisťovaní príčin situácie v podzemí aj na povrchu sa napokon podarilo výrazným spôsobom eliminovať výtok silno mineralizovaných vôd a znížiť tak množstvo a obsahy kontaminantov vo vytekajúcej vode o takmer 90 %. V spolupráci s Hlavnou banskou záchrannou stanicou v Prievidzi sa podarilo úspešne situáciu zvládnuť a vytvoriť časový priestor pre hľadanie ďalších možností.

V rámci starostlivosti o zverené odkaliská, bola v roku 2022 zrealizovaná sanácia environmentálnej záťaže na lokalite Banská Štiavnica - Lintich, nasledovať bude dvojročný

posanačný monitoring. V roku 2022 sa taktiež ukončila sanácia na lokalite „Prepadlisko Mária šachty“ v Banskej Štiavnici.

Podnik pokračoval aj v roku 2022 v prípravách predaja prebytočného majetku štátu, už rok predtým nastaveným transparentným predajom prostredníctvom verejných obchodných súťaží. V priebehu roku 2022 podnik zrealizoval odpredaj 14 pozemkov, z ktorých dosiahol výnosy vo výške 38 107 eur.

V kontexte príprav návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec na zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín, a ktorým sa menia viaceré nariadenia EÚ, bude nutné v najbližšom období reflektovať na tieto výzvy a prehodnotiť možnosti využitia zbytkových obsahov kovov aj v depóniách Rudných baní, š. p. Za týmto účelom sa už v ostatnom období realizovali práce, vrátane materiálno-chemického auditu vybraných skládok, ktoré by mohli poskytnúť údaje pre vyhodnotenie vhodnosti týchto odpadov z hutníckej výroby na ich recykláciu, o ktorej sa uvažovalo aj po ukončení prevádzok hút v 90-tych rokoch 20. storočia. Ďalšou výzvou podniku sú prichádzajúce schémy čerpania eurofondov, orientované na ekologické a klimatické ciele a energetickú bezpečnosť, kde bude nutné prehodnocovať možnosti využitia geotermálnych zdrojov, ale napr. aj využívania bankských diel (alebo starých bankských diel) pre účely získavania tepla výmenníkmi, ako základ plánovania teplárstva minimálne na úrovni samospráv.

4.11 Puncový úrad

Puncový úrad SR (ďalej „PÚ SR“) ako orgán štátnej správy na úseku puncovníctva a skúšania výrobkov z drahých kovov dohliada na dodržiavanie puncového zákona, čím chráni oprávnené záujmy občanov, výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi. V zmysle puncového zákona č. 94/2013 Z. z. kontroluje uvádzanie a predaj výrobkov z drahých kovov na trh, ako aj dodržiavanie zákonom stanovenej rýdzosti pri výrobe registrovaných zliatin a tovarov z drahých kovov a pri dovoze tovarov z drahých kovov. Taktiež dohliada nad razbou mincí z drahých kovov, kde dodržanie obsahu drahého kovu je jedným zo základných kritérií pre povolenie ich razby. PÚ SR ako štátna rozpočtová organizácia hospodári samostatne podľa rozpočtu schváleného ministerstvom. Ústredie PÚ SR sídli v Bratislave. V roku 2020 boli PÚ SR podriadené dve pobočky v Košiciach a v Trenčíne a jedna expozitúra v Leviciach. Odvedy naďalej má Puncový úrad zastúpenie v týchto štyroch slovenských mestách.

4.12 Slovak Business Agency - SBA

Slovak Business Agency predstavuje v SR kľúčovú a najstaršiu špecializovanú inštitúciu z hľadiska podpory malých a stredných podnikateľov. Za jej vznikom v roku 1993 stála nielen spoločná iniciatíva EÚ a vlády SR, ale aj jej zakladajúci členovia – MH SR, Združenie podnikateľov Slovenska a Slovenský živnostenský zväz. SBA je jedinečnou platformou verejného a súkromného sektora, ktorej víziou je stať sa prvou voľbou slovenských firiem pri vzniku a rozvoji ich podnikania. Jej poslaním je komplexná pomoc podnikateľom v súlade s princípmi iniciatívy Zákona o malých a stredných podnikoch (Small Business Act), podpora podnikania na národnej, regionálnej i

miestnej úrovni a v neposlednom rade aj posilnenie konkurencieschopnosti podnikateľov v rámci spoločného trhu EÚ a na trhoch tretích krajín. Zvýšenie miery prežitia podnikov na trhu, či zamestnanosti v súkromnom sektore, je len časť z množstva cieľov, ktoré sa SBA snaží dosiahnuť. Za účelom podpory malých a stredných podnikov bolo zriadené aj Národné podnikateľské centrum (NPC), ktorého hlavným cieľom je realizovanie koncepcie jednotného miesta typu „one-stop-shop“ poskytujúceho široké portfólio informácií a doplnkových služieb pre záujemcov o podnikanie a začínajúcich a etablovaných podnikateľov v rôznych štádiách životného cyklu.

Podporné programy a služby pre MSP a nepodnikateľov sú poskytované prostredníctvom národných projektov, štátnych programov a medzinárodných projektov.

Dôležité čísla za rok 2022

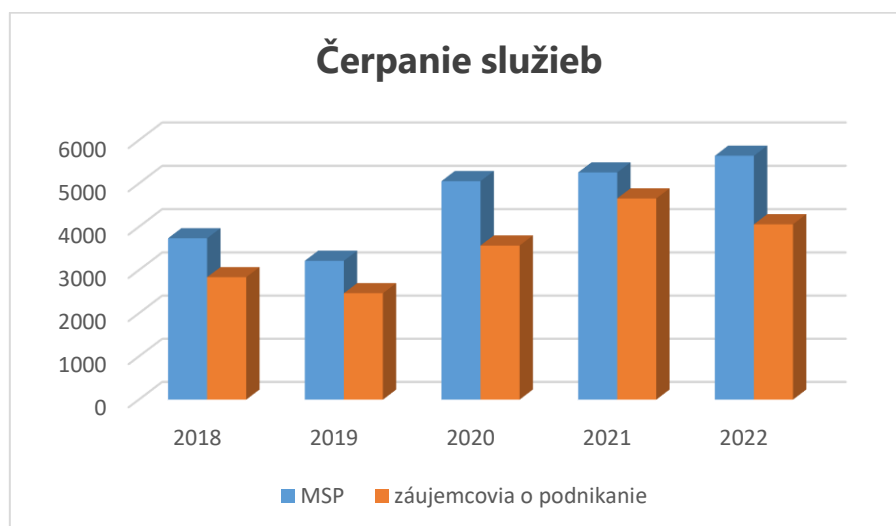
Služby SBA využilo viac ako 4 061 záujemcov o podnikanie a 5 462 MSP.

Zorganizovaných bolo 515 podujatí, na ktorých klienti strávili viac ako 1 618 hodín.

Realizovalo sa 7 804 poradenstiev, na ktorých klienti strávili viac ako 87 658 hodín.

Klientom sa venovalo viac ako 899 odborníkov.

Graf č. 53 – Čerpanie služieb

Medziročné porovnanie počtu klientov čerpajúcich služby SBA

V roku 2022 čerpalo služby SBA 5 462 podnikateľov a 4 061 záujemcov o podnikanie/nepodnikateľov.

Z celkového počtu MSP čerpajúcich služby bolo viac ako 44 % jedinečných klientov, teda tých ktorí čerpali službu po prvýkrát. Z počtu nepodnikateľov bolo jedinečných 38,5 %.

Klientov, ktorí opakovane využívali služby SBA bolo zo skupiny MSP v roku 2022 56 %, zo skupiny záujemcov o podnikanie 61,5 %.

Tabuľka č. 20 - Počet jedinečných klientov

typ klienta	2017	2018	2019	2020	2021	2022
MSP	197	3218	2637	2267	2293	2427
Nepodnikatelia	797	1934	2066	1170	1262	1564

Aktivity SBA v roku 2022

Finančné služby / Mikropôžičkový program

Program je určený malým podnikateľom zamestnávajúcim do 50 zamestnancov. Mikropôžičku môžu použiť na obstaranie hnutelného a nehnuteľného investičného majetku, rekonštrukciu prevádzkových priestorov, ako aj nákup potrebných zásob, surovín či tovaru a iné investičné projekty. Minimálna výška mikropôžičky, ktorú SBA poskytuje je 2 500 eur, maximálna výška je 50 000 eur. Doba splatnosti je stanovená od 6 mesiacov do 4 rokov.

V priebehu roka 2022 bolo poskytnutých 65 mikropôžičiek v celkovom objeme 1 504 500 eur, bolo vytvorených 28 nových a 161 udržaných pracovných miest v regiónoch Slovenska. SBA podporila v tomto roku napríklad 30 spoločností z oblasti služieb, 17 z oblasti obchodu a 16 z oblasti výroby (drevárska, potravinárska, strojárka). Doposiaľ bolo poskytnutých 2440 úverov za viac ako 46,5 milióna eur, vytvorených 3,28 tisíc pracovných miest a 6,45 tisíc udržaných.

Rok 2022 bol pokračovaním eliminácie dopadov Pandémie COVID 19, dopadu vojenského konfliktu na Ukrajine a energetickej krízy na podnikateľov. V roku 2022 sme na stabilizáciu podnikateľov čerpajúcich mikropôžičky realizovali odklad splátok a úpravy splátkového kalendára v cca 20 prípadoch.

S mikropôžičkovým programom sa SBA už deviatykrát úspešne zapojila do projektu SME WEEK – čo predstavuje celoeurópsku kampaň koordinovanú EK na podporu podnikania MSP v Európe. Žiadosti o mikropôžičky prijaté počas SME Week sú posudzované s úrokovým zvýhodnením, prípadne s nižšou mierou zabezpečenia pre žiadateľov, s preukázateľnou úverovou históriou.

Projekt sa každý rok stretáva s pozitívnym ohlasom u podnikateľov, ktorý zviditeľňuje SBA. V roku 2022 bolo v rámci projektu SME WEEK prijatých 39 žiadostí o mikrofinancovanie.

Nefinančné služby / Služby pre podnikateľov

SBA poskytovala v rámci roku 2022 informačné a poradenské služby malým a stredným podnikateľom s potenciálom rásť, inovovať, zväčšovať svoj trhovú podiel či územne expandovať na národnej i medzinárodnej úrovni.

Podnikatelia mohli v roku 2022 využiť rôzne typy služieb:

- Individuálne poradenstvo (krátkodobé individuálne poradenstvo - KIP, dlhodobé individuálne poradenstvo - DIP)
- Skupinové poradenstvo (semináre, prednášky, workshopy, konferencie, vzdelávacie podujatia, networkingové stretnutia, prezentácie úspešných podnikateľských praxí, e-learning)
- Individuálne poradenstvo a koučing za účelom expanzie MSP na zahraničné trhy
- Podpora podnikateľom z prechodu z fyzickej formy na online formu podnikania
- Motivačné a aktivačné tímové aktivity (podpora a rozvoj komunikačných a tímových zručností zamestnaneckých skupín - MATA)
- Poradenstvo pre zapájanie sa do komunitárnych programov EÚ
- Členstvo v inkubátore
- Účasť na medzinárodných konferenciách či odborných kurzoch
- Creative point
- Podpora rodinného podnikania
- Podpora start upov
- Podpora rozvoja alternatívnych foriem podnikania
- Podpora podnikateľov zo znevýhodnených sociálnych skupín
- Podpora podnikateľského vzdelávania
- Procesný audit

Ďalšie formy a typy služieb boli zamerané na podporu pri internacionalizácii a integrácii na jednotný trh EÚ a globálny trh, ako aj na využívanie bohatých možností komunitárnych programov EÚ a služieb siete Enterprise Europe Network.

Novou službou v portfóliu SBA v roku 2022 boli Procesné audity. Jej cieľom je pomôcť rozvíjať a zlepšovať procesy v oblastiach ako marketing, IT, obchodné vzťahy, procesy a pod. v malých a stredných podnikoch a poukázať na ich príležitosti a včas informovať o možných rizikách.

Služba **Krátkodobého individuálneho poradenstva (KIP)** je zameraná na rýchlu a flexibilnú pomoc podnikateľom a na základné riešenia operatívnych a čiastkových problémov v tematických okruhoch - marketing, dane, účtovníctvo a riadenie financií, právo a legislatíva, manažment podniku, export a internacionalizácia, komunitárne programy EÚ, ale aj elektronické podnikanie vrátane prechodu biznisu do online formy.

Výzvy na podávanie žiadostí o služby KIP vo všetkých troch projektoch boli otvorené priebežne celý rok a priebežne sa aj vyhodnocovali. Služba bola v roku 2022 poskytnutá 2 768 podnikateľom, v celkovom rozsahu 35 669 konzultačných hodín. Uplynulý rok sa táto služba znovu niesla v znamení predovšetkým marketingových tém.

V rámci zverejnených výziev na **službu Dlhodobého individuálneho poradenstva (DIP)** v priebehu roka 2022 bolo doručených celkom 778 žiadostí MSP o túto službu (99 v NPC II BA kraj, 254 v NPC v regiónoch), DIP začalo využívať 499 MSP, pričom celkový počet odkonzultovaných hodín bol 38 072.

Z pohľadu požadovaných tém opäť jednoznačne dominovala oblasť marketingu s dôrazom na online marketing a celkovú propagáciu podnikov a ich činností v online priestore.

Ďalšou službou je **poradenstvo - podpora zameraná na informovanie podnikateľov o aktuálnych možnostiach zapojenia sa do komunitárnych programov EÚ**. SBA klientom zabezpečuje služby v podobe experta, ktorý im poskytne odbornú pomoc a mentoring pri vypracovávaní projektovej dokumentácie. V roku 2022 bolo poskytnuté odborné projektové poradenstvo 8 firmám v rámci komunitárneho programu Horizont Europe EIC Accelerátor so zameraním na mimoriadne inovačné MSP. V Bratislavskom kraji využili túto službu 4 podnikatelia, v ostatných regiónoch taktiež 4 MSP.

V rámci **informačných, odborných a vzdelávacích podujatí** sa v roku 2022 pripravilo 169 podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 1 495 účastníkov z 1 339 MSP. Vzhľadom na pretrvávajúcu pandemickú situáciu, zmeny správania a preferencií podnikateľov takmer celá ponuka sa počas roka realizovala online formou. Rovnako sa aj témy podujatí zostavovali tak, aby reflektovali trendy, nové potreby podnikateľov, zmeny dopytu, čo významne súviselo s meniacimi podmienkami pandémie a samotného trhu. Skupinové služby naďalej synergicky dopĺňali individuálne poradenstvá a ďalšie špecifické služby SBA.

Skupinové poradenstvo na podporu komunikačných a tímových zručností zamestnancov konkrétneho podniku (MATA) sa v priebehu uplynulého rok realizovalo v národnom projekte NPC v regiónoch. Službu absolvovalo 35 podnikov a celkovo 237 ich zamestnancov. Prostredníctvom **členstva v inkubátore NPC** je podporovať a rozvíjať začínajúce MSP mladšie ako 3 roky.

Počas roka 2022 v rámci Bratislavského kraja využívalo priestory a služby inkubátora 27 MSP z toho nových členov bolo 9. Členstvo vo virtuálnom inkubátore v ostatných krajoch Slovenska využívalo 95 MSP, z toho 15 MSP bolo nových.

Ďalšou zo zaujímavých služieb poskytovaných SBA je možnosť účasti na medzinárodných konferenciách či tréningových pobytach. Klienti tak majú príležitosť stráviť päť dní na vybranej konferencii či workshope v členskom štáte EÚ alebo zúčastniť sa atraktívnych tréningových pobytov vo svetových podnikateľských centrách. V roku 2022 túto službu absolvovalo 33 MSP z toho 27 MSP nad 3 roky od vzniku podnikania a 6 MSP do troch rokov od vzniku podnikania.

Služba **Odborné kurzy** je určená tak pre začínajúce ako aj etablované MSP, ktoré majú záujem zvyšovať a rozširovať odbornú kvalitu/zručnosti svojich zamestnancov s cieľom zvyšovania konkurencieschopnosti, rozvoja a udržateľnosti samotného podnikania v trhovom prostredí. V roku 2022 ju absolvovalo 73 MSP a kurzov sa zúčastnilo 128 zástupcov MSP.

V roku 2022 sa prvý krát spustila služba **Procesný audit** tak pre podnikateľov z BA kraja ako aj pre podnikateľov z ostatných regiónov. Služba poskytuje podnikateľom možnosť auditu ich interných procesov až do výšky 9600 eur. Audit je zabezpečený poradenskou spoločnosť, ktorú si klient vyberie a môže trvať maximálne 4 mesiace. Medzi najčastejšie témy auditov v roku 2022 patrili audity ľudského kapitálu, IT audit, marketing ale taktiež aj audit interných procesov ako skladovania, výroby alebo samotná distribúcia. Dokončených bolo 44 auditov a pri realizácii bolo použitých 400 061,50 eur.

Creative point je tvorivou dielňou, ktorá sa nachádza v troch regionálnych mestách, v Bratislave, Žiline a v Košiciach. Jej cieľom je pomôcť záujemcom o podnikanie, formou sprístupnenia služieb technického a technologického charakteru tak, aby mohli rozvíjať svoje zručnosti a invenčné nápady. Poradenstvo prebieha individuálnou alebo skupinovú formou. V roku 2022 ju využilo spolu 221 MSP a 910 nepodnikateľov.

V roku 2022 SBA pokračovala v službe **Podpora rozvoja alternatívnych foriem podnikania (AFP)** a v **Pomoci pre podnikateľov zo znevýhodnených sociálnych skupín (ZSS)**. Pri podpore AFP boli realizované aktivity na podporu podnikateľov v sociálnej ekonomike, sociálnych podnikov a tých MSP, ktorí mali zámer podnikáť za účelom naplnenia verejnoprospešných cieľov. Podnikatelia zo znevýhodnených sociálnych skupín využívali služby skupinového poradenstva s cieľom posilniť svoju udržateľnosť na trhu. Zároveň ženy podnikateľky využívali novú individuálnu službu špecificky zameranú na ich podnikateľské potreby. Spolu túto službu využilo 124 MSP.

Enterprise Europe Network (EEN) predstavuje najväčšiu sieť na podporu malých a stredných podnikov (MSP) s nadnárodnými ambíciami. Enterprise Europe Network združuje viac ako 600 organizácií s 3 000 skúsenými profesionálmi, ktorí poskytujú svoje služby vo vyše 60 krajinách. Partnerské organizácie po celom svete predstavujú obchodné a priemyselné komory, technologické centrá či výskumné inštitúcie.

SBA ako partner siete EEN spája odborné skúsenosti v oblasti cezhraničnej spolupráce so znalosťami z lokálneho prostredia za účelom podpory prieniku inovácií na nové trhy.

V rámci služieb Enterprise Europe Network poskytuje Slovensko predovšetkým internacionálnu podnikateľskú expertízu v oblastiach ako vyhľadávanie partnerstiev, organizácia bilaterálnych stretnutí či poskytovanie poradenstva v oblasti internacionalizácie a podnikateľskej spolupráce.

Tabuľka č. 21 – Prehľad o poskytovaní expertízy

Položka	Počet
Organizované a spoluorganizované kooperačné podujatia a podnikateľské misie	11
MSP zúčastnení na kooperačných podujatiach a podnikateľských misiách	94
Počet medzinárodných stretnutí na kooperačných podujatiach a misiách	253
Profily slovenských firiem zaregistrovaných do Databázy ponúk na partnerstvo („POD“ – Partnering Opportunities Database)	23
Prejavený záujem slovenských firiem o zahraničné profily	20
Prejavený záujem zahraničných firiem o slovenské profily	9
Nadviazané obchodné vzťahy – podpísané kontrakty	6

Cieľom podpory rodinného podnikania je jeho rozvoj a vytváranie vhodných podmienok na životaschopné podnikanie rodinných podnikov a na úspešné zvládnutie významných prekážok, resp. mílnikov v ich podnikaní.

Tabuľka č. 22 – Prehľad o rodinnom podnikaní

Rodinné podnikanie 2022	prijaté žiadosti / žiadané	Schválené	Zazmluvnené	realizované/čerpané do 31. 12. 2022
Počet žiadostí/projektov	47	19	19	19
Expertí poskytovatelia poradenstva	70	33	33	33
Hodiny odborného poradenstva	8 040	2 646	2 619	2 579
Podpora vyjadrená v eur (celková cena práce)	815 080	274 825,12	259 667,76	256 535,80

Aj v roku 2022 sa realizovali aktivity na **podporu startupov** v súlade so schváleným Programom a Schémou na podporu startupov. Vysielanie spoločností na zahraničné podujatia zamerané na technológie, inovácie a startupy bolo naďalej ovplyvnené slabším záujmom oproti minulým rokom. V uplynulom období je v rámci podporených prijímateľov za jednotlivé komponenty, výrazne vyšší záujem o komponent č.2 (Poskytovanie konzultácií a odborného poradenstva) v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami.

Za celé obdobie bolo zo strany oprávnených žiadateľov podaných 751 žiadostí o poskytnutie pomoci v rámci jednotlivých aktivít, pričom schválených bolo 484 z nich.

Rok 2022 bol v poradí druhým rokom realizácie aktivít na **Podporu podnikateľského vzdelávania**. Cieľom týchto aktivít bolo budovanie podnikavosti, podnikateľských a mäkkých zručností vychádzajúcich z Európskeho referenčného rámca kompetencií (EntreComp) v

oblasti podnikania naprieč všetkými stupňami vzdelávania. Tieto aktivity boli určené pre deti MŠ, žiakov ZŠ a študentov SŠ a VŠ, ako aj pedagogických pracovníkov. V roku 2022 boli vyhlásené 2 výzvy na podporu podnikateľského vzdelávania, spolu bolo podporených 25 projektov v celkovej sume 249 725 eur.

Nefinančné služby / Služby pre nepodnikateľov

SBA prostredníctvom rôznych služieb pomáhala aj v roku 2022 budúcim podnikateľom so založením ich vlastného biznisu. Ich cieľom bolo zvyšovanie motivácie pre tvorbu nových podnikateľských nápadov a rozvoj podnikateľských zručností.

Záujemcovia o podnikanie mohli v roku 2021 využiť rôzne typy služieb:

- Workshopy, semináre, podujatia
- Kurz podnikateľských zručností
- Letnú školu AP
- Odborné individuálne poradenstvo
- Coworking AP
- Akcelerátor
- Creative point

Služby Akceleračného programu, medzi ktoré patrili predovšetkým workshopy na rôzne podnikateľské témy, individuálne konzultácie, Kurz podnikateľských zručností alebo Letná škola, využilo v uplynulom roku v Bratislavskom kraji 253 záujemcov o podnikanie. Za regióny boli služby čerpané v počte 3 098 klientov – záujemcov o podnikanie.

Za rok 2022 Akceleračný program v Bratislavskom kraji zrealizoval spolu 34 podujatí, pričom klienti za najzaujímavejšie považovali tak, ako v uplynulých rokoch marketingové témy. V regiónoch sa zrealizovalo spolu 160 podujatí, pričom klienti mali možnosť si vyskúšať aj nový formát seminárov zameraných na odborné témy.

Kurz podnikateľských zručností sa v Bratislavskom kraji realizoval 5-krát a využilo ho v minulom roku 69 klientov. V regiónoch je tento formát získavania základných zručností a vedomostí v oblasti biznisu veľmi populárny a absolvovalo ho 340 klientov (25 kurzov podnikateľských zručností).

Od roku 2021 sa začala prvýkrát v regiónoch poskytovať služba **Škola podnikania**, ktorá predstavuje zrýchlenú verziu Kurzu podnikateľských zručností a za 3 dni zhrnie podstatné informácie o začiatkoch podnikania v kocke. V roku 2022 sme túto službu ponúkli našim klientom až 11-krát.

Aj v uplynulom roku sa v Bratislavskom kraji uskutočnila služba **Akcelerátor**, kde komisia vybrala 4 klientov, z nich traja sa stali podnikateľmi. V regiónoch boli do Akcelerátora prijatí 13 klienti s biznis nápadmi.

Okrem podujatí je záujemcom poskytovaná aj služba **Odborné individuálne poradenstvo**, kde v rozsahu desiatich hodín klient na vopred špecifikovanú tému konzultuje s prideleným odborníkom jej riešenie. Za rok 2022 bolo spomedzi žiadateľov na základe ich podnikateľských projektov vybraných 24 klientov za BA kraj a 77 za ostatné regióny, ktorí túto službu mohli využiť.

Služba tvorivej dielne „**Creative point**“, sa rovnako ako pre podnikateľov poskytuje aj pre nepodnikateľov. Najvyužívanejšou službou sú vo všetkých troch mestách „Technické utorky CP“, ktoré navštívilo spolu 466 účastníkov.

Cieľom **Podpory úspešnej podnikateľskej praxe** je posilnenie záujmu verejnosti o podnikanie prostredníctvom rozvoja podnikateľských zručností, propagácie úspešných podnikateľov a podnikateliek. Za rok 2022 sa SBA podarilo podporiť 30 podujatí a projektov, ktoré pomáhajú vytvárať nové podnikateľské myšlienky u širokej verejnosti a vzdelávať ich v podnikateľských témach.

Medzi najzaujímavejšie podujatia a projekty patrili napr. Via Bona Slovakia, SlovakiaTech Forum – Expo, 3. ročník medzinárodného kongresu rodinných firiem a mnoho ďalších.

Charakteristika národných projektov

Národné projekty vznikli s cieľom podpory MSP na Slovensku v súlade s Operačným programom Integrovaná infraštruktúra v gescii Ministerstva dopravy a výstavby SR. Financované sú prostredníctvom zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov.

NPC II Bratislavský kraj

Národný projekt NPC II – Bratislavský kraj (ďalej ako „NPC BA“) má za cieľ etablovanie inštitúcie poskytujúcej komplexnú, systematickú podporu a odborné poradenstvo pre malých a stredných podnikateľov, ako aj záujemcov o podnikanie, s pôsobnosťou na území BSK. Jeho podstatou je činnosť a rozvoj Národného podnikateľského centra (ďalej ako „NPC“) – inštitúcie typu one-stop-shop – situovaného v Bratislave, s územnou pôsobnosťou pre celý BSK.

Širokú paletu služieb poskytovaných v NPC BA tvoria: skupinové odborné činnosti – semináre, webináre, prednášky, diskusné fóra, workshopy, konferencie a pod., poskytovanie krátkodobého i dlhodobého individuálneho poradenstva, pobyty v klasickom, alebo virtuálnom podnikateľskom inkubátore, účasť na odborných podujatiach a stážových pobytoch v zahraničí, prenos výskumného a akademického potenciálu do podnikateľského prostredia, technologické zázemie v rámci kreatívnych dielní projektu, informačné a popularizačné aktivity pre stredné a vysoké školy a širokú verejnosť zamerané na zvýšenie motivácie podnikať, poradenstvo pri príprave žiadostí o podporu z komunitárnych programov EÚ, ako aj komplexné informácie o možnostiach financovania podnikateľských aktivít či službách partnerských inštitúcií.

Rok 2022 v projekte

SBA v roku 2022 udržiavala trend poskytovania služieb prevažne online. Postupne sa však agentúra vrátila aj do fyzického kontaktu s klientmi, ktorý počas pandémie nebol možný. Dôvodom bola aj skutočnosť, že isté skupiny klientov preferovali fyzický kontakt pred online prostredím. SBA zlepšenú situáciu využila aj na realizáciu dlhšie plánovaného Dňa otvorených dverí.

SBA prešla výraznou zmenou zmluvy, spustila novú službu – Procesný audit spoločnosti. Išlo o voucherový typ podpory, v ktorej si klient vyhľadával realizátora auditu a následne túto službu SBA preplatila. O danú službu bol vysoký záujem, najmä zo strany väčších MSP a to aj

takých, ktoré doteraz nereflektovali na ponuku. Za nárastom dopytu sa primárne skrýva väčšia suma tejto podpory, kedy firmy pri tejto službe dokážu ušetriť až do 9600 eur.

Pri výbere a organizácii podujatí SBA reflektovala na aktuálne témy, zmeny legislatívy a podobne. V danom roku taktiež požiadala o navýšenie merateľných ukazovateľov, pretože niektoré stanovené ciele dosiahla a prekročila.

NPC v regiónoch

Cieľom národného projektu NPC v regiónoch je poskytnúť komplexnú, systematickú podporu a odborné poradenstvo pre MSP, ako aj pre záujemcov o podnikanie (vrátane znevýhodnených sociálnych skupín ako napríklad ženy, seniori/generácia 50+, sociálne a zdravotne handikepovaní a pod.), s pôsobnosťou na území západoslovenského, stredoslovenského a východoslovenského regiónu s výnimkou Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej ako „BSK“).

Podstatou NP NPC v regiónoch je, podobne ako v prípade projektu NPC II – Bratislavský kraj, vybudovanie a činnosť Národných podnikateľských centier – inštitúcie typu one-stop-shop – situovaných do regiónov Slovenska mimo BSK.

Širokú paletu služieb poskytovaných v NPC v regiónoch tvoria odborné skupinové činnosti, poskytovanie krátkodobého i dlhodobého individuálneho poradenstva, pobyty vo virtuálnom podnikateľskom inkubátore, účasť na odborných podujatiach a stážových pobytoch v zahraničí, prenos výskumného a akademického potenciálu do podnikateľského prostredia, technologické kapacity v rámci kreatívnych dielní projektu, informačné a popularizačné aktivity pre stredné a vysoké školy a širokú verejnosť zamerané na zvýšenie motivácie podnikateľov, ako aj komplexné informácie o možnostiach financovania podnikateľských aktivít či službách partnerských inštitúcií.

Rok 2022 v projekte

V roku 2022 sa pokračovalo v realizácii poradenstiev a podujatí pre klientov z regiónov. Služby sa poskytovali prezenčne, ale aj online. Zrealizovala sa nová služba - procesný audit. Služba poskytuje podnikateľom možnosť auditu ich interných procesov až do výšky 9600 eur. Pokračovalo sa v podpore rozvoja alternatívnych foriem podnikania a v pomoci pre podnikateľov zo znevýhodnených sociálnych skupín. Podnikatelia zo znevýhodnených sociálnych skupín využívali služby skupinového poradenstva a ženy podnikateľky využívali novú individuálnu službu prispôbenú ich podnikateľským potrebám. Nádejným budúcim podnikateľom sa naďalej poskytujú služby rôzneho typu, aby si každý klient vedel vybrať tému, ktorá mu pomôže pri rozhodovaní o svojej budúcnosti. Najčastejším podujatím v rámci Rastového programu stále zostáva krátkodobé individuálne poradenstvo, ktoré využíva veľká skupina klientov.

Národný projekt Podpora internacionalizácie MSP

Hlavným cieľom národného projektu je posilnenie internacionalizačných kapacít MSP vrátane prezentácie podnikateľského potenciálu a poskytnutie bezplatných prezentačných, kooperačných a poradenských služieb MSP za účelom zvýšenia ich miery zapojenia do medzinárodnej spolupráce. Táto spolupráca bude stimulovať ich ďalší rozvoj a rast, posilňovať

ich konkurencieschopnosť a postavenie v národnom hospodárstve a zároveň vytvárať predpoklady na úspešný prienik na zahraničné trhy.

Národný projekt je realizovaný prostredníctvom vytvorenia komplexného systému podpory internacionalizácie MSP pri presadzovaní sa a prenikaní na zahraničné trhy, vytvorenia nástroja pre konkurencieschopné a inovatívne MSP na zvýšenie ich exportného potenciálu a stimuláciu vzájomnej kooperácie, zapojenia MSP do čo možno najväčšieho množstva projektov EÚ a pritom dbať na kvalitu podávaných projektov a motivovanie MSP.

Prostriedkom bude vytvorenie tzv. Trade Point (súčasť NPC vo všetkých regiónoch s výnimkou bratislavského kraja) ako komplexného podporného miesta so širokým portfóliom služieb, na ktorom MSP získa ucelenú podporu pri prieniku na zahraničný trh.

Rok 2022 v projekte

V roku 2022 v projekte úspešne pokračovali aktivity poskytovania krátkodobého a dlhodobého poradenstva pre MSP v oblasti internacionalizácie. Podarilo sa naplniť všetky dôležité merateľné ukazovatele projektu na daný rok. Najväčšou zmenou v projekte bolo zvýšenie dôrazu na individuálne požiadavky klientov najmä prostredníctvom krátkodobého a dlhodobého odborného poradenstva na internacionalizačné témy marketing, manažment, legislatíva, financovanie a pod.

Spätné väzby od klientov naznačili, že hodnotia poskytnuté odborné poradenstvo na vysokej profesionálnej úrovni. Celkovo boli poskytnuté služby pozitívnym prínosom pre ich podnikanie. Enormný záujem v rámci MSP bol o poskytovanie služieb elektronického podnikania, ktoré nestrácajú svoju popularitu. Najžiadanejšie témy boli: Ako na sociálne siete, marketingová automatizácia a zvyšovanie on-line predaja. Ukázalo sa, že po postupnom odznievaní pandémie podnikatelia veľmi vysoko hodnotia možnosť flexibilného využívania služieb či už osobne alebo on-line.

Národný projekt Monitoring podnikateľského prostredia v súlade s uplatňovaním princípu „Think Small First“

Hlavným cieľom národného projektu je zabezpečiť komplexné informácie o podnikateľskom prostredí v Slovenskej republike, s dôrazom na princípy SBAfE a podklady k uplatňovaniu princípu „Think Small First“ v podmienkach SR. Zámerom je systematicky monitorovať podnikateľské prostredie v SR a ďalších krajinách EÚ prostredníctvom prieskumov a analýz v kontexte iniciatívy SBAfE.

Projekt sa zameriava najmä na:

- kontinuálne monitorovanie podnikateľského prostredia,
- spracovávanie analýz a prieskumov, vytváranie a udržiavanie bázy dát ukazovateľov MSP,
- mapovanie skutkového stavu a situácie MSP z pohľadu uplatňovania princípov iniciatívy SBA,
- identifikovanie a analyzovanie bariér rozvoja podnikania MSP,
- porovnávanie situácie v SR s podmienkami podnikania v ostatných krajinách (s dôrazom na susediace krajiny EÚ),
- identifikovanie vhodných príkladov opatrení na prenos do podmienok.

Rok 2022 v projekte

V roku 2022 sa úspešne pokračovalo v aktivitách v oblasti monitoringu podnikateľského prostredia (viac v časti Výskum podnikateľského prostredia). Pripravených bolo 6 prieskumov, 14 analytických a štatistických výstupov a 29 informačných materiálov a aktivít vrátane regionálnych podujatí, ktorých cieľom bolo zhodnotiť Zamestnávanie v MSP v kontexte zmien na trhu práce a tiež Prevádzkovanie E - shopu v podmienkach SR.

Tvorba podnikateľského prostredia

Pri tvorbe podnikateľského prostredia sa SBA zameriava na:

- monitoring podnikateľského prostredia s dôrazom na MSP,
- proces analýzy, merania vplyvov navrhovanej legislatívy na MSP a vyhodnocovanie alternatívnych riešení k týmto návrhom,
- témy Small Business Act for Europe

Výskum podnikateľského prostredia

Analytické pracovisko SBA sa zameriava najmä na spracovanie prieskumov a analýz s cieľom zmapovať podnikateľské prostredie na Slovensku a tiež na spoluprácu s medzinárodnými inštitúciami ako EK, OECD alebo Svetová banka týkajúcej sa výmeny dát a podkladov. Väčšina činností a aktivít sa vykonáva v rámci národného projektu Monitoring podnikateľského prostredia v súlade s uplatňovaním princípu „Think Small First“.

Aj v roku 2022 bolo spracovaných viacero pravidelných výstupov, ako je napríklad „Správa o stave MSP za rok 2021“. Pravidelné štatistické výstupy „MSP v číslach“, „Vznik a zánik malých a stredných podnikov na Slovensku“ či „Analýza rodového a vekového zloženia FO – podnikateľov v roku 2021“ boli spracované na základe dostupných štatistických dát a údajov. Pri príprave materiálov v roku 2022 agentúra brala stále do úvahy doznievajúcu situáciu pandémie COVID-19 a prebiehajúci vojnový konflikt na Ukrajine. Výsledkom bol aj dokument „Analýza zmien na trhu práce a zamestnávania cudzincov na Slovensku v rokoch 2019-2021. SBA sa zamerala tiež na problematiku e-commerce. Cieľom analýzy „Prevádzkovanie E-shopu v podmienkach SR“ bolo zhodnotiť podmienky na podnikanie v online priestore na Slovensku. V rámci nepravidelných analytických výstupov boli spracované dokumenty ako napríklad: „Porovnanie národných plánov obnovy a odolnosti vybraných krajín EU“, „Aktuálne podmienky zastrejených pracovných pomerov na Slovensku“ a iné.

V súvislosti s konfliktom na Ukrajine bol zrealizovaný prieskum "Dopady vojenského konfliktu na Ukrajine na slovenských podnikateľov", cieľom ktorého bolo zistiť, do akej miery konflikt ovplyvnil podnikateľov na Slovensku.

V priebehu roka 2022 SBA zrealizovala štyri prieskumy so zameraním na hodnotenie podnikateľského prostredia, a to:

- Index prekážok v podnikaní mladých
- Stav kybernetickej bezpečnosti v sektore MSP
- Názory MSP na kvalitu podnikateľského prostredia
- Regionálny inovačný potenciál

Centrum lepšej regulácie (ďalej ako „CLR“)

Špecializovaný právno-analytický odbor zriadený v rámci SBA s poslaním znižovať neprímeranú regulačnú záťaž MSP a zlepšovať tým podnikateľské prostredie na Slovensku.

V období od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022 CLR posúdilo vplyvy 463 samostatných materiálov predložených na posúdenie Stálej pracovnej komisii Legislatívnej rady vlády SR (CLR ako gestor vplyvov na prostredie mikro, malých a stredných podnikov), z toho 146 materiálov s vplyvom na podnikateľské prostredie identifikovaným CLR.

Napriek snahám CLR, predovšetkým vo forme zásadných pripomienok v rámci PPK a ZP, možno konštatovať, že aj v roku 2022 pretrvával trend nedostatočnej kvantifikácie nákladov/úspor regulácie zo strany predkladateľov. Predkladatelia vyčíslili náklady regulácie iba v 55 materiáloch z celkovo 146 materiálov s vplyvom na podnikateľské prostredie (37,7 %). Do budúca je teda nevyhnutné, aby predkladatelia vynakladali väčšie úsilie pri kvantifikácii nákladov regulácie, o čo sa bude svojimi pripomienkami snažiť aj Centrum lepšej regulácie.

Témy Small Business Act for Europe

Zákon o malých a stredných podnikoch („Small Business Act“) je iniciatíva Európskej únie na podporu malého a stredného podnikania, ktorá predstavuje komplexný rámec opatrení pre MSP s cieľom zabezpečiť ich udržateľný rast a konkurencieschopnosť na globálnom trhu.

Small Business Act má za cieľ:

- navrhovať riešenia podľa zásady „najskôr myslieť v malom“,
- umožňovať prístup MSP k financiam,
- pomôcť MSP profitovať zjednotného trhu EÚ čo najviac,
- vytvoriť vhodné podnikateľské prostredie,
- prispôbovať verejné politiky potrebám MSP.

V rámci tejto iniciatívy SBA reaguje účasťou vo viacerých medzinárodných projektoch.

Projekt „Cross-border capacity building for developing circular regions“ (CircularRegions)

Hlavným cieľom projektu CircularRegions, ktorý bol ukončený 31. 3. 2022, bolo nadviazať spoluprácu medzi organizáciami, ktoré sú členmi platforiem cirkulárnej ekonomiky v Maďarsku a na Slovensku, s cieľom uľahčiť prechod na cirkulárnu ekonomiku v cezhraničných regiónoch.

Projekt bol realizovaný v rámci programu Interreg SR – Maďarsko za účasti 4 partnerov z oboch krajín – SBA, Inštitút cirkulárnej ekonomiky, IFKA a Business Council for Sustainable Development Hungary. Projekt je spolufinancovaný z Európskej únie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Projekt „Culture and Creative Industries COOPERATION COLLIDER“ (ďalej ako „COCO4CCI“)

Cieľom projektu COCO4CCI je prepájanie kultúrneho a kreatívneho priemyslu (ďalej ako „CCI“) s technologicky orientovanými spoločnosťami (AVM - advanced manufacturing). Projekt, v ktorom je SBA zapojená ako jeden z 12 partnerov, je prostredníctvom programu Interreg Stredná Európa finančne podporený z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Aj v roku 2022 bolo ambíciou projektu COCO4CCI budovanie kapacít pre medzisektorovú spoluprácu a uľahčovanie väzieb medzi CCI a AVM. Na projekte sa na Slovensku podieľala

dvojica partnerov – Creative Industry Košice, ktoré zastupovala kreatívny priemysel a SBA, ktorá ako partner zabezpečila prepojenie na podniky.

Projekt „Improving innovation delivery of policies within 4.0 industry in Europe“ (ďalej ako „INNO INDUSTRY“)

Cieľom medzinárodného projektu INNO INDUSTRY, spolufinancovaného z programu Interreg Europe, je do roku 2022 zvýšiť podiel klastrov, ktoré realizujú činnosti na podporu transformácie smerom k Priemyslu 4.0. K naplneniu tohto cieľa prispieva medzinárodná výmena skúseností, ktorej cieľom je dosiahnuť zlepšenie regionálnych a národných podporných politík.

Začiatkom roka 2022 SBA organizovala v spolupráci so SIEA a Úniou klastrov Slovenska národnú konferenciu s názvom „Zlepšenie inovačných politík v oblasti priemyslu 4.0“, na ktorej bol predstavený akčný plán pre Slovensko a perspektívu roku 2022. Týmto podujatiami sa uzatvorila realizácia prvej fázy projektu a začala realizácia druhej fázy, ktorá sa zameriava predovšetkým na monitoring implementácie a výsledkov akčného plánu.

Projekt „Border Regions in Europe for Social Entrepreneurship“ (BRESE)

Ambíciou projektu BRESE je identifikovať prekážky pre rozvoj sociálneho podnikania a na základe medzinárodnej skúsenosti a výmeny dobrej praxe prispieť k ich odstraňovaniu.

Centrom záujmu projektu je operačný program Ľudské zdroje, ktorý predstavuje hlavný zdroj finančných prostriedkov určených na podporu sociálnych podnikov na Slovensku.

Hlavným výstupom projektu sú regionálne SWOT analýzy, výmena skúseností na základe príkladov dobrej praxe v oblasti podpory sociálneho podnikania a 5 regionálnych akčných plánov na zavedenie zlepšení relevantných politík.

V roku 2022 pokračovali aktivity v rámci projektu s dôrazom na prípravu Akčného plánu. SBA vo svojom akčnom pláne navrhla vytvoriť študijné programy na vysokých školách, pre záujemcov o tému sociálneho podnikania. Táto iniciatíva sa javí ako účinná vo vzťahu k chýbajúcim manažérskym zručnostiam sociálnych podnikateľov a prináša tak prvok systémovej zmeny. Druhú polovicu roka 2022 SBA monitorovala úspešnosť implementácie vypracovaného národného akčného plánu.

Projekt EU ECO-TANDEM PROGRAMME

Hlavným cieľom projektu EU ECO-TANDEM je podporiť MSP z oblasti cestovného ruchu a rozvoj trvalo udržateľného turizmu prostredníctvom nadnárodnej spolupráce a zdieľania poznatkov.

V polovici marca 2022 projekt v rámci svojho Biz Programu otvoril výzvu na prihlásenie, ktorá umožnila MSP v oblasti cestovného ruchu a startupom/inovátívnym podnikom prihlásiť sa do programu a uchádzať sa tak o finančnú podporu na implementáciu zelených riešení v 5 rôznych oblastiach. V rámci Biz Programu účastníci následne vytvorili 56 dvojíc – TANDEMov. V závere roka pracovali vytvorené TANDEMY počas 45 dní na inovatívnych pilotných projektoch vo forme akčných plánov, ktoré boli následne posúdené externou komisiou. Projekt je finančne podporený EK prostredníctvom programu COSME.

Projekt Game of Business

Všeobecným cieľom projektu Game of Business je predstaviť, zaviesť a inovovať metódy v podnikateľskom vzdelávaní v školských vzdelávacích zdrojoch, ktoré sú založené na najnovších technologických riešeniach. Projekt trvá od roku 2020 do 2023.

Aktivity, ktorým sa SBA venuje vyústia do vypracovania 6-tich intelektuálnych výstupov, ktoré budú obsahovať školiace (vzdelávacie) materiály, metodiku a vývoj softvérového vzdelávacieho simulátora.

Dňa 4. februára 2022 sa uskutočnilo v Bratislave stretnutie projektových partnerov. IT projektový tím predstavil prvú verziu softvérovej platformy, jej užívateľskú aj administratívnu časť, aktuálne vyvinuté funkcionality a možnosti. Tento projekt je financovaný z programu EÚ Erasmus+.

Projekt Lost Millennials - Transnational research network for the evaluation of initiatives targeting 25+ NEETs

Hlavným cieľom projektu je prispieť k úspešnej integrácii 25+ NEETs na trh práce prostredníctvom zvyšovania vedomostí o účinkoch iniciatív pôsobiacich v oblasti zamestnanosti, budovaním siete stakeholderov, vypracovaním dopadových štúdií, čo zároveň pomôže zlepšovať kvalitu zásahov na trhu práce. Tento cieľ by mal byť dosiahnutý prostredníctvom vytvorenia nadnárodnej výskumnej siete za účelom zdieľania know-how a príkladov dobrej praxe, hodnotením vládnych a verejných iniciatív zameraných na 25+ NEETs, ako aj zapojením stakeholderov s cieľom zvýšiť politickú relevantnosť výsledkov projektu.

V roku 2022 bola vypracovaná a zverejnená prvá medzinárodná výskumná správa o 25+ NEETs v EÚ a v prijímajúcich krajinách a zároveň boli vypracované a zverejnené národné správy zamerané na legislatívny rámec týkajúci sa 25+ NEETs v jednotlivých partnerských krajinách. Priestor na výmenu poznatkov a príležitosť prezentovať svoje skúsenosti výskumníkom a odborníkom z celej Európy projekt poskytol v roku 2022 v rámci svojich 2 online podujatí.

Projekt je financovaný Islandom, Lichtenštajnskom a Nórskom prostredníctvom grantov EHP a Nórska pre zamestnanosť mládeže.

Projekt RESTART – Resilience and Training for SMEs

Podnikatelia a ich zamestnanci čelia nutnosti prispôbiť sa novým vzniknutým výzvam/príležitostiam, ako je prechod na online alebo zavádzanie inovácií a servitizácia.

Hlavným cieľom projektu RESTART je vyvinúť inovatívne vzdelávacie riešenia a nástroje na zlepšenie a rozvoj podnikateľského vzdelávania a odbornej prípravy v celom ekosystéme odborného vzdelávania a prípravy prostredníctvom riešenia potrieb formovaných digitalizáciou a zmenou klímy.

V roku 2022 partner projektu zo Slovenska, Belgicka, Talianska, Maďarska, Chorvátska a Španielska pokračovali v napĺňaní spoločných úloh. Medzi hlavné výstupy realizované v tomto roku patrí spustenie RESTART OER Platformy v ktorej sa nachádzajú všetky projektové informácie, ako aj odborné výstupy. Projekt RESTART je spolufinancovaný z programu Erasmus+ EK.

Plastic Value: Starting a Plastic Revaluation Revolution

Projekt PlasticValue je zameraný na podporu využitia plastového odpadu v podnikoch, ktoré generujú plastový odpad vo veľkých množstvách. Cieľom projektu je prostredníctvom

spolupráce a prepájania takýchto podnikov s odborníkmi v oblasti spracovania plastového odpadu, zástupcami kreatívneho priemyslu a prostredníctvom šírenia príkladov dobrej praxe zvýšiť mieru materiálovej efektívnosti v podnikoch a znížiť náklady na spracovanie plastového odpadu.

Počas roku 2022 pripravovala SBA spolu s partnermi projektu odborné výstupy – prieskum aktuálnej situácie súvisiacej s využitím a spracovaním plastu, vzdelávacie moduly a príklady dobrej praxe ako nakladať s plastom. Sledujte preto sociálne siete a [stránku SBA](#).

Projekt PlasticValue je spolufinancovaný programom Erasmus+ v rámci kľúčovej aktivity 2 – strategické partnerstvá a jeho realizácia prebieha od marca 2022 do konca februára 2024.

Projekt GREEN – Green transitions involving EU Adults and authorities to foster climate neutral cooperation

Hlavným cieľom projektu GREEN je prostredníctvom interdisciplinárnej európskej spolupráce odborníkov vytvoriť súbor vzdelávacích materiálov, ktoré majú pripraviť manažment miestnej a regionálnej verejnej správy na prípravu implementácie akčných plánov vychádzajúc z Európskej zelenej dohody a iniciatívy Nový európsky Bauhaus.

Cieľovou skupinou projektu sú tréneri/škoolitelia, zamestnanci miestnej a regionálnej správy, malé a stredné podniky a občania.

Úspešná realizácia projektu GREEN začala vo februári 2022. Partneri konzorcia počas roka vytvorili odborné výstupy, ktoré mapovali kľúčových hráčov, politiky, príklady dobrej praxe a inštitucionálnu podporu v rámci iniciatív Európska zelená dohoda a Nový európsky Bauhaus. Projekt GREEN je spolufinancovaný z programu Erasmus+ EK a jeho realizácia prebieha od februára 2022 do augusta 2024.

Projekt RE-FEM - Upskilling pathways for RESiliency in the post-Covid era for FEMale Entrepreneurs

Cieľom projektu RE-FEM – „Upskilling pathways for RESiliency in the post-Covid era for FEMale Entrepreneurs“ je posilniť postavenie žien podnikateliek prostredníctvom odbornej prípravy a školení, ktoré by im pomohli udržať odolné podniky aj počas obdobia kríz.

Partneri konzorcia projektu oficiálne začali spoluprácu a prvýkrát sa osobne stretli počas Kick-off meetingu v decembri 2022 v Bratislave. Dvojdňové stretnutie, ktoré hostovala SBA, bolo plné diskusií a inšpirácie ako priniesť podnikateľkám čo najväčšiu podporu a pridanú hodnotu plánovaných projektových výstupov. Zúčastnili sa na ňom zástupcovia 8 organizácií zo 7 krajín zapojených do projektu. Projekt je financovaný zo zdrojov EÚ prostredníctvom programu Erasmus+.

Projekt JUST - „Joint University and Small and medium sized enterprises (SME) Training

Cieľom projektu je preklenúť nesúlad medzi svetom vzdelávania a praxe spojením univerzít, inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, malých a stredných podnikov (MSP) vytvorením spoločných, relevantných a aktuálnych študijných programov v oblasti podnikateľských zručností.

Oficiálne sa začal tento projekt realizovať v januári 2022 a počas tohto roku SBA so svojimi partnermi hľadali vhodné projektové riešenia a nástroje spolupráce medzi vysokoškolskými inštitúciami a MSP z perspektívy vysokých škôl, MSP a študentov (budúcich absolventov škôl). Prvým odborným výsledkom projektu bola analýza a hodnotenie kritických faktorov úspechu, príkladov dobrej praxe, ako aj prípadových štúdií ako východisko pre tvorbu udržateľných modelov spolupráce, ktoré majú podporiť prepojenie teórie s praxou.

Projekt je financovaný EK prostredníctvom programu Erasmus+. Realizácia projektu prebieha v období 1. 1. 2022 – 30. 6. 2024.

Projekt EIT Food HUB

Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) spolupracuje so Slovak Business Agency a Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre na iniciatíve EIT Food Hub. Prostredníctvom tejto iniciatívy dochádza k prispievaniu k rozvoju nových podnikateľských talentov, k podpore ich inovatívnych nápadov a rozširovaniu aktivít v súlade s potravinovou stratégiou a podnikateľskými plánmi EIT.

Aj v roku 2022 SBA aktívne zapájala miestnych začínajúcich podnikateľov a podnikateľov v agropotravinárskom sektore do rôznych lokálnych a medzinárodných aktivít EIT Food HUB, propagovala a šírila informácie o činnosti a nástrojoch EIT pre potraviny (EIT Jumpstarter, Test Farms, TeamUp, Challenge Labs, Seedbed, FAN a Rising Food Stars), organizovala workshopy a diskusie na témy EIT programov, do ktorých sa zapojilo viac než 100 účastníkov. Projekt je financovaný Európskou komisiou prostredníctvom programu HORIZON 2020.

VÝSKUMNÝ PROJEKT: Medzigeneračné podnikanie na Slovensku v dobe digitalizácie: pragmatický prístup

Medzigeneračné podnikanie má potenciál napomôcť jednak prekonávaniu slabých stránok jednotlivých generácií (mladých, resp. seniorov) v procese vytvárania a rozvíjania podnikateľských aktivít vďaka vzájomnej synergii, ako aj napomôcť efektívnemu generičnému transferu poznatkov v existujúcich podnikateľských subjektoch.

Digitalizácia v tomto kontexte je nielen jedným zo súčasných veľkých trendov vyvolávajúcim výzvy, ale tiež možným katalyzátorom medzigeneračného podnikania.

Práve tejto téme sa Slovak Business Agency v spolupráci s hlavným riešiteľom Fakultou managementu Univerzity Komenského v Bratislave (ďalej ako „FMUK“) venuje v rámci výskumného projektu DIGICROSSGEN „Medzigeneračné podnikanie na Slovensku v dobe digitalizácie: pragmatický prístup“, ktorého hlavným cieľom je na základe analýzy stavu podnikania optikou generácií s dôrazom na medzigeneračné podnikanie.

V roku 2022 SBA pokračovala v aktívnom podieľaní sa na aktivitách Etapy II (júl 2021 - jún 2022): Analýza výziev digitálnej transformácie podnikania vzhľadom na súčasné trendy a charakteristiky skúmaných generácií, spoločne zahájila s FMUK Etapu III (január 2022 - jún 2024): Monitorovanie stavu medzigeneračného podnikania na Slovensku a neskôr aj Etapu IV (júl 2022 - jún 2024): Tvorba koncepčného modelu medzigeneračného podnikania na Slovensku v čase digitálnej transformácie, testovanie a validácia aplikačných nástrojov.

Trvanie projektu: 01. júl 2020 - 30. jún 2024.

Projekt je podporený Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe Zmluvy č. APVV-19-0581.

5 Hospodárenie organizácie

5.1 Základná charakteristika správcu rozpočtovej kapitoly

Ministerstvo financií SR listom č. MF/004597/2022-441 zo 4. 1. 2022 rozpísalo ministerstvu záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu vrátane programovej štruktúry na rok 2022 tak, ako boli schválené v Národnej rade SR zákonom č. 534/2021 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2022.

Tabuľka č. 15 – Základná charakteristika rozpočtovej kapitoly

UKAZOVATELE	v eurách		
	Schválený rozpočet k 1.1.2022	Upravený Rozpočet k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2022
I. PRÍJMY KAPITOLY SPOLU (A+B+C)	283 520 883,00	290 484 896,09	293 057 046,56
A. Prostriedky ŠR kód zdroja 111+131L	81 785 000,00	81 785 000,00	81 530 966,90
B. Prostriedky EÚ kód zdroja 1AA1+3AA1+13S1	201 735 883,00	208 699 896,09	210 689 219,24
C. Prostriedky na spolufinancovanie kód zdroja 1AA2+1302+13S2	0,00	0,00	836 860,42
II. VÝDAVKY KAPITOLY SPOLU (A+B+C+1)	1 416 505 138,00	659 734 277,43	635 327 888,14
A. Prostriedky ŠR kód zdroja 111+131I +131J+131K+131L+11UA	1 079 880 948,00	373 222 861,04	348 818 794,59
B. Prostriedky na spolufinancovanie kód zdroja 1AA2+1AC2+1AC3+1AJ4+3AA2+3AB2+3AC2+3AC3	14 561 146,00	47 955 374,18	47 953 052,18
C. Prostriedky EÚ kód zdroja 1AA1+1AC1+3AA1+3AB1+3AC1	201 735 883,00	238 017 901,60	238 017 900,76
C.1 Prostriedky z Plánu obnovy a odolnosti kód zdroja 1P01+1P02+3P01+3P02	120 327 161,00	538 140,61	538 140,61
- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610), (kód zdroja 111) z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania aparátu ústredného orgánu	13 619 245,00 7 890 749,00	17 567 426,75 11 682 880,75	17 566 961,09 11 682 880,75
Počet zamestnancov rozpočtových organizácií podľa prílohy č. 1 k uzneseniu vlády SR č. 577/2021	941	975	796
z toho: aparát ústredného orgánu	581	615	495
- administratívne kapacity rozpočtových organizácií osobitne sledované, podľa prílohy č. 1 k uzneseniu vlády SR č. 577/2021	174	179	130
- kapitálové výdavky (700), kód zdroja 111+131I+131J+131K+131L	12 479 874,00	41 698 330,06	24 645 457,76
III. VÝDAVKY ŠTÁTNEHO ROZPOČTU NA REALIZÁCIU PROGRAMOV NA ROK 2022			
07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania	264 440 200,00	306 358 041,88	284 796 545,94
07K0106 Podpora útlmu a likvidácie následkov ťažby v uhoľnom baníctve	14 822 429,00	11 968 680,00	11 958 300,58
07K010F Podpora útlmu rudného baníctva	1 995 715,00	4 461 560,00	4 382 133,26

07K0115 Národný jadrový fond	457 555,00	457 555,00	447 295,08
07K0119 Národný jadrový fond – odvody od prenosovej sústavy a distribučných sústav	72 000 000,00	72 000 000,00	71 531 854,05
07K011B Podpora zníženia koncovej ceny elektriny pre podniky	40 000 000,00	40 000 000,00	39 867 602,00
07K0403 Podpora rozvoja strategických investícií - Investičné stimuly	6 440 710,00	13 677 618,95	3 789 091,13
07L Tvorba a implementácia politík	929 646 409,00	64 143 338,39	62 198 975,58
06H01 Hospodárska mobilizácia MH SR	2 100 000,00	2 117 976,00	2 051 982,01
09704 Príspevky Slovenskej republiky do medzinárodných organizácií - MH SR	1 000 000,00	855 721,27	855 721,27
OAS03 MH SR - Ochrana kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike	4 300,00	4 300,00	1 088,32
0EA02 Operačný program Integrovaná infraštruktúra - časť MH SR	216 239 829,00	281 552 253,36	281 552 252,52
0EK0J Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MH SR	3 074 400,00	4 702 646,53	3 871 322,50

MH SR dosiahlo v roku 2022 nasledovný výsledok rozpočtového hospodárenia:

Tabuľka č. 16 - Záväzné ukazovatele príjmov a výdavkov kapitoly MH SR boli v roku 2022 dodržané. MH SR dosiahlo v roku 2022 nasledovný výsledok rozpočtového hospodárenia:

v eurách

	Schválený rozpočet k 1.1.2022	Upravený rozpočet k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2022	%
1	2	3	4	5 =4/3*100
Príjmy spolu	283 520 883,00	290 484 896,09	293 057 046,56	100,89
z toho: prijaté z rozpočtu EÚ	201 735 883,00	208 699 896,09	208 699 896,09	100,00
Výdavky spolu	1 416 505 138,00	659 734 277,43	635 327 888,14	96,30
z toho: kryté prostriedkami EÚ	201 735 883,00	238 017 901,60	238 017 900,76	99,99
Saldo príjmov a výdavkov	-1 132 984 255,00	-369 249 381,34	-342 270 841,58	92,69
z toho: z prostriedkov EÚ	0,00	-29 318 005,51	-29 318 004,67	99,99

Príjmy kapitoly MH SR boli schválené zákonom č. 534/2021 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2022 vo výške 283 520 883,00 eur. Rozpočet príjmov kapitoly ministerstva bol k 31. 12. 2022 upravený na sumu 290 484 896,09 eur a skutočné príjmy kapitoly MH SR boli dosiahnuté v sume 293 057 046,56 eur, t. j. plnenie na 100,89 %.

Výdavky kapitoly MH SR boli schválené zákonom č. 534/2021 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2022. Na základe zákona č. 357/2022 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 534/2021 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2022 bol záväzný ukazovateľ výdavkov štátneho rozpočtu na rok 2022 schválený sume 1 416 505 138,00 eur. Rozpočet výdavkov kapitoly ministerstva bol v priebehu roka 2022 rozpočtovými opatreniami MF SR upravený na sumu 659 734 277,43 eur. Celkové čerpanie výdavkov kapitoly MH SR v roku 2022 bolo v sume 635 327 888,14 eur, t. j. 96,30 % z upraveného rozpočtu výdavkov k 31. 12. 2022.

Úpravy pôvodne schváleného rozpočtu v priebehu roka 2022

Príjmy kapitoly MH SR boli v priebehu roka 2022 upravené štyrmi rozpočtovými opatreniami zo schválenej výšky príjmov v sume 283 520 883,00 eur na sumu 290 484 896,09 eur, a to navýšením v príjmovej časti rozpočtu o 252 596 703,37 eur a viazaním v príjmovej časti rozpočtu o 245 632 690,28 eur. K 31. 12. 2022 bol rozpočet príjmov kapitoly MH SR upravený celkovo o + 6 964 013,09 eur.

Zvýšenie rozpočtu príjmov kapitoly oproti schválenému rozpisu rozpočtu ovplyvnili rozpočtové opatrenia MF SR (RO):

- RO č. 1/2022 – povolené prekročenie limitu príjmov viazaných v roku 2021 podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. za prostriedky EÚ (zdroje 3AA1, 13S1),
- RO č. 79/2022 – povolené prekročenie limitu príjmov za prostriedky EÚ (zdroj 1AA1),
- RO č. 86/2022 – povolené prekročenie limitu príjmov za prostriedky EÚ (zdroj 1AA1).

Zníženie rozpočtu príjmov kapitoly oproti schválenému rozpisu rozpočtu ovplyvnilo rozpočtové opatrenie MF SR:

- RO č. 93/2022 – viazanie príjmov (prostriedky EÚ - zdroje 13S1, 1AA1, 3AA1) v súlade s § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z.

Výdavky kapitoly MH SR boli v priebehu roka 2022 upravené 95 rozpočtovými opatreniami z úrovne MF SR zo schválenej výšky rozpočtových výdavkov v sume 1 416 505 138,00 eur na sumu 659 734 277,43 eur, a to povoleným prekročením výdavkov v sume 1 420 173 920,17 eur a viazaním výdavkov v sume 2 176 944 780,74 eur. K 31. 12. 2022 bol rozpočet výdavkov kapitoly MH SR upravený celkovo o - 756 770 860,57 eur.

Rozpočet výdavkov bol v roku 2022 v najväčšej miere ovplyvnený nasledovnými úpravami rozpočtu (rozpočtové opatrenia MF SR):

1. Zvýšenie rozpočtu výdavkov kapitoly oproti schválenému rozpočtu

- Rozpočtové opatrenie (ďalej ako „RO“) č. 1/2022 – povolené prekročenie limitu výdavkov viazaných v roku 2021 podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. za prostriedky EÚ (zdroj 3AA1, 3AB1) a spolufinancovania (zdroj 3AA2, 3AB2),
- RO č. 4/2022 – povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v prvku 07K021J Podpora podnikateľov – dotácia na nájomné - mimoriadne opatrenia v súvislosti s COVID-19 (zdroj 131L),
- RO č. 6/2022 – povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík určených na finančnú náhradu zamestnávateľom za vykonanie povinného testovania zamestnancov v prevádzkach podnikov na ochorenie COVID-19,
- RO č. 7/2022 – povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v prvku 07K0403 Podpora rozvoja strategických investícií – Investičné stimuly o prostriedky viazané v roku 2021 (zdroje 131J, 131K - prostriedky ŠR) podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z.,
- RO č. 8/2022 – povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v prvku 07K0E04 Podpora alternatívnych pohonov a fungovania Slovenskej platformy pre E-mobilitu o prostriedky viazané v roku 2021 (zdroje 131I, 131J, 131K - prostriedky ŠR) podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z.,
- RO č. 19/2022 – povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v programe 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania o prostriedky viazané v roku 2021 (zdroje 3P01, 3P02 – prostriedky POO) podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z.,

- RO č. 20/2022 – povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík na obstaranie 10 mil. litrov motorovej nafty a 2,4 mil. litrov leteckého paliva darovaním Ukrajine na základe uznesenia vlády SR č. 150/2022,
- RO č. 21/2022 – povolené prekročenie limitu výdavkov v prvku 07K011C Sanácia environmentálnych záťaží v lokalitách Pohronský Ruskov, Trstená, Bardejov (zdroje 3AB1 – prostriedky EÚ a 3AB2 – spolufinancovanie) prostredníctvom platobnej jednotky MŽP SR,
- RO č. 23/2022 – povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík na nákup pohonných a prevádzkových hmôt v objeme do 650 000 litrov na humanitárnu pomoc Ukrajine na základe uznesenia vlády SR č. 193/2022,
- RO č. 24/2022 – povolené prekročenie limitu výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík súvisiacich so svetovou výstavou EXPO Dubaj 2020 na základe uznesenia vlády SR č. 218/2022,
- RO č. 25/2022 – povolené prekročenie limitu výdavkov v prvku 07K011C Sanácia environmentálnych záťaží v lokalitách Pohronský Ruskov, Trstená, Bardejov (zdroje 3AB1 – prostriedky EÚ a 3AB2 – spolufinancovanie) prostredníctvom platobnej jednotky MŽP SR,
- RO č. 35/2022 – povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v prvku 07K0403 Podpora rozvoja strategických investícií – Investičné stimuly na základe uznesenia vlády SR č. 313/2022,
- RO č. 37/2022 – povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v prvku 07K0I Podpora realizácie významnej investície Jaguar Land Rover o prostriedky viazané v roku 2021 (zdroj 131K - prostriedky ŠR) podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z.,
- RO č. 38/2022 – povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v prvku 07K08 Podpora regionálneho rozvoja o prostriedky viazané v roku 2021 (zdroje 131I a 131J - prostriedky ŠR) podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z.,
- RO č. 39/2022 – povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík na obstaranie 10 mil. litrov motorovej nafty a 2,4 mil. litrov leteckého paliva darovaním Ukrajine na základe uznesenia vlády SR č. 150/2022,
- RO č. 40/2022 – povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík na dofinancovanie platov technickej pomoci OP II za aparát MH SR a za príspevkovú organizáciu SIEA,
- RO č. 42/2022 – povolené prekročenie limitu výdavkov v prvku 07K021I Zlepšovanie podnikateľského prostredia na Slovensku a hodnotenie politík v kompetencií MH SR (zdroj 3AC1 – prostriedky EÚ a 3AC2 - spolufinancovanie) prostredníctvom platobnej jednotky MV SR,
- RO č. 49/2022 – povolené prekročenie limitu výdavkov v prvku 07K021I Zlepšovanie podnikateľského prostredia na Slovensku a hodnotenie politík v kompetencií MH SR (zdroj 3AC1 – prostriedky EÚ, 3AC2 a 3AC3 - spolufinancovanie) prostredníctvom platobnej jednotky MV SR,
- RO č. 56/2022 – povolené prekročenie limitu výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík, v programe 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania a v medzirezortnom podprograme 0EK0J Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MH SR, určených na zvýšené ceny energií a dofinancovanie zvýšených výdavkov rozpočtových a príspevkových organizácií,

- RO č. 60/2022 – povolené prekročenie limitu výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík a 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania z dôvodu plnenia dodatkov č. 1 ku kolektívnym zmluvám vyššieho stupňa na rok 2022, v ktorých sa dohodlo vyplatenie odmeny vo výške 500 eur pre zamestnanca,
- RO č. 69/2022 – povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v podprograme 07K01 Podpora realizácie významnej investície Jaguar Land Rover o prostriedky viazané v roku 2021 (zdroj 131L – prostriedky ŠR) podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z.,
- RO č. 79/2022 – povolené prekročenie limitu výdavkov pre PJ MH SR v podprograme 0EA02 (zdroje 1AA1 – prostriedky EÚ a 1AA2 – spolufinancovanie) na nezrovnalosti a iné vrátenia,
- RO č. 95/2022 – povolené prekročenie bežných výdavkov v prvku 07K021M Podpora podnikateľov – dotácia na kompenzáciu zvýšených nákladov na energie.

2. Zníženie rozpočtu výdavkov kapitoly oproti schválenému rozpočtu

- RO č. 44/2022 – viazanie bežných výdavkov v podprograme 07L04 Podpora programov rezortu MH SR určených na úhradu výdavkov zamestnávateľom na testovanie zamestnancov v prevádzkach podnikov z dôvodu ukončenia podpory opatrení v súvislosti s COVID-19,
- RO č. 48/2022 – viazanie bežných výdavkov v prvku 07K021J Podpora podnikateľov – dotácia na nájomné - mimoriadne opatrenia v súvislosti s ochorením COVID-19 z dôvodu ukončenia podpory opatrení,
- RO č. 50/2022 – viazanie bežných výdavkov - vrátenie k ŽoP č. 314011P828V0068001 KP z prvku 07K021I Zlepšovanie podnikateľského prostredia na Slovensku a hodnotenie politík v kompetenciách MH SR (zdroje 3AC1 - prostriedky EÚ a 3AC2 - spolufinancovanie) prostredníctvom platobnej jednotky MV SR,
- RO č. 68/2022 – viazanie bežných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík na základe uznesenia vlády SR č. 709/2022 k návrhu na doplnenie ŠFA na účely vkladu do KF spoločnosti SPP, a. s.,
- RO č. 87/2022 – viazanie limitu kapitálových výdavkov (zdroje 111, 131L - prostriedky ŠR) v programe 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania, 07L Tvorba a implementácia politík a v medzirezortnom podprograme 0EK0J Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MH SR v súlade s § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z., ktoré kapitola použije v nasledujúcom rozpočtovom roku,
- RO č. 89/2022 – viazanie bežných výdavkov v prvku 07K021M Podpora podnikateľov – dotácia na kompenzáciu zvýšených nákladov na energie, ktoré kapitola použije v nasledujúcom rozpočtovom roku,
- RO č. 91/2022 – viazanie prostriedkov určených na financovanie mechanizmu na podporu plánu obnovy a odolnosti v súlade s § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z.,
- RO č. 93/2022 – viazanie výdavkov (prostriedky EÚ a spolufinancovania) určených na financovanie spoločných programov SR a EÚ v súlade s § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z.,
- RO č. 94/2022 – viazanie bežných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík z dôvodu nevyčerpania prostriedkov poskytnutých na nákup pohonných a prevádzkových hmôt na podporu humanitárnej pomoci Ukrajine (zdroj 11UA),
- RO č. 99/2022 – viazanie bežných výdavkov v prvku 07K021M Podpora podnikateľov – dotácia na kompenzáciu zvýšených nákladov na energie, ktoré kapitola použije v nasledujúcom rozpočtovom roku,

- RO č. 100/2022 – viazanie bežných výdavkov v prvku 07K021M Podpora podnikateľov – dotácia na kompenzáciu zvýšených nákladov na energie, ktoré boli kapitol MH SR uvoľnené RO č. 95/2022,
- RO č. 101/2022 – viazanie výdavkov v podprograme 07K010F Podpora útlmu rudného baníctva z dôvodu neplnenia záväzného ukazovateľa príjmov v rozpočtovej organizácii Puncový úrad SR.

PRÍJMY KAPITOLY

Celkové príjmy kapitoly ministerstva boli v roku 2022 naplnené v sume 293 057 046,56 eur. Z tohto objemu boli nedaňové príjmy naplnené v sume 84 357 150,47 eur a granty a transfery boli naplnené v sume 208 699 896,09 eur. Podrobnejšie členenie dosiahnutých príjmov MH SR podľa ekonomickej klasifikácie je uvedené v tabuľke

Tabuľka č. 17 - Členenie dosiahnutých príjmov MH SR podľa ekonomickej klasifikácie je uvedené v tabuľke

Ukazovateľ		Schválený rozpočet k 1.1.2021	Upravený rozpočet k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2021	%
		1	2	3	4 =3/2*100
200	Nedaňové príjmy	81 785 000,00	81 785 000,00	84 357 150,47	103,15
210	Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	4 563 000,00	4 572 614,12	4 573 169,17	100,01
211	Príjmy z podnikania	4 500 000,00	4 500 000,00	4 500 000,00	100,00
212	Príjmy z vlastníctva	63 000,00	72 614,12	73 169,17	100,76
220	Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	3 419 904,00	2 554 877,76	2 686 376,76	105,15
221	Administratívne poplatky	1 787 904,00	1 200 000,00	1 318 149,83	109,85
222	Pokuty, penále a iné sankcie	1 432 000,00	1 294 915,38	1 308 264,55	101,03
223	Poplatky a platby z nepriemyselného a náhodného predaja	200 000,00	59 962,38	59 962,38	100,00
230	Kapitálové príjmy	299 096,00	887 000,00	299 096,00	33,72
231	Príjem z predaja kapitálových aktív	0,00	587 904,00	0,00	-
239	Ďalšie kapitálové príjmy	299 096,00	299 096,00	299 096,00	100,00
290	Iné nedaňové príjmy	73 503 000,00	73 770 508,12	76 798 508,54	104,10
291	Vrátené neoprávnene použité alebo zadržané FP	0,00	2 523,24	2 828 706,81	112106,13
292	Ostatné príjmy	73 503 000,00	73 767 984,88	73 969 801,73	100,27
300	Granty a transfery	201 735 883,00	208 699 896,09	208 699 896,09	100,00
340	Zahraničné transfery	201 735 883,00	208 699 896,09	208 699 896,09	100,00
341	Prostriedky z rozpočtu EÚ	201 735 883,00	208 699 896,09	208 699 896,09	100,00
Príjmy MH SR spolu (200+300)		283 520 883,00	290 484 896,09	293 057 046,56	100,89

Na dosiahnutých *príjmoch kapitoly* ministerstva za rok 2022 sa rozpočtové organizácie ministerstva a vnútroorganizačné jednotky ministerstva podieľali nasledovne:

Puncový úrad SR

mal na rok 2022 schválené príjmy v sume 1 217 904,00 eur, z toho príjmy z výkonu puncovej kontroly 630 000,00 eur a kapitálové príjmy z predaja budovy, parkoviska a garáže na ul. Szakkayho č. 1 v Košiciach v sume 587 904,00 eur.

K 31. 12. 2020 PÚ dosiahol príjmy v sume 852 215,53 eur, čo predstavuje 69,97 % k upravenému rozpočtu príjmov na rok 2022. Dosiahnutú výšku rozpočtovaných príjmov tvorili hlavne príjmy z výkonu puncovej kontroly v sume 848 049,83 eur. Príjmy z vybratých pokút a penále boli prijaté v sume 4 000,00 eur. Ostatné náhodné príjmy predstavovali sumu 165,70 eur a boli tvorené príjmami za preplatky energií za rok 2021.

Z dôvodu, že PÚ nenaplnil k 31. 12. 2022 kapitálové príjmy z predaja budovy, parkoviska a garáže na ul. Szakkayho č. 1 v Košiciach, kapitola MH SR na základe § 18 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. zaviazala výdavky vo výške 587 904,00 eur.

Slovenská obchodná inšpekcia

mala na rok 2022 schválené príjmy vo výške 1 655 000,00 eur, z toho príjem za porušenie predpisov v sume 1 402 000,00 eur, za predaj výrobkov tovarov a služieb v sume 200 000,00 eur, z prenajatých budov, priestorov a objektov v sume 50 000,00 eur a príjmy z dobropisov v sume 3 000,00 eur. Vnútroštruktúrnym rozpočtovým opatrením boli príjmy SOI z dôvodu ich neplnenia k 31. 12. 2022 znížené o 306 199,64 eur na sumu 1 348 800,36 eur.

K 31. 12. 2022 boli príjmy naplnené v sume 1 358 149,53 eur, čo je plnenie na 100,69 % z upraveného rozpočtu príjmov.

Rozpočtované príjmy boli prijaté v celkovej sume 1 356 212,99 eur a boli naplnené príjmami z pokút, penále a sankcie v sume 1 228 247,59 eur, z prenájmu budov v správe SOI v sume 65 027,77 eur, poplatkami a platbami z nepriemyselného predaja a služieb v sume 59 962,38 eur, pri ktorých ide o príjem za refakturácie nákladov nevyhovujúcich vzoriek za laboratórne rozborov odobraných vzoriek a ostatnými príjmami z dobropisov v sume 2 975,25 eur.

Nerozpočtované, náhodné príjmy boli naplnené vo výške 1 936,54 eur za vratky z dobropisov a z náhrad poistného plnenia.

Hlavný banský úrad (HBÚ)

mal na rok 2022 určené príjmy v sume 38 000,00 eur. K 31. 12. 2022 HBÚ naplnil príjmy v sume 44 586,49 eur, čo predstavuje plnenie na 117,33 % k upravenému rozpočtu príjmov.

Hlavným zdrojom rozpočtovaných príjmov HBÚ v roku 2022 boli prevažne pokuty a penále za nezaplatenie, resp. oneskorené platby z úhrad za dobývacie priestory a vydobyté nerasty a príjmy z uložených pokút na základe porušení banských predpisov pri dobývaní ložísk nerastov zistených pri výkone hlavného banského dozoru v celkovej sume 28 946,05 eur. Príjmy z prenájmu budov boli naplnené v sume 6 660,60 eur. Ostatné náhodné príjmy predstavovali sumu 8 979,84 eur a boli tvorené príjmami z minulých rokov.

Ministerstvo hospodárstva SR (úrad)

malo na rok 2022 schválený rozpočet príjmov vo výške 78 874 096,00 eur, z toho odvody z prenosovej sústavy a distribučných sústav do Národného jadrového fondu (NJF) boli v sume 73 500 000,00 eur, príjmy z dividend v sume 4 500 000,00 eur, príjmy z plnenia biocídneho zákona (CCHLP) v sume 570 000,00 eur, vratky mesta Žilina v sume 299 096,00 eur, príjmy z prenájmu budov, objektov a priestorov v sume 5 000,00 eur.

Vnútrotným rozpočtovým opatrením bol rozpočet príjmov úradu upravený na sumu 79 180 295,64 eur. Celkové príjmy úradu boli dosiahnuté vo výške 79 276 015,35 eur, čo predstavuje plnenie na 100,12 % z upraveného rozpočtu k 31. 12. 2022.

Za sledované obdobie boli *rozpočtované príjmy* naplnené v sume 77 925 977,51 eur nasledovne:

- z odvodov z prenosovej a distribučných sústav do NJF vo výške 72 555 400,71 eur,
- z dividend od spoločnosti JAVYS, a. s. v sume 3 000 000,00 eur a od spoločnosti Transpetrol, a. s. v sume 1 500 000,00 eur
- z vratiek Mesta Žilina vo výške 299 096,00 eur
- z biocídneho zákona vo výške 570 000,00 eur
- z prenájmu majetku vo výške 1 480,80 eur.

Celkovú výšku príjmov úradu dopĺňajú ostatné *náhodné príjmy* v sume 1 350 037,84 eur, ktoré boli prijaté nasledovne:

- zo splátky vyplývajúcej z Dohody o urovnaní č. 313/2022-2060-4270 vo výške 984 030,35 eur
- z vratiek poskytnutých dotácií v súvislosti s COVID-19 za rok 2021 v sume 125 497,68 eur
- z vratiek predpísaných pohľadávok v sume 69 159,31 eur
- vrátenie časti poskytnutej dotácie Mesta Partizánske v sume 45 150,00 eur a odvod nájomného Mesta Partizánske v sume 14 942,96 eur
- zo zúčtovania miezd za december 2021 v sume 48 318,88 eur
- za porušenie predpisov v sume 30 307,00 eur
- za porušenie finančnej disciplíny v sume 16 763,91 eur
- ostatné príjmy v sume 15 867,75 eur (vratky z dobropisov, z výnosov za poskytnuté prostriedky, za neoprávnene použité prostriedky od neziskových organizácií a pod.)

Platobná jednotka - VOJ MH SR mala na rok 2022 schválené príjmy prostriedkov z rozpočtu EÚ vo výške 201 735 883,00 eur. Rozpočtovými opatreniami MF SR bol rozpočet príjmov platobnej jednotky upravený na sumu 208 699 896,09 eur.

Príjmy platobnej jednotky za rok 2022 boli naplnené vo výške 211 526 079,66 eur, čo predstavuje plnenie na 101,35 % a boli tvorené prostriedkami z rozpočtu EÚ v sume 210 689 219,24 eur a nezrovnalosťami a inými vratkami za prostriedky EÚ zaradenými do štátneho rozpočtu a za prostriedky spolufinancovania v sume 836 860,42 eur.

Príjem prostriedkov z rozpočtu EÚ bol uskutočnený na základe schválených súhrnných žiadostí o platbu Certifikačným orgánom (MF SR) a predstavoval podiel Európskeho fondu regionálneho rozvoja pri refundácii oprávnených výdavkov z prioritných osí OP II v gescii MH

SR, zúčtovaní poskytnutých zálohových platieb a predfinancovaní z prioritných osí OP II v gescii MH SR.

Na plnení príjmov kapitoly MH SR sa podieľali jednotlivé podriadené organizácie, úrad ministerstva a platobná jednotka MH SR nasledovne:

	200 Nedaňové príjmy	210 Príjmy z podn. a vlastn. majetku	220 Administr. a iné popl. a platby	230 Kapitálové príjmy	290 Iné nedaňové príjmy	300 Granty a transfery	310 Tuzemské bežné granty a transfery	320 Tuzemské kapitálové granty a transfery	330 Zahran. granty	340 Zahran. transfery	SPOLU
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12 = 2 + 7
Puncový úrad SR	852 215,53	0,00	852 049,83	0,00	165,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	852 215,53
Slovenská obchodná inšpekcia	1 358 149,53	65 027,77	1 288 209,97	0,00	4 911,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 358 149,53
Hlavný banský úrad	44 586,49	6 660,60	28 946,05	0,00	8 979,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	44 586,49
MH SR - úrad	79 276 015,35	4 501 480,80	517 170,91	299 096,00	73 958 267,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	79 276 015,35
MH SR - PJ	2 826 183,57	0,00	0,00	0,00	2 826 183,57	208 699 896,09	0,00	0,00	0,00	208 699 896,09	211 526 079,66
Kapitola MH SR spolu	84 357 150,47	4 573 169,17	2 686 376,76	299 096,00	76 798 508,54	208 699 896,09	0,00	0,00	0,00	208 699 896,09	293 057 046,56

VÝDAVKY KAPITOLY

Rozpočet výdavkov kapitoly ministerstiev roku 2022 bol rozpočtovými opatreniami MF SR upravený na sumu 659 734 277,43 eur a výdavky boli k 31. 12. 2022 vyčerpané v sume 635 327 888,14 eur, t. j. 96,30 % z upraveného rozpočtu.

Tabuľka č. - Prehľad o čerpaní bežných a kapitálových výdavkov kapitoly MH SR v roku 2022 podľa ekonomickej klasifikácie

v eurách

Ukazovateľ		Schválený rozpočet k 1. 1. 2022	Upravený rozpočet k 31. 12. 2022	Skutočnosť k 31. 12. 2022	%
		1	2	3	4=3/2 *100
610	<i>Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV</i>	14 804 444,00	19 140 887,24	19 140 421,58	99,99
611	Tarifný plat, osobný plat, ...	10 948 275,00	11 022 811,37	11 023 756,93	100,01
612	Príplatky	3 388 023,00	5 053 748,33	5 053 853,08	100,01
613	Náhrada za pracovnú pohotovosť	33 428,00	37 945,37	37 923,84	99,94
614	Odmeny	212 500,00	2 906 036,69	2 904 530,27	99,95
615	Ostatné osobné vyrovnania	63 430,00	70 702,62	70 702,62	100,00
616	Doplatok k platu a ďalší plat	158 788,00	49 642,86	49 654,84	100,02
620	<i>Poistné a príspevok do poisťovní</i>	5 461 046,00	7 196 729,64	7 194 000,09	99,96
621	Poistné do VŠZP	1 097 484,00	1 260 025,64	1 257 489,11	99,80
623	Poistné do ostatných ZP	427 145,00	734 506,47	734 331,78	99,98
625	Poistné do SP	3 742 917,00	4 913 716,17	4 911 778,19	99,96
627	Príspevok do DDP	193 500,00	288 481,36	290 401,01	100,67
630	<i>Tovary a služby</i>	917 426 201,00	30 594 980,99	28 149 680,82	92,01
631	Cestovné náhrady	784 075,00	634 613,99	570 556,48	89,91
632	Energie, voda, komunikácie	975 370,00	1 301 823,91	1 182 029,54	90,80
633	Materiál	749 366,00	1 216 927,07	1 141 083,55	93,77
634	Dopravné	275 000,00	11 633 384,58	11 234 993,04	96,58
635	Rutinná a štandardná údržba	2 564 300,00	2 359 327,11	1 826 049,63	77,40
636	Nájomné za nájom	922 860,00	1 596 331,86	1 451 656,75	90,94
637	Služby	911 155 230,00	11 852 572,47	10 743 311,83	90,64
640	<i>Bežné transfery</i>	252 277 753,00	506 877 680,36	501 972 658,75	99,03
641	Transfery v rámci verejnej správy	72 646 679,00	87 106 324,66	86 627 918,79	99,45
642	Transfery jednotlivcom a neziskovým práv. osobám	4 820 230,00	26 000 050,77	25 957 378,24	99,84
644	Transfery nefinanč. subjektom a PO	173 578 144,00	392 696 266,55	388 350 724,13	98,89
649	Transfery do zahraničia	1 232 700,00	1 075 038,38	1 036 637,59	96,43
710	<i>Obstarávanie kapitálových aktív</i>	329 673,00	2 026 947,23	1 566 205,26	77,27
711	Nákup pozemkov a nehmotných aktív	50 000,00	599 966,78	484 176,00	80,70
713	Nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky alebo náradia	80 473,00	615 948,87	411 516,57	66,81
714	Nákup dopravných prostriedkov	0,00	78 000,00	77 541,79	99,41

716	Prípravná a projektová dokumentácia	0,00	24 158,86	24 158,86	100,00
717	Realizácia stavieb a ich technického zhodnotenia	199 200,00	375 051,92	235 168,24	62,70
718	Rekonštrukcia a modernizácia strojov a zariadení	0,00	333 820,80	333 643,80	99,95
720	Kapitálové transfery	226 206 021,00	93 897 051,97	77 304 921,64	82,33
721	Transfery v rámci verejnej správy	5 709 491,00	14 112 785,80	10 276 906,87	72,82
722	Transfery jednotl. a neziskovým PO	0,00	90 000,00	90 000,00	100,00
723	Transfery nefinanč. subjektom a PO	220 496 530,00	79 694 266,17	66 938 014,77	83,99
Výdavky MH SR spolu		1 416 505 138,00	659 734 277,43	635 327 888,14	96,30
z toho: 600 bežné výdavky		1 189 969 444,00	563 810 278,23	556 456 761,24	98,70
700 kapitálové výdavky		226 535 694,00	95 923 999,20	78 871 126,90	82,22

Z hľadiska funkčnej klasifikácie bol rozpočet ministerstva v roku 2022 realizovaný v siedmich oddieloch. Prehľad čerpania výdavkov MH SR podľa funkčnej klasifikácie je v nasledovnom prehľade:

Tabuľka č. – Prehľad čerpania výdavkov MH SR podľa funkčnej klasifikácie

v eurách

Oddiel	Schválený rozpočet k 1. 1. 2022	Upravený rozpočet k 31. 12. 2022	Čerpanie k 31. 12. 2022	% plnenia k uprav. rozpočtu
01 – Všeobecné verejné služby	2 028 133,00	4 035 829,16	3 700 907,24	91,70
02 – Obrana	2 104 300,00	2 122 276,00	2 053 070,33	96,74
04 – Ekonomická oblasť	1 339 636 607,00	568 399 750,62	544 894 757,32	95,86
05 – Ochrana životného prostredia	72 457 555,00	76 007 589,41	75 529 183,54	99,37
07 - Zdravotníctvo	0,00	8 795 199,38	8 795 199,38	100,00
08 – Rekreačia, kultúra a náboženstvo	197 943,00	297 617,24	295 159,24	99,17
09 – Vzdelávanie	80 600,00	76 015,62	59 611,09	78,42
MH SR spolu	1 416 505 138,00	659 734 277,43	635 327 888,14	96,30

V rámci funkčnej klasifikácie 01 - Všeobecné verejné služby MH SR realizovalo úhrady v podprogramoch 07L 04 Podpora programov rezortu ministerstva a 097 04 Príspevky SR do medzinárodných organizácií - MH SR a v prvku 07K 02 1I Zlepšovanie podnikateľského prostredia na Slovensku a hodnotenie politik v kompetencii MH SR v celkovej sume 3 700 907,24 eur.

V uvedených podprogramoch boli zrealizované poplatky medzinárodným organizáciám, ktorých je Slovenská republika členom. V rámci podprogramu 07L 04 sa financovali aj mzdové výdavky a k nim prislúchajúce odvody do poisťovní, výdavky na tovary a služby súvisiace s pracoviskami mimo sídla služobného úradu MH SR v cudzine, ako aj výdavky súvisiace so svetovou výstavou EXPO Dubaj 2020.

Prostriedky v prvku 07K 02 1I boli použité na úhradu mzdových výdavkov, poistného a príspevku do poisťovní, nemocenských dávok, štúdie, expertízy a posudky a tiež na úhradu dohôd o vykonaní práce oprávnených zamestnancov MH SR v rámci OP EVS.

V rámci funkčnej klasifikácie 02 - *Obrana* MH SR zabezpečovalo úhradu bežných a kapitálových výdavkov v medzirezortných podprogramoch 06H 01 Hospodárska mobilizácia MH SR v sume 2 051 982,01 eur a OAS 03 MH SR - Ochrana kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike v sume 1 088,32 eur. V oblasti obrany boli výdavky čerpané v celkovej sume 2 053 070,33 eur. V rámci funkčnej klasifikácie 04 - *Ekonomická oblasť* vykazuje MH SR najvyššie čerpanie výdavkov v roku 2022, a to v sume 544 894 757,32 eur. MH SR zabezpečovalo financovanie výdavkov podľa jednotlivých činností, ktoré smerovali do nasledovných oblastí:

04.1 Všeobecná ekonomická, obchodná a pracovná oblasť, kde boli financované činnosti súvisiace s plnením úloh v rámci: podpory podnikateľov - dotácia na nájomné (13 781 397,94 eur), podpory Jaguar Land Rover (8 500 000,00 eur), podpory rozvoja strategických investícií (3 789 091,13 eur), podpory regionálneho rozvoja (553 115,88 eur), podpory budovania štruktúr v oblasti trhového dozoru na ochranu práv spotrebiteľa (289 981,67 eur), podpory rozvoja činnosti občianskych združení na ochranu práv spotrebiteľa (90 000,00 eur), chodu úradu ministerstva (26 356 433,69 eur), chodu rozpočtových organizácií PÚ SR a SOI (8 504 372,18 eur) a Európskeho spotrebiteľského centra (13 074,44 eur). Zároveň boli čerpané výdavky na akčný plán znižovania administratívneho bremena v SR (69 146,64 eur) a boli poskytnuté transfery na činnosť príspevkovej organizácie SARIO (3 427 818,36 eur). V tomto oddiele boli financované výdavky na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MH SR (3 757 837,45 eur).

Zo zdrojov EÚ a spolufinancovania sa v roku 2022 realizovali výdavky vo výške 211 444 140,49 eur, ktoré boli smerované do jednotlivých opatrení programu OP II s cieľom zabezpečiť rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách a posilniť konkurencieschopnosť a rast MSP, ako aj programov medziregionálnej spolupráce Interreg Europe a INTERACT IV v rámci cieľa Európska územná spolupráca.

Na uvedené činnosti boli výdavky čerpané v celkovej sume 280 576 409,87 eur.2

04.3 Palivá a energia, kde boli rozpočtové výdavky čerpané na činnosti súvisiace s plnením úloh v rámci: podpory podnikateľov - dotácia na kompenzáciu zvýšených nákladov na energie (76 167 950,27 eur), podpory financovania nákladov vynaložených na podporu výroby elektriny (40 000 000,00 eur), podpory zníženia koncovej ceny elektriny pre podniky (39 867 602,00 eur), podpory útlmu rudného a uhoľného baníctva, zabezpečenia starých banských diel a podpory tradícií a histórie banských činností (16 440 433,84 eur), podpory energetickej efektívnosti (480 994,60 eur), humanitárnej pomoci pre Ukrajinu (10 861 719,48 eur). V rámci tejto funkčnej klasifikácie MH SR poskytlo bežný a kapitálový transfer príspevkovej organizácii SIEA (3 287 781,82 eur). Výdavky boli čerpané v celkovej sume 187 106 482,01 eur.

04.4 Ťažba, výroba a výstavba, kde boli čerpané bežné a kapitálové výdavky na činnosti rozpočtovej organizácie HBÚ v sume 1 683 945,46 eur. Výdavky na podpornú infraštruktúru HBÚ vyčerpal v sume 43 785,05 eur.

Celkové výdavky boli čerpané v sume 1 727 730,51 eur.

04.8 *Výskum a vývoj v ekonomickej oblasti*, kde boli čerpané výdavky na podporu inovačných projektov v rezorte MH SR vo výške 234 263,49 eur. Zo zdrojov EÚ a spolufinancovania boli na podporu výskumu, vývoja a inovácií čerpané výdavky v sume 70 162 989,20 eur. Na uvedené činnosti boli výdavky čerpané v celkovej sume 70 397 252,69 eur.

04.9 *Ekonomická oblasť inde neklasifikovaná*, v rámci ktorej boli čerpané výdavky na podporu: úspešnej podnikateľskej praxe a výchovy k podnikaniu (1 012 725,00 eur), E-mobility (821 157,24 eur), startupov (330 000,00 eur), internetovej ekonomiky (13 000,00 eur), monitoringu a výskumu MSP (380 000,00 eur). MH SR poskytlo bežný transfer pre SBA vo výške 2 530 000,00 eur. Na uvedené činnosti boli výdavky čerpané v celkovej sume 5 086 882,24 eur.

V rámci funkčnej klasifikácie 05 - *Ochrana životného prostredia* boli rozpočtové prostriedky čerpané v sume 75 529 183,54 eur.

Národnému jadrovému fondu bol poskytnutý bežný transfer v sume 62 171 407,33 eur a kapitálový transfer v sume 9 360 446,72 eur. Prostriedky vo výške 3 550 034,41 eur boli použité na úhradu bežných výdavkov v súvislosti so sanáciou environmentálnych záťaží v lokalitách Pohronský Ruskov, Trstená, Bar Bardejov (projekty OP KŽP). Rozpočtové výdavky na prefinancovanie zachytených rádioaktívnych materiálov od neznámych vlastníkov boli poskytnuté v sume 447 295,08 eur.

V rámci funkčnej klasifikácie 07 - *Zdravotníctvo* boli rozpočtové výdavky čerpané v sume 8 795 199,38 eur a boli použité na finančnú náhradu zamestnávateľom za vykonanie povinného testovania zamestnancov na ochorenie COVID-19 v prevádzkach podnikov.

V rámci funkčnej klasifikácie 08 - *Rekreácia, kultúra a náboženstvo* v oblasti kultúrnych služieb bol poskytnutý bežný a kapitálový transfer príspevkovej organizácii MOB v sume 270 967,24 eur. V oblasti vysielacích a vydavateľských služieb boli čerpané výdavky súvisiace s platbami za spravodajský servis a monitoring médií v sume 24 192,00 eur. V tejto funkčnej klasifikácii boli výdavky čerpané v celkovej sume 295 159,24 eur.

V rámci funkčnej klasifikácie 09 - *Vzdelávanie* boli financované výdavky na vzdelávanie zamestnancov úradu ministerstva v sume 58 885,77 eur a taktiež boli uhradené výdavky súvisiace s prevádzkou doškološovacieho zariadenia MH SR v Patinciach v sume 626,32 eur. V roku 2022 MH SR uhradilo ročný členský príspevok za členstvo v Slovenskom inštitúte vnútorných audítorov v sume 99 eur. Výdavky boli čerpané v celkovej sume 59 611,09 eur.

Výdavky MH SR na zahraničné aktivity v roku 2022

Finančné prostriedky kapitoly ministerstva poskytnuté na zahraničné aktivity v roku 2022 boli čerpané vo výške 1 763 987,39 eur.

Výdavky boli čerpané pre pracoviská mimo sídla služobného úradu ministerstva v cudzine vrátane zahraničných pracovných ciest (360 707,58 eur), na zahraničné pracovné cesty (421 520,22 eur) a na členské poplatky medzinárodným organizáciám, ktorých je SR členom (981 759,59 eur).

Na zahraničné pracovné cesty rozpočtových organizácií sa v roku 2022 vyčerpalo zo zdrojov štátneho rozpočtu 782 227,80 eur (vrátane zahraničných ciest pracovísk mimo sídla služobného úradu MH SR):

1. Na zahraničné pracovné cesty zamestnancov úradu ministerstva sa v roku 2022 vyčerpalo 770 603,84 eur. Išlo o čerpanie výdavkov na náhradu cestovných výdavkov, náhradu za ubytovanie, stravné, náhradu potrebných vedľajších výdavkov a poistné pri zahraničných pracovných cestách. Osobitne boli rozpočtované prostriedky na zahraničné pracovné cesty v rámci výstavy EXPO Dubaj 2020, ktoré boli čerpané v sume 45 766,93 eur.

V roku 2022 bolo zrealizovaných 492 zahraničných pracovných ciest, na ktorých sa zúčastnili zamestnanci úradu MH SR. Najväčší počet predstavovali cesty zamestnancov ministerstva na zasadnutia výborov a pracovných skupín v rámci Rady Európskej únie, EK, Energetickej charty, Medzinárodnej energetickej agentúry, OECD a ďalších európskych orgánov a organizácií.

Zahraničné pracovné cesty boli uskutočnené do Belgicka, Spojených Arabských Emirátov, Francúzska, Rakúska, Nemecka, Portugalska, Švédska, Maďarska, Malty, Slovinska, Španielska, Luxemburska, Česka, Spojeného kráľovstva, Švajčiarska, Fínska, Iránu, Talianska, USA, Veľkej Británie, Japonska, Chorvátska, Grécka, Holandska, Estónska, Ukrajiny, Kórejskej republiky, Cyprus a Poľska.

Hlavným prínosom zahraničných pracovných ciest bola práca v európskych štruktúrach, začlenenie do medzinárodných orgánov a organizácií, príprava a podpis bilaterálnych medzivládnych a medzirezortných dohôd, rozvoj spolupráce v oblasti podnikania, priemyslu, energetiky, hospodárskej stratégie.

2. V rozpočtových organizáciách bolo v roku 2022 uskutočnených 32 zahraničných pracovných ciest. Výdavky na zahraničné pracovné cesty predstavovali sumu 11 623,96 eur.

V Slovenskej obchodnej inšpekcii bolo uskutočnených 26 zahraničných pracovných ciest. Výdavky na zahraničné pracovné cesty predstavovali sumu 7 297,10 eur. Pracovné cesty boli zrealizované v Belgicku, Českej republike, Dánsku, Fínsku, Nemecku a Taliansku. Hlavným prínosom zahraničných pracovných ciest zrealizovaných zamestnancami SOI bolo získavanie skúseností v oblasti ochrany spotrebiteľa v rámci členských krajín EÚ, prezentácia činnosti SOI ako orgánu štátnej kontroly vnútorného trhu a účasť zamestnancov SOI na rokovaníach pracovných skupín v rôznych oblastiach ochrany spotrebiteľa.

Puncový úrad SR čerpal v roku 2022 výdavky vo výške 2 754,64 eur na 4 zahraničné pracovné cesty, ktorých sa zúčastnilo 10 zamestnancov. Pracovné cesty boli uskutočnené za účelom zasadnutia Konvencie (Švajčiarsko, Ženeva), zasadnutia puncovej rady (Česká republika, Mariánske Lázně), pracovnej porady (Česká republika, Praha) a zasadnutia V4 v Bialke Tatrzańskiej v Poľsku.

Hlavný banský úrad čerpal v roku 2022 na 2 zahraničné pracovné cesty (4 zamestnanci) finančné prostriedky vo výške 1 572,22 eur. Išlo o pracovné cesty v súvislosti s príležitosťou osláv sv. Barborky, patrónky baníkov v Poľsku a Česku a stretnutie k právnym aspektom

zodpovednosti za vzniknuté banské škody spôsobené činnosťou bývalých a opustených bankových závodov v Poľsku.

Príspevkové organizácie použili na zahraničné pracovné cesty finančné prostriedky v celkovej výške 307 825,24 eur (z toho SARIO 240 410,87 eur, SIEA 64 061,35 eur, MOB 3 353,02 eur). Zahraničné pracovné cesty boli hrazené z prostriedkov poskytnutých zo zdrojov štátneho rozpočtu v celkovej výške 97 077,37 eur (z toho SARIO 80 777,34 eur, SIEA 13 379,16 eur, MOB 2 920,87 eur). Výdavky na zahraničné pracovné cesty v celkovej výške 210 747,87 eur uhradili príspevkové organizácie z vlastných zdrojov a tiež zo zdrojov EÚ. Príspevkové organizácie uskutočnili spolu 174 zahraničných pracovných ciest (z toho SARIO 73 ciest, SIEA 81 ciest a MOB 20 ciest).

Prostriedky príspevková organizácia SARIO použila na zahraničné pracovné cesty súvisiace s prezentovaním Slovenska ako krajiny s atraktívnym podnikateľským prostredím formou zahraničných misií. Pracovné cesty a podujatia prispeli k nadviazaniu kontaktov s potenciálnymi zahraničnými investormi, obchodnými komorami či asociáciami, ako aj k zvýšeniu povedomia o Slovensku ako investičnej destinácii, rozvíjajúcich sa sektoroch a možných oblastiach spolupráce. Pracovné cesty sa konali v krajinách: Dubaj, Švédsko, Rakúsko, Česká republika, Nemecko, USA, Taliansko, Ukrajina, Južná Kórea, Poľsko, Švajčiarsko a pod. Zahraničné pracovné cesty boli uskutočnené na podujatiach: veľtrh Alimentaria v Barcelone; veľtrh JEC World 2022 v Paríži; účasť v porote CEE BSC Summit & Awards vo Varšave; prezentácia podnikateľského prostredia a E-mobility sektora SR na International Electric Vehicle Symposium v Osle; veľtrh MSV Brno 2022; EXPO REAL 2022 v Mníchove; EXPO v Dubaji; prijatie za ZÚ Juhoafrická republika vo Viedni; CES Amsterdam; Business fórum v Užhorode; účasť na Going Global v Londýne; KOTRA vo Varšave a Fórum Tichomorská aliancia vo Viedni, sprevádzanie prezidentky SR vrátane delegácie v Ríme a vo Švajčiarsku; podnikateľské misie: NEW YORK FINTECH WEEK 2022, Smart Factory & Automation World, Smart Tech v Južnej Kórei, do Rwandy a Kene, Indiana Global Economic Summit 2022 nadväzujúca na návštevu guvernéra štátu Indiana Erica J. Holcomba na Slovensku.

Zahraničné pracovné cesty v príspevkovej organizácii SIEA boli zamerané na účasť na aktivitách súvisiacich so zahraničnými projektmi a účasť na seminároch, konferenciách a medzinárodných zasadnutiach. Na zahraničných cestách išlo o realizáciu stretnutí zástupcov krajín na medzinárodnej úrovni s cieľom zefektívnenia, prípadne prehĺbenia spolupráce v rámci medzinárodných projektov a tiež aj účasť na medzinárodných konferenciách a fórach, kde sa prezentovali politiky SR a zapojenie sa SIEA do týchto politík. Hlavným prínosom bolo zviditeľňovanie SIEA a následne záujem zo strany zahraničných subjektov o participáciu SIEA v medzinárodných projektoch. Pracovné cesty boli uskutočnené v krajinách: Rakúsko, Česká republika, Veľká Británia, Maďarsko, Belgicko, Španielsko, Spojené arabské emiráty a pod. V rámci príspevkovej organizácii MOB zahraničné pracovné cesty boli uskutočnené v Českej republike, Maďarsku a Rakúsku za účelom prípravy a realizácie výstav, so zameraním na rokovania o ďalšej možnej spolupráce s múzeami v zahraničí.

Financovanie oficiálnej účasti Ministerstva hospodárstva SR na výstavách a veľtrhoch v roku 2022

Agendu výstav od roku 2016 zabezpečuje SARIO z prostriedkov štrukturálnych fondov a z prostriedkov štátneho rozpočtu. Agentúra SARIO organizovala v roku 2021 jednu výstavu

v zahraničí, ktorá bola financovaná zo zdrojov štátneho rozpočtu na základe Zmluvy a dodatkov k Zmluve o poskytovaní finančných prostriedkov na rok 2022 medzi MH SR a SARIO. EXPO REAL 2022 v Mníchove – išlo o veľtrh, ktorý sa uskutočnil 4. - 6. októbra 2022 a zúčastnilo sa na ňom 8 slovenských spoločností na ploche 48 m². Okrem týchto spoločností bol národný stánok zastúpený Prešovským samosprávnym krajom a mestom Prešov. Účasť na podujatí priniesla možnosť predstaviť štátne priemyselné parky a služby SARIO potenciálnym investorom, developerom, konzultačným spoločnostiam a finančným skupinám nielen z Európy, ale aj z Ázie a USA. Tiež mali možnosť prezentovať investičné príležitosti v rámci krajov a miest a získať tak vhodných partnerov na uskutočnenie zámerov pre ich rozvoj.

Časť EXPO REAL bola financovaná z prostriedkov, ktoré predstavovali príspevky od partnerov a zúčastnených firiem. Tieto príjmy a výdavky z vlastných zdrojov v rámci veľtrhu predstavovali výšku 78 698,00 eur. Časť, ktorá bola hrazená z rozpočtu SARIO, predstavovala výšku 16 600,93 eur.

EXPO Dubaj 2020 – Svetová výstava EXPO Dubaj sa konala 1. 10. 2021 - 31. 3. 2022. Rozhodnutie o ročnom odklade prijali organizátori EXPO Dubaj v dôsledku pandémie COVID-19. Ministerstvo hospodárstva SR zabezpečovalo účasť Slovenskej republiky na svetovej výstave prostredníctvom samostatného národného pavilónu. Hlavnou misiou podujatia bolo „Spájanie myšlienok, vytváranie budúcnosti“ a nosnými témami boli tri oblasti: Udržateľnosť, Mobilita a Príležitosť. Hlavným motívom slovenskej expozície na svetovej výstave bol „Pohyb budúcnosti - vodík, letectvo a vesmír.“ Zaujímavosťou sa v rámci slovenského pavilónu mohli prezentovať v stálej expozícii alebo v rotačných expozíciách. Súčasťou výstavy boli zároveň tematické konferencie počas polročného trvania výstavy (napr. inovácie, umelá inteligencia, energetika, robotika, elektromobilita, smartcity, cyber security, udržateľnosť a alternatívne zdroje, atď.), B2B rokovania, podnikateľské misie, Expo granty, podpora inovácií a iné podnikateľské príležitosti. V roku 2022 bolo na uvedený účel vyčerpaných 1 554 752,15 eur a boli uhradené mzdové výdavky, poisťné a príspevok do poisťovní, plnenie záväzkov zo zmlúv (nájomné, preprava, služby agentúry), cestovné náhrady, reprezentačné výdavky, dodanie technických zariadení a pod.

5.2 Finančné operácie

Finančnými operáciami sú transakcie s finančnými aktívami a finančnými pasívami a údaje o pohyboch na samostatných účtoch subjektov verejnej správy definovaných v § 2 ods. 3 Opatrenia MF/017353/2017-352. Príjmové operácie zahŕňajú príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami a prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci. Výdavkové finančné operácie sú platby za úvery, pôžičky, návratné finančné výpomoci, kapitálové účasti a iné finančné operácie.

Príjmové finančné operácie

V rámci úradu MH SR predstavujú príjmy z transakcií s finančnými aktívami (400) sumu 24 571 354,40 eur, z toho:

- príjmy od mesta Prievidza vo výške 138 619,90 eur,
- prijatá návratná finančná výpomoc od Správy majetku mesta Prievidza vo výške 230 275,86 eur,

- prostriedky z predchádzajúcich rokov – počiatočné stavy vo výške 24 114 458,64 eur,
- zábezpeky vo výške 88 000,00 eur.

Výdavkové finančné operácie

Ministerstvo vynaložilo v roku 2022 na výdavky z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami (800) 718 378 065,20 eur v nasledovnom členení:

- zvýšenie základného imania spoločnosti MH Invest, s. r. o. vo výške 1 998 814,00 eur na realizáciu investičného projektu Šurany Industrial Park,
- zvýšenie základného imania spoločnosti MH Invest II, s. r. o. vo výške 2 173 415,20 eur na investičný projekt Strategické územie Valaliky,
- zvýšenie základného imania spoločnosti Valaliky Industrial Park, s. r. o. vo výške 214 117 836,00 eur,
- zvýšenie základného imania na účely vkladu do kapitálových fondov spoločnosti SPP, a. s. vo výške 500 000 000,00 eur,
- vrátenie poskytnutých zábezpek v súvislosti s verejným obstarávaním v celkovej výške 88 000,00 eur od spoločností: Pergamon spol. s r. o., Up Déjeuner s. r. o., RENEGADE CR s. r. o., HUFÍ spol. s r. o., MERTEL s. r. o., DOXX - Stravné lístky s. r. o., Ticket Service s. r. o.

5.3 Konsolidovaná účtovná závierka

Konsolidovaná účtovná závierka Ministerstva hospodárstva SR za rok 2022 bola zostavená v súlade s § 22a zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 10. decembra 2014 č. MF/21230/2014 – 31, ktorým sa mení a dopĺňa Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 17. decembra 2008 č. MF/27526/2008-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe v znení neskorších predpisov.

Zostavená bola ako riadna konsolidovaná účtovná závierka („KÚZ“). Sprístupnená je v Registri účtovných závierok a tiež v sídle konsolidujúcej účtovnej jednotky.

KÚZ Ministerstva hospodárstva SR bude zahrnutá do konsolidovanej účtovnej závierky ústrednej správy.

5.3.1 Informácie o konsolidovanom celku

Konsolidovaný celok Ministerstva hospodárstva SR zahŕňal nasledovné účtovné jednotky („ÚJ“):

Tabuľka č. 21 – Prehľad účtovných jednotiek konsolidovaného celku

Názov účtovnej jednotky	Právna forma	Podiel konsolidujúcej ÚJ na ZI (%)	Podiel konsolidujúcej ÚJ na hlasovacích právach (%)
Ministerstvo hospodárstva SR	Rozpočtová organizácia	x	x
Slovenská obchodná inšpekcia	Rozpočtová organizácia	x	x
Hlavný bankový úrad	Rozpočtová organizácia	x	x
Puncový úrad	Rozpočtová organizácia	x	x
Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu	Príspevková organizácia	x	x
Slovenská inovačná a energetická agentúra	Príspevková organizácia	x	x
Múzeum obchodu	Príspevková organizácia	x	x
Transpetrol	Akciová spoločnosť	100	100
Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť	Akciová spoločnosť	100	100
Jadrová energetická spoločnosť Slovenska	Akciová spoločnosť	51	50
Slovenský plynárenský priemysel (Súčasť KC od 01.06.2014)	Akciová spoločnosť	100	100
Slovenské elektrárne (Súčasť KC od 01.08.2014)	Akciová spoločnosť	34	34
Západoslovenská energetika (Súčasť KC od 01.08.2014)	Akciová spoločnosť	51	51*
Stredoslovenská energetika (Súčasť KC od 01.08.2014)	Akciová spoločnosť	51	51*
Východoslovenská energetika Holding (Súčasť KC od 01.08.2014)	Akciová spoločnosť	51	51*
MH Invest II, (od 24.10.2015)	Spol. s r.o.	100	100
MH Manažment, (od 19.12.2015)	Akciová spoločnosť	100	100
Rudné bane	Štátny podnik	100	x
Národný jadrový fond	Fond	100	x
MH Invest, od 24.03.2018	Spol. s r.o.	100	100
Valaliky Industrial Park, od 02.03.2022	Spol. s.r.o.	100	100

*/ V spoločnostiach, kde podľa hlasovacích práv by mala mať kontrolu konsolidujúca ÚJ, je manažérska kontrola v rukách menšinového vlastníka, preto sa konsoliduje metódou vlastného imania.

Do Konsolidovanej účtovnej závierky Ministerstva hospodárstva SR boli zahrnuté KÚZ nasledovných spoločností:

- Transpetrol, a. s.,
- Slovenské elektrárne, a. s.,
- Západoslovenská energetika, a. s.,
- Stredoslovenská energetika Holding, a. s.,
- Východoslovenská energetika Holding, a. s.
- Slovenský plynárenský priemysel, a.s.

Obchodnými spoločnosťami, ktoré patria do pôsobnosti ministerstva sú v prevažnej miere strategické podniky slovenského hospodárstva.

Transpetrol, a. s.

Spoločnosť Transpetrol, a. s. ako prevádzkovateľ slovenského ropovodného systému zabezpečuje tranzitnú a vnútroštátnu prepravu ropy a jej skladovanie tak, aby zabezpečila potrebné množstvo ropy predovšetkým pre slovenské hospodárstvo a svojich ostatných obchodných partnerov.

Strategickou prioritou spoločnosti je poskytovanie kvalitnej služby prepravy a skladovania ropy bez narušenia ekologickej stability 9 595 058 ton ropy. Hlavnú úlohu z hľadiska realizovaných tržieb a využívania prepravnej kapacity ropovodu v prevádzke spoločnosti zohráva rafinéria SLOVNAFT, a. s. v Bratislave, ktorá je jediným odberateľom ropy na Slovensku. Najvýznamnejším zahraničným odberateľom spoločnosti Transpetrol, a.s. je rafinéria v Českej republike ORLEN Unipetrol RPA, s. r. o., pre ktorú prepravila v r. 2022 celkovo 4 161 546 ton ropy.

Druhou kľúčovou oblasťou podnikateľskej činnosti spoločnosti Transpetrol, a. s. je skladovanie ropy pre hlavných odberateľov a ďalších zákazníkov.

Neoddeliteľnou súčasťou strategického rozvoja spoločnosti je pokračovať v investíciách súvisiacich s prepravou a skladovaním ropy aj vzhľadom na meniace sa požiadavky zákazníkov. Dôležité sú aj investície do rozširovania a modernizácie technológie prevádzky ropovodného systému a rozširovania skladových kapacít, kde sa predpokladá v budúcnosti nárast záujmu o skladovanie väčších objemov ropy zo strany komerčných zákazníkov, ale aj o skladovanie núdzových zásob ropy. Významnú úlohu zohrávajú aj investície súvisiace so zvýšením efektivity prepravy ropy, plynulosti a bezpečnosti prepravy, s modernizáciou riadiaceho a informačného systému ropovodu a ochranou životného prostredia.

Jadrová a vyraďovacia spoločnosť, a. s. („JAVYS“)

Jadrová a vyraďovacia spoločnosť, a.s. je strategická spoločnosť, ktorej poslaním je vykonávanie činností v zmysle Vnútroštátnej politiky a Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi (RAO). Znamená to bezpečne, spoľahlivo, ekologicky a ekonomicky efektívne vyraďovať dve najstaršie jadrové elektrárne („JE“) na Slovensku JE A1 a JE V1, poskytovať jadrové služby v oblastiach nakladania

s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnymi odpadmi optimálnym využívaním existujúcich spracovateľských kapacít a poskytovať súvisiaci servis. Spoločnosť JAVYS ako jediná disponuje odborne kompetentným personálom, príslušnými technickými prostriedkami, vybudovanými zariadeniami na výkon týchto činností a je držiteľkou oprávnení vydávaných dozornými orgánmi. Všetky činnosti realizuje v zmysle schválenej Vnútroštátnej politiky a Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnymi odpadmi v SR a v súlade so zásadami smernice EK 2011/70/Euroatom.

Spoločnosť Javys je tiež oprávnenou organizáciou na nakladanie so žiaričmi a rádioaktívnymi odpadmi neznámeho pôvodu, nepoužívanými žiaričmi a rádioaktívnymi materiálmi, pričom v roku 2022 bolo realizovaných 8 záchytozdrojov ionizujúceho žiarenia neznámeho pôvodu.

Javys má svoje významné miesto aj v medzinárodnom priestore. Od roku 2021 sa pre Javys zásadne zmenili podmienky a možnosti realizácie komerčných projektov v oblasti nakladania so zahraničnými rádioaktívnymi odpadmi (RAO) na spracovateľských technológiách. Zákonom č. 388/2021 Z. z. bol na územie SR zakázaný dovoz zahraničných RAO s cieľom jeho spracovania spaľovaním, spoločnosť však môže dokončiť už uzatvorené kontrakty. Cieľom spoločnosti začali byť projekty konzultantského zamerania v oblasti vyradovania jadrových elektrární a nakladania s RAO a vyhoreným jadrovým palivom.

Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a. s.

Jadrová energetická spoločnosť Slovenska (ďalej ako „JESS“) vznikla 31. 12. 2009 zápisom do Obchodného registra SR. Vytvorením spoločnosti JESS sa otvoril priestor pre prípravu projektu výstavby nového jadrového zdroja v Jaslovských Bohuniciach. JESS je spoločným podnikom slovenskej Jadrovej a vyradovacej spoločnosti, a. s., ktorá vlastní 51 % podiel a českej energetickej skupiny ČEZ vlastniacej 49 % akcií spoločnosti. Manažérska kontrola podľa dohody oboch partnerov funguje na princípe rovnosti a konsenzu oboch partnerov. Víziou spoločnosti je podieľať sa na dekarbonizácii energetiky SR formou realizácie novej jadrovej elektrárne s cieľom čo najskôr bezpečne a efektívne vyrábať bezemisnú elektrickú energiu s dôrazom na maximálnu bezpečnosť a na minimálny vplyv na životné prostredie. Jej poslaním je pripraviť a realizovať projekt nového jadrového zdroja (ďalej ako „NJZ“) s výberom najvhodnejšieho variantu, zabezpečenie jeho výstavby a prevádzky v lokalite Jaslovských Bohuníc, prihliadajúc na maximálnu bezpečnosť, spoľahlivosť, ekonomickú efektívnosť a minimálny vplyv na životné prostredie Slovenska. Projekt NJZ bol v roku 2018 zahrnutý aj do dokumentu „Národný investičný plán SR na roky 2018 - 2030“.

V roku 2021 bolo spoločnosťou a oboma akcionármi podpísané Memorandum o porozumení, na základe ktorého JESS popri Projekte NJZ môže rozvíjať aj Projekt OZE, ktorý je zameraný na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a výrobu vodíka. V roku 2021 vláda SR schválila návrh na rozšírenie predmetu podnikania spoločnosti JESS o uvedené činnosti.

Vzhľadom na nové rozvojové aktivity spoločnosť JESS dňa 18. 10. 2022 založila dve 100 % dcérske spoločnosti: JESS OZE s. r. o. a JESS Projects s. r. o.

Slovenský plynárenský priemysel, a. s.

Štátna spoločnosť Slovenský plynárenský priemysel (ďalej ako „SPP“) je najväčším slovenským dodávateľom energií. V oblasti dodávky plynu priamo nadväzuje na viac ako 165-ročnú tradíciu slovenského plynárenstva a od roku 2012 pôsobí aj na trhu dodávky elektrickej energie. Zemný plyn alebo elektrickú energiu úspešne dodáva do takmer 1,5 milióna

odberných miest. Podiel SPP, a. s. na trhu domácnosti v dodávke elektriny dosiahol v r. 2022 úroveň takmer 12 %, čo SPP radí medzi štyroch najväčších dodávateľov elektriny pre domácnosti.

SPP sa okrem dodávky energií venuje aj poskytovaniu energetických služieb, energetických smart riešení, rozvoju alternatívnych palív CNG, LNG a biometánu, energetickému a biologickému zhodnoteniu komunálneho odpadu. Od roku 2020 je SPP tiež výkupcom elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie (OZE) a zo zdrojov s vysokoúčinnou kombinovanou výrobou elektriny a tepla (KVET).

V roku 2021 začala svoju činnosť spoločnosť ESCO Slovensko, a. s., ktorá je spoločným podnikom medzi SPP a ČEZ ESCO, a.s. a má prispieť k modernizácii slovenskej energetiky a zvyšovaniu energetickej efektívnosti.

SPP pokračuje tiež v podpore využívania CNG, ktorý je nielen jedným z nástrojov na využívanie zemného plynu ako enviromentálne prijateľnejšej alternatívy v doprave, ale prispieva aj k celkovej ochrane ovzdušia. SPP investuje aj do rozvoja siete elektronabíjajúcich staníc a tiež spustil prípravu viacerých vodíkových projektov.

Vojenský konflikt na Ukrajine výrazne zmenil energetiku. Hlavnou prioritou SPP v r. 2022 bolo zabezpečenie plynulých dodávok energií pre všetkých zákazníkov. Uzavretím diverzifikačných kontraktov na nákup plynu z ťažobných polí v Severnom mori a na dodávku skvapalneného plynu LNG môže v súčasnosti pokryť viac ako 65 % spotreby zákazníkov z iného ako ruského zdroja.

Slovenské elektrárne, a. s.

Hlavnou činnosťou spoločnosti Slovenské elektrárne, a. s. (ďalej ako „SE“) je výroba a predaj elektrickej energie. Spoločnosť je najväčším výrobcom elektrickej energie na Slovensku a jedným z najväčších v strednej Európe. Okrem toho vyrába a predáva teplo a poskytuje podporné služby pre elektrizačnú sústavu. Slovenské elektrárne a.s. prevádzkujú 31 vodných, 2 jadrové, 2 tepelné a 2 fotovoltické elektrárne s celkovým inštalovaným výkonom 4 143,8 MWe . Cieľom spoločnosti je bezpečne, spoľahlivo, efektívne a konkurencieschopne vyrábať, predávať a obchodovať s elektrinou a teplom, bezpečne zaobchádzať s rádioaktívnymi odpadmi a vyhoretým jadrovým palivom a trvalo znižovať negatívne vplyvy výrobných procesov na životné prostredie. Vďaka vyváženej skladbe výrobných zdrojov, Slovenské elektrárne, a.s. dodali v roku 2022 približne 95 % energie bez lokálnych emisií oxidu uhličitého. Spoločnosť sa aj naďalej plne venuje udržateľnosti investičného plánu na nasledujúce roky 2023 – 2027 so zameraním sa na uvedenie do prevádzky 3. bloku a dokončenie 4. bloku jadrovej elektrárne Mochovce.

Západoslovenská energetika, a. s., Stredoslovenská energetika Holding, a. s., Východoslovenská energetika Holding, a. s.

Kľúčovou činnosťou spoločností je poskytovanie dodávok elektriny, plynu, distribúcia elektrickej energie a poskytovanie s tým súvisiacich komplexných energetických služieb pre všetky kategórie zákazníkov – od domácností, cez malých a stredných podnikateľov až po strategické podniky slovenského hospodárstva. Svoju hodnotu vnímajú najmä v stabilite, dôveryhodnosti a spoľahlivom zákazníckom servise, pričom jeho dostupnosť pre zákazníka považujú za jeden z najdôležitejších faktorov. V segmente priemyselných zákazníkov sa

spoločnosti zameriavajú zameriavajú na energetickú efektívnosť a s tým súvisiace služby. Najviditeľnejšími inováciami navonok sú najmä aktivity smerujúce k rozvoju elektromobility na Slovensku, ako aj aktivity inovatívnych „Smart“ riešení domácností a samospráv. Aj v roku 2022 sa spoločnosti zameriavali na prípravu strategických iniciatív, riadenie projektov v oblasti energetickej efektívnosti a súvisiacich energetických služieb. V rámci tohto procesu pokračovali v príprave a implementácii projektov v oblastiach výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov, elektromobility, verejného osvetlenia, priemyselného osvetlenia, systémov stlačeného vzduchu, elektrických pohonov a ich riadenia, ako aj klimatizácie a vzduchotechniky.

Národný jadrový fond

Slovenská republika, tak ako aj iné krajiny v Európskej únii a vo svete, musela riešiť otázku zabezpečenia finančných zdrojov na záverečnú časť mierového využívania jadrovej energie. Za týmto účelom bol v roku 1995 zriadený štátny účelový fond s názvom Štátny fond likvidácie jadovoenergetických zariadení a nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi, ktorý bol neskôr transformovaný na Národný jadrový fond na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi, v súčasnej podobe uvádzaný pod názvom Národný jadrový fond.

NJF je právnická osoba – štátny účelový fond, zriadený zákonom č. 238/2006 Z. z., v súčasnosti sa riadi zákonom č. 308/2018/ Z.z. Účelom zriadenia a činnosti Národného jadrového fondu je zabezpečiť financovanie činností súvisiacich s vnútroštátnym programom nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi, sústreďovať a spravovať finančné prostriedky určené na záverečnú časť mierového využívania jadrovej energie, zabezpečovať finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na nakladanie s jadrovými materiálmi neznámeho pôvodu a rádioaktívnymi materiálmi neznámeho pôvodu a spravovať finančné zábezpeky za vysokoaktívne žiariče.

NJF v roku 2022 zabezpečoval financovanie záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v SR a to predovšetkým vyradovania JE A1 a JE V1, vrátane nakladania s VJP a RAO a nakladania s rádioaktívnymi materiálmi neznámeho pôvodu.

Valaliky Industrial Park, s. r. o.

Spoločnosť Valaliky Industrial Park, s. r. o. (ďalej ako „VIP“) bola založená v roku 2022. Je nositeľom osvedčenia o významnej investícii na realizáciu investičného projektu „Strategické územie Valaliky“ a investičného projektu „Strategické územie Valaliky – rozvoj verejných služieb“ s cieľom čo najrýchlejšie a najlepšie pripraviť toto územie na príchod strategického investora, ktorý by mal znamenať niekoľko tisíc nových pracovných miest a výrazný rozvoj východného Slovenska. Spoločnosť VIP buduje strategický park s veľkým dôrazom na ochranu životného prostredia. Príchod oznámila spoločnosť Volvo, ktorá tu chce vybudovať nový závod, kde by sa ročne malo vyrábať 250 tisíc elektromobilov a spustenie výroby sa očakáva v roku 2026.

5.3.2 Metódy konsolidácie

Konsolidované účtovné jednotky boli zahrnuté do KÚZ ministerstva metódou konsolidácie uvedenou v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 22 – Prehľad konsolidovaných účtovných jednotiek

Názov resp. obchodné meno konsolidovanej účtovnej jednotky	Metóda úplnej konsolidácie	Metóda vlastného imania
Ministerstvo hospodárstva SR	áno	
Slovenská obchodná inšpekcia	áno	
Hlavný banský úrad	áno	
Puncový úrad SR	áno	
Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu	áno	
Slovenská inovačná a energetická agentúra	áno	
Múzeum obchodu	áno	
Transpetrol, a.s.	áno	
JAVYS, a.s.	áno	
Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a.s. (od 01.01.2016)		áno
Slovenský plynárenský priemysel, a. s.	áno	
Slovenské elektrárne, a. s.		áno
Západoslovenská energetika, a.s.		áno
Stredoslovenská energetika Holding, a.s.		áno
Východoslovenská energetika Holding, a.s.		áno
MH Invest II, s.r.o.	áno	
MH Manažment, a.s.	áno	
Rudné bane, š.p.	áno	
Národný jadrový fond	áno	
MH Invest, od 24.03.2018	áno	
Valaliky Industrial Park, od 02.03.2022	áno	

Metóda úplnej konsolidácie bola použitá pri dcérskych účtovných jednotkách

Metóda vlastného imania bola použitá pri pridruženej ÚJ (Slovenské elektrárne, a. s.) a spoločných ÚJ (Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a. s., Západoslovenská energetika, a. s., Stredoslovenská energetika Holding, a. s., Východoslovenská energetika Holding, a. s.). Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a. s. bola z dôvodu zjednotenia účtovných politík a rovnakého vykazovania porovnateľných účtovných jednotiek, v ktorých má MH SR podielovú účasť, konsolidovaná od r. 2016 metódou vlastného imania (do r. 2016 metódou podielovej konsolidácie).

Významné udalosti po skončení účtového obdobia

Uznesením vlády došlo v r. 2023 k navýšeniu základného imania spoločnosti Valaliky Industrial Park, s.r.o. o 73 208 107 eur. Dňa 12. januára 2023 boli v spoločnosti MH Manažment, a. s. uzatvorené zmluvy o predaji menšinových podielov v 2 spoločnostiach autobusovej dopravy - eurobus, a. s. a SAD Zvolen, a. s.

Dňa 30. januára 2023 v spoločnosti Transpetrol, a.s. akcionári spoločnosti BSP Bratislava-Schwechat pipeline GmbH v Rakúsku rozhodli o likvidácii spoločnosti BSP.

Dňa 09. januára 2023 boli ukončené činnosti fyzikálneho spúšťania na 3. bloku JE Mochovce a 13. januára 2023 Úrad jadrového dozoru SR vydal súhlas na prechod zariadenia do etapy energetického spúšťania.

Aj v roku 2023 naďalej pokračuje vojenský konflikt medzi Ukrajinou a Ruskou federáciou, ktorý výrazne zasiahol celosvetové dianie, negatívne ovplyvnil ceny komodít a finančné trhy. Jednotlivé spoločnosti nášho konsolidovaného celku neustále analyzujú riziká a možný vplyv meniacich sa podmienok na svoju činnosť, no úplný rozsah dôsledkov týchto udalostí nie je možné v súčasnosti predvídať.

Iné udalosti po 31. decembri 2022, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2022 nenastali.

5.4 Centrálny ekonomický systém v podmienkach MH SR

Uznesením vlády SR č. 322/2015 zo 17. júna 2015 bol schválený *„Zámer dobudovania centrálnej metodicko-procesnej autority pre oblasť ekonomických a podporných agend a implementácie Centrálného ekonomického systému v kontexte systému riadenia verejných financií“*.

Zámerom bola predovšetkým potreba centralizácie systémov riadenia verejných financií ako základného predpokladu pre budovanie modernej a efektívnej verejnej správy.

S cieľom následnej optimalizácie ekonomických procesov postupne všetkých subjektov štátnej správy, ktorá umožní MF SR ich centrálnu metodicky riadiť a usmerňovať, zefektívňovať ich výkon a znižovať náklady na ich prevádzku.

Garantom systému riadenia verejných financií (v súlade so zákonom č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy) je MF SR.

Prínos pre MH SR vnímame predovšetkým vo:

- Zvýšení kvality a dostupnosti informácií o fungovaní MH SR
- Získaní lepšieho prehľadu o efektívnosti a nákladoch na fungovanie vnútorného chodu MH SR
- Zvýšení starostlivosti vo forme metodickej a aplikačnej podpory, vrátane komplexného vzdelávania prostredníctvom MF SR
- Znížením nákladov na úpravu systému
- Kontrole dát a vysporiadaní sa s chybami v účtovnej evidencii, duplicite dát kmeňových číselníkov a záznamov

V roku 2022 prebiehala na základe tzv. analýz DŠR1, DŠR2 v prostredí MH SR:

1. Príprava dát pre migráciu z pôvodného IS NES
2. Samotná migrácia dát pre Moduly Personalistika, Mzdy, Majetok, Zásoby
3. Testovanie funkčnosti v testovacom režime IS CES
4. Prvotné školenia a prezentácie jednotlivých modulov

Implementácia nového IS CES bude prebiehať v roku 2023. MH SR je jednou z prvých štátnych inštitúcií, ktoré pristúpili k zavedeniu nového IS. Celkovo v prvej vlne pristúpilo viac ako 150 štátnych inštitúcií.

6. Podporné činnosti

6.1 Komunikácia s verejnosťou

Cieľom komunikačnej stratégie ministerstva v roku 2022 bolo zabezpečiť komplexnú informovanosť verejnosti a vybraných cieľových skupín o kľúčových úlohách ministerstva a o postupe ich realizácie, vytváranie obrazu ministerstva na verejnosti a prezentácia výsledkov jeho práce.

Hlavnými témami komunikácie za uplynulý rok bola najmä vysoko-aktuálna téma energetickej krízy, s ňou súvisiace opatrenia a zároveň kompenzácie poskytované zo strany MH SR jednotlivých subjektom – domácnostiam, subjektom verejnej správy, ako i všetkým subjektom vykonávajúcich hospodársku činnosť. Prioritou z tohto hľadiska bola i strategická komunikácia a jej ciele. Rovnako tak tlačový odbor intenzívne spolupracoval s Úradom vlády a STRATCOM pre informovanosť verejnosti v súvislosti s energetickou bezpečnosťou, vojnou na Ukrajine a pomoci občanom. Nemenej dôležitými témami na rezorte hospodárstva boli jednotlivé míľniky a výzvy z Plánu obnovy a odolnosti SR, inovácie a investičné pomoci poskytované jednotlivým žiadateľom, zlepšovanie podnikateľského prostredia, ochrana spotrebiteľa, zahraničný obchod a čerpanie prostriedkov z eurofondov. Cieľovými skupinami boli novinári a zástupcovia médií, podnikateľská sféra, spotrebiteľia, mimovládne organizácie, verejný sektor a široká verejnosť.

Ako bolo vyššie uvedené, najsilnejšou a špecifickou témou pre rok 2022 bola energetická kríza, ktoré prinieslo zavedenie rôznych opatrení i pre oblasť hospodárstva.

Ministerstvo využívalo tieto komunikačné nástroje:

- internetová stránka MH SR,
- oficiálna facebooková stránka MH SR,
- oficiálna instagramová stránka MH SR,
- tlačové správy,
- písomná, telefonická a osobná komunikácia s novinármi,
- tlačové konferencie a brífingy,
- interview,
- účasť v diskusných reláciách,
- odborné semináre a konferencie.

Výber komunikačného nástroja závisel od stupňa rozpracovania jednotlivých úloh a od cieľovej skupiny, ktorej bola informácia určená. Dokumenty v etape prípravy sa prezentovali predovšetkým formou tlačových správ, ktorých ministerstvo vydalo 133 na webovej stránke MH SR. Využívané boli tiež facebookové príspevky, ktoré ministerstvo publikovalo na pravidelnej báze v závislosti od aktuálnej situácie a informačnej hodnoty.

Tematicky sa príspevky orientovali hlavne na podnikateľské prostredie a jeho podporu a lepšiu reguláciu, energetiku, investície, inovácie, ochranu spotrebiteľa, realizáciu programov s podporou eurofondov. Špeciálnou témou bola pandémia.

Komunikácia rezortu hospodárstva spočívala na zásadách transparentnosti, objektívnosti a komplexnosti. Dbalo sa na poskytovanie jasných, úplných, presných a aktuálnych informácií a na primeranú formu s ohľadom na cieľové skupiny s použitím adekvátnych výrazových

prostriedkov. Aktérmi komunikácie smerom navonok boli najmä politickí predstavitelia MH SR, hovorca ministra hospodárstva SR a zamestnanci odboru komunikácie MH SR. S odbornou verejnosťou komunikovali najmä generálni riaditelia vecne príslušných sekcií, riaditelia vecne príslušných odborov, odborní zamestnanci a predstavitelia organizácií v pôsobnosti MH SR.

6.2 Verejné obstarávanie

Verejné obstarávanie zohráva kľúčovú úlohu v zabezpečení udržateľného a inkluzívneho rastu hospodárstva SR, ktoré sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky.¹²⁾ Primárnym účelom verejného obstarávania, ako nástroja trhovej ekonomiky, je dosiahnutie najvyššej možnej miery efektivity využitia verejných finančných prostriedkov.

Verejné obstarávanie definujeme ako pravidlá a postupy pri výbere zmluvného partnera, ktorých cieľom je efektívne a hospodárne využitie verejných prostriedkov. Výsledkom procesu verejného obstarávania je uzatvorenie zmluvy s úspešným uchádzačom. Predpisy verejného obstarávania upravujú pri zohľadnení rozličných faktorov trhových síl konkrétne postupy, ako čo najracionálnejšie, najtransparentnejšie a najspravodlivejšie zabezpečovať potreby ministerstva súkromnými silami.

Ministerstvo má v rámci verejného obstarávania v zmysle § 7 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní postavenie verejného obstarávateľa, je povinné uplatňovať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti, princíp proporcionality, princíp hospodárnosti a princíp efektivity.

V rámci procesnej činnosti sa odbor verejného obstarávania riadi príslušnou legislatívou Slovenskej republiky, a to jednak s dôrazom na zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) (lex generalis) a zároveň s osobitnou Smernicou č. 2/2022 Ministerstva hospodárstva SR z 25. augusta 2022 o verejnom obstarávaní a jednak ďalšími súvisiacimi právnymi predpismi (lex specialis).

Cieľom odboru verejného obstarávania je hospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami zo zdrojov štátneho rozpočtu, ako aj z európskych štrukturálnych a investičných fondov, v rámci zabezpečovania realizácie zákaziek na tovary, služby alebo stavebné práce a to na základe požiadaviek jednotlivých útvarov MH SR, v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní. Predmetný procesný postup, ktorý je úzko spätý s každodenným plnohodnotným fungovaním jednotlivých individuálnych pracovísk MH SR, pozostáva z kompletnej škály odborných činností, charakteristických pre samotné verejné obstarávanie.

Aktivita odboru za rok 2022

Odbor verejného obstarávania v roku 2022 zrealizoval 40 zákaziek nadlimitným postupom, podlimitným postupom a postupom podľa § 117 zákona o verejnom obstarávaní. Zákazky boli realizované s prihliadnutím na sociálny aspekt a na uplatnenie princípov zeleného verejného obstarávania v rámci svojej pôsobnosti.

¹²⁾ Čl. 55 ods. 1. Ústavy Slovenskej republiky.

6.3 Kontrola a audit

Odborné organizačné útvary MH SR (ďalej len „zamestnanci oprávnenej osoby“) vykonali v roku 2022 kontrolnú činnosť v súlade s Plánom kontrolnej činnosti MH SR na rok 2022 (ďalej len „Plán KČ MH SR na rok 2022“) vrátane operatívneho výkonu kontrolnej činnosti – mimo plánu na základe poverenia ministra hospodárstva SR.

V Pláne KČ MH SR na rok 2022 bolo uvedených spolu 22 kontrol/finančných kontrol na mieste (vrátane tých, ktoré boli začaté v roku 2020 a 2021 a prešli na ukončenie do roku 2022):

- Plánované 3 kontroly (Bod A.1, A.2 a A.3) vykonávané podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon NR SR č. 10/1996 Z. z.“).
- Plánovaných 19 finančných kontrol na mieste (ďalej len „FKnM“) vykonávaných podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 357/2015 Z. z.“), t. j. (vrátane tých, ktoré boli začaté v roku 2020, 2021 a prešli na ukončenie do roku 2022). Z 19 FKnM išlo o 6 FKnM (Bod B.1, Bod B.2, Bod B.3, Bod B.4, Bod B.5 a Bod B.6) začaté v roku 2020 a 2021, ktoré prešli na ukončenie do roku 2022. Okrem toho boli ukončené 2 FKnM mimo Plánu KČ MH SR na rok 2022. Ďalších 13 FKnM (Bod 1, Bod 2, Bod 3, Bod 4, Bod 5, Bod 6, Bod 7, Bod 8, Bod 9, Bod 10, Bod 11, Bod 12 a Bod 13) bolo plánovaných na rok 2022. Z 13 FKnM neboli začaté 3 FKnM (Bod 6, Bod 10 a Bod 11), boli prehodnotené a presunuté do Plánu KČ MH SR na rok 2023. Jedna FKnM (Bod 7) začatá v roku 2022 prešla na ukončenie do roku 2023.

Na základe výsledkov jednotlivých kontrol, odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v súlade s úlohou II.1 Plánu kontrolnej činnosti MH SR na rok 2023 a v súlade s čl. 5 ods. 1 písm. h) Smernice č. 7/2019 MH SR z 13. 12. 2019 v znení zmien a doplnení, ktoré vyplývajú zo Smernice č. 1 MH SR z 22. januára 2021 vypracoval „Správu o výsledkoch kontrolnej činnosti MH SR a o výsledkoch vybavovania petícií a sťažností v rezorte MH SR za rok 2022“ (ďalej len „správa“). Správa bola schválená ministrom hospodárstva SR dňa 13. 02. 2023.

1. časť – Kontrolná činnosť MH SR vykonávaná podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov

V roku 2022 boli vykonané 4 kontroly, z toho 3 kontroly (Bod A.1, Bod A.2 a Bod A.3) vykonané v súlade s Plánom KČ MH SR na rok 2022 a 1 kontrola mimo Plánu KČ MH SR na rok 2022 na základe poverenia ministra hospodárstva SR. V 3 prípadoch nedostatky zistené neboli, o vykonaní kontroly bol vyhotovený Záznam o kontrole. V jednom prípade boli zistené nedostatky, o výsledku kontroly bol vyhotovený Protokol o výsledku kontroly.

2. časť – Kontrolná činnosť vykonávaná podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

V roku 2022 bolo vykonaných celkom 17 FKnM (vrátane tých, ktoré boli začaté v roku 2020, 2021 a prešli na ukončenie do roku 2022). Z toho 15 FKnM (Bod B.1, Bod B. 2, Bod B.3, Bod B.4, Bod B.5, Bod B.6, Bod 1, Bod 2, Bod 3, Bod 4, Bod 5, Bod 8, Bod 9, Bod 12 a Bod 13) boli vykonané v súlade s Plánom KČ MH SR na rok 2022 a 2 FKnM boli

vykonané mimo Plánu KČ MH SR na rok 2022 (začaté v roku 2021 a prešli na ukončenie do roku 2022).

Zo 17 vykonaných FKnM pri 10 FKnM boli zistené nedostatky, a preto zamestnanci oprávnenej osoby vypracovali Návrh správy z FKnM. V 7 prípadoch nedostatky zistené neboli a z toho dôvodu boli zamestnancami oprávnenej osoby vypracované Správy z FKnM.

3. Časť – Vybavovanie petícií, sťažností a iných podaní

Odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v rozsahu svojej pôsobnosti vybavuje petície v súlade so zákonom č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o petičnom práve“) a vybavuje sťažnosti v súlade so zákonom č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sťažnostiach“).

Vybavovanie petícií a sťažností a iných podaní Ministerstvom hospodárstva SR

V tejto časti správy je uvedený štatistický prehľad so stručným popisom podaní vybavovaných MH SR, pričom sú osobitne uvedené údaje o petíciách, o sťažnostiach a o iných podaniach.

Vedenie evidencie a vybavovanie petícií bolo na ministerstvo zabezpečované v súlade so zákonom o petičnom práve.

Vedenie evidencie a vybavovanie sťažností ministerstvo zabezpečovalo v súlade so zákonom o sťažnostiach.

Centrálna evidencia petícií a sťažností podaných na MH SR je vedená na odbore kontroly a prevencie korupcie MH SR oddelene od ostatných pôsobností. V roku 2022 bola v evidencii zaevidovaná 1 petícia, ktorá bola doručená od nespokojných občanov mestskej časti Bratislava – Nové Mesto, ktorí v nej vyjadrili svoj nesúhlas so zrušením Polikliniky Tehelná a žiadali o zrušenie súťaže na jej predaj a jej zachovanie ako zdravotníckeho zariadenia s jestvujúcimi všeobecnými a odbornými ambulanciami. Táto petícia bola vybavená ako žiadosť v zmysle ustanovenia § 5 ods. 6 zákona o petičnom práve.

V evidencii sťažností bolo zaevidovaných 9 nových sťažností. V roku 2022 bola z úrovne MH SR vybavená prešetrením 1 sťažnosť. Na vybavenie do roku 2023 prešla 1 nová sťažnosť.

Spôsob vybavenia sťažnosti závisel najmä od obsahu konkrétneho podania, od toho, čo sťažovateľia namietali, ako aj od toho, voči komu sťažnosť smerovala. Z celkového počtu sťažností bolo 6 vybavených postúpením orgánu príslušnému na ich vybavenie.

Z úrovne MH SR bola v roku 2022 prešetrená 1 sťažnosť. Za prešetrenie sa pre daný účel považuje prešetrenie priamym výkonom šetrenia pracovníkmi MH SR. Predmetná sťažnosť bola vyhodnotená ako neopodstatnená.

Z doručených sťažností MH SR jednu sťažnosť odložilo z dôvodu, že bola podaná v elektronickej podobe a nebola autorizovaná podľa osobitného predpisu ani odoslaná prostredníctvom prístupového miesta, ktoré vyžaduje autorizáciu a následne nebola do piatich pracovných dní od jej podania potvrdená ani jedným zo spôsobov, ani vlastnoručným podpisom tak, ako to vyžaduje zákon.

Vecné zamerania všetkých sťažností doručených MH SR sa týkali postupov rôznych orgánov vo viacerých oblastiach. Z počtu sťažností vybavených v roku 2022 sa väčšina týkala, podobne

ako každý rok, činnosti orgánov štátnej správy a námietky v nich prezentované smerovali najmä na údajné nekonanie, resp. nedodržanie lehôt, či na údajné nedodržanie príslušných zákonov a postupov.

Zo sťažností vybavených v roku 2022 smerovalo 7 sťažností proti postupu orgánov Slovenskej obchodnej inšpekcie.

Voči postupu ministerstva smerovala 1 vybavená sťažnosť. Išlo o sťažnosť, ktorá poukazovala na nečinnosť odboru ochrany spotrebiteľa MH SR, preto bola vybavená z úrovne odboru kontroly a prevencie korupcie MH SR a bola vyhodnotená ako neopodstatnená. V roku 2022 nebola evidovaná žiadna sťažnosť, ktorá by vyjadrovala nesúhlas podávateľov s vybavovaním ich predchádzajúcich podaní, resp. sťažností odborom kontroly a prevencie korupcie MH SR.

Odboru kontroly a prevencie korupcie MH SR boli v roku 2022 pridelené na vybavenie aj iné podania, pričom celkovo ich bolo v uvedenom roku vybavených 17, dve z toho z roku 2021. Štyri podania prešli na vybavenie do roku 2023. Všetky tieto podania po preskúmaní ich obsahu neboli zaevidované do evidencie sťažností a petícií, ale zaradené medzi inú korešpondenciu odboru kontroly a prevencie korupcie MH SR. Medzi tieto podania patria také, ktoré nespĺňajú kritériá sťažností podľa zákona o sťažnostiach. Sú to rôzne oznámenia, podnety, žiadosti o pomoc, návrhy, dopyty a iné podania obdobného charakteru.

Vybavovanie petícií a sťažností a iných podaní organizáciami v pôsobnosti MH SR

Na zabezpečenie spracovania tejto časti správy si odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR vyžiadal údaje o petíciách a sťažnostiach, údaje o zameraní petícií a opodstatnených sťažností a údaje o opatreniach prijatých na odstránenie zistených nedostatkov od 6 organizácií MH SR, ktoré sú v jeho pôsobnosti (ďalej len „organizácie v pôsobnosti MH SR“).

V roku 2022 organizáciám v pôsobnosti MH SR nebola doručená žiadna petícia.

Organizáciám v pôsobnosti MH SR bolo v roku 2022 doručených celkovo 23 sťažností. Ku dňu 31. 12. 2022 bolo vybavených celkovo 23 sťažností, pričom 3 z toho boli sťažnosti doručené v roku 2021. Tri sťažnosti prešli na vybavenie do roku 2023. Z počtu 23 vybavených sťažností organizácie v pôsobnosti MH SR prešetrili 12 sťažností, 5 sťažností bolo vybavených postúpením a 6 odložením alebo vrátením. Z celkového počtu 12 prešetrovaných sťažností boli všetky kvalifikované ako neopodstatnené.

Organizáciám v pôsobnosti MH SR boli v roku 2022 pridelené na vybavenie aj iné podania, pričom celkovo ich bolo v uvedenom roku vybavených 130, deväť z toho z roku 2021.

V tejto súvislosti pre informáciu uvádzame, že po schválení správy ministrom hospodárstva SR v nadväznosti na § 10 ods. 3 zákona o sťažnostiach, boli údaje o vybavovaní petícií, sťažností a iných podaní zaevidovaných v centrálnej evidencii petícií a sťažností MH SR a organizácií v pôsobnosti MH SR za rok 2022 predložené na Úrad vlády SR (ďalej len „ÚV SR“) na základe jeho vyžiadania (list sekcie kontroly, odbor petícií, sťažností a ostatných podaní ÚV SR č. 14948-2/2022/IP-281/OPSOP z 30. 11. 2022) listom dňa 14. 02. 2023. Poskytnuté údaje ÚV SR boli podkladom k vypracovaniu „Informácie o vybavovaní petícií a sťažností za rok 2022“.

4. časť - Prevencia korupcie a ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti za rok 2022

Odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v roku 2022 zabezpečil plnenie úloh uznesenia vlády SR č. 585/2018, ktorým bola schválená Protikorupčná politika SR na roky 2019 – 2023. MH SR má zavedený funkčný systém riadenia korupčných rizík (ďalej ako „RKR“) a odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR, ktorého riaditeľ je protikorupčný koordinátor, koordinuje a vykonáva dohľad nad jeho vývojom, fungovaním a vykonávaním.

K zabezpečeniu RKR, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou protikorupčného systému, boli jednotlivými útvarmi MH SR identifikované potenciálne korupčné riziká v ich odbornej pôsobnosti podľa stupňa významnosti rizika a navrhnuté protikorupčné opatrenia. K identifikovaniu potenciálnych korupčných rizík je MH SR súčasne zapojené aj do Informačného systému RKR (IS RKR), ktorý vytvoril ÚV SR a spravuje ho prostredníctvom Datacentra.

V roku 2022 odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR spustil prostredníctvom IS RKR prieskum pre zamestnancov MH SR formou elektronicky anonymného dotazníka a výsledky spracoval v IS RKR. Súčasne požiadal všetky útvary MH SR o aktualizáciu korupčných rizík a o vyhodnotenie plnenia ich opatrení. Identifikované korupčné riziká a k nim definované protikorupčné opatrenia následne spracoval do Zoznamu korupčných rizík MH SR.

Protikorupčné opatrenia pre riziká s najvyšším stupňom významnosti zo Zoznamu korupčných rizík MH SR sú zapracované do Protikorupčného programu MH SR (ďalej len „PKP“), kde sú súčasne premietnuté aj opatrenia z Národného protikorupčného programu SR, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 426/2019.

V rámci plnenia úlohy B. 4 uznesenia vlády SR č. 585/2018 vypracoval odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR aktualizáciu PKP a vyhodnotil plnenie protikorupčných opatrení do 30. júna za predchádzajúci kalendárny rok. Aktuálne znenie PKP zverejňuje odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR na webovom sídle MH SR na adrese: <https://www.mhsr.sk/ministerstvo/prevencia-korupcie>.

Týmto postupom je zavedený funkčný systém riadenia korupčných rizík v podmienkach MH SR, ktorý odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR koordinuje a vykonáva dohľad nad jeho vývojom, fungovaním a vykonávaním, získavaním informácií o korupčných rizikách a o stave vykonávania protikorupčných opatrení poskytnuté organizačnými útvarmi, ktoré následne vyhodnocuje a zohľadňuje zmeny v rámci ich následnej aktualizácie.

K zlepšeniu kultúry MH SR prispievajú aj nastavené vnútorné systémy oznamovania korupcie a inej protispoločenskej činnosti, ktoré nabádajú k zodpovednému prístupu zamestnancov, povzbudzujú ich k tomu, aby na také prípady upozorňovali a oznamovali nekalé praktiky, čím prispievajú k tomu, že sa na MH SR viac korupcia netoleruje a je postavená mimo spoločenskú normu.

Oznamovanie podozrení z protispoločenskej činnosti v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 54/2019 Z. z.“) má MH SR upravené interným predpisom – Smernica č. 6/2019 MH SR z 19. 12. 2019 o podávaní, preverovaní a evidencii oznámení v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. v znení zmien a doplnení, ktoré vyplývajú zo Smernice č. 4/2022 MH SR z 12. 12. 2022, ktorá nadobudla účinnosť 01. 01. 2023. Smernica určuje podrobnosti o podávaní, preverovaní a evidovaní oznámení o protispoločenskej činnosti vrátane korupcie a podozrení z korupcie, podrobnosti o oprávneniach zodpovednej osoby pri preverovaní týchto oznámení, o spracúvaní osobných údajov, o zachovaní mlčanlivosti v rámci vybavovania oznámení a o zabezpečení podmienok poskytovania ochrany osobám pri oznamovaní protispoločenskej činnosti v podmienkach MH SR vrátane vzťahu k vybraným právnickým osobám v pôsobnosti MH SR. Súčasne MH SR má na tento účel zriadenú protikorupčnú linku MH SR, ktorá je transparentne zverejnená na intranete a na webovom sídle MH SR na adrese:

<https://www.mhsr.sk/ministerstvo/prevenicia-korupcie/protikorupcna-linka>.

V nadväznosti na Protikorupčnú politiku SR na roky 2019 – 2023 a v súlade s PKP z 20. 06. 2022 bola ROZHODNUTÍM č. 8/2022 ministra hospodárstva SR z 21. 07. 2022, vydaná „Protikorupčná politika MH SR a vybraných právnických osôb v jeho pôsobnosti“. Protikorupčná politika MH SR a vybraných právnických osôb v jeho pôsobnosti nadobudla účinnosť 01. 07. 2022 a je zverejnená na intranete a na webovom sídle MH SR na adrese: [Protikorupčná politika MH SR a vybraných právnických osôb v jeho pôsobnosti | Prevencia korupcie | Ministerstvo | MHSR](#).

Spôsoby riešenia konfliktov záujmov a pravidiel prijímania a poskytovania darov, iných výhod alebo prejavov zdvorilosti má ministerstvo upravené interným predpisom – Smernica č. 3/2022 MH SR z 12. 12. 2022 o spôsoboch riešenia konfliktov záujmov a o pravidlách prijímania a poskytovania darov, iných výhod alebo prejavov zdvorilosti, ktorá nadobudla účinnosť 01. 01. 2023 a je zverejnená na internej webovej stránke MH SR „Dunaj“ v sekcii „Riadiace akty MH SR“ v položke „Smernice“.

Ohľadne prijatia vnútorného riadiaceho aktu, ktorý zavedie „osobitné protikorupčné ustanovenia“ a „protikorupčnú doložku“, ako povinné náležitosti zmlúv/dodatkov, rámcových dohôd uzatváraných medzi MH SR a partnermi vecného vzťahu, MH SR má upravené interným predpisom – POKYN č. 1/2022 ministra hospodárstva SR z 20. 12. 2022, týkajúci sa vypracovania návrhov zmlúv, dohôd alebo dodatkov uzatváraných medzi MH SR na jednej strane a druhou zmluvnou stranou, ktorý nadobudol účinnosť 01. 01. 2023 a je zverejnený na internej webovej stránke MH SR „Dunaj“ v sekcii „Riadiace akty MH SR“ v položke „Pokyny ministra“.

V súlade s protikorupčným opatrením č. 6. prijatého v PKP z 20. 06. 2022: „Zvýšiť informovanosť o opatreniach v oblasti prevencie korupcie na MH SR za účelom zabezpečenia protikorupčného správania a konania všetkých zamestnancov, nulovej tolerancie voči korupcii, informovania o oznamovaní podozrení z korupcie/ protispoločenskej činnosti a dosiahnutia ich zvýšenej iniciatívy aj pri identifikácii priestoru a príležitostí umožňujúcich vznik a existenciu korupčných rizík, zvýšenia počtu návrhov na minimalizáciu alebo odstránenie korupčných rizík a pri riešení etických otázok“ a v zmysle uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 457/2022 z

13. 07. 2022 k Akčnému plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie v SR na roky 2022 – 2024, v ktorom vláda ukladá ministrom v úlohe B. 8.: „*vykonať každoročne školenie zamestnancov zodpovednou osobou v oblasti oznamovania protispoločenskej činnosti do 30. júna 2023, do 30. júna 2024*, odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v súčinnosti s osobným úradom MH SR pripravil aktualizácie vzdelávania zamestnancov MH SR a vybraných právnických osôb v jeho pôsobnosti o opatreniach v oblasti prevencie korupcie a ochrany oznamovateľov protispoločenskej činnosti formou e-learningu na portáli edu.mhsr.sk, ktoré bolo na MH SR spustené v termíne od 19. 05. 2023 do 02. 06. 2023.

Cieľom tohto vzdelávania (vzdelávacieho kurzu) je zvyšovanie informovanosti o opatreniach v oblasti prevencie korupcie na MH SR, posilnenie vnútorných systémov oznamovania protispoločenských činností a ochrany ich oznamovateľov, posilňovanie protikorupčného správania a upevňovania etických zásad všetkých zamestnancov MH SR a zamestnancov vybraných právnických osôb v jeho pôsobnosti v súlade s princípmi štátnej služby, zlepšovanie protikorupčnej prevencie aktívnou účasťou na identifikácii a riešení korupčných rizík a na skvalitnení protikorupčnej kultúry v našom rezorte.

5. časť – Audítorská činnosť vykonávaná podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Odbor vnútorného auditu MH SR v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje výkon vnútorného auditu (ďalej len „VnA“) v rámci kapitoly MH SR v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z.. Svojou činnosťou pridáva hodnotu organizácii, nakoľko poskytuje objektívne a relevantné uisťovacie služby a prispieva k zdokonaľovaniu riadiacich a kontrolných procesov so zohľadnením medzinárodne uznávaných audítorských štandardov. Za týmto účelom poskytuje aj poradenské služby vo forme konzultácii a poradenstva. Odbor vnútorného auditu MH SR svojou činnosťou napomáha k plneniu cieľov, úloh a zámerov MH SR a prináša systematický metodický prístup k zlepšovaniu efektívnosti finančného riadenia. Pri týchto činnostiach uplatňuje nasledovné princípy: princíp nezávislosti, princíp čestnosti, princíp objektívnosti, princíp mlčanlivosti, princíp odbornosti a princíp etického vystupovania a korektných vzťahov.

Odbor vnútorného auditu MH SR je funkčne a organizačne oddelený a nezávislý od iných organizačných útvarov MH SR a od výkonu finančnej kontroly. Odbor vnútorného auditu MH SR má interne upravené postavenie, ciele, činnosti, zásady a postupy pri výkone vnútorného auditu v Štatúte VnA MH SR, Smernici o vykonávaní VnA a v Manuáli pre výkon VnA odboru vnútorného auditu MH SR.

VnA boli vykonané v súlade s § 16 zákona č. 357/2015 Z. z. minimálne dvoma zamestnancami pod vedením vnútorného audítora. Zamestnanci odboru vnútorného auditu MH SR počas sledovaného obdobia neboli poverovaní činnosťami, ktoré by boli v rozpore s ich nezávislosťou a počas tohto obdobia boli vylúčené akékoľvek zásahy smerujúce k ovplyvňovaniu zamestnancov vykonávajúcich vnútorný audit.

V roku 2022 nedošlo oproti roku 2021 k obmedzeniu zdrojov, t. j. k poklesu personálnych kapacít odboru vnútorného auditu. Počas roka 2022 došlo poskytovaním audítorských služieb k pridanej hodnote organizácii, nakoľko vnútorný audit poskytoval objektívne a relevantné uisťovacie služby a prispieval k efektívnosti a účinnosti procesov správy a riadenia organizácie,

riadenia rizík a kontrolných procesov. Navyše uvádzame, že uistovacie služby reflektovali na aktuálne potreby MH SR a počas tohto obdobia bol realizovaný systém zabezpečovania zvyšovania kvality VnA. V tejto súvislosti si dovoľujeme uviesť, že v sledovanom období došlo k transformácii vyhotovovania spisov vnútorného auditu z listinnej podoby do elektronickej podoby.

V roku 2022 odbor vnútorného auditu MH SR vykonával 8 VnA, z toho 3 ukončené VnA v roku 2022 boli začaté v roku 2021. Z celkového počtu vykonávaných VnA v roku 2022 bolo 7 plánovaných a 1 neplánovaný VnA. V roku 2022 boli VnA vykonávané na základe schváleného plánu VnA v pôsobnosti MH SR na rok 2021, na rok 2022 a na základe rozhodnutia ministra. Plánované VnA boli vykonané na základe hodnotenia rizík, ktoré vyplývajú z určených úloh a cieľov MH SR a s prihliadnutím na výsledky predchádzajúcich kontrol a auditov. Hodnotenie rizík bolo vykonané podľa odborného úsudku a zohľadňovalo aj identifikované riziká v rámci systému riadenia rizík na MH SR.

V tejto súvislosti uvádzame, že 4 VnA začaté v roku 2022 boli ukončené v roku 2023. Pre úplnosť uvádzame, že 2 plánované VnA na rok 2022 neboli vykonávané. Jeden VnA nebol vykonaný najmä z dôvodu výkonu rozsiahleho VnA v oblasti poskytovania nenávratných finančných príspevkov v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov, pričom predmetný VnA bol zaradený do plánu VnA v pôsobnosti ministerstva na rok 2023. Druhý VnA nebol vykonaný najmä z dôvodu prijatia dostatočných a účinných opatrení v predmetnej oblasti, ktoré vyplynuli z výsledkov predchádzajúceho VnA ako aj z dôvodu výkonu interných a externých kontrol v oblasti poskytovania pomoci vzhľadom na prijaté mimoriadne opatrenia v súvislosti s vypuknutím ochorenia COVID-19 na SR. Ďalšie dôvody spočívali taktiež v oblasti personálnych zdrojov, v časovo náročnejšom overovaní plnenia niektorých opatrení prijatých na základe výsledkov predchádzajúcich VnA ako aj vzhľadom na vznik naliehavých potrieb MH SR.

Počas roka 2022 boli na základe hodnotenia rizík vykonané VnA v oblasti finančného riadenia prostriedkov EÚ a systém riadenia Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (OP II), finančného riadenia finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu SR, verejného obstarávania, správy majetku štátu, účtovníctva a výkazníctva, systému riadenia rizík, ako aj v oblasti vnútorného kontrolného systému. Tieto oblasti boli hodnotením rizík vyhodnotené ako rizikové, resp. boli overené na základe podnetu. V sledovanom období boli realizované nasledovné typy VnA: audit zhody, systémový audit, finančný audit a audit výkonnosti.

V roku 2022 boli vykonávané VnA, ktorými sa overilo dodržiavanie zákona č. 357/2015 Z. z., ako aj existencia vnútorného kontrolného prostredia a nastavenie kontrolných mechanizmov. Overovaním a hodnotením dodržiavania ustanovení zákona č. 357/2015 Z. z. boli zistené nedostatky. Zároveň uvádzame, že aj v rámci nastavenia kontrolných mechanizmov boli VnA identifikované nedostatky.

VnA, ktoré boli ukončené v roku 2022 bolo zistených 10 nesystémových a nefinančných nedostatkov, z ktorých bolo 5 nedostatkov vysokej závažnosti, 4 nedostatky strednej závažnosti a 1 nedostatok nízkej závažnosti; 1 nesystémový a finančný nedostatok, ktorý bol vysokej závažnosti a 9 systémových a nefinančných, z ktorých bolo 8 nedostatkov vysokej závažnosti a 1 nedostatok strednej závažnosti. VnA, ktoré boli skončené v roku 2022 bolo

zistených celkovo 20 nedostatkov. Okrem zistených nedostatkov boli VnA navrhnuté aj ďalšie zlepšenia.

Ukončenými VnA v roku 2022 získal odbor vnútorného auditu MH SR primerané uistenie o oprávnenosti poskytnutia, resp. použitia verejných financií vo výške 14 053 920,38 eur, z toho 11 724 080,55 eur boli prostriedky štátneho rozpočtu (ŠR), 1 370 075,92 eur boli prostriedky EÚ a 959 763,91 eur predstavovali prostriedky povinnej osoby na spolufinancovanie.

V prípade zistených nedostatkov v rámci VnA vykonaných podľa zákona č. 357/2015 Z. z. bol vyhotovený Návrh správy z VnA a Správa z VnA. V prípade, ak by VnA neboli zistené nedostatky, bola by vyhotovená len Správa z VnA. Odbor vnútorného auditu MH SR si počas sledovaného obdobia riadne plnil svoje zákonné povinnosti. Jednotlivé audítorské akcie boli vykonané len pod vedením vnútorného audítora a na základe písomného poverenia na vykonanie vnútorného auditu vydaného ministrom hospodárstva SR. Výsledky vnútorných auditov boli v sledovanom období distribuované primeraným stranám, ktoré mali týmto výsledkom venovať zodpovedajúcu pozornosť. Odbor vnútorného auditu MH SR počas sledovaného obdobia vyhodnocoval dostatočnosť a účinnosť prijatých opatrení, ako aj overoval ich plnenie. Zároveň odbor vnútorného auditu MH SR monitoroval ako sa nakladá s jeho výsledkami, ktoré boli distribuované primeraným stranám.

Výsledky a spôsoby ukončenia VnA obsahovala Ročná správa o vykonaných VnA za rok 2022 vypracovaná v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. a vyhláškou Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 204/2019 Z. z. ktorou sa ustanovuje obsah ročnej správy o vykonaných vnútorných auditoch a ktorá bola schválená ministrom hospodárstva SR dňa 23. 02. 2023.

Počas sledovaného obdobia boli odborom vnútorného auditu poskytované aj poradenské služby zohľadňujúc medzinárodné štandardy pre profesionálnu prax interného auditu a potreby Ministerstva hospodárstva SR.

6.4 Informačné a komunikačné technológie

Odbor informatiky MH SR v roku 2022 pokračoval v podpore mobility zamestnancov a bezkontaktné komunikácie. Počet notebookov v používaní dosiahol 400 ks ku koncu roka 2022. Súčasne s výmenou pracovných staníc za notebooky boli zabezpečené tzv. cloudové licencie Office 365 pre všetkých zamestnancov, čo umožnilo okrem využívania videokonferencií aj bezpečný prístup z prostredia mimo siete MH SR k bežným kancelárskym službám.

V rámci poskytovania energetických dotácií, odbor informatiky realizoval IT riešenie pre príjem a spracovanie žiadostí s výkonnosťou do 10 tisíc žiadostí denne. V roku 2022 taktiež prebehla výmena spoločných tlačiarň a ich pripojenie na centrálny systém pre zjednodušenie správy a efektívnosti tlače.

V spolupráci s odborom verejného obstarávania bola realizovaná súťaž na poskytovanie hlasových služieb prostredníctvom pevných liniek.